ISSN 0351-6407

Reportažni zapis o brezdomcih *stran 17*

izbirati ? nič lažjega
CONTRON
RAČUNALNIKI
M.Sobota, Slovenska 25, tel.: 27 094

»Ti se ‚škrabaš' ali glasuješ?!«

Odlok o oskrbi s pitno vodo v občini Moravske Toplice še vedno buri duhove *stran 6*

»Hiši moram zgraditi še streho«

Pogovor z misijonarjem Janezom Puhanom, ki mora na Madagaskarju dokončati svoje delo *stran 32*

CREDITANSTALT
Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

Pogovor z Janezom Janšo *stran 8*

VESTNIK

Murska Sobota, 9. oktober 1997, leto XLIX, št. 41, cena 190 SIT

VREME

Pretežno oblačno bo, padavine se bodo razširile na vso Slovenijo.

9. oktober, čet.,	Abraham
10. oktober, pet.,	Zlatko
11. oktober, sob.,	Emilijan
12. oktober, ned.,	Maks
13. oktober, pon.,	Edvard
14. oktober, tor.,	Stojan
19. oktober, sreda,	Terezija

Vreme vinotoka je aprilu za preroka.

Lunine mene: Sonce bo vzšlo 11. oktobra ob 7. uri in 13 minut, zašlo pa ob 18. uri in 23 minut. Dan je dolg 11. ur in 10 minut. Na nebu bo v četrtek, 9. oktobra, viden zadnji krajec.

Kaj so prinesle modre cone v Murski Soboti?

V letu dni, odkar so v mestu Murska Sobota uredili modre cone, so mestni redarji zaradi kršenja odloka o urejanju mestnega prometa pobrali od voznikov približno sedem milijonov tolarjev kazni *stran 11*

Unlimited v petindvajsetih slikah

Obiskali smo Planet Party v Žerovincih in si ogledali slačenje dedcev na odru ali, kot se mamljivo sliši, moški striptiz *stran 16*

Kako lepo je (naj bi bilo) otrokom, ko je teden otroka! In prav zdaj je ta njihov »praznik«, od 6. do 12. oktobra. V tem času s(m)o jim starejši v vrtcih, šolah, društvih in še kje pripravili mnogo zanimivih stvari. Vrstijo se lutkovne predstave, obiskujejo jih glasbeni in drugi »atraktivni« gostje pa tudi njim je prepuščeno, da so lahko posebno ustvarjalni, razigrani ... Veliko se pogovarjajo tudi o medsebojnih (medvrstniških) odnosih in odnosih v družini, pri čemer sta najpogostejši besedi prijateljstvo in ljubezen. Da bi bilo tako vsak teden! In da bi bilo čim manj, še bolje pa nobene novice o nasilju nad otroki, spolnem zlorabljanju nad njimi, nakóti ... (J. G.)

Danes sem ti in ti si jaz

Fotografija: NATAŠA JUHNOV

Pred glavno kurilno sezono

Toplo, a naj bo tudi varčno!

Kurilno olje in plin izpodrinila premog in druga trda goriva. V zalogi je dovolj kuriva. Nekaj praktičnih nasvetov ne bo odveč *stran 18*

Otrok naš

Otroci so naša želja in sreča, naša skrb in upanje, naša bojazen in trpljenje, naše veselje in ljubezen, naše sonce in naša tema. Otroci so naši potomci, temelj in bistvo našega življenja. Otroci pa so nam tudi objekt izživljanja, sovražnosti, zlorabljanja in povzpetništva. Ob tednu in mednarodnem dnevu otroka seminaristi, učitelji in vzgojitelji, organi in organizacije, h katerim se prištulijo še politiki, obravnavajo vse te in še druge vsebine otroškega življenja. Moj otrok najstniških let pa mi je o vsem tem stresanju velikih besed in pompu dejal: »Spet se bodo vsi ‚topili'.« Kaj teden, leto naj bo, si je zaželel moj drugi otrok, ki z velikimi očmi pripoveduje o vsem, kar se bo ta teden lepega in veselega še zgodilo v šoli. Zato, tudi v tednu otroka je tako, da ima mnogo sončec, ki ogrejejo mlada srčeca, pa tudi sence, ki jih z vso kritičnostjo in občutkom zaznava mladostniško oko.

Teden otroka bo minil in potem ... Potem bo spet vse po starem? Da, vse po starem - ali pa tudi ne. Morda se bo le premaknila vsaj slamica iz kopice, s katero otrokom mehčamo pot življenja. Morda bo posijalo sonce tudi deklici, ki je svojo bolečino in strahove zaupala listu. Takole piše: »Imam zelo velik problem. Doma smo revni. Očka je brez službe. Z mamino plačo, ki je majhna, komaj preživimo. Imam še dve mlajši sestri. Očka ne more dobiti službe. Zaradi tega sem v velikih skrbeh in sem kar naprej živčna. Samo še na to mislim. V šoli sem odlična. Že več let se učim nemško in italijansko. Obiskujem tudi plesno šolo. Vse te krožke pa je treba plačati. Mama že dva meseca ni plačala nobenega od krožkov. Kmalu jih ne bom mogla več obiskovati, vendar bi jih rada ...«

Kako slepi smo, če mislimo, da je otroški svet samo tam nekje drugje, dvignjen v nebo in sanje, obvarovan vsega trpkega in bolečega. Prizemljen je, zato pozna strahove, bolečino in žalost. In ta bremena so otrokom toliko večja, ker so nemočni, da bi jih rešili, in ker nimajo odgovorov na vsa vprašanja, zakaj ... Svet odraslih in otroški svet se torej ne le stikata, ampak tudi prekrivata.

Še preden bom postavila piko, naj mi bo dovoljeno zapisati še naslednji pomislek. Učitelji in vzgojitelji novinarskim hišam sedaj sporočajo o prireditvah in vsebinah, ki so jih pripravili ob tednu otroka, in katere bi želeli predstaviti tudi javnosti. Njihova pestrost in zavzetost razveseljujeta in presenečata, toda na drugi strani vzbujata pomislek. Ali res otroci vse to želijo in potrebujejo? Ali res naši otroci na primer v vrtcu potrebujejo in želijo toliko in toliko projektov, delavnic, raziskovalnih nalog, proučevanj, opazovanj ... Toliko je vsega tega, kar so v vrtcih zapisali v svoje programe, da sem se enkrat že vprašala, ali se otroci pod tem ne bodo zadušili? Saj ima vendar leto samo toliko dni in dan toliko ur. Med zavzetostjo in željo otrokom dati, ponuditi obilo in še več ter jemanjem otroka za objekt pri uresničevanju načrtovanih dejavnosti in aktivnosti je le majhen korak. Prav hitro je mogoče zdrsniti čez mejo, ko nam otrok postane sredstvo, prek katerega lahko dosežemo tudi lastno pomembost, visoko oceno v očeh ocenjevalcev vzgojnega dela in pri starših.

MAJDA HORVAT

Vse poti vodijo v Potrošnik

Od 9. do 23. oktobra
akcijska prodaja

alkalnih baterijskih vložkov VARTA v kompletu in baterijskih svetilk VARTA ORBICO iz Ljubljane

Baterijski vložek VARTA, alkalni, LR 03-4003	137,30 SIT
Baterijski vložek VARTA, alkalni, LR 6-4006	125,50 SIT
Baterijski vložek VARTA, alkalni, LR 14-4014	236,20 SIT
Baterijski vložek VARTA, alkalni, LR 20-4020	354,20 SIT
Baterijski vložek VARTA, alkalni, 6 LR 61-4022	605,20 SIT
Baterijska svetilka art. 891	418,70 SIT
Baterijska svetilka art. 669	414,30 SIT
Baterijska svetilka art. 843	468,50 SIT

Bodite in ostanite zdravi!

Zdravstveno zavarovanje nam daje socialno varnost *stran 22*

Predsednikški kandidati

V ponedeljek zvečer je možnost kandidature člana LDS najavil tudi premier Drnovšek. Povedal je, da so v igri tri imena, od Bogomirja Kovača, Slavoja Žižka do Vike Potočnik.

Kandidaturo je najavil tudi Stanislav Kelvišar iz Ljubljane, ki bo ob podpori kulturnega društva SVIT poskušal zbrati potrebnih 5000 podpisov podpore volivk in volivcev za formalno potrditev in vložitev kandidature pri Republiški volilni komisiji.

Združenje ob lipi sprave in Združenje za demokratizacijo javnih glasil (ZDJG) sta za predsedniškega kandidata predlagali rektorja mariborske univerze Ludvika Toplaka. Združenje ob lipi sprave je Toplaka seznanilo s predlogom, vendar ta svojo kandidaturo povezuje s podporo »demokratičnih pomladnih strank«. Za podporo svojemu »nestrankarskemu kandidatu« bodo poskušali zbrati 5000 podpisov volivcev. Med pomladniki, ki očitno niso bili seznanjeni s Toplakovo kandidaturo (je član SLS), je največje začudenje izrazil Janez Janša, prepričan, da bi se o skupnem kandidatu morali vnaprej dogovoriti. Marjan Podobnik, prvak SLS, je izrazil pripravljenost za iskanje skupnega kandidata, preostalima pomladnikoma pa zažugal, da se v primeru žaljenja kandidatov (kot v primeru Janeza Podobnika) z njima ne bo pogovarjal.

Razkritje pisemskih bomb?!

Leta 1993 se je v Avstriji začela prva serija pisemskih bomb, v kateri je bil med drugimi poškodovan tedanji dunajski župan Helmut Zilk. Zadnja je prispela na naslov mačehe nekdanjega notranjega ministra Caspara Einema decembra lani. Avstrijska policija je zaslišala na stotine ljudi, z izjavami popisala ogromno papirja, toda zdelo se je, da je vse zaman, da je »Bayuwarische Befreiungsarmee« tajna neonacistična organizacija, ki ji ne more do živega noben krst. Minulo sredo pa je prišlo pri pregledu belega mitsubishija v Gralli do eksplozije, v kateri je šoferju odtrgalo obe roki, dva policista pa sta bila poškodovana. Je policija prišla na sled atentatorju?

V sredo zvečer sta v Gralli pri Leibnitzu dve ženski opazili, da ju zasleduje bel avtomobil. Skušali sta mu pobegniti, a zaman. Ustavili sta pri bližnji gostilni, za pomoč prosili svojega prijatelja, ta pa je obvestil policijo. Ko sta se obrnili proti domu, jima je zasledovalec še vedno sledil. Policisti, ki so se pojavili nekje sredi poti, so moža ustavili in zahtevali naj izstopi. Preden so ugotovili, kaj ima mož v rokah, je že zadonelo. Čeprav je bil voznik močno poškodovan, je pobegnil proti domu. Za hišo so ga ujeli in šele takrat so videli, da mu je odtrgalo obe roki. Policijska uslužbenca sta mu dala prvo pomoč in ga tako rešila. Ponesrečenega voznika so odpeljali v graško bolnišnico.

Takoj so bili na nogah kriminalisti in tudi posebna dunajska ko-

War er es allein?

Berichte Seiten 8 bis 14

KLEINE ZEITUNG

GRAZ, Sonntag, 5. Oktober 1997 Nr. 231 S 10,-

Franz Fuchs (48) ist der Bombenbauer. Hat er noch Komplizen?

War verschmähte Liebe seiner slowenischen Ex-Freundin das Tatmotiv?

Absolut tödlich. In einem Blumentopf hatte Franz Fuchs eine kleintückische Sprengfalle versteckt gehabt. Die Sprengwirkung wäre um ein Vielfaches höher gewesen als bei der Rohrbombe von

misija za pisemske bombe. Tiskovni predstavniki so sporočili, da obstaja verjetnost povezave z bombnimi atentati, ki so pretresali Avstrijo od leta 1993 naprej.

Tudi profil je ustrezal: 48-letnik velja za zelo inteligentnega moža, je iz tehnične stroke in vedno se je zelo zanimal za kemijo. Podobnosti obstajajo tudi s fantomsko sliko iz Oberwarta, kjer je bomba 5. 2. 1995 umorila štiri Rome. Mož je imel zadnje mesece tudi psihične probleme. Doma se je čudno vedel in s svojimi domačimi skorajda ni spregovoril besede. Se je sovraštva do tujcev nalezel v Nemčiji, ko ga je zapustila ženska iz nekdanje Jugoslavije in pobrala skorajda ves denar? Kaj bi bilo, če bi v družini imeli denar in bi Franz lahko študiral fiziko, matematiko in kemijo in ne bi šel v vojsko in od tam za tekoči trak v Nemčijo? Kaj bi se zgodilo, če Franz po vrnitvi domov ne bi bil brezposeln? Kaj bi bilo s človekom, ki je veljal za zelo inteligentnega in pretirano urejenega moža?

Pri hišni preiskavi so v sobi Franza Fuchsa našli pet bomb, eksploziv, nitroglicerin, zažigalne vrvice ..., toda skorajda nič orodja, potrebnega za izdelavo bomb. Toda Franz Fuchs je molčal vse do nedelje, ko je priznal, da je član »Bajuwarischen Befreiungsarmee«, vendar naj bi pri BBA opravljal zgolj kurirske posle. Kot motiv za svojo udeležbo pri akcijah BBA je navedel sovraštvo do tujcev. Sodelavcev ni izdal. Preiskava poteka, Franz Fuchs pa ostaja pod strogim policijskim nadzorom, tudi za to, da bi ne storil samomora. Se bo morija s pisemskimi bombami končala?

Eksploziv pred obrambnim ministrstvom

V ponedeljek zvečer so našli med obrambnim ministrstvom in vojaško gimnazijo eksploziv. Preiskava je v teku.

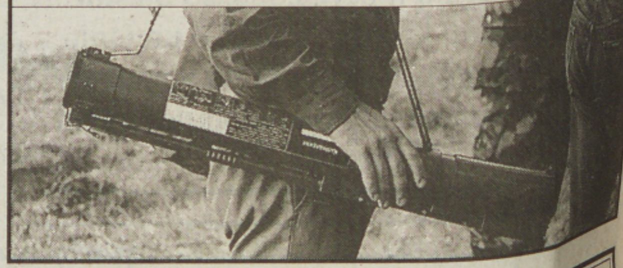

Sklad, ministrski projekt

Nov projekt Sklad za razvoj in usposabljanje kadrov s sedežem v Mariboru je bil ustanovljen s pomočjo ministrstva za delo, Republiškega zavoda za zaposlovanje, s sredstvi in tehnično pomočjo programa Phare. Pobuda za ustanovitev sklada je prišla iz območne enote Republiškega zavoda za zaposlovanje v Mariboru, saj je v podravski regiji stopnja brezposelnosti v Sloveniji največja. Trenutno je v regiji že okoli 32.000 brezposelnih. Sklad naj bi spodbujal razvoj in izvajanje sodobnih programov usposabljanja, ki bodo usklajeni s kadrovskimi potrebami v regiji.

Kupčevanje

Liberalna demokracija Slovenije in Slovenska ljudska stranka še naprej kupčujeta glede novele zakona o denacionalizaciji in glede zakona o kmetijsko-gozdarski zbornici. Čeprav naj bi bila novela zakona tik pred uskladitvijo, se še vedno niso dogovorili o vračanju premoženja Cerkvi.

Vranitzky odstopil

Posebni odposlanec organizacije OVSE (Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi) v Albaniji, nekdanji avstrijski kancler Franz Vranitzky, bo konec oktobra odstopil s tega položaja, saj naj bi opravil svojo osrednjo nalogo, to je pripravo svobodnih volitev.

Iz Ljubljane piše

Pasji konec tedna

V Ljubljani so nam pripravili pasji konec tedna. Časopes, to je časopis, ki ga sicer ne berejo psi, pa menda tudi pišejo ne, je organiziral ob svetovnem dnevu varstva živali, ne pa ljudi, čistilno akcijo, bolje rečeno pobiranje drekcev po ljubljanskih zelenih površinah. Glavno se je dogajalo v soboto v Tivoliju, ker je tam največ ljudi in drekcev. Na treh stojnicah so delili vrečke in kar nekaj ljudi je bilo pripravljenih za očiščevalno akcijo, še več pa si jih je zaželelo, da bi to delal kdo drug. Akcija je bila bolj v posmeh tistim, ki nimajo psov, in se v Tivoliju soočajo z lastniki in t. i. ljubitelji psov, ki jim niti na misel ne pade, da bi tudi ob običajnih dnevih čistili dreke za svojimi ljubljenci, čeprav med drugim to zahtevajo kar štirje odloki; kot pa je že v navadi, so državni predpisi v nasprotju z mestnimi, pa so tako kazni le na papirjih. Lastniki psov pa se pritožujejo, da vrečke za pasje iztrebke niso dosegljive, da bi jim jih morali nastaviti po parkih. Verjetno kar za tisti grm ali kandelaber, kjer se njihov pes podela tistega dne. Sicer pa pasji dreki v parku in povsod po mestu najbolj motijo matere z otroki in ne vidim razloga, zakaj ne bi vrečk delili njim, pa naj počistijo tisto, kar jih moti in jim smrdi. Saj veste, kako zasmrdi, če se vam nebodigatreba prilepi na podplat.

Smrad se ne širi le po zelenih površinah Ljubljane, sega tudi v osrčje belega mesta. Iz mestne hiše se spet dviguje neprijeten vonj. Tokrat je razlog v brskanju po zajetnem kupu denarja (čeprav pravijo, da ta ne smrdi), ki so ga vrli Ljubljančani porabili za Evropski mesec kulture. Še pred časom smo se čudili, kako peščica ljudi zdrži beganje z enega kulturnega prizorišča na drugega, kako se trudijo, da bi ujeli trenutek kulture in se nadihali njenega čistega duha. Pa sedaj vsaj za polovico med njimi vemo, kam so tako hiteli - proučevat razmerje med stroški in koristjo. Korist je bila nedvomna, porabili smo 570 milijonov tolarjev, ki jih drugače ne bi. Ljubljanski mestni svetniki pa sedaj želijo, da ta mesec kulture raztegnemo na vse leto ali še dlje, saj so zahtevali, da stroške pregleda in prouči še nadzorni odbor mestnega sveta. Ker kultura nima meja, ker mislijo, da je bil Evropski mesec kulture v Ljubljani brezmejno drag in potraten. Mesec kulture je res premalo za vse stroške, ki so jih uspeli narediti, in prav je, da bomo v njem »uživali« še dolgo, tudi če nas bo kdaj bolelo. Sedemčlanska komisija je porabila 20,3 milijona tolarjev, honorarji sodelavcev so znašali 7,2 milijona tolarjev, za dobre štiri milijone tolarjev pa je bilo še stroškov za storitve študentskega servisa. Knjiga je orožje - vzemi jo v roke. To geslo je vzelo zelo zares 18 soavtorjev knjige Ljubljana mesto kulture, ki je izšla v skupni nakladi 2500 izvodov, od tega tisoč v slovenščini. Ker so bili stroški njenega nastajanja izredno visoki, vam toplo priporočamo, da jo za 6300 tolarjev kupite na ulični stojnici v Ljubljani in tako pomagate, da vse leto preživijo tisti, ki so vse stavili na en, resda kulturni mesec s popularnim pridevkom evropski. Za kulturni biser: zasnova jedilnika in načrt predstavitve kulinaričnih specialitet za sprejem 16. maja na travniku pred gradom Tivoli sta stala 154.380 tolarjev neto. Kultura prehranjevanja na travniku pač.

Tudi livada je travnik pa tudi prehranjevalno gostinski objekt v Ljubljani, če ga zapišemo z veliko začetnico. Star gostinski objekt, nekoč znan po simdikalnih zabavah, z velikimi zmogljivostmi, ob Ljubljanici, nekoč tudi ena glavnih postojank udeležencev pohoda Ob žici okupirane Ljubljane, že kar dolgo časa zamira in išče svoj prostor med gostinci in gosti. Če ni znala sama najti gostov, so jo našli gostje. Tudi to bi morali zapisati z veliko začetnico. Nihče ne more za promocijo gostilne narediti toliko kot njeni gostje, ki so zadovoljni s postrežbo in s končnim obračunom. Le da je tokrat obračun sledil že po jedi (pa v njej ni bilo ne muhe in ne natakarjenega prsta), ki sta jo zakuhala Janez Janša in samozvani paparazzo Milan Šercer. Ko je ob gostinski mizi zagledal prvaka SDS Janšo s Krkovičem in dvema častnikoma Slovenske vojske v uniformi, je dobil trenutni navdih za umetniško fotografijo. V avtu je imel odlični fotoaparat z zmogljivim zoomom, ki ga je želel preizkusiti na nehvaležnih tarčah. Na parkirišču je sicer naletel na Danila Slivnika z mobitelom, vendar mu ni takoj ponudil ekskluzivnih fotografij za Mag, kar se je pozneje izkazalo za veliko napako. Fotografije oziroma fotoaparat je namreč po obračunu s pestmi in ostrimi besedami končal v Ljubljanici. Vzdrževalec dreves se je z njim skril za drevo in pritisnil na sprožilec. Lovska strast ga je premamila in pa ga. Potem pa maknil se je iz skrivališča - opazili so ga. Potem sta jih dobila po grbi ostre besede, pretep, v katerem sta jih dobila predvsem častnika in fotoaparat, ki je končal v Ljubljanici. Tako ni bilo ne pretepa, ne fotografij in ne častnikov Slovenske vojske. Pa tudi julia se je medtem ohladila. Vroče verzije zgodbe o skupinski fotografiji pa odmevajo še po parlamentarnih hodnikih in na Polončini komisiji. Kdo bi vedel, čigava zgodba je resnična, kaj je konstrukt in kaj so dejstva. Še najbližje in najbolj verjetno je, da je šlo za načrtno akcijo urejevalca dreves - in teh ob Ljubljanici ni malo - za širšo promocijo gostinske in sicer nje ponudbe Livade. S plačanimi oglasi bi gostišče Livada porabilo za enak učinek in navzočnost v medijih vsaj petino stroškov Evropskega meseca kulture. Propaganda je bila igrati na presenečenje. In to je bilo tako popolno, da so v prvih poročilih o boju na Livadi novinarji poročali o tem, da je šlo za Janševo tradicionalno praznovanje rojstnega dne s soborci iz vojne za Slovenijo, vendar pa jih je izbira gostilne presenečala - namen kulinarične ponudbe in postrežbe naj bi namreč ne bila na primerni ravni. Tožbam in preiskavam, ki se že začenjajo, bi morala slediti tudi tožba vodstva Livade za te dvomljive trditve. Promocijski načrti imajo eno samo pomanjkljivost - stvari rade uidejo iz rok.

MARJAN HORVAT

VESTNIK

Izdaja: Podjetje za informiranje Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Aleksandra Rituper, Bernarda Balažic-Peček, Amna Potočnik, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov, Jurij Zauneker (fotografa), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šömen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.c. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za III. trimesečje 1997 je 2.350,00 SIT, za naročnike v tujini 150 DEM letno, izvod v kolportaži pa 190,00 SIT. Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNI Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Vevče. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov. **Elektronska pošta:** vestnik@eunet.si. **WWW stran:** http://www.p-inf.si.

Mimo zakona, pa kaj!?

Smiselnost občinskega sveta?

Se godi ljutomerskemu občinskemu svetu tako kot slovenski vladni opoziciji? Ga občinska uprava potrebuje zgolj za to, da prek njega spravi v obtok odloke in druge občinske akte? Kako zavezujoči so sklepi, ki jih sprejme občinski svet? Ljutomerska občinska uprava zaradi njih očitno mirno spi. Podobno je pri vprašanjih, na katere terjajo svetniki njihove odgovore. Če jih dobijo, pa so ti pavšalni ali omalovažujoči. Tako se npr. godi g. Kuharju, ki že dve leti čaka na odgovore na osem postavljenih in v zapisniku občinskih sej ovekovečenih vprašanj. Bo tokratni opomin občinski upravi, ki ga je izrekla predsednica Odarjeva, dovolj, da bodo ti vendarle začeli jemati občinski svet zares? Ali pa bodo še naprej ugotavljali samo, da »upajo«, da se bo začela gradnja doma za starejše občane, ali pa, da »upajo«, da je občina podpisala papirje, ki omogočajo izvolitev križevskega ravnatelja ...

Za čudo, tokrat so občinski finančniki pripravili odgovor o denarju, ki ga je sindikatu upravnih delavcev iz proračuna namenil župan. Župan je namreč odgovoren za proračun. Proračunska sredstva so namenska in kakršno koli posojila so protizakonita. Tudi, ko gre za sindikat upravnih delavcev in nakup garsonjere pri Treh Kraljih. Pa je župan očitno odobril posojilo, in to deloma oktobra lani, deloma januarja letos, sindikat pa ima čas, da vrne denar do [illegible] aprila prihodnje leto! Tudi svetniki so bili z odgovorom očitno zadovoljni. Nihče se ni razburjal in nihče odgovora sploh ni omenjal. Ne glede na to, da je župan izrabil svoja pooblastila in ravnal v nasprotju z zakonom. Očitno je on zakon samemu sebi! Tuda kateri svetnik bi v imenu spoštovanja zakona kazensko ovadil župana in se spustil v zasebno [illegible]! Toliko pa jim poštenost [illegible] zopet ni pomembna. Čemu [illegible] sploh terjajo odgovore, če občinskim kršiteljem ne sledijo [illegible] sankcije. Pa vendar, ni čudno, da se župan vede kot [illegible] po načelu »deli in vladaj«. [illegible] tem pa občina najema [illegible]!

[illegible] počnejo občinarji s proračunom? Sredstva, namenjena [illegible]vo, očitno uspešno kanali[illegible]. Tako naj bi finančno izrav[illegible], ki jo dobijo z ministrstva [illegible], prekanalizirali v investicijski program na Cvenu. In to proračunski denar, ki je strogo namenski?!

Na tokratni seji občinskega sveta je bilo kar simptomatično ponavljanje glasovanja. Predsednica je kar naprej ponavljala glasovanje, saj vsi navzoči niso glasovali. Pa jim ne bi bilo treba. Zaradi tega v državnem zboru nikoli ne ponovijo glasovanja. Saj veste, izid je lahko potem drugačen. In za tistega, ki ne glasuje, pač velja, da se je glasovanja vzdržal, ali ne?

Poseben lapsus so si svetniki privoščili, ko so za tri zobozdravnike koncesionarje, uporabili uravnilovko - do nadaljnega, dokler občinska uprava ne bo našla pravilnika za točkovanje in ga tudi uporabila, bodo vsi trije plačevali pavšalno ceno 10 mark za kvadratni meter, ne glede na to, da ima eden ordinacijo v Ljutomeru, drugi v Križevcih in tretji v oddaljenih Bučkovcih, kamor je moral na pritiske teh istih svetnikov. Mar ne bi bilo pravilneje, da plačujejo enako kot do zdaj in šele ko bodo spravili pravilnik v življenje, poračunajo tudi za nazaj?

Jah, koliko je sploh vredna občina? V Ljutomeru tega po zagotovilih občinske finančnice ne bomo vedeli še nadaljnih deset let, zato pošiljajo na ministrstvo za finance vsako leto »premoženjsko bilanco«, ki še zdaleč ne kaže dejanskega premoženja, temveč samo tiste knjigovodske podatke, ki jih očitno imajo zapisane samo po čudežu.

Je prav, da se občinski KVIAZ sestaja kar med občinsko sejo, svetniki pa morajo glasovati, ne da bi se imeli možnost o kandidatih posvetovati s svojimi strankarskimi bazami? Bo občinska komisija, odgovorna za pripravo podlage za lastninjenje treh kabelskih sistemov – ljutomerskega, veržejskega in križevskega –, uspešna?

A. POTOČNIK

Teden prometne varnosti

Poglej na desno in levo!

Med 6. in 12. oktobrom je mednarodni teden otroka in teden prometne varnosti. Kaj nam je storiti za večjo varnost?

- Otroci ne smejo hoditi po vozišču in na njem ne postajati.
- Pred prečkanjem vozišča se prepričaj, ali to lahko varno storiš.
- Poglej na levo in desno, visoko dvigni roko in s tem nakaži namero prehoda čez vozišče.
- Samo viden prehod za pešce je mesto za prehod vozišča. V semaforiziranem križišču je varen prehod samo ob zeleni luči.
- Ponoči in ob zmanjšani vidljivosti nosi na vidnem mestu odsevno telo (kresničko).
- Otroci, ki obiskujejo malo šolo in prvi razred osnovne šole, morajo nositi poleg kresničke še rumeno rutico, zavezano okrog vratu.
- Otroci, ki obiskujejo vzgojno-varstveni zavod, morajo imeti na poti spremstvo osebe, starejše od 14 let.
- Po cesti, kjer ni urejenih pločnikov, smejo otroci (pešci) hoditi po skrajnem levem robu vozišča v smeri hoje, in to drug za drugim.
- Če si v prometu udeležen kot kolesar ali voznik kolesa z motorjem, vozi tehnično brezhibno vozilo. Predvsem luči in odsevna telesa ter zavore morajo biti v redu.
- Pred spreminjanjem smeri se prepričaj, ali to lahko varno storiš, in drugim udeležencem v prometu vidno nakaži svojo namero (vodoravno odročena roka).

Pa še opozorilo voznikom!

- Nikoli ne oviraj pešcev, ki so že stopili na prehod za pešce, zato vozi z zmerno hitrostjo.
- Če vidiš ob prehodu za pešce otroke, starejše, invalide ali onemogle, ustavi vozilo in jih pusti mimo.
- Nikoli ne »sekaj« skupine otrok ali katere koli druge organizirane skupine pešcev, ki se premika po vozišču.
- Ne zapelji na zaznamovani prehod za pešce, kadar oceniš, da boš moral na njem ustaviti.
- Po cesti, kjer so luže, prilagodi hitrost in vožnjo tako, da ne poškropiš drugih udeležencev v prometu.
- Vedno zmanjšaj hitrost: ko pripelješ v bližino prometnega znaka *»otroci na cesti«*; pred zaznamovanim prehodom za pešce; na delu ceste, kjer hodi večje število pešcev, še posebno, če so na njem otroci, starejši in invalidi.
- V prometu pazi na kolesarje in voznike koles z motorjem, prehitevaj jih ob zadostni razdalji in v vsakem trenutku pričakuj nenadno spremembo smeri vožnje, vsekakor pa v bližini šol in igrišč.

Te splošnoveljavne nasvete nam je sicer poslala v objavo soboška policijska postaja, vendar prihajajo želje po manj nesrečah oziroma preventivnem ravnanju tudi iz drugih pomurskih policijskih postaj in oddelkov. Navsezadnje si vsi želimo, da bi postala cesta manj nevarna. Sami kaj storimo, da bi bilo tako? Veliko žal ne! Morda pa se bo kaj v nas »premaknilo« vsaj v drugi polovici tega tedna – tedna otroka in prometne varnosti.

Š. S.

Skupščina CATV Murska Sobota

Zdaj vidnih že 31 programov

V ponedeljek je bila v veliki dvorani mestne občine skupščina CATV - kabelskoprenosnega sistema Murska Sobota. Na njej so sprejeli poslovno poročilo za minulo leto, ki ga je podal direktor družbe Stanko Farkaš.

V letu 1996 so na CATV-sistem v mestu Murska Sobota priključili 108 novih enot, nekaj novih priklopov pa je bilo tudi v okoliških vaseh, ki pa ne vodijo podrobnejše evidence. Tako družba sedaj upravlja s 3.598 priključki v mestu, signal z glavne postaje pa prejema še 1.031 priključkov v primestnih naseljih. Pri tem je zajeta celotna mestna občina razen Rakičana, ki ima na svoj sistem priključenih okrog 200 naročnikov.

Kot je ugotovljeno, si vsi sistemi razen v Kupšincih še vedno niso pridobili vseh dovoljenj za obratovanje. Na osnovi sklepa nadzornega sveta CATV-ja družba ne prevzema nobenega sistema v vzdrževanje, dokler ni zadoščeno vsem pogojem za normalno obratovanje. Poseben problem je v novem naselju v Černelavcih, kjer je bila gradnja kabelskega sistema opravljena v sklopu zadružne gradnje celotnega naselja.

Za uporabnike soboškega CATV-sistema je gotovo najpomembnejše, da je vidnih kar 31 programov različnih zvrsti, ob koncu leta pa so bili vključeni tudi programi BBC World, BBC Prime, Discovery Channel, Nickelodeon in VH-1. Posebej zanimiv je bil poljudnoznanstveni program Diskovery Channel. Pri vsem tem so upoštevali pogodbe in meddržavne dogovore o prenosih programov, plačilo le-teh pa so pokrili iz pobrane vzdrževalnine. Ravno problemi, ki se pojavljajo s plačevanjem naročnine, pa so seveda mlin na vodo tistim, ki imajo lastne antene za sprejem satelitskih programov.

Na skupščini so delničarji potrdili tudi poslovno politiko družbe v letošnjem letu. Še naprej si bodo prizadevali izboljšati kakovost sprejema in oddajanje signala, prek internih kanalov in sredstev javnega obveščanja informirati občane o uspehih in problemih družbe ter o njenem razvoju. Hkrati bodo organiziranost družbe izkoristili za povezovanje in združevanje malih sistemov, ki nimajo možnosti postati samostojne družbe ali podjetja in s tem povečati prihodek družbe s prodajo signala. Prav tako bodo skrbeli za čim nižje stroške plačevanja prenosa programov ter zagotovili priklope vsem zainteresiranim občanom in podjetjem. Na skupšini so se tudi odločili, da ustvarjeni čisti dobiček v celoti razporedijo v rezerve.

MILAN JERŠE

Obisk visokega cerkvenega dostojanstvenika

Pomurska škofija

Prejšnji teden je Soboto, Martjance in Bogojino obiskala visoka cerkvena delegacija. Mariborski škof Kramberger, naslovni škof Smej in štirje kanoniki so pripotovali v spremstvu papeževega veleposlanika, nuncija nj. ekscelence Edmunda Farhata. Pričakali so jih prekmurski dekani in prodekani. Kaj je njegovo [illegible], kot so slovenskega doyena diplomatskega zbora [illegible] naslavljali visoki cerkveni dostojanstveniki, prineslo [illegible] ob Muri, človeka, ki mu [illegible] naložil, da skrbi za stike s cerkvenimi in civilnimi predstavniki naše dežele in tako kot apostolski nuncij opravlja vlogo papeževega veleposlanika? Kaj tako nenavadnega se dogaja, da je g. Farhat po dveh letih svojega službovanja v Sloveniji sprejel povabilo mariborskega škofa in se odpravil v Prekmurje? Kot nam je povedal, je bil njegov obisk pastoralne narave, hotel pa je izvedeti »tudi, kaj je tukaj novega«.

In kaj je na vprašanje o ustanovitvi škofije odgovoril visoki diplomat? Ekscelenca g. Farhat je povedal, da Vatikan resda odloča, toda na predloge domačih škofov. **»Lokalni škof je tisti, ki pozna potrebe in ki jih izraža. On potem tudi predlaga, kako naj bi se rešilo vprašanje. Pogostokrat je rešitev odvisna prav od njega. Da najdemo rešitev, mora velikokrat sodelovati tudi Vatikan. In ko je potrebno, je tudi Vatikan na voljo škofu.«**

Pred obiskom visokega cerkvenega dostojanstvenika so se za ustanovitev pomurske škofije izrekli tudi dekani in prodekani tega območja, podpise v podporo njeni ustanovitvi pa so zbirali tudi pomurski intelektualci.

Na prvi pogled zavit diplomatski odgovor, ki pa nosi pomembno sporočilo: Vatikan a priori ne nasprotuje ustanovitvi pomurske škofije v Murski Soboti.

A. P., foto: J. Z.

Pamflet

Išče se ...

Prejšnji teden smo dobili novo Depalo vas, imenovano Livada. Nekdanji obrambni minister, zdajšnji predsednik socialdemokratov, je s svojim glavnim tajnikom in nekdanjim vodjem Morisa Tonetom Krkovičem srečal dva vojaška uniformiranca, očitno svoja znanca. Namesto mirnega kosila v ljubljasnki gostilni je sledil pretep z vsiljivim fotografom, za katerega se je izkazalo, da ni novinar niti fotoreporter, da pa je že delal za obrambno ministrstvo. Priložnostni fotograf? Sledile bodo sankcije, kot je napovedal obrambni minister Tit Turnšek. Resda je prišlo do pretepa med civilnimi in vojaškimi osebami, toda iskanje fotoaparata s potapljači in velika zapora območja s strani notranjega ministrstva oziroma policije je pretep spremenila v škandal. Kdo je fotografa najel?

In kje je Janševa napaka? Fantje so zdaj že drugič šli na led. Bo ustanovljena parlamentarna komisija za raziskovanje ozadja javnosti obelodanila izsledke? Smo pa res tranzicijska država, v kateri zasledujejo posamezne vojaške častnike tako, da jih pri tem razkrijejo! Toda kaj takšnega je v naši »demokraciji« pač pričakovati. Da ti nekoga obesijo za pete ali da ti po telefonu prisluškujejo! Ni bilo kar tako vladno svarilo, izrečeno med razpravo o izpadu iz prvega kroga širitve Nata, da naj opozicija ne politizira slovenske vojske. Me pa res zanima, kdo jo politizira s takšnim ravnanjem!

Seveda bo dogodek v Livadi pravšen za glodanje kosti: od zakotne gostilne do Janševega rojstnega dne. Od naklčjučnega srečanja sredi Ljubljane do po telefonu dogovorjenega sestanka, ki so mu prisluškovali zasledovalci. Od mirnega fotografiranja do očitnega nadlegovanja. Od pohoda dveh vojakov na srečanje zaslužnih za osamosvojitev do nedovoljenega posedanja v uniformi sredi Ljubljane ... Kakorkoli obračamo, dobili smo ponovni pretep med civilnimi in vojaškimi osebami.

Livada je bila ta teden tako odmevna, da je zameglila tudi pojavljanje novih predsedniških kandidatov. Če ste gledali TV-omizje, potem ste lahko ugotovili, kaj vse manjka predsedniškemu kandidatu, ki bi lahko ogrozil kontinuirano Kučanovo vladavino. Funkcija, namenjena odsluženim politikom, očitno ni dovolj mamljiva, saj s svojo protokolarnostjo ne zadovoljuje ljudi, ki so še pri močeh, razen seveda, ko gre za človeka, ki ima dovolj neformalnih vzvodov moči.

Toda koliko bi skupni kandidat pomladnih strank sploh bil dovolj težak, zdaj, ko se je po Puckovi maniri SLS odpravila v vlado? Volivci pa spet nismo takšni čredniki, ali pač? Čeprav se tako radi ponašamo, da nismo Balkan, pa nas ravno s Srbijo, kjer je to nedeljo potekal drugi krog predsedniških volitev, druži predvsem razklanost »Zajedno«, kjer sta Đinđićeva stranka in stranka Pešićeve pozvala volivce k bojkotu, Drašković pa se je odpravil na volitve in »držal štango« Miloševiću, pri tem pa gladko pogorel, tako da sta v drugi krog prišla Lilić (prejšnji predsednik ZRJ) in radikalec Šešelj. Zdaj pa Drašković krivi ravno svoja prejšnja zaveznika, da sta kriva za njegov poraz?!

Za vedno novi spektakel poskrbi Združenje ob lipi sprave. Očitno si tako zelo želi najti ustreznega kandidata, ki bi pometel s Kučanom in jugoslovansko zgodovino, da iz rokave vleče vedno nove adute. Tokrat ni ponovilo prejšnje napake, ko je za kandidata razglasilo dr. Stresa in ga o tem pozabilo obvestiti, temveč je našlo rektorja mariborske univerze, prleškega rojaka dr. Toplaka. No, on bi, če bi, nastopil kot skupni kandidat vseh treh pomladnih strank.

Nerodno pri vsem tem je, da o tem ni bila obveščena niti njegova stranka niti socialdemokrati niti krščanski demokrati. Pri tretjem kandidatu, ki ga bo našlo Združenje ob lipi sprave, zato lahko le rečemo: v tretje gre rado.

Za lokalno sceno je bil dosti pomembnejši obisk visokega cerkvenega dostojanstvenika, papeževega poslanca v Sloveniji g. Edmonda Farhata. Očitno njegov obisk ni bil samo pastoralen. V ozadju je viselo vprašanje ustanovitve Pomurske škofije. Toda ta očitno bo, če bo, po odločitvi mariborskega škofa. Ta pa se bo moral odločati glede na ugotovljene pastoralne potrebe. Vatikan torej a priori ne nasprotuje ustanovitvi škofije. Slednje je pomembno, saj ravno Vatikan ustanovi novo škofijo in določi novega škofa. Mariborski škof se za javnost ni izrekel niti za niti proti. So pa zato za glasovali dekani in prodekani, pri tem pa so jih podprli prekmurski intelektualci. Vprašanje, ki ostaja, je, kdaj do škofije.

AMNA POTOČNIK

Seja vlade

Na novo bo odprtih 27 mejnih prehodov s Hrvaško

Enostavnejše prehajanje meje za dvolastnike - Novela o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov - Mobiliziranci bodo lahko uveljavljali pokojninsko dobo

Slovenska vlada je na svoji zadnji seji potrdila strategijo Republike Slovenije za pristop v Evropsko zvezo in zakon o ratifikaciji sporazuma med Slovenijo in Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju, ki sta ga aprila letos pa podpisala zunanja ministra Zoran Thaler in Mate Granić. Ta dokument naj bi rešil vprašanja, pomembna za prebivalce ob meji, koristil bo vsem obmejnim občinam, ki so se zavzemale, da bi bil ta sporazum sprejet. Sporazum bo urejal in olajšal prestopanje državne meje tudi na območjih zunaj mednarodnih meddržavnih mejnih prehodov, ki so danes odprti. Na novo bo odprtih 27 novih mejnih prehodov.

Država hoče gospodariti z gozdovi

Vlada je potrdila tudi novele zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov v Sloveniji in jih bo po skrajšanem postopku predlagala v sprejem državnemu zboru. Gre za ureditev razmerij med Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov in gozdarskimi organizacijami oziroma za spremembe trajanja koncesijskih pogodb, ki niso bile sklenjene, ter za odpravo nekaterih drugih pomanjkljivosti sedanjega zakona (o Skladu kmetijskih zemljišč), ki so se pokazale v praksi. Zakonske spremembe določajo obseg nezazidanih stavbnih zemljišč, ki naj bi po uveljavitvi tega zakona postala last občin, kar je bila ena največkrat omenjenih težav obstoječega zakona.

Slovenska vlada je namenila na svoji zadnji seji največ pozornosti delovnopravni zakonodaji: sprejela je predlog zakona o delovnih razmerjih in novele zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, oba zakona bo v državni zbor poslala v prvo branje. Vlada je sprejela tudi spremembe zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki zadevajo uveljavitev pokojninske dobe prisilnim mobilizirancem. Z zakonom o delovnih razmerjih naj bi se sistemsko in na novo uredili trg delovne sile v Sloveniji, njegova mednarodna primerljivost ter preglednost in fleksibilnost odnosov na trgu delovne sile.

Po spremembah pokojninskega zakona (po skrajšanem postopku) naj bi tudi prisilni mobiliziranci pridobili možnost, da ponovno uveljavijo odvzeto pokojninsko dobo oziroma sploh uveljavijo pokojninsko dobo, dopolnjeno v medvojnem času. Pokojninska zakonodaja v nekdanji Jugoslaviji je ves čas poznala ureditev, po kateri se v pokojninsko dobo niso štela obdobja od 6. aprila 1941 do 15. maja 1945 tistim zavarovancem, ki so med NOB z orožjem aktivno sodelovali v boju na strani okupatorja ali njegovih pomagačev ne glede na to, ali je bil za to obsojen ali ne. Po novem naj bi zavarovanec, čigar skupna pokojninska doba bo z upoštevanjem navedenega obdobja presegla polno pokojninsko dobo, imel pravico do odstotnega povečanja pokojnine. Po predlagani zakonski spremembi bo tako predvidoma 2.500 upravičencev pridobilo pravico do povečanja pokojnine za 1 do 3 odstotke, kar bo povečalo državne proračunske odhodke za predvidoma 41 milijonov tolarjev.

MARJAN HORVAT

Posvetovanje ob svetovnem dnevu turizma

O turizmu zdravega življenja

Dr. Božidar Voljč, Janez Matoh, Rudi Rumbak, dr. Zajc in prof. Ulaga o možnostih večje vključenosti športa v zdraviliški turizem

Turistična zveza Slovenije, Skupnost slovenskih naravnih zdravilišč, Društvo za zdravje srca in ožilja so organizirali v sodelovanju z ministrstvom za zdravstvo ob svetovnem dnevu turizma, 27. septembru, v Ljubljani zanimiv posvet o t. i. zdravstvenem turizmu. Sporočilo letošnjega svetovnega dneva turizma je: ob vstopu v naslednje tisočletje pripraviti takšne programe in projekte v turizmu, ki bodo ponudili nove razsežnosti, odpirali nove možnosti za zaposlovanje in varovali okolje kot temelj kakovostnega razvoja turizma. Kakovostne turistične ponudbe brez skrbi za čisto okolje in naravne vrednosti ni več, ali, kakor je dejal eden od predavateljev, najbogatejši turisti so dandanes na videz najrevnejši, vendar zdravstveno najbolj ozaveščeni in z največjim posluhom za okolje.

V prihodnje bo v okviru Turistične zveze Slovenije delovala stalna skupina, ki bo spodbujala, usmerjala in koordinirala povezave med zdravstvom, turizmom in športom. Če je letos leto kulture v turizmu, bo prihodnje leto 1998 leto športa v turizmu.

Namen posveta je bil, najti možnosti za obogatitev turistične ponudbe, začeti pripravljati izhodišča za dopolnjevanje strategije razvoja turizma, spodbuditi vse turistične projekte in produkte, ki so naravnani na zdrav način življenja, jim dati nove strokovne razsežnosti ter v prihodnje dati športu večjo vlogo v turistični ponudbi.

Ključen referat na posvetu je prispeval dr. Božidar Voljč, ki je v začetku predlagal, da bi našli primernejši izraz za zdravstveni turizem, morebiti bi morali govoriti o turizmu zdravega življenja, ki bi pomenil, da prodajamo zdrav način življenja v kombinaciji z različnimi posebnostmi naše dežele. Gibanje je bistvo vsega, predvsem doživeto gibanje, to pomeni, da je lahko neko gibanje vedno povezano z določenim doživetjem, najsi gre za hojo, jahanje, čolnarjenje ali kolesarjenje skozi pokrajino. Kako množično lahko postane kolesarjenje v neki pokrajini, je dober dokaz Gradiščanska v Avstriji; po mnenju dr. Voljča bi lahko podoben uspeh s kolesarjenjem dosegli tudi v Prekmurju. Vsaka pokrajina pač mora izbrati tisti način gibanja (kot turistične ponudbe), ki je prilagojen njenim značilnostim. Prav tako bi bilo potrebno, da bi se turistične organizacije tesneje povezale z raznoraznimi društvi, ki se ukvarjajo s proučevanjem narave, rastlinstva ali živalstva.

In še o zdravi prehrani: to sploh ni enostavna zadeva. Ko nekdo stoji za štedilnikom, ga ne zanimajo nenasičene maščobne kisline, ko nekdo sede za mizo, želi predvsem, da je tisto, kar použije, tudi okusno.

Še Voljčeva zanimiva misel o širjenju določenih vzorcev obnašanja: *»Zdrav način življenja se vse bolj uveljavlja v mestih. Zmeraj so bila mesta tista, ki so določala vzorec obnašanja, kar je danes v mestih veljavno, bo čez deset let na podeželju, v Sloveniji še prej, ker je razlika med mesti in podeželjem zelo majhna ... naša zdravilišča so dokaz za to, da je mogoče idejo zdravja in krepitev telesnega zdravja uspešno tržiti.«*

Janez Matoh, podpredsednik olimpijskega komiteja Združenja športnih zvez Slovenije, je dodobra okrcal državo, ki nasploh posveča premalo pozornosti skrbi za zdravje - kakor da ne bi znali preračunati, da bo s tem manj stroškov za odpravljanje bolezni. Po njegovem mnenju obstajajo različne ciljne skupine, ki se želijo ukvarjati s športom, zato je potrebno delovanje razdeliti na program ozaveščanja program animacije in neposredno športno ponudbo. Ljudje se iz različnih razlogov ukvarjajo s športom, najsibo zato, da bi ohranili zdravje, da bi ga dobili, da bi premagali bolezen, da bi lažje premagovali starost, ker so se vrnili na zdrav način življenja ... vse to so ciljne skupine, ki so povezane s ponudbo zdravstvenega turizma. Vsekakor pa bo potrebno najprej spremeniti miselne vzorce v turistični ponudbi.

60 nacionalnih zvez in številna športna društva z okrog 10 tisoč amaterskimi delavci se bodo torej vsaj v letu 1998 pogosteje vključili v turistično ponudbo kot običajno, saj bo to leto športa v turizmu.

Predsednica Društva upokojencev Slovenija je opozorila na velik potencial zdraviliških gostov iz vrst upokojencev; ker le 15 odstotkov članov lahko koristi storitve prek zdravstvenega zavarovanja, bi bilo prav, če bi zdravilišča prilagodila ponudbo individualnim plačnikom po ceni in vsebini.

Predstavnik ministrstva za zdravstvo pa je navzoče opozoril, da se do zdravilišč vseeno niso obnašali tako mačehovsko, kot to mnogi trdijo - v najbolj kritičnih letih so marsikatero zdravilišče rešili prav gostje, ki so imeli zdraviliško zdravljenje. Po njegovem mnenju bi Slovenci morali bolj upoštevati možnost zavarovalniškega načina plačila zdravljenja, počitnic. Vsi postavljamo zdravje na prvo mesto, vprašanje pa je, koliko je vsak posameznik zanj pripravljen prispevati: ni vse v organizaciji in denarju, ampak tudi v hotenju vsakega posameznika, je končal predstavnik zdravstvenega ministrstva!

BERNARDA B. PEČEK

5. GOST TUR

Turizem: domoljubje in gostoljubje

Na največji slovenski gostinsko-turistični prireditvi se poleg pomurskega turizma predstavlja tudi Porabje

V torek, 7. oktobra, so na mariborskem sejmišču odprli 5. mednarodni sejem GOST TUR '97, odprt bo do nedelje, na njem pa Pomurska turistična zveza predstavlja tudi celostno turistično ponudbo Pomurja. V torek se je podrobneje predstavilo Termalno kopališče Banovci, v sredo Zdravilišče Moravske Toplice, v četrtek Občina Lendava, v petek Radenska Diana-Zvezda, v soboto Zdravilišče Radenci, nedelja pa je namenjena predstavitvi dejavnosti Pomurske turistične zveze. V okviru skupne predstavitve Kultura-turizem-novi mostovi med sosedi pa se vse dni predstavlja tudi slovensko Porabje - osrednja predstavitev s kulturnim programom bo v soboto, 11. oktobra.

Otvoritvena slovesnost je tokrat potekala na prostem, skupna rdeča nit vseh govornikov pa je bilo upanje, da bodo časi za turizem in promocijo v prihodnje, ko bo ustanovljeno novo ministrstvo za drobno gospodarstvo in turizem, boljši kot so sedaj. Po županu prof. dr. Alojzu Križmanu, direktorju Sejmarja Alojzu Kovačiču in direktorju Centra za promocijo turizma Slovenije Franciju Križanu je nastopil še slavnostni govornik podpredsednik Vlade R Slovenije **Marjan Podobnik**. Poudaril je, da se v Sloveniji čuti pomanjkanje strategije sejemske dejavnosti, saj bi se prav z dobro organiziranimi sejmi slovensko gospodarstvo lahko bolje uveljavilo doma in v tujini; po njegovem mnenju je turizem ponudba spletja naravnih danosti in kulturne dediščine oziroma domoljublja in gostoljublja hkrati; turizem je nadvse pomemben za decentralizacijo Slovenije, saj omogoča razvoj krajev in pokrajin. Razvoj turizma in drobnega gospodarstva je po mnenju g. Podobnika tudi edini možni odgovor Slovenije na združevanje Evrope. Seveda ni pozabil ošvrknili negativnega odnosa cestnih lobijev do razvoja domačega gostinstva, kar naj bi dokazoval izpad najbolj znanega slovenskega gostinca Štormana iz ponudbe za prodajo ob novi avtocesti.

Otvoritvene slovesnosti pa se je udeležil tudi prometni minister Anton Bergauer, kar mnogi povezujejo z razrešitvijo prostorskih zapletov Sejmarja pri načrtovani gradnji velikega mariborskega razstavišča - zaradi (nenaglasja Slovenskih železnic že leto in pol zamujajo z gradnjo.

BERNARDA B. PEČEK

S torkove seje soboškega mestnega sveta

Nesmiselno razločevanje uporabnikov plina

Mestni svetniki so najprej sprejeli predlog pravil za izvolitev predstavnikov v volilno telo za volitve člana državnega sveta in za določitev kandidata za člana DS. V okviru 11. volilne enote, ki zajema Prekmurje, bodo v soboški občini izvolili pet elektorjev in enega kandidata za člana novega državnega sveta. Kot so povedali na seji, so ustrezni obrazci že pripravljeni, saj je treba vložiti kandidatne liste najkasneje do ponedeljka, 13. oktobra, do 12. ure.

Precej pozornosti pa je vzbudila druga obravnava predloga odloka o načinu izvajanja gospodarske javne službe za oskrbo z zemeljskim plinom v mestni občini. O tem pomembnem dokumentu, ki podrobneje opredeljuje program plinifikacije in so o njem svetniki govorili že na prejšnji seji, je imel uvodno obrazložitev vodja občinskega sklada stavbnih zemljišč Drago Ružič. Navedel je, da je predlagatelj odloka upošteval nekatere dopolnitve svetnikov, med drugim, da bo koncesionar, ki še ni izbran, uporabnikom zemeljskega plina dolžan ponuditi strokovno pomoč pri pripravi dokumentacije in vloge za pridobitev sredstev državnega ekološkega sklada. Sklenjeno je, da mora uprava mestne občine svetnike sproti informirati o dinamiki poteka del plinifikacije.

V razpravi pa je bila zavrnjena pobuda svetnika Štefana Bunderle za dopolnitev 16. člena, ki naj v ceno plina ne bi vključeval premoženjskih bremen in povrnitve vloženega kapitala v gradnjo omrežja, ampak takso in rento. Rečeno je bilo, da gre v bistvu za koncesijsko dajatev. Na seji so prav tako menili, da ni smiselno razločevati uporabnikov zemeljskega plina na majhne in velike, temveč obveznosti priključitve na plinovodno omrežje vezati na ustrezen akt in program, ki ga bo sprejel mestni svet. Župan Anton Slavič je zavrnil možnost, da bi se v izvedbo del pod enakimi pogoji iz razpisa prednostno vključevali obrtniki in podjetja iz mestne občine. S tem so se strinjali tudi svetniki, ki menijo, da je odlok koncesijski akt in predstavlja javno pravni del koncesijskega razmerja, zato bi navedeni pogoj lahko sprožil določene očitke o kršenju načela enakopravnosti, omejevanju gospodarske konkurence in podobno.

Svetniki so sprejeli tudi odlok o opravljanju dimnikarske službe. Upoštevali so pripombe članov mestnega sveta, mestnih četrti in krajevnih skupnosti. Končali so prvo obravnavo o osnutku zazidalnega načrta za obrtno cono Turopolje 1 v Murski Soboti. Med predlogi in pobudami pa velja omeniti besede Franca Zvera za ponovno postavitev križa na soboškem pokopališču kot spomin na vse žrtve v letih 1941-1945. To naj bi se zgodilo že pred letošnjim dnevom vseh svetih. Drago Šiftar pa se je zavzel za ureditev mestnega parka, ker je bil le-ta oskrunjen z organiziranjem številnih prireditev. Po županovih zagotovilih ne bodo več dopuščali komercialnih prireditev, razen v izjemnih primerih.

MILAN JERŠE

Kdo bo gradil kanalizacijski sistem v KS Črenšovci?

Najcenejša ponudba ni bila realna

Pričakovali bi, da bo izvajalec del za zgraditev kanalizacijskega sistema v KS Črenšovci podjetje Hidrogea iz Celja, saj je bila njegova ponudba daleč najcenejša (123 milijonov tolarjev). Kot smo lahko slišali na torkovi seji občinskega sveta, pa so z dodatnim preverjanjem ugotovili, da nekatere cene niso bile realne, zato se je komisija odločila za Pomgrad iz M. Sobote (v sodelovanju z VGP Mura).

Kot se je med drugim pokazalo, sta v podjetju Hidrogei zaposlena samo direktor in tajnica, dela pa izvajajo najeti podizvajalci, kar prinese običajno dodatne probleme. Pri kalkulacijah cen pa je omenjeno podjetje računalo na gramoz po ceni 600 tolarjev za kubični meter, dejansko pa se gibljejo cene okrog 1.500 tolarjev. V ponudbi so izpustili tudi nekatera zahtevna dela, kot je »razpiranje« kanala. Zato je komisija izbrala za izvajalca podjetje Pomgrad, ki je svojo ponudba znižal s 158 na 143 milijonov tolarjev in je naložbo pripravljen tudi kreditirati, če bo potrebno.

Medtem so si pridobili tudi gradbeno dovoljenje, tako da naj bi dela stekla že te dni. V Črenšovcih in Trnju je podpisalo pristopne izjave okrog 80 odstotkov gospodinjstev in pričakujejo, da bo v Žižkih podobno.

J. G.

SLS se norčuje in uničuje kmete

Koga sponzorirajo kmetje?

Namesto gospodarske politične izpostave

Po prvem neuspelem poskusu so prvaki SLS že drugič poskušali uvrstiti na dnevni red seje parlamenta nov zakon o kmetijski in gozdarski zbornici, ki naj bi bil sprejet po hitrem postopku, pa četudi je zakon, ki ga je pripravila prejšnja ekipa ministrstva, še na parlamentarnih klopeh.

Kot pravi prejšnji sekretar in poudarja tudi prejšnji minister dr. Jože Osterc, je tudi tisti zakon delno izsilila SLS, saj bi po logiki moral biti najprej sprejet zakon o kmetijstvu, ki ga je ministrstvo sicer pripravljalo, ne pa dokončalo. V tem temeljnem zakonu bi bilo potrebno urediti in definirati temeljne pogoje kmetovanja in poleg tega rešiti tudi položaj javne svetovalne službe. Kot kaže, je javna služba ista, kjer so se takrat najbolj lovila kopja, saj gre za enega večjih porabnikov kmetijskega proračuna v višini 10 milijard tolarjev.

Kljub vsemu je zakon o kmetijsko-gozdarski zbornici prišel v parlament, čeprav je ostajalo vprašanje, pod katerim okriljem naj deluje svetovalna služba. Je pa v tem predlogu zakona pomembno, da je temelji na regionalnem načelu. Zakon namreč predvideva ustanovitev regionalnih zbornic kot samostojnih pravnih oseb s krovno organizacijo. Kot je zapisal v svoji kronologiji priprave Zakona o kmetijsko-gozdarskih zbornicah dr. Jože Osterc, so se zgledovali po avstrijskem in nemškem modelu organiziranosti. Pri pripravi pa so v strokovni skupini, ki je pripravljala zakon, sodelovali eksperti z ekspertom zadružnega in kmetijskega prava dr. Francijem Avscem na čelu, v skupino pa so bili pritegnjeni tudi politiki, med njimi predstavnik SLS dr. Franc Zagožen, ki se je s takratnim predlogom zakona tudi strinjal. Toda zadeve so se naenkrat obrnile.

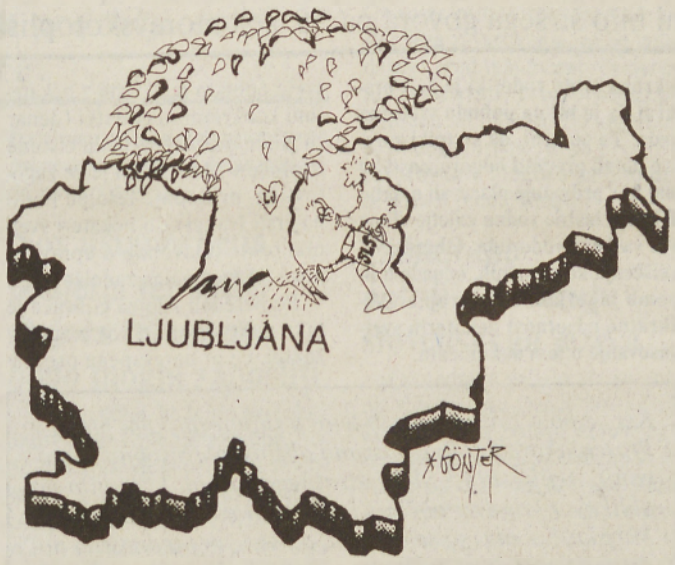

Zategnjen obroč

Toda kar naenkrat se je pojavil na kmetijskem ministrstvu nov predlog sedanje oblastne garniture, ki je prvotni koncept obrnila na glavo. Ob tem da je pospravila tudi svetovalno službo v okrilje zbornice, je predvidela tudi njeno popolno centralizacijo, saj sedaj predvideva eno zbornico s sedežem v Ljubljani, organizirano kot pravno osebo z osmimi brezpravnimi območnimi enotami. Na načelni ravni to morda ne bi bilo nič spornega, toda Slovenija je po svoji geografski specifiki in položaju kmetijstva tako različna, da se opravičeno postavlja vprašanje, ali bo te interese mogoče usklajevati znotraj ene zbornice. Prej bi, če sledimo zgodbi v kmetijstvu, lahko pritrdili tezi, da gre za politično dejanje SLS-a, da si podredi ves kmečki potencial, in to ne samo na ravni »zastopanja« kmečkih interesov, ampak predvsem živilskopredelovalne industrije in trgovine. S samim predlogom zakona prihaja SLS v nasprotje z nekaterimi svojimi izhodišči, ko je zagovarjala decentraliziran razvoj Slovenije in ko na eni strani eden od njenih ministrov dr. Marjan Senjur obljublja regije, po drugi pa enega od temeljnih gospodarskih subjektov, kar zbornica nedvomno je, še posebej, če jo obravnavamo v pomurski luči, centralizirajo. Pravzaprav pomeni ustanovitev zbornice po predlaganem konceptu le dokončno centralizacijo in popoln nadzor nad skorajda 40 odstotki industrije.

J. VOTEK

Stečaji v zraku

Minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja je pred dnevi komentiral podatke o stečajih v industriji in gradbeništvu ter napovedal, da se bodo kmalu lotili popravljanja junija sprejetih sprememb zakona o stečaju in prisilni poravnavi. Prav isti minister je po tem, ko so premembe zakona junija zagledale beli dan, direktorjem na srečanjih pojasnjeval, da bodo z njimi dosegli več reda pri plačevanju med gospodarskimi subjekti v zaščito upnikov ter da bo stečaj tudi možna pot za zamenjavo lastnikov. Sedaj pa vsi po vrsti ugotavljajo, da več kot tisoč podjetij, ki so po novih zakonskih določilih zrela za stečaj, le ne morejo kar tako »pokopati na državne stroške«. Spremembe zakona o stečajih in prisilni poravnavi namreč med drugim določajo, da mora biti stečaj uveden za tista podjetja, ki tri mesece niso izplačala plač ali imajo žiro račun blokiran leto in več. In zalomilo se je že pri prvem določilu, ugotavljanju, kako je s plačami. Minister za delo Anton Rop naj bi Agenciji za plačilni promet, ki je dolžna delati izbor »zrelih podjetij« in seznam pošiljati pristojnim sodiščem, poslal navodila, kako naj ugotavljajo, katero podjetje ni izplačalo plače. Toda že v septembru so na tem ministrstvu jasno povedali, da Rop tega navodila ni izdal in ga tudi nikoli ne bo, saj ni logično, da bi bil stečaj uveden zaradi neizplačanih plač.

Potem pa so tu še določbe, pri katerih bi se dalo sprožiti ustavni spor, na primer člen, ki govori o prepovedi nakupa dolžnika v stečaju oziroma njegovega premoženja določenim delavcem in družinskim članom, in še in še.

Že samo po tem, kar smo zapisali, se lahko vprašamo: ali gre potemtakem za delo poslancev, s katerim so bogu kradli čas in državi denar?

Ne gre trditi, da je v noveli zakona vse za odmet, pa vendar tak, kot je, sedaj visi v zraku. Komu to (ne) koristi? Prav gotovo tistim podjetnikom, ki so v svojem podjetniškem času za sabo pustili eno ali več »mrtvih« podjetij, ki razen dolgov nimajo nobenega premoženja, in so pričakovali, da jih bo država odrešila greha. Po godu je tudi podjetjem, ki imajo blokiran račun »načrtovan« kot del poslovne politike, ali drugače rečeno, za izigravanje upnikov, a o stečaju ne razmišljajo. Ustreza tudi stečajnim upraviteljem in upraviteljem prisilnih poravnav, ki bi si po noveli zakona morali pridobiti licenco. Najmanj zadovoljni so torej lahko upniki.

Zato po vsem povedanem vprašanje, kako se bodo glasile spremembe sprememb zakona o stečajih in prisilni poravnavi, sploh ni marginalno. Odgovor pričakujejo številni.

MH

Gramoznica Krapje

Pošteni - tepeni?

Četrtkovi predstavitvi študije o vplivu gramoznice Krapje okolje so obtožili »nespretno« pisanje medijev – Župan zagrozil, da bo raziskal ozadnje nasprotovanj ljutomerski gramoznici in dokazal zaroto – Izsiljevanje državnih organov

Predstavitev Študije presoje vplivov gramoznice Krapje na okolje v Hanatu v mestni hiši Ljutomer v četrtek, 2. oktobra, je potekala skoraj tri ure. Pravzaprav je bilo to prepričevanje prepričanih: da je gramoznica v Krapju O. K., da so tepeni zato, ker želijo delovati legalno, da ministrstvu za okolje in prostor iz nerazumljivih razlogov nasprotujejo ljutomerski občini, da odločba Ustavnega sodišča ne vpliva na nadaljnje vrtanje gramoza ... in še marsikaj. Če gledamo iz njihovega zornega kota, imajo morebiti res prav: koliko gramoznic v Sloveniji sploh ima vso potrebno dokumentacijo, katera od petih velikih gramoznic v Sloveniji, ki izkoriščajo dragoceno naravno dobrino na »mokri« način, ima izdelano študijo o vplivih na okolje? Redke, če ne celo nobena do sedaj. Pa vendar ni vse tako črno-belo oziroma Ljutomer tukaj – država tam. To je bilo zvečer razbrati tudi iz razprave na četrtkovi predstavitvi, kajti na nekatere problematične zadeve so bili tako v Segrapu kot v občinskih organih opozorjeni že prej, pa opozoril niso hoteli upoštevati.

Dejstvo je tudi, da vsebine odločbe Ustavnega sodišča nihče ni kršil: kršili so 49. in 50. člen Zakona o urejanju naselja in 34. in 35. člen Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor. Seveda je župan Ludvik Bratuša izjave Direktorjev Upravne enote Ljutomer in Uprave za varstvo narave Ministrstva za okolje in prostor vzel po svoje: da je v ozadju nasprotovanja ljutomerski gramoznici varota (ornitološka, prekmurska ali gradbena - tega nismo izvedeli). Dejansko je občina Ljutomer naredila pravnoformalno napako, ko je Segrapu izdala upravno dovoljenje, ne da bi prej preverila kakšno je pravno stanje gramoznice, in če so načrti nadaljnjega izkoriščanja usklajeni z veljavnimi prostorskimi akti. Zaradi tega je prišlo do nadaljnjih zapletov: država ne dovoli gradnje nove dovozne ceste prek poplavnega območja za nasipi (čeprav je ena cesta že zgrajena, torej gre le za legalizacijo, sporno pa je predvsem asfaltiranje, ki ga krajani zahtevajo, država pa ga zaradi prepovedanega krajinskega parka ne dovoli, sporen pa je tudi plato, ploščad, na katerem so danes postavljeni razni drobilniki in drugi stroji. Tega platoja ni v načrtih - zato ima Segrap dovoljenje le za izkopavanje, ne pa tudi za plato in izdelavo. V Segrapu pa trdijo, da v 25 letih se je spremenil način dela, namesto golega črpanja in nalaganja na tovornjake se danes zahteva tudi obdelan gramoz različnih debelin, zato je danes separacija sestavni del vsake gramozne; ker gre za en delovni proces, ne potrebujejo še enega dodatnega dovoljenja. Ali je država oziroma pristojno ministrstvo namerno pikolovsko prav pri tej gramoznici, ker je pač ljutomerska in ker so že imeli (ali bodo imeli) zaplete pri pridobivanju soglasij s strani občine za državne projekte? Ali pa so bili samo preveč površni v občinskem oddelku za okolje in prostor?

Resda sta podjetji IRGO in E-NET iz Ljubljane opravili svoje delo dovolj dobro, saj za to so njihovi ljudje (nekdaj sodelavci ministrstva za okolje in prostor) strokovno usposobljeni in so za opravljeno delo dobili pošteno plačilo. Dokazali so, da gramoznica ne vpliva bistveno na okolje, potrebno bo le poskrbeti za odpadna olja, toge oblike gramoznice narediti bolj razgibane, urediti manj oster nagib in petmetrski pas brežin primerno zasaditi: potrebna bo tudi ograja.

Kasnejša razprava je presegla okvir gramoznic; govorilo se je o dvojnih merilih države, o državnem odnosu do pokrajin, o načrtovani zgraditvi infrastrukture - avtocest, železnice in daljnovoda čez ozemlje ljutomerske občine pa o zakulisnih igrah Italijanov pri gradnji savinjske avtoceste, ko so najprej sprli upravljalce gramoznic, nato pa spodbudili odpiranje »črnih«.

Vsekakor je bolje imeti eno legalno in nadzorovano gramoznico kot množico črnih gramoznic. Toda: ali lahko kdo že sedaj vztraja pri tem, da je gramoz z desnega brega reke Mure tako dober, da ga bodo uporabljali le za potrebne stanovanjske gradnje in za beton, za avtoceste (če jih bodo gradili) pa naj vozijo gramoz iz drugih gramoznic? Verjetno je z okoljskega vidika sporna tudi globina, nihče ne more trditi, da globina 40 ali celo 60 metrov v okolju ne bo pustila posledic. Te posledice so najbolj vidne s satelitskih posnetkov. Ni pa prav, da kdo ignorira načrtovn krajinski park, ki je lahko rešitev za celotno severovzhodno Slovenijo in reko Muro, in banalno obtožuje Društvo za opazovanje ptic Slovenije, da odkupuje zemljišče ob Muri v komercialne namene.

Segrapu in Ljutomeru je veliko do tega, da bo postala gramoznica »zlata jama«. Če bo potrebno, bodo preselili plato, asfaltiranje ceste pa za njih ne predstavlja nobenega problema, je zatrdil direktor Miran Blagovič, župan Ludvik Bratuša pa dodal, da bodo »aktivirali vse topove«. Zanimivo, kajne?

BERNARDA B. PEČEK

Sporni plato, na katerem so načrpani gramoz in stroji, je Segrap pripravljen celo preseliti »znotraj« meje gramoznice, za katero že ima dovoljenje za izkoriščanje.

Nafta danes?

Zakaj se ni zgodilo? To, kar smo napovedovali, in sicer, da naj bi vlada prejšnji četrtek obravnavala predlog zakona o celostni sanaciji Nafte. Kot smo izvedeli, je prišlo do preložitve vladne obravnave zaradi koalicijskega usklajevanja. »Saj veste,« mi je bilo rečeno iz Ljubljane, »pri tem ni pomembno samo vprašanje stroke.« O katerih vsebinah se koalicijski parnerji usklajujejo ali pa je to generalno vprašanje, Nafta DA ali NE pod okrilje državne sanacije, nismo mogli izvedeti niti po tem, ko smo povprašali na več naslovov, rečeno pa je bilo, da naj bi vlada o Nafti spregovorila danes.

K odločanju o Nafti pa lahko dodamo informacijo, in sicer da je Gospodarska zbornica Slovenije Nafti odrekla podporo oziroma jo je pripravljena obravnavati v »paketu energetikov« v državi.

Znano je tudi, da je dr. Andro Ocvirk prevzel vodenje Leka, kjer se je takoj lotil dela, saj mora čez dober mesec predstaviti novo upravo. Njegov odhod pa je bil pomemben, saj je bil pri Petrolu odgovoren za vprašanja Nafte Lendava.

MH

Bo prevladal zdrav razum?

Kot je znano, so beltinski svetniki na nedavni seji občinskega sveta zavrnili vsebino pogodbe o dobavi pitne vode beltinski občini, ki sta ju sklenila njen župan Jožef Kavaš in direktor soboške Komunale Mirko Šabjan. In to kljub dejstvu, da pretežni del vode z beltinskega območja vsebuje prevelike količine nitratov, kar je po mnenju strokovnjakov nevarno za zdravje ljudi. Gre za približno šest tisoč prebivalcev petih krajev beltinske občine, ki so zaradi tega v zelo neugodnem položaju.

In kje je poglavitno jabolko spora? Za beltinske svetnike je bila sprva sporna nekoliko previsoka cena za priključitev na soboški mestni vodovod. Kakovost te pitne vode iz črpališč v Krogu, Črnskih mejah in Fazaneriji, s katero se poleg Murske Sobote oskrbujejo tudi kraji na treh različnih predelih nekdanje soboške obpčine vse do Bogojine, Čankove in Puconec, je za zdaj dokaj dobra. Zanimivo je, da svetniki tokrat ne postavljajo več v ospredje dogovorjene cene kubičnega metra vode, ampak po njihovem mnenju premalo jasno vsebino zapisanega. Najbolj jih moti, ker gre za neke vrste koncecijsko pogodbo. V njej med drugim v korist podjetja Komunala piše: »S pogodbo bi se dogovorili za potek oskrbe z vodo za kraje Beltinci, Bratonci, Dokležovje, Gančani, Hraščica, Ižakovci, Lipa in Lipovci. Občina Beltinci bi nam za to podelila koncesijo. Vodo bomo dobavljali po primarnem cevovodu Murska Sobota - Beltinci, od tod pa po obstoječem distribucijskem omrežju.«

V tej zvezi so svetniki izrazili resno zaskrbljenost, da bo beltinska občina pri oskrbi z vodo dolgoročno postala povsem odvisna od Mestne občine Murska Sobota oziroma Komunale. V slednji zatrjujejo, da bi vodovodne cevovode in črpališča ter vodni stolp v Beltincih, ki bi ga bilo potrebno še zgraditi, prevzeli zgolj v upravljanje. Za upravljanje pa potrebujejo vsaj en izvod izvedbenih načrtov in kataster vgrajenih vodovodnih cevovodov. Ker teh marsikje ni, saj vemo, kako so nekoč gradili vaške vodnjake, bi na stroške odjemalca naročili izdelavo ustreznih dokumentov. Na to pa beltinski svetniki niso mogli pristati, saj najbolj odklonilno ocenjujejo tisto določilo pogodbe, po katerem naj bi se Beltinčani zavezali, da bodo »za nemoteno oskrbo z vodo zastavili gradnjo primarnega vodovodnega omrežja. S tem se čimprej sklene krog, ki ga sestavljajo kraji Murska Sobota, Rakičan, Beltinci, Ižakovci, Dokležovje, Bakovci in črpališče v Krogu. Dobavitelj ne prevzema odgovornosti zaradi možne motene dobave vode ob konicah, ki je posledica nedokončane gradnje vodovodnega omrežja.«

Pri tem v soboški Komunali vztrajajo, da morajo biti vsi porabniki vode enakopravni oziroma se morajo vsi priključiti pod enakimi pogoji. V tem primeru bi moral vsak odjemalec plačati za priključitev na soboški mestni vodovod 20.108 tolarjev po gospodinjstvu pred priključitvijo v enkratnem znesku. Ta denar bi potem namenili za gradnjo vodovodnih zajetij. Eno takih Beltinčani načrtujejo v Hraščicah, kjer so že izvrtali vrtino. Nato naj bi zgradili vodovodni stolp v Beltincih. Kot načrtujejo, bi v občinsko vodno omrežje vključili tudi cevovode, ki bodo od primarnega cevovoda med Rakičanom in Beltinci zgrajeni do posameznih vasi, kar bo občino stalo več kot 30 milijonov tolarjev.

In naposled so se svetniki odločili imenovati posebno komisijo, ki bo natančno proučila predlagano pogodbo in se o njenih morebitnih popravkih pogajala s soboškimi komunalci. Upajmo le, da ta pogajanja ne bodo trajala predolgo in da bodo čimprej prišli do sprejemljive rešitve za obe strani.

MILAN JERŠE

Ob občinskem prazniku Gornje Radgone

Letos zastava, prihodnje leto bodo peli?

Je že tako, da smo navajeni, da se ob občinskem prazniku slovesno odprejo ali, kot temu pravijo, »predajo namenu« večje investicije in večji projekti, polagajo temeljni kamni, podelijo priznanja najbolj zaslužnim ...

V občini Gornja Radgona pa se ni zgodilo nič podobnega. Po otvoritvi razstave o gledališki prireditvi Meja na reki, monodrami Govor malemu človeku ter po slovesnih nagovorih je prišel vrhunec prireditve - razvitje zastave občine.

Letošnji drugi občinski praznik ni glede na stanje in razmere v občini v ničemer izstopal od pričakovanega. Proslave so se udeležili sedanji in nekdanji funkcionarji, predstavniki strank in vsi tisti, ki naj bi bili v občini nekje »zraven«. Župan se slovesnosti ni udeležil, na občinski upravi pa so povedali, da je na dopustu. Presenetljivejše je morda le to, da je bila kinodvorana v Gornji Radgoni polna kot le redkokdaj v letu, tudi zato, ker so se prireditve udeležili ljudje, ki med letom bore redko prestopajo pragove domov kulture.

In kaj pametnega so imeli povedati slavnostni govorniki? Nič kaj dosti, bi lahko povzeli. Peter Fridau, predsednik občinskega sveta, je uvodoma osvežil vse, kar so v občini naredili, med drugim je pohvalil delo v vrtcih in šolah. Pa mar ni povsod tako? Omenil pa je tudi prizadevanje, da je potrebno po vzponih in padcih začeti izkati skupen jezik. Med slavnostnimi govorniki je bil tudi Feri Horvat, poslanec v državnem zboru, ki ni mogel mimo dejstev, da je občina in to območje prav na vrhu nezaposlenosti, naštel pa je vrsto prednosti, ki jih imajo, pa jih ne znajo izkoristti. S svojimi spori pa namesto, da bi se vključevali v mednarodne projekte, samo veliko izgubljajo. Vprašal jih je, ali bodo uspeli denar, ki so ga dobili od mednarodnih organizacij, sploh porabiti.

Še najbolj slavnostno je bilo torej razvitje občinske zastave in podelitev zastav nekaterim društvom. Nova občinska zastava je rumena in zelena, v grbu pa so sonce, grozd in valovi Mure, s katerimi so dodali še modrino. Razvitje je ravnatelj osnovne šole Gornja Radgona Dušan Zagorc pospremil z vzdihi, kot so »Sanje so dovoljene, mar ne?«, ter na koncu predlagal, da bi naredili razpis za natečaj za himno, ki bi jo slovesno razglasili prihodnje leto. To pa je še najbolj spomnjalo na zahajajočo jugoslovansko skupščino, ko je črnogorski predstavnik, če se prav spomnim, šel za govorniški oder in zmagoslavno dejal: »Bratje, ne prepirajmo se, dajmo, raje zapojmo.« Morda pa bi petje gornjeradgonskih svetnikov res prineslo več koristi kot brezciljne razprave v občinskem svetu.

Kot na kožo pa jim je bila pisana monodrama Govor malemu človeku Wilhelma Reicha v izvedbi Vlada Novaka. Samo da je navzoči niso sprejeli napak, češ mi, ki tukaj sedimo, nismo taki, opazke so namenjena drugim. »Ne, mi imamo jajca, da življenje imenujemo s pravim imenom.« Ali je kdo od navzočih v monodrami videl svoje napake, je spet drugo vprašanje.

Torej, tudi občinski prazniki niso več to, kar so bili nekoč. Žalostno je, da je zastava največ, kar lahko pokažejo, vizija o prihodnosti občine pa je samo v okvirih splošnega razglabljanja in le meglen odsev dejanskega stanja. Žalostno za občino, kjer še sanj nimajo več!

ALEKSANDRA NANA RITUPER

ZA SPOŠTOVANO IN PRIJAZNO SLOVENIJO.

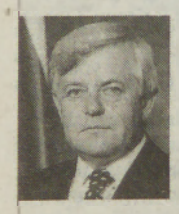

V izjemno hitrem času ste, drage državljanke in državljani, zbrali več kot 5.000 podpisov za podporo kandidaturi Milana Kučana. Zakonu je zadoščeno in Milan Kučan bo nastopil na predsedniških volitvah. Nastopil bo v imenu vas, ki ste podpisali in poslali obrazec P-1, in tudi mnogih drugih, ki ga podpirate, pa obrazca niste podpisali.

Iskrena hvala za podporo, za vaš čas in trud, za številna pisma zaupanja in spodbude!

Volilna kampanja bo skromna, vendar je tudi za taksno, za obveščanje o kandidatu in njegovem programu, potreben denar. Ker Milan Kučan kandidira na državljanski listi in ne kot kandidat strank, je še naprej potrebna naša skupna podpora njegovi kandidaturi. Zato je za tiste posameznike, podjetja in zasebnike, ki to zmorejo in želijo, posebej v ta namen odprt žiro račun

50102-685-000-0798924

Slehemi prispevek bo dobrodošel in bo porabljen varčno in razumno. Darovalci zneskov nad 400.000 tolarjev bodo skladno z zakonom v finančnem poročilu navedeni z imenom, priimkom in naslovom oziroma s podatki o firmi in sedežu. Po zakonu je največji mogoči prispevek 1.400 000 tolarjev.

Lepo vas pozdravljam in se vam še enkrat zahvaljujem za sodelovanje!

Dr. Matjaž Kmecl
in Organizacijski odbor

http://kucan-volitve97.hermes.si

Polemična razprava na seji moravskega občinskega sveta

»Ti se ‚škrabaš' ali glasuješ?!«

Stavek, ki ga je izrekel na seji občinskega sveta v Moravskih Toplicah na račun enega od neresnih svetnikov predsednik Štefan Kuhar, je sam po sebi dovolj zgovoren. Že uvodni zapleti pri spremembah dnevnega reda in občasnem odhajanju in prihajanju svetnikov so izbili sodu dno. Zato se na prvi pogled zdi, da je tokrat morda najpomembnejša zadeva tista, ki se zaenkrat še ni zgodila in o kateri sploh ni bilo širšega govora na 35. seji moravskotopliškega občinskega sveta.

Gre namreč za zloglasni odlok o oskrbi s pitno vodo, ki je že v preteklosti povzročal obilo hude krvi, tokrat pa je bil na pobudo svetnika Alojza Glavača umaknjen z dnevnega reda. To pomeni, da svetniki zaradi številnih pripomb občanov za zdaj niso hoteli prevzeti odgovornosti za precej zasoljen znesek takse, s katero naj bi v prihodnje plačevali oskrbo s pitno vodo, in sicer ne glede na to, ali imajo lastno vodno zajetje ali pa življenjsko pomembna tekočina priteka iz vaškega vodovoda. Obravnavali so tudi osnutek odloka o odvajanju in čiščenju komunalnih, odpadnih in padavinskih voda. Precej pisnih pripomb je terjalo dolgotrajno usklajevanje, pri čemer je motila tudi večkratna odsotnost nekaterih svetnikov, ki so s tem samo podaljševali glasovanje o tem dokumentu.

»Maneken« proti »muzeju«

Nekoliko nepričakovano pa se je zapletlo tudi pri županovem predlogu za najem posojila pri Ekološkem skladu Republike Slovenije za kanalizacije in čistilne naprave. V skladu s srednjeročnim občinskim programom so jim namreč odobrili posojilo v višini 21,5 milijona tolarjev za gradnjo kanalizacij in 18 milijonov SIT za čistilne naprave. Posojilo bi odplačevali kar 15 let ob ugodni obrestni meri TOM + 4 odstotke. S tem bi po županovih besedah pokrili izpad lastnih virov pri zbiranju ekološke takse pa tudi zaradi neopravljenih javnih del: Čeprav je župan Franc Cipot svojo pobudo podkrepil z nekaterimi konkretnimi podatki (denar za gradnjo kanalizacije in čistilne naprave v Martjancih je že zagotovljen, prihodnje leto pa bodo na vrsti Ivanci), so nekateri svetniki resno podvomili o upravičenosti takega načina zadolževanja.

Po besedah Alojza Glavača je tako zadolževanje kot maček v žaklju, če ni napisanega programa, za Tibora Vöröša pa so te naložbe v prvi vrsti nadstandard, zato naj bi najprej poskrbeli za obnovo cest, pri čemer je znova omenil odsek od Prosenjakovec proti Središču, in razvoj kmetijstva. Njegova prispodoba, da je spodnji razvitejši del občine Moravske Toplice »maneken«, zgornji pa »muzej«, je med navzočimi vzbudila precej smeha. Dr. Franc Horvat pa je dejal, da so v Ivancih pripravljeni prispevati namesto dva tisoč le tisoč nemških mark, sicer bodo zaprli tamkajšnjo gramoznico, kar je izzvenelo kot neprijetno izsiljevanje. Po dolgem prepričevanju in večkratnem glasovanju se je večina svetnikov naposled vendarle odločila za županov predlog.

Ker se bo s 1. novembrom letos v stanovanjskem bloku v Prosenjakovcih 97b izpraznilo občinsko dvosobno stanovanje, velikosti 45,51 kvadratnega metra, ki je bilo do oblikovanja novih občin v lasti Izobraževalne skupnosti Murska Sobota, so se odločili, da se le-to prednostno nameni delavcem, zaposlenim v vzgoji in izobraževanju.

Do 13. oktobra dva elektorja

V nadaljevanju seje so se svetniki strinjali s pravili za izvolitev predstavnikov v volilno telo za volitve člana državnega sveta in za določitev kandidata za člana državnega sveta. Ker so volitve za svetnike državnega sveta razpisane za 26. in 27. november letos, občinski sveti pa morajo najkasneje do 27. oktobra izvoliti svoje predstavnike v volilno (elektorsko) telo in do istega dne tudi določiti kandidate ter vložiti kandidature najkasneje do polnoči, je razumljivo hitenje s tem postopki. Novost je, da ne bo več posrednih volitev, ampak le posredne, državne svetnike pa bo letos prvič volili elektorji. Glede na število prebivalcev (na vsakih pet tisoč po en elektor) ima občina Moravske Toplice, ki spada v 11. volilno enoto, dva elektorja. Kandidate za elektorje lahko predlaga skupina najmanj treh članov občinskega sveta. Predloge z osebnimi podatki kandidatov za elektorje oziroma člane državnega sveta pa morajo predlagatelji posredovati predsedniku občinskega sveta najkasneje do 13. ure 14. oktobra. Šele potem bodo na seji občinskega sveta s tajnim glasovanjem izvolili elektorja.

MILAN JERŠE

Na svetu ostali sami »Svetojurjevčani«

Malokje so občinski sveti na sejah pri glasovanju tako enotni kot pri Svetem Juriju ob Ščavnici, kjer na začetku svetnike nagovori in k dobremu sodelovanju pozove predstavnik izvršilne oblasti (župan), kar je nekako tako, kot če bi imel Drnovšek v parlamentu uvodni nagovor in pozval poslance k dobremu delu.

No, ob glasovanju se tokrat svetniki niso strinjali samo o tem, ali naj počistijo svoje vrste in Vinku Mlinariču ter Robiju Šipku potrdijo njuni odstopni izjavi. Motite se, če mislite, da Mlinariča (med drugim je tudi načelnik upravne enote in je njegova funkcija s svetniško nezdružljiva) niso hoteli izpustiti, ker je bil v svet izvoljen kot edini neodvisni kandidat. S sedem proti dva (S. Gregorec, A. Belšak) so nato vendarle sprejeli njegov odstop. S sedmimi glasovi za in dvema vzdržanima so se poslovili tudi od Šipka. Posledica: ob predsedniških volitvah bodo v Sovjaku in v Grabonošu imeli tudi nadomestne volitve za občinskega svetnika.

Večji del seje pa so svetniki namenili telefoniji. V goste so povabili beltinskega župana, vendar v vlogi direktorja soboškega Telekoma. Čeprav je v občini 16,8 telefonskega priključka na sto prebivalcev, imajo trenutno na Telekomu 182 vlog občanov, ki željno čakajo na telefonski priključek, a ga vsi ne bodo dobili niti v prihodnjem letu. Na Kavaša je zgrmelo kar nekaj kritičnih pripomb zaradi dvojčkov, saj so ljudje nekdaj dajali za telefon težke marke (okrog 5000), potlej pa so pristali na »dvojčkih«, še več, zbirali so po 700 mark za telefonijo, potlej pa nekateri niso dobili niti telefona, tistim, ki so ga pa, pa kljub obljubam niso obračunali vplačanega dela. Kavaš je zanikal, da bi komurkoli obljubljal, da bo država vrnila denar, kaj šele, da ga bodo s Telekoma nakazali na krajevno skupnost, ta pa bo potlej denar porabila npr. za infrastrukturo. Čeprav v občini imajo možnost za nekaj dodatnih priključkov, pa Telekom teh (med drugim) ne naredi, ker se v občini niso strinjali, kateri del ima prednost. S sklepom so končali: »Kolikor bodo dopuščale možnosti, se da prioriteta Ženiku.« Svetniki so tudi razpravljali, kaj naj počno s proračunsko postavko, v kateri so pol milijona namenili za telefonijo v Blagušu, ker jim menda niso obljubili druge infrastrukture (volilne obljube?). Precej kritike je letelo tudi na rangiranje ljudi, ki čakajo na priključek. Gregorec je opozoril, da kmetje dandanes prav tako potrebujejo telefon kot podjetniki in obrtniki.

Kako polniti občinsko blagajno, je vprašanje, ki je pri občinskih upravah zelo priljubljeno. Vprašanje, aktualno tudi pri Svetem Juriju. Sprejeli so sklep, da bodo vse novograditelje »ogłobili« s 50.000 tolarji komunalnega prispevka.

Ker pa je pobiranje brez akta sporno (o radgonskem niso razpravljali), so se odločili, da bodo pobirali kar akontacijo prispevka. Pozneje pa očitno poračunali za nazaj. Kaj se bo zgodilo s tistimi, ki so že plačali po samovoljni odločitvi uprave? Še zanimivejši je znesek 50.000 tolarjev, kolikor naj bi znašala akontacija. Sprva naj bi želeli obračunavati 40.000 tolarjev, ker pa naj bi se na UE v G. Radgoni smejali, so se odločili in zvišali na 100.000. No, svetnikom se je zdela polovica dovolj.

Svetniki so se tudi odločili, da lahko graditelji prizidek k prizidku priglasijo šele po preteku petih let od izdaje prve odločbe o priglasitvi.

Sprejeli so tudi sklep o imenovanju gradbenega odbora za kulturni dom (po predračunu naj bi bil vreden 45 milijonov tolarjev in se bo gradil v etapah).

Bodo pa imeli v občini občinsko trobilo, v katerem se bodo lahko po mili volji predstavljali »Svetojurjevčani« in v nakladi 800 izvodov razširjali svojo pravovernost. Svoje sodelovanje naj bi ob SKD in SLS obljubila tudi DeSuS. Drugih strank v občini nimajo? Ne, ne, tiste so iz Vidma. Toda na jurjevski obveščevalec bomo morali še počakati, saj odborniki še zbirajo gradiva.

A. P.

Izredna seja lendavskega občinskega sveta

Kasnitev z lendavsko obvoznico

Zaradi pomanjkljivega idejnega projekta kasnijo dela pri gradnji obvoznice mimo Lendave in Dolge vasi - Z njeno gradnjo naj bi začeli maja prihodnje leto - Sprejet pravilnik za izvolitev treh elektorjev in kandidata za člana državnega sveta

Zaradi nujnosti sprejetja pravilnika za izvolitev predstavnikov v volilno telo za volitve člana državnega sveta ter za določitev kandidata za člana državnega sveta so v Lendavi sklicali 4. izredno sejo občinskega sveta. Na njej so med drugim potrdili postopek za izvolitev treh elektorjev in za določitev enega kandidata za člana državnega sveta. Njihov seznam mora sekretar občinskega sveta predložiti pristojni volilni komisiji najkasneje 27. oktobra do 24. ure.

Sicer pa je precej pozornosti vzbudilo poročilo o aktivnostih za gradnjo obvoznice mimo mesta Lendava in bližnje Dolge vasi. Kot je dejal direktor projekta Severovzhodna Slovenija Vlado Breščak, Družba za državne ceste (DDC) ugotavlja, da vse aktivnosti ne potekajo skladno z načrtovanimi cilji. »Idejni projekt je bil pomanjkljiv, zato ga je bilo potrebno dopolniti z dodatnimi ukrepi glede regulacij vodnih tokov in prestavitev komunalnih vodov. To je terjalo tudi dopolnitev lokacijskega načrta. Zaradi proceduralnih zapletov in pritožb pri javnem razpisu za izdelavo projekta za enotno gradbeno dovoljenje je bil ponovljen razpis za oddajo del. Tako bo odpiranje ponudb šele 22. oktobra letos,« pravi Vlado Breščak.

Poleg tega je arheološka raziskava pokazala, da bo treba preiskati teren na Dolgih njivah na predvideni trasi obvoznice v dolžini 300 metrov. Postopek za sklenitev pogodbe za ta dela po besedah odgovornega predstavnika DDC-ja poteka. Dela so bila oddana Geološkemu zavodu Maribor za izdelavo parcelacije zemljišč, kar naj bi bilo končano novembra letos. Postopki glede odkupa zemljišč pa so bili oddani Družbi za načrtovanje in inženiring ZEU iz Murske Sobote. Prav tako izdelujejo investicijski program, ki naj bi bil končan še ta mesec.

Kot smo slišali, bo Družba za avtoceste Republike Slovenije (DARS) v planskih dokumentih za leto 1998 predlagala zagotovitev tolikšnega zneska denarja, ki bo omogočil nemoteno zgraditev 6,8 kilometra dolge lendavske obvoznice, na katero bo preusmerjen ves promet z mednarodnega mejnega prehoda v Dolni vasi. Začetek gradnje je predviden 1. maja prihodnje leto, zgradili naj bi jo v sedmih mesecih, vrednost naložbe pa je skoraj 3 milijarde tolarjev.

MILAN JERŠE

Lendavski svetniki so tokrat prvič obravnavali odlok o spremembah odloka o prostorskoureditvenih pogojih za prostorsko celoto mesta Lendava. Gre za dve dopolnitvi v 50. in 52. členu. Pri prvem so opredeljeni možni posegi v delih naselij, območjih in objektih, ki predstavljajo kulturno dediščino. V drugem primeru pa je določeno, da je glede novogradenj in drugih posegov pri kulturnih spomenikih nujno soglasje pristojnega občinskega upravnega organa, ki upošteva mnenje strokovne službe. Prvo obravnavo je prestal tudi odlok o spremembah odloka o razglasitvi nepremičnin kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Lendava.

Nova navodila o zaposlovanju tujcev

Tujcem vrata

Minister za delo Anton Rop misli resno z reformo zaposlovanjske zakonodaje - Resno in dosledno, saj so njegove službe vzele v pretres vse vsebine, ki jih določajo zakoni s tega področja, torej tudi zaposlovanje tujcev

Za to področje sicer še ni pisan ... zakon, ampak so s petim septembrom začela veljati nova pravila v zvezi s pridobivanjem ter odobravanjem delovnih dovoljenj. In navodila prinašajo toliko novosti in ..., da zanje mirno lahko rečemo, da so mnogo strožja in omejevalna kot zakon, ter bo po pričakovanju zaradi njih dobilo delo pri nas manj tujcev kot doslej.

Najprej prijavljena potreba po delavcu in nato prošnja za delovno dovoljenje

Delodajalec mora osem dni pred tem, ko zaprosi za delovno dovoljenje za redno ali pogodbeno delo za tujca, dati tudi prijavo potrebe po delavcu. Vlogi za delovno dovoljenje mora priložiti pogodbo o zaposlitvi, s katero ... , da bo imel tuji delavec ... navedene pravice po pogodbi, ki pa ne sme odstopati od ... pravic, določenih po ... pogodbi. Pogodbo mora ... podpisati delodajalec. ... za delovno dovoljenje, ... pa, če živi tukaj. Pogodba ... veljati z dnem, ko je bilo ... delovno dovoljenje, njeno izpolnjevanje pa potem občasno preverjajo pristojni delavci zavoda za zaposlovanje.

Nov ustanovljena podjetja ter slabo stoječa tujcev ne bodo mogla zaposliti

Delodajalci, ki želijo pridobiti delovno dovoljenje za tujce, bodo morali k vlogi priložiti še dokazilo o poslovanju družbe, in sicer gospodarske družbe bon ena in dva, samostojni podjetniki pa potrdilo o poravnavi davčnih obveznosti. Pri negospodarstvu te zahteve ni, za gospodarske družbe in samostojne podjetnike pa to pomeni, da slabo stoječa podjetja delovnega dovoljenja za zaposlitev tujca ne bodo dobila. Strokovni delavci na zaposlitvenih zavodih uspešnost podjetja še ne presojajo, čeprav le-ta morajo priložiti dokazila, saj za to niso usposobljeni. Bodo pa to počeli v prihodnje. Sicer pa samostojni podjetniki, ki nimajo poravnanih davčnih obveznosti, potrdila na davčni službi sploh ne bodo dobili, to pomeni, da bo vloga za delovno dovoljenje zavrnjena kot nepopolna.

Delovno dovoljenje le za zdravstveno sposobne tujce

Tujec, katerega želi delodajalec zaposliti, bo moral na delodajalčeve stroške opraviti zdravniški predgled v ambulanti medicine dela, kjer mu bodo izdali portdilo o njegovi zdravstveni sposobnosti. Če pa tujec ne biva tukaj, bo veljalo potrdilo zdravnika, ki ga bo prinesel s seboj, če vanj ne bodo podvomili na zaposlitvenem zavodu. Če dvom bo, bo tujec pregled moral ponovno opraviti v naših ambulantah.

Tujci, za katere delodajalci prosijo za delovno dovoljenje za delo po pogodbi, bodo morali pred pristojno državno službo z dokumentom dokazati, da imajo urejeno zdravstveno zavarovanje. Če tujec nima urejenega zdravstvenega zavarovanja, ga bo delodajalec pred tem moral zdravstveno zavarovati, prostovoljno po določenem paketu. Po katerem, še ni dogovorjeno, je pa ta oblika zavarovanja mogoča za leto dni in je tudi precej draga.

Zahtevano potrdilo o znanju slovenskega jezika

Do sedaj je veljalo, da so znanje slovenskega jezika postavljali kot pogoj za izdajo delovnega dovoljenja le v primerih, ko je to v razpisu zahteval tudi delodajalec. Sedaj pa bodo potrdilo o znanju slovenskega jezika terjali po uradni poti za vse tujce, ki naj bi opravljali delo z ljudmi ali strankami. Zaenkrat se strokovni delavci na zaposlitvenih zavodih odločajo o tem po lastni presoji, kmalu pa bodo z ministrstva dobili seznam del, kjer bo znanje slovenskega jezika zahtevano.

Vsi dokumenti v vlogi morajo biti overjeni pri notarju

Dokumenti v vlogi za pridobitev delovnega dovoljenja bodo moral biti overjeni pri notarju, to pa pomeni za delodajalca precejšen strošek. Overjene dokumete bo delodajalec moral predložiti za vsakega tujca posebej, fotokopija pa bo za naslednje vloge ali delavce veljala le, če bo delodajalec na isti dan hkrati vlagal več vlog.

Navedene zahteve in še druge novosti so torej tiste, zaradi katerih bodo delodajalci dvakrat premislili, ali se jim še splača zaposliti tujca. Morda se bo kateri ob podpori države raje odločil za usposabljanje domačega delavca, kar so jim na zavodu za zaposlovanje ponujali že do sedaj. Brez tujih delavcev bodo ostali tudi tujci, ki pri nas opravljajo določeno dejavnost. Naši iskalci dela so zaposlitev pri njih odklanjali predvsem zaradi neugodnih delovnih razmer in mizernega plačila. Zato so le-ti dobili dovoljenje za zaposlitev tujcev, ki so delali tudi za bagatelo. Pod vprašajem je tudi do sedaj upoštevano pravilo, da je delodajalec dobil delovo dovoljenje za tiste svoje delavce, ki jih v procesu proizvodnje nujno potrebuje ali bi bila zaradi njihovega odhoda firma oškodovana, ter za delavce, ki pri nas delajo že več let. Pri zadnjem številčnejšem izdajanju delovnih dovoljenj, ko nova navodila še niso veljala, so na pristojnih službah ta razlog še upoštevali, kako pa bo vnaprej, ni znano, saj jim ministrstvo napotkov še ni dalo.

MAJDA HORVAT

Na murskosoboški enoti Zavoda za zaposlovanje so v tem letu in do konca septembra izdali 519 delovnih dovoljenj (lahko tudi večkrat na leto za isto osebo), 407 dovoljenj je bilo obnovljenih, za 34 pa so jih izdali za delo po pogodbi. Tako je bilo do konca meseca v štirih pomurskih upravnih enotah veljavnih 610 delovnih dovoljenj in 60 osebnih delovnih dovoljenj za delo tujca za nedoločen čas.

Primerjava z lanskim letom kaže, da je bilo v istem obdobju izdanih 471 delovnih dovoljenj, torej manj kot letos, kar je posledica tega, da so delodajalci pohiteli in si dovoljenja pridobili še pred veljavnostjo novih navodil.

Projektni dnevi na OŠ M. Nedelja

Beseda o bésedi

Spoznavanje kulturnozgodovinske preteklosti okolja

Na OŠ Mala Nedelja, ki jo obiskuje 158 učencev, so se odločili, da bo tema letošnjih projektnih dni raziskovanje kulturnozgodovinske preteklosti v tamkajšnji krajevni skupnosti oziroma šolskem okolišu.

Projektnim dnevom so dali naslov Beseda o besedi, kot se je imenoval tudi shod zavednih Slovencev 15. septembra 1867 na Starnjšakovem travniku pri Mali Nedelji. Dela so se lotili dokaj temeljito pod mentorstvom učiteljic Tončke Lovrec in Brede Žunič. Glavna tema riziskovanj so bili kulturni ustvarjalci v preteklosti, ki so bili rojeni ali pa so delovali na območju KS Mala Nedelja, kot so prvi filmski snemalec Karol Grosman, Anton Krempl, Božidar in Anton Raič, Radoslav Razlag idr. Posebno pozornost so namenili tudi vseljudskemu shodu pred 130 leti, na katerem se je zbralo okrog 5.000 ljudi, kar je bilo za takratne razmere neverjetno.Svoja spoznanja so predstavili na posebni prireditvi tudi širši javnosti. Med navzočimi sta bili tudi Irena Kumer, predstojnica OE Zavoda za šolstvo M. Sobota, in Vika Potočnik, predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije (tudi domačinka).

»Projektni teden bogati znanje otrok o poznavanju slavnih ljudi in svojega kraja. Da bomo ljubili svojo domovino, svoj kraj, moramo poznati kulturno in zgodovinsko preteklost. Projektni dnevi so pokazali, da je bilo to poznavanje premajhno. Prepričana sem, da je bilo delo skupin dobro opravljeno, to pa lahko vidimo tudi na razstavnih panojih, kjer so zapisani številni zanimivi in poučni podatki o naši preteklosti, za katere mnogi nismo vedeli ...« je med drugim dejal ravnateljica malonedeljske osemletke Nada Tomanič.

Sklepno predstavitev projektnega dela so popestrili tudi z bogatim kulturnim programom in otvoritvijo razstave 16-letnega likovnega umetnika Dejana Prše iz Male Nedelje.

L. KRAMBERGER

Prejeli smo

Bogojina - občina

V 39. številki Vestnika je v prispevku »Izredno stanje na Ivancih - Pod kaj se je podpisal moravski župan« objavljena informacija (ali trditev) z naslednjo vsebino: »Našel se je tudi krivec za leta 1994 neizglasovano Občino Bogojina, poslanec Džuban, ki je z amandmajem v DZ preprečil ustanovitev te občine.«

V zvezi s tem želim prizadeto javnost obvestiti z naslednjimi ugotovitvami:

- Ob ponovnem preverjanju v dokumentaciji v DZ so pristojne službe ugotovile, da v letu 1994 ni vložena nobena pobuda ali zahteva za ustanovitev samostojne Občine Bogojina.
- V isti dokumentaciji je mogoče ugotoviti, da kot državni poslanec nisem vložil nobenega amandmaja, s katerim bi preprečil ustanovitev Občine Bogojina.
- Iz obeh ugotovitev lahko sklepamo, da je ponovna dezinformacija na zboru občanov v Ivancih podtikanje neresnice in laž.
- Na sestanku v Občini Moravske Toplice v letu 1995, kjer je obravnavana tovrstna problematika, je omenjeni trditvi potrdil tudi sam prof. Jože Vugrinec.

Geza DŽUBAN, poslanec v DZ RS

Turnišče: dražji vrtec

Na zadnji seji so svetniki turniškega občinskega sveta obravnavali tudi finančno plat turniškega otroškega vrtca, ki ga obiskujejo 104 otroci iz naselij Turnišče, ...kovci, Nedelica in Gomilica. Podatki za prvo polletje letos so pokazali, da je ustvaril vrtec v tem obdobju izgubo v višini ...3.144 tolarjev, ki je predvsem posledica nove organizacije, uveljavljanja novega pravilnika o napredovanju zaposlenih v vrtcih in ... v plačilne razrede ter dopolnitve kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanje v Republiki Sloveniji. Zaradi tega so se namreč precej povišali izdatki za prejemke zaposlenih v vrtcu. Svetniki so se odločili, da bodo veljale od 1. septembra naprej nove ekonomske cene prispevkov staršev, in sicer so jih povišali za 13 odstotkov. Vprašanje pa je, ali bo ta ukrep zadostoval, da bo izguba ob koncu leta odpravljena.

J. Ž.

V Beltincih so slovesno odprli in blagoslovili dograjene prostore otroškega vrtca

Otroci v varstvo, starši pa brezskrbno na delo

Občina vložila okrog 46 milijonov tolarjev, iz državne blagajne pa še nič

Lepo je živeti z otroki - zaradi njihove iskrenosti, neposrednosti, igrivosti ... In še lepše je, če lahko zanje ter njihove najbližnje storimo tudi kaj koristnega. V Beltincih so to tudi zares postorili z dograditvijo prizidka pri otroškem vrtcu, v katerem so uredili dva jaslična oddelka, večnamenski prostor in upravne prostore za delavce vzgojno-varstvenega zavoda. Vse skupaj je bilo nared že 1. septembra, novo pridobitev pa je bilo potrebno kajpak tudi posebej proslaviti.

Slovesna otvoritev je bila minuli petek popoldne. Ravnateljica beltinskega vrtca Mira Šömen, ki je pozdravila dokaj številne starše in goste (med njimi so bili tudi nekateri župani sosednjih občin), je izrazila tudi veliko zadovoljstvo, da imajo naposled zagotovljene dokaj dobre prostorske razmere za vzgojno-varstveno delo. Pri svoji dejavnosti upoštevajo različnost otrok, spodbujajo njihove različne interese, v dejavnosti pa vključujejo tudi starše, »brez katerih bi bila vzgoja osiromašena«.

Beltinski župan Jožef Kavaš, ki je bil lavnostni govornik, je med drugim poudaril, da je vsak otrok čudovita, enkratna in neponovljiva osebnost, zato jih moramo imeti radi in zanje tudi kar največ storiti. V Beltincih so že pred štirimi leti načrtovali dograditev prizidka. Uvrstili so se tudi v program prejšnje skupne soboške občine, lani pa so se lotili te naloge sami. V lastnem občinskem proračunu so zagotovili za to naložbo okrog 46 milijonov tolarjev, računajo pa, da jim bo polovični delež povrnila država. Vlogo so poslali na Ministrstvo Republike Slovenije za šolstvo in šport že lani. Župan je v svojem govoru pohvalil tudi delavce vrtca, ki so prav tako pomagali pri nekaterih delih pred vselitvijo. Ravnateljica pa se je ob koncu zahvalila vsem, ki so jim pomagali pri uresničitvi te naložbe, še posebej pa Milki Kavaš, vodji referata za družbene dejavnosti v Občini Beltinci, in sicer za vsestransko pomoč ter dobro sodelovanje.

Preden so si udeležnci proslave nove prostore tudi ogledali, jih je blagoslovil beltinski župnik Jožef Hozjan, trak pred vhodnimi vrati pa je prerezal župan.

Zdaj se bodo v Beltincih začeli pripravljati tudi na proslavitev 50-letnice organiziranega otroškega varstva.

JOŽE GRAJ

Otroci beltinskega vrtca so presenetili obiskovalce slovesne otvoritve s plesi, pesmimi in igricami, v kulturnem programu pa so nastopili tudi domači tamburaši. (Foto: J. G.)

Jesenska matura

Kot so nam sporočili z državnega izpitnega centra, se je udeležilo jesenskega roka za maturo 1.523 kandidatov, med njimi tudi velika večina srednješolcev iz Pomurja, ki jim je spodletelo na prvi preizkušnji poletja oziroma mature sploh niso opravljali.

Pravzaprav je šlo za različne kategorije kandidatov. 38 je bilo takih, ki so se prijavili k spomladanskemu roku, pa jim je bilo iz opravičenih razlogov sedaj dovoljeno opravljanje posameznih izpitov ali mature v jesenskem roku. 25 le-teh je bilo uspešnih.

V celoti in prvič je opravljalo maturo v jesenskem roku 313 kandidatov. »Pozitivni »izid« pa jih je doseglo 111.

Negativno oceno pri enem ali največ dveh predmetih je popravljalo ... kandidatov in pri tem jih je bilo uspešnih 615.

Ponovno in v celoti je opravljalo maturo 162 kandidatov, med katerimi je bilo uspešnih 20.

46 kandidatov pa je želelo izboljšati že dosežene točke na spomladanski maturi, in to je uspelo 71.

Fakultete, kjer imajo še prosta mesta za študij, vpisujejo kandidate z opravljeno maturo do 10. oktobra.

J. G.

Pogovor z Janezom Janšo

SDS, za domovino - na desno

Kaj se je zgodilo v ljubljanski gostilni? Ali opozicija politizira slovensko vojsko? Smo iz prvega kroga Nata izpadli tudi zaradi Janševe zelene luči podjetjem, ki so trgovala z Iranom? Si stranke slovenske pomladi sploh želijo novega predsednika, in če, po kakšnem ključu. Kakšen je odnos socialdemokratov do SLS, Peterleta in Cerkve? So socialdemokrati sploh lahko desničarji in kam umeščajo denacionalizacijo? In kje so v primerjavi z ZLSD in Internacionalo? O vsem tem je spregovoril predsednik SDS Janez Janša.

Ali se je tokrat v Livadi ponovila Depala vas?

Kakšno je ozadje, bo potrebno še raziskati. V ta namen je sklicana nadzorna komisija državnega zbora. Več kot očitno je, da to srečanje (glede na stvari, ki jih poznamo) ni bilo naključno. Vendar gre tokrat za manj resno zadevo, verjetno za spremljanje enega častnika slovenske vojske. Zdaj bomo ugotovili, ali so za to obstajala zakonska pooblastila ali ne.

V razpravi o Natu je Drnovšek opoziciji očital, da politizira slovensko vojsko.

Apel g. Drnovška bi moral biti usmerjen na tiste, ki so krivi za tako stanje v slovenski vojski. Smešno je apeliranje na opozicijo, saj ta za politiziranje dela državne uprave ali državnih institucij nima nobenih vzvodov. Skrbi me, ko opazujem, kaj se dogaja v sistemu, ki sem ga gradil od samega začetka do leta 1994. G. Drnovšek s svojo politiko dopušča, da gredo stvari prek vseh meja, dokler ne pride do nesreč pa tudi do smrtnih primerov in do nakupov orožja, ki nas na koncu stanejo članstva v Natu. Ne dela tistega, za kar je plačan. Predsednik vlade mora pravočasno poseči, ne pa samo ščititi svoje strankarske prijatelje.

Med razlogi, da nismo prišli v prvi krog Natove širitve, je tudi trgovanje z Iranom, ki naj bi potekalo prek podjetij, ki so imela zeleno luč obrambnega ministrstva v času, ko ste bili vi minister, kot je poslancem med parlamentarno razpravo razlagal prav tako nekanji minister Kacin.

Ta očitek je sedanjemu obrambnemu ministru Turnšku namenila ameriška administracija. Ni vsaka trgovina z Iranom sporna. Nekatere zadeve, ki so bile ustavljene, ni ustavila vlada ali takratni obrambni ministera g. Kacin, ampak so jih na dunajskem letališču ustavili avstrijski organi, in to je vplivalo na ameriško stališče. Bolj kot to, je na ameriško stališče vplival nakup radijskih postaj oziroma vojaških sredstev v Izraelu. Pa ne toliko zaradi države kot zaradi dejstva, da je bil razpisan mednarodni natečaj, da se je prijavilo več proizvajalcev iz natovskih in nenatovskih držav in da je v tem postopku prišlo do kupčije z Izraelom, preden je bil razpis končan. Ameriški državni sekretar Pickeryng je ministra Turnška neposredno opozoril, da pričakuje, da se bo Slovenija držala razpisnih pogojev, ki jih sama določi. Zamerili so tudi proizvajalci, ki imajo svoj vpliv na državno politiko in lobije, toda administracija tega ne sme poudarjati, saj na mednarodnem razpisu mora zmagati najboljši. Lahko pa se upravičeno pritoži vsaka država, če se razpisni pogoji, ki jih sam določiš, ne spoštujejo. Tu je šlo za smešno situacijo: Slovenija je bila na robu embarga oziroma njegove ukinitve, ameriška ambasada se je na vse kriplje trudila, da bi ameriška oprema kljub temu prišla k nam in bi jo tukaj demonstrirali itd., potem so pa izvedeli, da je z Izraelom že podpisana pogodba.

Išče se ...

Ali vzdrži hipoteza, da predsednik, kot ga imamo zdaj in na funkciji, na kateri je, ustreza vsem pomladnim strankam, saj bi kot siva eminenca (npr. na predvolilnih shodih) porušil ravnotežje sil med levim in desnim blokom, seveda v prid levega.

Morda to deloma drži. Vendar sedanji predsednik že zdaj nastopa v funkciji aktivnega podpornika dela slovenske politike. Tako je podprl župana Rupla pred kandidaturo, Janeza Drnovška ob mandatarstvu, Jožefa Školjča, ko je šlo za njegovo izvolitev v državni zbor, skratka ne obnaša se ne strankarsko, ampak nastopa kot vrh piramide enega bloka, zato so med podpisniki za njegovo tretjo izvolitev tako poslanci liberalne demokracije kot združene liste. Kar se pa tiče slovenske pomladi, bi ta politični blok nastopil z enotnim kandidatom, ki bi zmagal na volitvah, če bi te stranke bile na isti strani. Tako pa so razcepljene in vsako dogovarjanje in vsak enoten nastop pred volivci je v razmerah, ko je volilno telo razklano, zelo otežen.

Ali je Janez Podobnik sploh imel namen kandidirati, tudi če bi ga podprli drugi dve pomladni stranki, ali pa mu je šlo zgolj za razbitje pomladnega bloka glede na govorice, da tako rad zahaja na Erjavčevo.

No, Janez Podobnik ni nikoli uradno niti neuradno najavil kandidature. Možnost za podporo tudi v drugih strankah so preverili nekateri njegovi sodelavci in tudi njegov brat. Ko pa se je pokazala možnost, da ob njem nastopi še skupen kandidat opozicijskega pomladnega bloka, je izjavil, da ne bo kandidiral. Ker je pomladni blok razcepljen in ker bi imela v primeru kandidature Janeza Podobnika vladna stran kar dva kandidata, Kučana in Podobnika, bi morali nastopiti s skupnim kandidatom tudi SDS in SKD, ki bi v nasprotju z volivci, ki podpirajo vstop SLS v vlado, nagovarjal opozicijske volivce. Posledica bi bila vsaj drugi krog volitev, v katerega se po predhodnih izračunih najbrž ne bi uvrstil Janez Podobnik, temveč skupni kandidat SDS in SKD, in to je razlog, da se Janez Podobnik ni odločil za kandidaturo. Če bi mu šlo za stvar, potem kandidature ne bi umaknil.

Kapital zavezuje

Koliko je SLS še sploh zainteresirana za pomladni blok, saj funkcionira po načelih, drugačnih od preostalih dveh pomladnih strank, in je že kot opozicija funkcionirala na povsem drugačni finančni osnovi. Njeno trenutno kapitalsko obvladovanje volilne baze pa ji najbrž onemogoča kakršen koli sestop z oblasti.

Pošteno povedano so vse nove politične stranke revne in med njimi ni kakšne bistvene razlike. Iluzija je, da sodelovanje v vladi, kjer si zgolj manjšinski partner, lahko dolgoročno okrepi gmotno podlago za delovanje stranke. Ponavadi se izkaže, da tisti, ki jih takšna stranka spravi h koritu, tam tudi ostanejo, ne glede na to, kam gre stranka, kar se je pokazalo v primeru krščanskih demokratov. Ne zanikam, da je imela SLS ob vstopu v vlado dobre namene, da so hoteli nekaj spremeniti, da niso hoteli postati podobni LDS. Toda eno so želje, drugo realne možnosti. Šli so v vlado, v kateri imajo manjšino glasov, kjer so sprejeli ministrstva, ki pokrivajo samo dvajset odstotkov proračuna, vanjo so šli s petindvajsetimi ljudmi, medtem ko večinski del državne uprave, ki šteje 25.000 ljudi, ostaja bolj ali manj zvest LDS. Ni mogoče, da bi v takih razmerah ena od strank pomladnega bloka držala ravnotežje. Potrebni bi bili najmanj dve, vsaj z enim glasom večine v vladi, toda LDS na to ni pristala, hotela je samo enega za masko in SLS je temu nasedla.

Toda SLS je v kmetijstvu že prej obvladovala predelovalno industrijo, z uvedbo kmetijsko- gozdarske zbornice pa poskuša dobiti moč še nad neposrednimi pridelovalci.

Kmetijsko-gozdarska zbornica je za to državo potrebna, tako institucijo imajo tudi druge države. Ne sme pa biti to institucija po meri ene stranke. To je nevarno tako za državo kot stranko. Za državo zaradi tega, ker to postane fevd politične organizacije, za stranko pa je nevarno, ker se ta fevd pojavi kot izključni determinator njenih interesov, tako da težko posega v volilno telo zunaj njega. Zato mislim, da je v interesu obeh, tako SLS kot države, da dobimo normalen zakon o kmetijsko-gozdarski zbornici, ne pa institucijo, ki bi bila podaljšana roka SLS. Tako v predelovalni industriji kot v nekaterih zadrugah in drugih institucijah, ki so obstajale že pred prvimi svobodnimi volitvami, so številni vodilni kadri ljudje, ki so bili zvesti prejšnjemu režimu, ki jih je na teh mestih tudi ustoličil, potem pa so enostavno prestopili v SLS in zdaj vodstvo te stranke misli, da so to njihovi lojalni kadri, gre pa zgolj za karieriste in kalkulante.

Cerkev in njena zavezništva

Kakšno mesto zavzema SDS v razmerju do Cerkve in ali računate, da bo Cerkev začela podpirati vašo stranko potem, ko ji bo s pomočjo SLS uspelo uresničiti nekatere svoje zahteve, npr. denacionalizacijo, in ali je argentinski lobi, ki je prej podpiral Peterleta, temu še vedno zvest.

Glede argentinskega lobija bi težko uporabil to besedo, ker gre za nekaj tisoč Slovencev, ki so ohranili nacionalno zavest v vseh desetletjih po vojni, čeprav so jih poskušali čim bolj odrezati od matice. Njihov vpliv v slovenski politiki pa je zelo minimalen tudi zdaj, ko je en član njihove skupnosti, g. Schifrer, poslanec SKD.

V našem programu je zapisano, da socialdemokracija izhaja iz krščanske etike, iz prosvetljenstva, iz demokratičnih tradicij delavskega gibanja, in na tej podlagi so definirane naše temeljne vrednote: svoboda, pravičnost, solidarnost in domoljubje. Na številnih točkah se stikajo naše programske usmeritve in krščanski nauk. V nekaterih evropskih državah obstajajo stične točke s katoliško vero, v anglosaksonskem svetu pa obstaja direkten stik s protestantizmom, npr. voditelji socialdmokracije v Veliki Britaniji in Franciji so protestanti.

Cerkev in država sta po Ustavi ločeni, zato ju je potrebno obravnavati kot avtonomni instituciji. Čeprav imata različno definirano področje dela, obstajajo tudi skupne točke, na katerih morata sodelovati. Denacionalizacija je samo segment splošnega problema nedefiniranosti institucionalnih odnosov med državo in avtohtonima cerkvama. Cerkev ni samo verska institucija, skrbi za kulturne spomenike, opravlja dobrodelno dejavnost, ponekod tudi vzgojno dejavnost in na teh točkah morata država in Cerkev urediti načine financiranja. Pri nas namesto sistemskih rešitev potekajo stvari po neki inerciji same od sebe.

Glede denacionalizacije menimo, da Cerkev ni institucija, ki bi se prvenstveno ukvarjala s kmetijstvom, gozdarstvom itd., in na tem stališču je tudi večina ljudi v Cerkvi, ki jih jaz poznam. Vendar se mora prej urediti način financiranja tistih dejavnosti, ki jih Cerkev opravlja za družbo. Denacionalizacija se zdaj politično izkorišča in Cerkev noče popustiti, dokler druge stvari ne bodo rešene, saj je tudi po sklepu ustavnega sodišča denacionalizacijski upravičenec. Vsaka institucija bi tako ravnala, saj mora ščititi svoje interese.

Tisto, kar je narobe, ravno ko gre za vprašanje funkcioniranja države na tej točki, pa so kupčije med obema vladnima strankama, ki smo jih spremljali ves pretekli teden in ki so potekale v tem smislu, »mi bomo podprli vaš zakon o omejitvi denacionalizacije, če boste vi podprli naš zakon o ustanovitvi kmetijsko-gozdarske zbornice«. In potem, ko ni prišel na dnevni red eden, tudi drugi ni prišel. To se je zdaj ponovilo že drugič. Taki vsebinski problemi ne morejo biti samo rezultat mešetarjenja ali kravjih kupčij dveh vladnih strank. Tukaj je potrebno gledati tudi na interes vse države.

Zakaj reči enacionalizaciji »da«

Na primeru denacionalizacije se lepo vidi razlika med SDS in ZLSD. In ZLSD zelo uspešno izrablja denacionalizacijo za promoviranje svojega programa, npr. o porajanju novih socialnih krivic ... Ali denacionalizacija spada v koncept socialdemokracije?

Seveda. Poprava krivic, boj proti korupciji in kriminalu so vedno v programih socialdemokracij. SDS Slovenije je socialdemokratska po imenu, vsebini, programu in delu od leta 1989, ko je bila ponovno ustanovljena. Smo edina stranka, ki izhaja iz korenin demokratičnega socialnega gibanja v Sloveniji. Lani smo praznovali okroglo obletnico ustanovitve prve socialdemokratske stranke v Sloveniji. ZLSD ni niti pomislila na to, da bi to praznovali, kajti oni še vedno praznujejo Čebine, ko je bila ustanovljena KP, in to je njihov takratni predsednik Janez Kocijančič tudi priznal. Poleg tega, da so ob zadnjem kongresu večinoma prepisali naš program in da so Združeni listi dodali še »socialdemokrati«, kakšnih velikih stičnih točk ni. Ne bi imeli nič proti, če bi v Sloveniji delovala še ena socialdemokratska stranka, ki bi uresničevala iste socialdemokratske politične cilje, vendar v primeru ZLSD ni tako. To je pokazal tudi volilni rezultat. Medtem ko je naša stranka za 400 odstotkov zboljšala rezultat, je ZLSD svoj rezultat od prejšnjih volitev skorajda prepolovila. Tako da za nas po tej plati, ne samo po programski, ampak tudi po politični ali po stvarno politični teži, to ni konkurenca. Njihov glavni problem je, da je predsednik njihove stranke hkrati njihov najmlajši član. ZLSD je proti denacionalizaciji, ker združuje tiste, ki so nacionalizirali, t.j. kradli lastnino.

Drugačna internacionala

Namesto Internacionale ste ustanovili asociacijo tranzicijskih socialdemokracij ...

Nadaljujemo z našo iniciativo za povezavo čim več novih socialdemokracij v srednji in vzhodni Evropi. Naslednji mesec je drugi sestanek iniciative, katere sekretariat je od maja naprej v Ljubljani. Ob ustanovitvi so bile navzoče štiri stranke, dve sta pristopili ne da bi poslali svoje predstavnike, na sestanku v Budimpešti pa jih bo že devet. To pomeni, da to postaja močna iniciativa in povezava novih socialdemokracij v tranzicijskih državah. Izmenjava teh izkušenj je nekaj, kar nam zelo koristi, saj so nekateri problemi zelo podobni. Vidiš, kako so drugod pristopili k temu, in kar se nas tiče, je ta iniciativa dosti bolj koristna kot razni protokolarni obiski na Zahodu pri sefih velikih strank, kjer te jemljejo kot nekoga, ki je pač prišel z Vzhoda in za katerega se bojijo, da bo kaj prosil. Mi se v tako pozicijo, tudi zaradi ponosa, ne mislimo spuščati. Bistveno več imamo od realnega sodelovanja s strankami, ki čutijo podobne probleme. Vedeti morate tudi, da so socialdemokratske in socialistične stranke na Zahodu, kot je npr. avstrijska, močno okostenele, zbirokratizirane in da mnoge čaka enaka prenova ali kriza, kot jo doživlja nemška SPD, ki je že petnajst let v opoziciji, prej pa je to bila močna stranka z velikim mednarodnim vplivom. Tukaj je samo ena alternativa. To je pot, ki so jo ubrali avstrijski laburisti. Ti so istočasno kot mi leta 1995, spreminjali program, in ne da bi to počeli koordinirano, zapisali podobne programske premike: poleg treh klasičnih, stoletnih vrednot socialdemokracije - svoboda, pravičnost in solidarnost - smo oboji v program dodali še četrto vrednoto, to je patriotizem oziroma domoljubje. To je manjkalo laburistom. Zavedanje, da se program ne uresničuje v vsem svetu ali vsej Evropi, ampak v okviru neke nacionalne države, ki bo še dolgo obstajala, ki se mora povezovati z drugimi, toda volivci niso v Nemčiji ali na Švedskem, temveč v Veliki Britaniji. Tudi naši volivci so v Sloveniji, ne pa v Avstriji ali Nemčiji, vsaka država pa ima svoje specifične probleme.

Dosjeji ...

Ob pojavu Alternative v SKD ste vi (kot se je neuradno slišalo) podpirali Peterleta. S strani posameznih alternativnih članov so se pojavile informacije, tudi v medijih, da naj bi bili o nekaterih kandidatih, tudi za predsedniška mesta, dosjeji posredovani prek vaše stranke.

SDS se ni vmešavala v notranje razmere SK, niti nismo bili povabljeni na kongres niti se nismo opredeljevali glede posameznih ljudi. Dejstvo pa je, da v podnudbi, kakršna je bila za predsedniško mesto, Lojze Peterle ni imel nobene konkurence. Dvotretjinska podpora Peterletu je za stranko, za katero se je govorilo, da je razcepljena, da je v krizi, zelo dober rezultat, ki je bil takšen tudi zato, ker vsi tisti veljaki SKD, ki so se nekako postavljali na stran Alternative, niso hoteli kandidirati. Zgolj reči, da nekaj ni vredu, ob tem pa ne ponuditi boljših rešitev, je premalo. Ker ste navedli dosjejev, ker jih tudi nimamo.

Od predvolilnega časa naprej nas več si smo videli na Hotizi.

Tam sem bil lani spomladi, ne pred volitvami.

Hotizo kot primer je med razpravo o interpelaciji omenjal tudi g. Hvalica, obtem pa je ostro nasprotoval arbitraži.

Mi nismo rekli, da nasprotujemo arbitraži, temveč samo opozarjamo na to, da so se razmere po srečanju med Drnovškom in hrvaškim predsednikom Tuđmanom v Mariboru pred nekaj leti bistveno spremenile. Arbitraža že vnaprej pomeni kompromis, skuša poiskati neko vmesno varianto. Pri arbitraži ni sporno vprašanje Hotize, ampak vprašanje morske meje ga zaliva oziroma direktnega dostopa v mednarodne vode iz slovenskih teritorialnih voda. Problem meje pri Hotizi bi bil lahko že zdavnaj rešen, če bi se slovenska vlada tega vprašanja bolj resno lotila.

AMNA POTOČNIK

Zgodovina Lendave na razglednicah

Mesto na razglednicah v letih 1898 do 1945

Pred tremi leti je Sándor Szúnyogh naletel na knjigo Budimpešta v razglednicah, ki mu je bila všeč, in po njenem zgledu si je omislil, da bi lahko tudi Lendava dobila svojo knjigo. K temu projektu je povabil še akademskega slikarja Štefana Galiča, ki je bil že dlje časa strasten zbiralec razglednic. Pridružil pa se je še dr. Miklós Tomka in začelo se je intenzivnejše zbiranje razglednic, na katerih je Lendava. Po nekaj letih je nastala knjiga Mesto na razglednicah v letih 1898 do 1945, podnaslovljena s Pozdrav iz Dolnje Lendave, katere avtorji so Štefan Galič, Sándor Szúnyogh in dr. Miklós Tomka. Knjiga je napisana in prevedena v štiri jezike, slovenščino, madžarščino, angleščino in nemščino, ter posvečena enemu od avtorjev, akademskemu slikarju Štefanu Galiču, ki je nekaj mesecev pred izidom knjige umrl.

Sándor Szúnyogh je razglednicam dodal tudi zgodovinski opis. V knjigi je zapisana zgodovina lendavskih razglednic od njenih začetkov do konca II. svetovne vojne. Avtorji so odkrili več sto razglednic in dopisnic, v knjigi pa je predstavljen le skrbno pripravljen izbor najzanimivejših primerkov. Lendava je dobila svojo prvo razglednico leta 1896, prva razglednica nasploh pa je bila natisnjena julija leta 1870 v Nemčiji, prva ilustrirana francoska razglednica pa septembra istega leta. V ogrski državi so začeli tiskati razglednice zelo zgodaj, in sicer ob praznovanju tisočletnice naselitve v tem prostoru. Najstarejša razglednica Lendave, objavljena v tej knjigi, je iz leta 1898, natisnjena pa je bila v Tiskarni [illegible] L. in sin v Nagykanizsi. Sicer pa je v knjigi objavljenih 141 razglednic, zaradi boljše preglednosti tega obdobja pa je predstavljenih tudi nekaj bakrorezov in risb o gradu.

V knjigi je zapisana kratka zgodovina Lendave od naselitve Slovanov do prihoda Madžarov, pomembnih družin, ki so tukaj živele - Banffyji, Nadasdyji ter Esterhazyji -, opisane pa so tudi znamenitosti: lendavski grad, vitez Mihael Hadik, lendavske cerkvene skupnosti, župnijska cerkev svete Katarine, kapelica Svete trojice in Evangeličanska cerkev, kjer so ohranjeni zgodnji sledovi reformacije, zgodovina lendavskih Židov ter drugi pomembni mejniki v zgodovini Lendave.

Župan občine Lendava Jožef Kocon pa je svoje uvodne misli v knjigi končal z besedami: »Knjiga je pomemben mozaik in estetska zaščitna znamka preteklosti mesta, dokazuje pa tudi, kako zelo tukajšnji ljudje ljubijo svoj rojstni kraj in svojo domovino in s kakšno pozornostjo hranijo dokumente, spomine na zgodovinsko preteklost.«

ANR

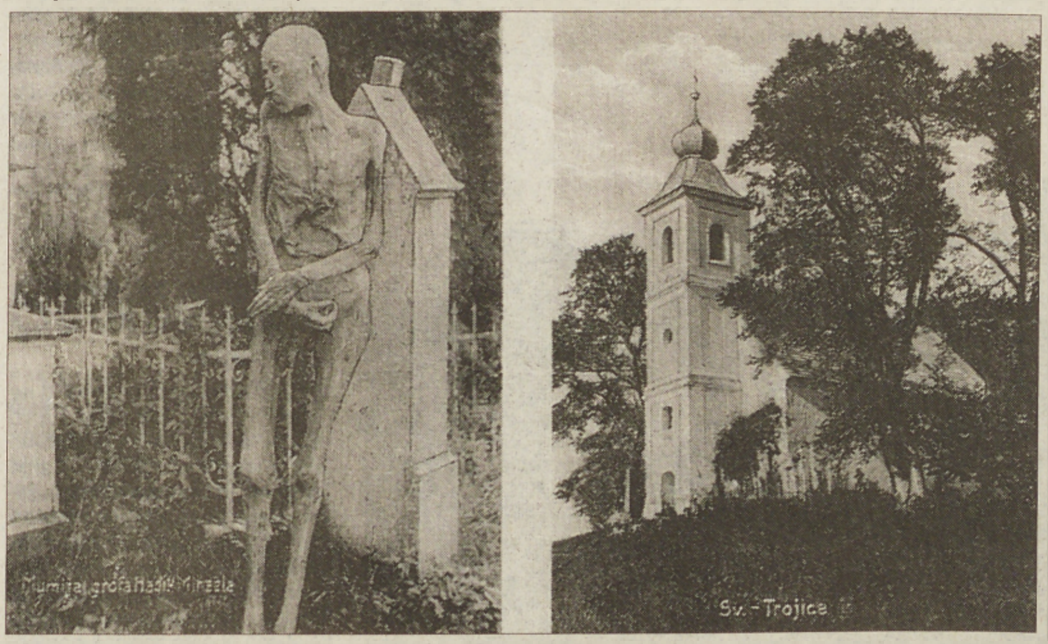

Zanimiva razglednica iz leta 1935: Mumija viteza Hadika, zmagovalca nad Turki, kapelica Svete trojice z južne strani

Monografija

Peter Krečič: Plečnikova cerkev Gospodovega vnebohoda

Pri Pomurski založbi je pred časom v okviru zbirke Monumenta Pannonica izšla knjiga o znameniti Plečnikovi cerkvi Gospodovega vnebohoda v Bogojini, avtorja dr. Petra Krečiča. Cerkev je že v času, ko so jo začeli graditi, zaradi svoje drugačnosti začela buriti duhove in še danes prinaša vrsto zanimivih vprašanj in mnogo interpretacij. Krečičeva knjiga pa je, kot jo ocenjujejo, fundamentalno delo, kar zadeva to cerkev in pogumno dejanje dr. Krečiča. Spremno besedo h knjigi je napisal pomožni škof Jožef Smej. Pri založbi predvidevajo, da bo knjiga kasneje izšla tudi v skrajšani obliki, saj bo na tak način dostopnejša.

Avtor je knjigo razdelil na: Predzgodovina Plečnikove cerkve v Bogojini, Načrti in kontekst, Zidava nove cerkve, Opremljanje cerkve, Arhitektura bogojanske cerkve ter Končanje, posvetitev cerkve, zadnje podrobnosti. Avtor v knjigi uvodoma omenja zgodovino kraja in prve cerkve, ki naj bi stale v Bogojini. Piše tudi o treh Plečnikovih načrtih za bogojinsko cerkev, ki pričajo o tem, koliko pozornosti je arhitekt namenil izdelavi tega projekta. Tako je podrobneje predstavljena zidava nove cerkve, ki se je začela leta 1925, in sicer po tretjem Plečnikovem načrtu. »Plečnik si je sam ogledal obstoječo staro cerkev in se odločil, da prvotno cerkev z zvonikom, predelano seveda, neposredno vključi v novo zasnovo.« Podrobneje pa piše tudi o opremljanju cerkve, ki se je zavleklo v povojna leta, vse do Plečnikove smrti in še pozneje.

Bogojinska cerkev je polna simbolike, ki jo je znal Plečnik tako popolno vkomponirati v osnovne postavke cerkve, saj kot pravi avtor knjige, »se v tej cerkvi zrcali Plečnikov temeljni estetski program v snovanju velikega koncepta kot v razvijanju drobnih form. Izročeno, zgodovina, zgodovinske oblike so zanj temeljno izhodišče. So latentna pobuda iz ozadja, iz česar v procesu moderne redukcije, čiščenja oblik, nastaja novo.« Vsak detajl, vsak steber, arkada, vse ... je premišljeno narejeno in vsaka podrobnost ima svoj pomen.

Cerkev ni bila velik dogodek in nekaj posebnega samo za Bogojino, temveč mnogo širše. Tako da še kritiki tistega časa niso bili sposobni oceniti, kaj pravzaprav lahko takšna stvaritev pomeni. Še sam Plečnik je podvomil v svoj prav. Ko pa se je vrnil iz Grčije, je zapisal svoj znameniti stavek: »Videl sem mnogo lepih stvari - pa pred nobeno me ni bilo bogojanske cerkve sram! Čez 100 let bodo povedali, ali je cerkev prav ali ne prav zgrajena.«

Avtor daje v knjigi tudi velik poudarek duhovniku Ivanu Baši, ki ima gotovo največje zasluge za to, da Plečnikova cerkev v Bogojini stoji, ter mnogim drugim, ki so pri tem sodelovali. Baša je bil namreč tisti, ki je povabil Plečnika v Bogojino. Monografija vsebuje tudi odlomke pisem, ki sta si jih pošiljala arhitekt in duhovnik, je pa tudi bogato opremljena s fotografijami in skicami iz Plečnikovih načrtov. Predvsem pa je avtorju uspelo v sicer strokovno knjigo vnesti veliko podrobnosti iz obrobnega dogajanja ob gradnji cerkve. Tudi občutke in voljo vaščanov ter kako so doživljali nastanek nove cerkve - te čiste Plečnikove umetnine.

ANR

25. srečanje mladih pesnikov in pisateljev Slovenije

Ideja, razraščena v nešteto literarnih cvetov

Pri Sveti Trojici v Slovenskih goricah je bilo 27. in 28. septembra jubilejno 25. srečanje mladih pesnikov in pisateljev Slovenije. Iz skromne ideje, ki je vzklila v tem kraju, je nastalo pomembno slovensko literarno gibanje in doslej je izšlo že nešteto krajših ali daljših literarnih besedil izpod peres mladih ustvarjalcev, ki so dobili osnove v tem gibanju.

Na letošnji literarni natečaj Zveze kulturnih organizacij Slovenije je poslalo prozo, poezijo in dramska dela 131 mladih avtorjev, ki doslej svojih stvaritev še niso javno objavljali.

Območne žirije in republiška selektorja Feri Lainšček in Milan Vincetič so izbrali šest avtorjev, katerih dela so predstavili v literarni reviji Mentor, ki jo izdaja ZKOS, in na srečanju pri Sv. Trojici. Izbrani so bili: Andrej Bergauer, Urša Kanoni, Agata Trojar, Orlando Uršič, Simona Gljuk in Martina Šiler.

Po mnenju Milana Vincetiča se začenja literarno ustvarjanje v najzgodnejši fazi skoraj praviloma zaradi nebrzdane ubeseditve »notranje stiske«, ki prav zaradi svoje hladnosti ne more zajeziti hudournika (mnogokrat odvečnih) besed. In prav zaradi tega kriterija se množica sodelujočih na vseh dosedanjih 25. srečanjih pesnikov in pisateljev (začetnikov) ni uvrstila med »izbrane avtorje«. Po domače povedano: večina avtorjev, letos jih je bilo v širšem izboru kar 24, izbranih pa »le« šest, je pokazala dokaj visoko stopnjo kultiviranosti pisanja, a »tisto nekaj«, kar prevesi jeziček na tehtnici v prid umetniškega, je vseeno manjkalo. Kot vsa leta doslej. Literarno ustvarjanje je za las podobno kiparjenju: pri le-tem sta samo dve metodi: odvzemanje ali dodajanje. Seveda z veliko mero občutka, preudarnosti, discipline in samokritičnosti. Ali prečrtati ali dodati besedo, je večno vprašanje, ki mnogokrat zavede tudi velike mojstre besede.

Peter Božič, prvi urednik revije Mentor, je med drugim zapisal: »Bistvo je vsekakor to, da sta tako revija Mentor kot literarno gibanje v celoti uresničila svoje namene in cilje. Do leta 1990 je ravno Mentorju in gibanju uspelo docela razbiti tisti centralistični pristop do svežih imen v literaturi. Čeprav je še zmeraj vladal ta okoreli princip, da je Ljubljana središče in da je pogoj za preboj sodelovanje v literarnih elitah v središču sveta, v Ljubljani; je revija Mentor ta princip postavila na glavo. V njej so se ustvarjala imena, ki jih fizično v Ljubljani ni bilo, iz vseh krajev Slovenije in založniki so bili opozorjeni nanje iz revije Mentor. To je bil eden od prvih ciljev, drugi pa je bil tisto, kar dosega gibanje še danes: dvig bralne kulture, kjer je najbolj učinkovito sredstvo samostojno kreativno pisanje, kjer ne gre samo za literaturo, temveč tudi za publicistiko in novinarstvo ...«

V spomin na jubilejno srečanje so odkrili na trojiškem kulturnem domu spominsko ploščo. Pobudniki pa so dobili zahvalne listine.

FRANČEK ŠTEFANEC

Prostor 7: 16. in 17. stoletje

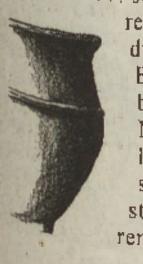

16. in 17. stoletje so v pokrajini ob Muri zaznamovali reformacija, pogosti turški vpadi in izumrtje dveh najpomembnejših družin: Szechyjev in Banffyjev. Prvi privrženci novega verskega gibanja so bili zemljiški gospodje. Na gradu Nikolaja Banffyja v Dolnji Lendavi so bile v letih 1573-74 natisnjene ene prvih protestantskih knjig v madžarskem jeziku. Na razstavi o tem najbolj slikovito pričajo kopija renesančnega nagrobnika radgonskega meščana Karla von Herberstoffa s Tišine, ki se je pred protireforamcijo zatekel na Ogrsko; doprsni kip grofa Georga Ludwiga von Schwarzenberga iz gradu Črnci, poveljnika mejne obrambe v tridesetletni vojni, in kelih, ki so ga dolnjelendavski grofje podarili lendavski župniji l. 1608, ko so ponovno sprejeli katoliško vero. O bojih s Turki nam pripovedujejo najdbe zakopanih novcev iz tega časa in nekaj zanimivih primerkov orožja, med katerimi izstopata dva bodala iz 18. stoletja. Ob koncu 17. stoletja se kot nova fevdalna družina uveljavijo grofje Esterhazyji. Iz njihove zapuščine lahko ogledamo sabljo Petra Esterhazyja iz leta 1676 in dva baročna družinska portreta. O tem, kako so se nekatere kmečke družine povzpele med nižje plemstvo, nam priča listina cesarja Rudolfa II, podeljena družini [illegible] iz Sebeborec. Poseben primer ljudske ustvarjalnosti v teh [illegible] vojnih časih pa je [illegible] kip Matere božje.

METKA FUJS

Pokrajinski muzej Murska Sobota

Nagrobnik Karla von Herberstorffa

Občni zbor Mešanega pevskega zbora Štefana Kovača

Jubilejni koncert

Na nedavnem občnem zboru Mešanega pevskega zbora Štefana Kovača Murska Sobota so se dogovorili, da bodo v naslednjem obdobju posvetili največ dela pripravi jubilejnega koncerta, s katerim bodo počastili 30-letnico delovanja. Prireditev bo predvidoma spomladi. V zvezi s pomembno obletnico bodo imeli še več vzporednih dejavnosti, želijo pa si tudi sodelovati na tekmovanju podobnih zborov v tujini.

Navzoči so ugotovili, da zbor potrebuje primernejše prostore za vaje. Prvi predsednik zbora Jože Brunec, ki je še vedno aktiven pevec, je v obsežni razpravi menil, da pevke in pevci žrtvujejo za vaje preveč časa in naporov, in zaradi tega je prišlo v zboru do trenj med generacijami. Menil je, da bo potrebno posvetiti več skrbi sožitju. Nekoč so bile namreč v zboru še veliko večje starostne razlike, a je bilo razumevanje. Menil je, da bi moral pri sestavi programa bolj sodelovati programski svet. Pohvalil je prizadevanje zborovodkinje Alenke Brulc-Šiplič in menil, da kljub manjšim nesporazumom zbor deluje kot ena družina. Tudi dolgoletni pevec Mirko Benko je menil, da je potrebno negovati medsebojno razumevanje. Zbor pa nujno potrebuje primernejše štetih urah, ki jih je potrebno žrtvovati za zbor, da je dosežena kakovost. Srebrno odličje, ki so si ga pripeli na državnem tekmovanju Naša pesem, pa je dokaz, da zbor veliko zmore. Lani je bil obisk na vajah najboljši doslej. K temu je veliko pripomoglo sodelovanje na državnem tekmovanju in gostovanje na Finskem, kjer so imeli štiri koncerte.

Na občnem zboru so sprejeli nov statut društva. Pripadnost zboru pa bodo poglobili s plačevanjem članarine in članskimi izkaznicami.

FRANČEK ŠTEFANEC

Festival komorne glasbe 20. stoletja

V nedeljo se je v Radencih končal 35. festival komorne glasbe dvajsetega stoletja. Posnetke s koncertov tega znamenitega festivala so v teh desetletjih vrtele številne evropske in svetovne radijske postaje, po nekaterih podatkih v osemindvajsetih državah. V petintridesetih letih so na festivalu izvedli 1208 del 705 skladateljev, zvrstilo pa se je 149 koncertov. Tudi letos so se zbrali številni ustvarjalci in poustvarjalci komorne glasbe, na koncertih pa so nastopili glasbeniki iz Slovenije, Avstrije, Rusije in Velike Britanije.

Na festivalu se je zvrstilo skupno pet odličnih koncertov, letošnji znanstveni kolokvij pa so posvetili ansamblu Slavka Osterca. Ansambel je bil na glasbeni sceni kakšnih dvajset let, v tem času pa so predstavili kar 130 skladb. Koncerti so izzveneli, še vedno pa si lahko v galeriji muzeja Radenske ogledate pregledno dokumentarno razstavo, ki so jo pripravili ob 35-letnici prirejanja festivala komorne glasbe dvajsetega stoletja v Radencih. Razstava prikazuje programe festivalov, fotografsko gradivo s koncertov, portrete, note in drugo.

ANR, fotografija: Jure Zauneker

Za visoke pridelke, dobro kakovost in ekonomično pridelavo ozimne pšenice

Ob letošnji suši so prišle na dan vse tehnološke napake, povzročene najpogosteje zaradi neupoštevanja oz. zanemarjanja naravnih, bioloških in ekoloških zakonitosti

Najpogostješi vzroki za izpad pridelka so bili: neprimerno izbrane lege in rastišča za posamezno vrsto žita, ozek kolobar, nizek pH (izrecno kisla tla), slaba struktura in neurejen vodno-zračni režim tal, nedosledna agrotehnika, površna priprava setvišča, setev v nesklenjeno zemljo, površna in nezadostna osnovna obdelava. Z namenom, da poleg priporočene sorte in varstva posevkov upoštevamo tudi ekološke pogoje, navajam nekaj splošnih zakonitosti.

Na njivah uspešno gospodarimo le dolgoročno

Kmetijstvo, ki gospodari in proizvaja v naravnem sistemu, je predvsem odvisno od osnovnih ekoloških dejavnikov: vode, zraka, toplote, svetlobe in talnih danosti. Na vremenske dejavnike nima vpliva, je pa odvisno od njih. Vse gojene rastline - ene bolj, druge manj - so se sposobne prilagoditi sušnim in vlažnim razmeram.

V agroekosistemu lahko le delno gospodarimo z vodo, in sicer tako, da dobro gospodarimo s tlemi, ki so vir zalog vode za rastline. Tu velja poudariti povečano skrb za vodno-zračni režim tal in s tem za strukturo in godnost tal. Kajti samo strukturna in rahla tla so sposobna nakopičiti in zadržati dovolj vlage. H gospodarnejši rabi vlage v tleh pripomoreta predvsem dobra oskrbljenost tal s hranili in humusom ter pravilna obdelava tal. Zato najbrž ne bo odveč, če poudarimo potrebne ukrepe za izboljšanje rodovitnosti tal, kot so: pester kolobar, dobra prekoreninjenost tal, ne preveč kisla reakcija tal, dovolj humusa, kalcija, kalija, fosforja ..., dovolj velika biološka aktivnost, živi svet v tleh, možnosti za delovanje bakterij, dobra struktura, zračnost in sposobnost zadrževanja vlage.

Godnost, rodovitnost in zmogljivost tal za vodo povečamo tako, da sejemo godilke v kolobarju (dosevke, stročnice, TDM...), kisla tla apnimo, preverimo kemične lastnosti tal in pravilno gnojimo (če primanjkuje kalija v tleh, so rastline bolj podvržene suši), pravilno obdelujemo tla - ne preveč ne premalo, ne premokra, ne presuha, »gola« tla zastiramo, mulčimo ali zasejemo, tako preprečimo izhlapevanje vode iz tal, škodljivo delovanje sončnega sevanja, zaskorjenost in erozijo.

Skrb za strukturo lahko ublaži posledice suše na eni strani in moče oziroma čezmerne vlažnosti na drugi strani. Propadanje strukture tal namreč povzroča vedno večje težave, ki se registrirajo v upadanju pridelkov. Močni stroji, ki drobijo zemljo v slabem strukturnem stanju, zrahljajo setvišče, vendar se tako ustvarjena struktura ob pomanjkanju humusa, slabi mikrobiološki aktivnosti in prekoreninjenosti tal obdrži le do prvega močnejšega dežja. Taka zemlja je nestrukturna, delci tal so nepovezani ali pa se držijo v kepe, tla imajo majhno zmogljivost za zrak in vodo. Rastline trpe zaradi pomanjkanja vode in zraka, mikrobiološki in kemični procesi sproščanja hranil so oteženi. V nasprotju s tem pa so strukturna tla dobro prepustna in zadrže veliko rezervne vode, korenine se dobro razvijajo, rastline lahko nemoteno črpajo hranilne snovi.

Osnovna obdelava za setev pšenice mora biti natančna in racionalna

Za žita ni potrebno globoko orati, če je bilo globoko oranje opravljeno za predhodno kulturo. Zorjemo do globine 18–25 cm vsaj teden dni pred setvijo, da se tla dobro sklenejo s podbrazdjem. Čim bolj so tla zbita in zgažena pri spravilu predhodne poljščine, tem globlje je potrebno zorati. Na lahkih, strukturnih tleh je brazda lahko plitvejša.

Najbolj pomembno pa je, da rastlinske ostanke, slamo in koruznico pred zaoravanjem dobro zdrobimo z mulčerjem. Rastlinski ostanki morajo biti dobro premešani z zemljo. Nezrezana slama preprečuje izmenjavo vlage in toplote s podbrazdjem in s tem ovira vznik in začetno rast ozimin. Če sejemo takoj po oranju, ko zemlja še ni primerno sesedena, moramo tla skleniti z zgoščevalnim valjarjem ali krožno brano. Za predsetveno pripravo zelo suhih tal lahko uporabimo vrtavkasto brano, vendar pazimo, da ne obdelamo tal pregloboko, kar bi oviralo vznik. V mokri zemlji vrtavkastih bran ne smemo uporabiti. Pazimo, da ne pripravimo tal preveč fino, ker se tako pripravljena njiva ob jesenskem deževju rada zaliže in pozneje zaskorji.

Oranje lahko tudi izpustimo

Namen konzervirajoče obdelave tal oziroma obdelave brez pluga je ohranjanje vlage in humusa v tleh. Primerna je za srednje težka in lahka tla in tam, kjer ni potrebno zaorati večje mase rastlinskih ostankov (za krompirjem, peso, bučami, silažno koruzo), in če je bilo za predhodno poljščino opravljeno globoko oranje oziroma če so bile v kolobarju poljšine z globokim koreninskin sistemom, ki so drenirale tla.

Nezorano površino obdelamo s prekopalnikom - rotacijsko brano ali z vrtavkasto brano. Dobro je, če je prekopalnik agregatiran s kratkimi grebači (do 20 cm), da poveča zračnost tal, ki je pri konzervirajoči obdelavi zmanjšana. Za prekopalnikom mora slediti zgoščevalni valjar, s katerim pripravimo setvišče in sklenemo tla na globino setve 4–6 cm. Pri traktorjih z večjo pogonsko močjo lahko stroj za obdelavo agregatiramo - združimo s sejalnico in opravimo obdelavo in setev v enem prehodu. S tem načinom obdelave prihranimo čas in energijo, vendar moramo biti previdni - ni za vsa zemljišča. Pri konzervirajoči obdelavi ne moremo vnesti v tla večje količine mineralnih gnojil, zato je potrebno na zalogo s fosforjem in kalijem gnojiti predhodni poljščini.

Direktna setev

Za direktno setev ozimnih žit se odločimo le, če so tla dovolj rahla, zračna, obstojne strukture in ni veliko rastlinskih ostankov, na srednje težkih s hranili dobro založenih tleh in urejenim vodno-zračnim režimom tal.

Na težkih, nestrukturnih tleh z veliko rastlinskih ostankov uporabimo raje plug, ki dobro zaorje rastlinske ostanke ter poveča zračnost in volumen tal.

NAČRTNO GNOJENJE Z MINERALNIMI GNOJILI

Potrebne odmerke posameznih rastlinskih hranil lahko določimo le, če vemo, kolikšna je njihova raven v zemlji. To pa najlaže ugotovimo s kemično analizo zemlje, ki jo naredimo vsaj enkrat v kolobarju (na 3–5 let). Pri gnojenju upoštevamo poleg založenosti tal še potencial rodovitnosti zemljišča in višino načrtovanega pridelka. V primeru, ko pušćamo slamo na njivi, so potrebe po kaliju nižje. Pridelovalci, ki dajo zemljo na kemično analizo, naj navedejo poljščine in načrtovane pridelke v kolobarju, kaj odpeljejo z njive in katera organska gnojila uporabljajo, le tako lahko v svetovalni službi izdelamo gnojilni načrt in priporočeno gnojenje za posamezne poljšine. Ni toliko pomembno gnojenje posamezne poljščine kot gnojenje v obdobju enega kolobarja. Z gnojenjem vračamo le toliko hranil, kot smo jih v obdobju enega kolobarja odpeljali s pridelki z njive. Pri tem imamo možnost, da poljšini, ki je dohodkovno zanimiva, damo večje odmerke osnovnih gnojil in s tem gnojimo na zalogo drugim poljščinam, ki niso dohodkovno intenzivne.

Kdaj lahko osnovno gnojenje z NPK izpustimo?

Pri pšenici, ki ni delovno in ne kapitalno intenzivna poljščina, si moramo prizadevati, da prihranimo čas, energijo in material. Oranje lahko v določenih primerih izpustimo, prav tako gnojenje s fosforjem in kalijem, vendar moramo vedeti, kdaj.

Na njivah z visoko vsebnostjo fosforja in kalija in na njivah, ki so v kolobarju bogato gnojena z organskimi gnojili, lahko jesensko osnovno gnojenje izpustimo in spomladi dognojujemo z NPK starterji oz. gnojili s poudarkom na dušiku, kot so NPK 20-8-8, NPK 15-10-10, NPK 24-4-5, NPK 22-6-6, NPK 18-12-12 ali NPK 15-15-15 ...

Na njivah z nizko ravnijo fosforja in kalija (stopnja založenosti A in B) moramo zaorati fosfor in kalij pri pripravi zemlje za setev. V bolje založena tla ju lahko zabranamo obenem z dušikom. Na slabših rastiščih in na zbitih tleh potrosimo 500 kg/ha, na boljših rastiščih in na strukturnih tleh pa 300 kg/ha NPK 6-12-24, NPK 7-20-30. To razmerje hranil izberemo v primeru, ko slamo odpeljemo z njive. Če pa slama ostane na njivi, lahko gnojimo z NPK-jem z nižjo vsebnostjo kalija, npr. NPK 8-26-26.

Gnojevka lahko nadomesti NPK

Če v kolobarju intenzivno gnojimo z gnojevko, lahko osnovno jesensko gnojenje pšenice z NPK gnojili izpustimo. Z gnojevko gnojimo nekaj dni pred setvijo v količini 20–25 m3 /ha, po možnosti in po strokovnih priporočilih jo takoj po razvozu vdelamo v tla, tako preprečimo smrad in izgube hranil, predvsem dušika. Uporabo gnojevke za jesensko gnojenje žit priporočamo tudi, ko zaoravamo koruzinje. Ne priporočamo pa gnojenja z gnojevko in dušičnimi gnojili v jeseni na njivah, ki ležijo na vodovarstvenih območjih. Večja količina dušika iz gnojevke ali rudninskih gnojil se lahko čez zimo izpere v talno – pitno vodo.

Pšenice ne gnojimo s hlevskim gnojem

Ne priporočamo gnojenja pšenice s hlevskim gnojem, ker lahko z nezrelim gnojem iz slame prenesemo bolezni, kajti tudi pšenica pa tudi druga žita ne uspevajo dobro v sveže gnojeni zemlji, godi pa jim podaljšan učinek hlevskega gnoja, s katerim smo pognojili predposevek.

Ozimine v jeseni ne potrebujejo dušika

Za primeren jesenski razvoj posevkov in za dobro prezimitev zadostuje 20 do 30 kg/ha dušika, toliko ga je že v tleh in v NPK-ju ter organskih gnojilih. Dušik potrebujemo le za izravnavo razmerja C/N pri zaoravanju koruznice. Če koruznice ne poljemo z gnojevko, potrosimo 100 kg/ha urea.

Apnimo raje po žetvi

Po stokovnih priporočilih opravimo meliorativno apnjenje enkrat na tri leta, za kar je najprimernejši čas po žetvi žit. Test kislosti tal lahko opravimo sami ali zaprosimo za pomoč kmetijskega svetovalca. Potrebne odmerke CaO za dvig na željeno raven pH pa določimo v laboratoriju za analizo zemlje.

ZITA FLISAR NOVAK, KSS za Pomurje

Dan koruze '97 v Rakičanu

Odkupna cena v Sloveniji pod evropsko

Po vstopu v Evropsko zvezo bodo slovenski pridelovalci koruze povečali dohodek

Dan koruze, ki ga vsako leto pripravljajo v Rakičanu, je postal tradicionalno strokovno srečanje, na katerem strokovnjaki in pridelovalci izmenjajo izkušnje o pridelavi te poljščine ter se seznanijo z najnvejšimi dosežki na tem področju. Tudi prejšnji četrtek je bila dvorana srednje kmetijske šole v Rakičanu pretesna za vse, ki so prišli na strokovni posvet, ki ga je tudi tokrat pripravila Kmetijska svetovalna služba v sodelovanju s Kmetijskim inštitutom Slovenije, Srednjo kmetijsko šolo in Kmetijskim gospodarstvom Rakičan.

Ob posvetovanju o tehnologiji pridelave koruze ter o boleznih in škodljivcih koruze je vzbudil med pridelovalci in strokovnjaki precejšnje zanimanje prispevek mag. Mojce Golež s Kmetijskega inštituta Slovenije, ki je ocenjevala spremembe dohodka pri pridelavi koruze ob morebitnem vstopu Slovenije v Evropsko zvezo. Mag. Goleževa je sodelovala pri pripravi študije o učinkih vključevanja Slovenije v mednarodne integracije in njihovih posledicah na slovensko kmetijstvo, zato so lahko iz prve roke slišali nekatere zanimive primerjave med pridelavo koruze v Sloveniji in Evropski zvezi.

V nasprotju z Evropsko zvezo, kjer so že pred dvajsetimi leti uvedli tržni red za žita, ki vključuje tudi koruzo, smo v Sloveniji šele pred leti uvedli tržni red za pšenico, ki pa ureja le pridelavo te žitarice, medtem ko koruze ne vključuje. V proučevanem petletnem obdobju (1992–1996) je bila raven odkupne cene koruze v Sloveniji izredno nizka in je bila celo pod ravnijo najnižje cene v Evropski zvezi. Najnižja cena, po kateri morajo odkupiti koruzo, je letos v Evropski zvezi 21 SIT za kilogram, medtem ko je pri nas ta cena za petino nižja. Tudi v primerjavi s pšenico je bila pri nas koruza ves ta čas za četrtino do tretjino nižja od cene pšenice in tudi nekoliko nižja od ječmena, kar je obratno kot v Evropski zvezi.

V študiji so izdelani različni scenariji vstopa Slovenije v Evropsko zvezo, ob ohranitvi kompenzacijskih plačil in ob dvigu cen na raven Evropske zveze pa bi se po prvem in drugem scenariju dohodkovni položaj pridelovalcev koruze bistveno izboljšal. Od treh analiziranih scenarijev bi bilo za naše pridelovalce slabše le, če bi se cene znižale na svetovno raven (ta je precej pod ravnijo v EZ), saj bi to imelo za posledico velike izgube pri pridelavi koruze.

Udeleženci četrtkovega posveta so se seznanili tudi s sortimentom hibridov koruze ter s ogledali mikroposkuse te poljšine, ki jih opravljajo na Srednji kmetijski šoli, ter makroposkuse Kmetijskega gospodarstva Rakičan.

LUDVIK KOVAČ

Med ogledom mikroposkusov koruze, ki jih opravljajo v srednji kmetijski šoli v Rakičanu. Foto: L. KOVAČ

Turnišče: cene pujskov

Ponudba na sejmu pujskov v Turnišču je bila prejšnji četrtek zelo skromna, saj so rejci prodajali le 10 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih do 25 kilogramov. Dva para pujskov so prodali po 13.000 tolarjev, šest pujskov pa po 9.000 tolarjev za enega.

Sejem se začenja vsak četrtek ob 7. uri, začasno pa je na Lopertovi parceli, saj na deponiji odlagajo sladkorno peso.

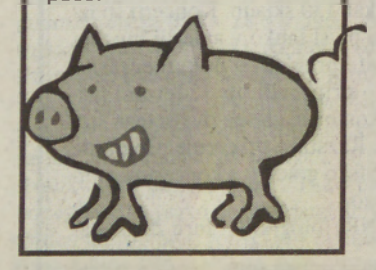

Varnost otrok v prometu

Varno v šolo in domov

Med 1. in 12. oktobrom so se poškodovali otrok in dva mladoletnika, a nobeden ne na poti v šolo ali domov – Nobeden tudi ni povzročil prometne nesreče – Policija ukrepala zoper več sto odraslih kršilcev

Statistični podatki kažejo, da spada Slovenija, kar zadeva varnost otrok in mladoletnikov, med srednjevarne države. Leta 1993 je v prometnih nesrečah umrlo 5,7 otrok na 100.000 otrok, 1995. leta 3,8 in lani 2,9 otroka na 100.000 otrok.

Seveda je veliko odvisno od preventive, zlasti ob začetku šolskega leta, ko počitniška razigranost še ne popusti, povrh pa v šolo zakorakajo še prvošolčki. Prav je torej, da že leta posvečamo otrokom v prvih dneh šolskega leta še posebno pozornost.

Tako tudi v Pomurju, kjer je izvajalo 291 policistov med 1. in 12. oktobrom intenziven nadzor prometa na območju šol, za kar so porabili 2.589 ur nadzora, opozarjanj, ukrepanj ... V omenjenem obdobju so opozorili na določene kršitve 287 udeležencev v prometu, 196 so jih predlagali v kaznovanje pri sodniku za prekrške, 553 so izrekli denarne kazni, 88 so napisali plačilne naloge.

V omenjenem obdobju so se žal zgodile tri nesreče, v katerih so bili udeleženi: en otrok – pešec (starostna skupina do sedem let); mladoletnik – voznik kolesa z motorjem (starostna skupina 14 do 16 let) in mladoletnik – potnik (starostna skupina od 16 do 18 let). Nobena nesreča ni bila povezana s potjo v šolo ali domov. Noben otrok ne mladoletnik niso bili povzročitelji prometnih nesreč. Spodbudno!

Na UMZ Murska Sobota oziroma njenem inšpektoratu policije, odkoder so nam posredovali informacijo, tudi pravijo, da so dobro sodelovali s šolami in drugimi vzgojno-varstvenimi ustanovami, pričakujejo pa več aktivnosti svetov za preventivo in vzgojo v prometu, ki so sicer ustanovljeni v več občinah. Aktivnosti bodo sevęda nadaljevali: v tednu prometne varnosti in mednarodnem tednu otroka; na vidiku pa je tudi posebna akcija za varstvo drugih udeležencev v prometu, v kateri naj bi kaj več za prventivo pomagali storiti prostovoljci, in sicer prek svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pa tudi v okviru ministrstva za šolstvo in šport. O tem bomo še poročali.

Š. S.

Oktober – mesec požarne varnosti

Vsako leto oktobra skušamo gasilci iz vse Slovenije z raznimi propagandnimi akcijami in obvestili spomniti prebivalce na posledice in škodo, ki jo povzročajo požari

V preteklih mesecih in posebno tednih pa je bilo najučinkovitejše opozorilo na tv-ekranih in v časopisih, ko smo gledali požare ogromnih razsežnosti v naravi, industriji in prometu.

V tem mesecu tudi pomurski gasilci opravljamo analize svojega dela tako na operativnem področju, pri izobraževanju in tekmovanjih. Velikokrat nam največ povedo prav številke, navedel jih bom samo nekaj, in to za prvih šest mesecev tega leta. V Sloveniji je bilo do konca junija 2185 požarov ali 400 več kot v istem obdobju lani. V naravi je gorelo 1110-krat, v gradbenih objektih 851-krat in na prometnih sredstvih 224-krat. Največ požarov je bilo marca, 615, aprila 481 in februarja 361. Skupna materialna škoda je znašala 958,135.497,00 SIT. Stroški gasilskih intervencij pa znašajo 117,174.948,00 SIT.

Tudi za Pomurje številke niso majhne. Požarov je bilo 78, materialna škoda znaša 54,148.500,00 SIT, stroški intervencij ob teh požarih pa 2,600.107,00 SIT. Še enkrat pa moram spomniti, da so to podatki le za prvih šest mesecev. Do konca leta lahko te številke še močno narastejo. Pri požarih so navedeni samo tisti, pri katerih je bila potrebna gasilska intervencija. Majhnih začetnih požarov, ki so bili pogašeni brez tuje pomoči, pa je bilo še precej več.

Zimski čas gasilci izrabljamo za izobraževanje. Le-to poteka na raznovrstnih tečajih, ki jih organizirajo gasilska društva, občinska gasilska poveljstva in gasilske zveze. Za višji strokovni kader in posamezne specialnosti pa poteka izobraževanje v centru na Igu. Z udeležbo v tem centru gasilci Pomurja ne moremo biti ravno zadovoljni.

ePraktičnih vaj in gasilskih tekmovanj nam ne manjka. Ni nedelje, da pri potovanju skozi naše kraje ne bi naleteli vsaj na nekaj gasilskih tekmovanj ali prireditev. Gasilska društva so res množična, zato je tudi tekmovanj veliko. Na pripravah za tekmovanje in tekmovanju pa se gasilci urijo v gasilskih veščinah in praktično usposabljajo. Prireditev pa je tudi priložnost za zaslužek, saj je pomoč občin premajhna za vsakoletno izpopolnitev in zamenjavo dotrajane opreme ali orodja ter druge funkcionalne stroške.

Z obiski na osnovnih šolah, razdelitvijo propagandnega gradiva, prikazom filmov preventivne vsebine, pogovori in praktičnim delom z gasilnimi aparati bomo opozarjali najmlajše na požare, ki jih sami povzročajo, in nevarnosti, ki jim pretijo ob takih nesrečah. To je tudi priložnost za pridobivanje gasilskega podmladka v naših društvih.

Z organizacijo problemskih konferenc pa želimo poudariti tista nerešena vprašanja, ki ovirajo razvoj požarnega varstva ter ne spodbujajo delovanja gasilskih društev. Takih vprašanj pa je veliko.

Program meseca požarnega varstva je zelo pester, ne gre samo za vaje in alarme, bolj za analizo dosedanjega dela in odgovore na vprašanja iz gasilske problematike.

Območni poveljnik Jože Pintarič

Tešanovci: Kolesar je umrl

V prejšnji številki smo poročali o hudi prometni nesreči, ki se je zgodila 23. septembra ob 19.25 v Tešanovcih, ko je avtomobilist zaradi tesnega prehitevanja podrl 73-letnega Armina Čarnija iz Tešanovec in mu povzročil telesne poškodbe. Te so bile tako hude, da je poškodovanec zaradi njih 3. oktobra v ljubljanski bolnišnici umrl.

Lenart: Hudo poškodovan

Po regionalni cesti, ki vodi skozi Radehovo v občini Lenart, se je peljal s kolesom z motorjem 17-letni Bogdan iz Lenarta. V blagem ovinku je zapeljal desno s cestišča, trčil v ograjo, jo »prebil« in se znašel na vrtu ob vanjske hiše, kjer je obležal s hudimi poškodbami.

Murska Sobota: Izginile devize

V noči s 3. na 4. oktober je neznanec izrabil odsotnost L. G. iz Murske Sobote in se skozi delno odprto okno vtihotapil v njegovo stanovanjsko hišo. Odnesel je devize v vrednosti 15.000 tolarjev.

Kaj so prinesle modre cone v Murski Soboti?

Sedem milijonov ni majhen znesek!

V letu dni, odkar so v mestu Murska Sobota uredili modre cone, so mestni redarji zaradi kršenja odloka o urejanju mestnega prometa pobrali od voznikov približno sedem milijonov tolarjev kazni. Gre za dokaj visok znesek, s katerim med drugim polnijo tudi mestno blagajno. Kot smo zvedeli, so doslej največ kazni izrekli za nepravilno uporabo modrih con na mestnih ulicah pa tudi zaradi nepravilno nastavljenih parkirnih ur. Naj dodamo, da denarne kazni dosledno izrekajo tistim voznikom, ki ne spoštujejo parkirnega reda.

Seveda pa kaznujejo tudi tiste voznike, ki imajo sicer na voljo parkirišče, vendar svojega jeklenega konjička raje parkirajo na zelenici ob stanovanjskem bloku, torej dobesedno pod oknom svojega stanovanja. Resda v blokovskih naseljih že od nekdaj primanjkuje parkirišč, ker imajo v današnjem času v posameznih gospodinjstvih že po več avtomobilov, toda to ne more biti opravičilo za parkirni nered. Še večja pooblastila za kaznovanje nevestnih voznikov pa bodo imeli mestni redarji takrat, ko bo občinski sklad stavbnih zemljišč opravil izmero funkcionalnih zemljišč pri stanovanjskih blokih in zasebnih hišah v Murski Soboti. Po meritvah na terenu bodo namreč geodeti izdelali tudi dokončni register stavb v mestu.

M. JERŠE

Tistim voznikom, ki so pripravljeni kazen plačati takoj ali najkasneje v osmih dneh, zaračunajo 1.500 tolarjev, če pa s plačilom zavlačujejo, so ob 3 tisočake. S tem mestni redarji v bistvu posnemajo policijski način kaznovanja kršiteljev.

Polne roke dela ima tudi mestni redar Zdenko Čahuk, ki smo ga dobili v objektiv v Kocljevi ulici. Fotografija: M. JERŠE

14-letni Damjan Klemenčič in 16-letni Jože Sobočan iz Kokrice pri Kranju sta se s kolesoma pripeljala na obisk k sorodnikom Štefki in Ignacu Sobočanu v Žiberce na Apaškem polju. Ti so bili seveda presenečeni, ko sta povedala, da sta v 11 urah prevozila celih 230 kilometrov. Na obisku sta ostala le dva dni, nakar so ju odpeljali na železniško postajo v Maribor in domov sta se vrnila z vlakom. Fanta sta obljubila, da bosta podvig ponovila in da bosta sorodnike o tem pravočasno obvestila. – Fotografija: B. M., fotografija: V. Novak

Enota za reševanje iz vode in na vodi PGD Gornja Radgona, ki sicer deluje že 21 let, je pripravila spust po Muri s čolnom od Gornja Radgone do Razkrižja.

Vaje se je udeležilo kakih 70 članov ter drugih, ki tako ali drugače podpirajo domače gasilce. Spust je bil pravo doživetje, saj so udeleženci stako iz »žabje« perspektive spoznali (ne)mirno reko in svet okrog nje. Vsi so seveda prišli srečno na cilj. – Fotografija: F. Klemenčič

Murska Sobota: Razbita izložba

V noči s 4. na 5. oktober je neznanec razbil izložbeno okno trgovine La Gamba na avtobusni postaji v Murski Soboti. Ukradel je več oblačil in slušalko prenosnega telefona, vse skupaj v vrednosti 200.000 tolarjev. Še ga iščejo.

Lenart: Vlom v prikolico

Med 2. in 4. oktobrom je nekdo vlomil v osem počitniških prikolic, parkiranih na območju Lenarta. Iz njih so izginila oblačila in tehnični predmeti, zato je škode za 185.000 tolarjev.

Pomurje: Množica ilegalcev

V času med 30. septembrom in 6. oktobrom so prišli ilegalno z Madžarskega v Pomurje ne le Romuni, ki so jih prijeli v Lomanošah, ampak številni drugi tujci. Tako so 30. oktobra prijeli osem državljanov iz Šrilanke, ki sta jim pri prehodu pomagala slovenska državljana. Istega dne so odkrili tudi dva državljana ZR Jugoslavije. 1. oktobra so v notranjosti Pomurja prijeli dva ilegalca iz Romunije, 2. oktobra pa so murskosoboški in lendavski policisti odkrili prav tako dva Romuna in tri Jugoslovane. 3. oktobra so v Lipovcih prijeli romunskega državljana, ki je prav tako ilegalno prestopil madžarsko-slovensko mejo.

Š. S.

Zgodilo se je ...

Gančani: Preoral tujo njivo

V noči na 4. oktober je neznanec preoral njivo A. T. iz Gančanov, na kateri je že bilo posejano žito. Škode je za 20.000 tolarjev. Postavlja pa se tudi vprašanje: ali je neznani traktorist to naredil namenoma ali v zmoti.

Murska Sobota: Vlom v restavracijo

4. oktobra ponoči je nekdo razbil okno in vstopil v kolodvorsko restavracijo v Murski Soboti. Odnesel je telefonski aparat, večjo količino cigaret in nekaj alkoholnih pijač. Za storilcem seveda poizvedujejo.

Benica: Kdo si je »izposodil« jugo?

4. oktobra okrog 21. ure je bil v Benici pri Lendavi odvzet osebni avto Zastava Jugo GTL 55, registrska številka KR 57 37M. Dobri dve uri pozneje so v Lomanošah pri Gornji Radgoni policisti ustavili pogrešano vozilo in v njem je bilo pet Romunov. Izkazalo se je, da so si avto »izposodili« potem, ko so ilegalno prečkali madžarsko-slovensko mejo, da bi se z »jugecom« odpeljali do slovensko-italijanske meje in jo skušali ilegalno prestopiti. Načrt se je izjalovil. Policisti so odpeljali poredneže v prehodni dom v Prosenjakovce, avto pa vrnili lastniku Z. J. iz Kranja.

Zgornja Ščavnica: Gorelo je poslopje

Gmotna škoda, ki jo je utrpel Peter K. iz Zgornje Ščavnice, znaša 400.000 tolarjev. Povzročil jo je požar na gospodarskem poslopju, ki je nastal iz doslej neugotovljenega vzroka.

Radenci: Vlom v avtomobil

V soboto, 4. oktobra, okrog 18. ure je nezanec razbil steklo na osebnem avtu Boštjana T. in Bojana T., ki sta doma v Šentilju, nakar je vzel iz notranjosti vozila dve ženski in eno moško torbico, v katerih je bilo vsega skupaj 6.000 tolarjev, in različne dokumente. Torbice so pozneje našli v neposredni bližini parkirišča trgovine Vrelec, kjer je bil avto parkiran. Gmotna škoda znaša 110.000 tolarjev.

Kapelski Vrh: Trčenje avtomobilistov

Prejšnji četrtek ob 17.55 se je zgodila na Kapelskem Vrhu prometna nesreča, kajti Boris K., ki je vozil osebni avto, naj bi nepravilno prehiteval, zato je trčil v osebni avto, s katerim se je pripeljal nasproti Drago H.

Ta se je tudi hudo poškodoval, Boris K. pa lažje. Lažje se je poškodoval tudi Ivan M., ki se je peljal kot sopotnik v osebnem avtu Draga H. Sled poškodbe pa je dobil Jernej F., ki je bil v avtu, ki ga je vozil Boris K. Gmotna škoda pa je ogromna: 1.200.000 tolarjev.

Š. S.

Prva državna nogometna liga

Korotan : Mura 2 : 2

Prevalje - Igrišče Korotana, gledalcev 900. Sodnik: Kokolj (Škofljica). Strelci: 0 : 1 A. Baranja (53), 1 : 1 Silo (69 - 11 m), 2 : 1 Novak (74), 2 : 2 Cirkvenčič (89).
Mura: Nemec, Lukič, Ošlaj, Alihodžić, Dominko, Cipot, Škaper (Cifer), D. Baranja (Cirkvenčič), A. Baranja, Vogrinčič (Šahmanović), Gutalj.

Potrošnik : Maribor 0 : 1

Beltinci - Igrišče v športnem parku, gledalcev 2.500. Sodnik: Tivold (Kranj). Strelec: 0 : 1 Ljubobratović (57).
Potrošnik: Kuzma, Tratnjek, Zemljič, Damiš (Godina), Dvoršak, Mirtič, Zec (Kotnik), Kečan, Črnko, Džafič, Franko (Marković).

Druga državna nogometna liga

Šentjur : Nafta 1 : 0

Šentjur - Igrišče Šentjurja, gledalcev 100. Sodnik: Žerak (Branik). Strelec: 1 : 0 Žilnik (35).
Nafta: Zver, Hozjan, Gaševič, Novak, Tratnjek (Drvarič), Bedo, Vicković, Šabjan, Gabor, Utroša, Horvath (Baša).

Tretja državna nogometna liga

Varis : Odranci 1 : 1

Lakoš - Igrišče Varisa, gledalcev 300. Sodnik: Plošnik (Radlje). Strelca: 1 : 0 Lebar (7), 1 : 1 Vegič (81).
Varis: Zajtl, Hepe, Bažika, Bukovec, A. Horvat, Balantič (Kepe), J. Horvat (Pal), J. Žalik, Lebar (Podgorelec), Gyurkač, Šabjan.
Odranci: Marič, D. Kreslin, B. Krerslin, Pozderec, Z. Cener, Ulen, Virag (Kerčmar), Vegič, Baranja (Jovanović, Zakojč), I. Cener, Radikovič.

Goričanka : Paloma 2 : 1

Rogašovci - Igrišče Goričanke, gledalcev 150. Sodnik: Jozić (Velenje). Strelci: 0 : 1 Krapša (29), 1 : 1 Šuša (70), 2 : 1 Žilavec (79).
Goričanka: Nemec, Žilavec, Poredoš, Kren, B. Šalamon, Kolar, Kosednar (Vogrinčič), Gomboc (Skledar), Kovač (Šuša), A. Šalamon, Horvat.

Bakovci : Pobrežje 6 : 0

Bakovci - Igrišče Bakovec, gledalcev 150. Sodnik: Jeneš (Lendava). Strelci: 1 : 0 R. Papič (25), 2 : 0 R. Berendijaš (40), 3 : 0 Šiftar (60 - 11 m), 4 : 0 Mesarič (77), 5 : 0 Prekazi (85), 6 : 0 Ristič (87).
Bakovci: Šiftar (Talaber), R. Papič, R. Berendijaš, Živič, Žekš, Kokaš, Matuš (Baler), Mesarič (G. Papić), B. Berendijaš, Prekazi, Ristič.

Črenšovci : Usnjar 2 : 3

Črenšovci - Igrišče Črenšovec, gledalcev 50. Sodnik: Mauko (Maribor). Strelci: 0 : 1 Kovačič (6), 1 : 1 Vesenjak (11), 1 : 2 Kovačič (18), 2 : 2 Hartman (26 - 11 m), 2 : 3 Sulejmanović (58).
Črenšovci: Karoli, Vučko (Virag), Hartman, B. Horvat, Pucko, Hotko, E. Plej, Vöröš, Vesenjak, Vori, Dejan Horvat (Damjan Horvat).

Kungota : Turnišče 3 : 0

Spodnja Kungota - Igrišče Kungote, gledalcev 150. Sodnik: Kranjc (Ptuj). Strelci: 1 : 0 Hrast (9), 2 : 0 Hrast (26), 3 . 0 Hrast (78).
Turnišče: Zver, Starčevič, Kovač, R. Lutar, Čizmazija, Černi, Vegič, Raj, B. Lebar, Bukovec, D. Lutar (J. Lebar).

1. SNL

Rezultati - 10. kolo

Korotan : Mura 2 : 2
Potrošnik : Maribor 0 : 1
Rudar : Publikum 0 : 0
Gorica : Olimpija 1 : 1
Vevče : Primorje 0 : 3

Primorje	10	7	1	2	23:12	22
Gorica	10	6	1	3	18:8	19
Mura	10	6	1	3	16:13	19
Maribor	10	5	1	4	14:7	16
Olimpija	10	3	5	2	15:14	14
Publikum	10	4	2	4	19:19	14
Korotan	10	3	3	4	9:13	12
Rudar	10	2	4	4	9:12	10
Potrošnik	10	3	1	6	10:19	10
Vevče	10	1	1	8	8:24	4

2. SNL

Rezultati - 9. kolo

Šentjur : Nafta 1 : 0
Zagorje : Šmartno 2 : 1
Aluminij : Dravograd 2 : 1
Jadran : G. opekarne 2 : 0
Železničar : Triglav 0 : 2
Črnuče : Koper 2 : 2
Elan : Drava 2 : 1
Domžale : Rudar 3 : 1

Triglav	9	8	1	0	26:7	25
Koper	9	7	1	1	28:7	22
Železničar	9	6	1	2	18:10	19
Domžale	9	5	3	1	14:8	18
Elan	9	3	4	2	15:11	13
Dravograd	9	3	3	3	11:12	12
Nafta	9	3	2	4	11:11	11
Aluminij	9	3	2	4	8:10	11
Šentjur	9	3	2	4	10:14	11
Jadran	9	3	1	5	11:17	10
Drava	9	2	3	4	9:9	9
Rudar	9	3	0	6	8:15	9
Šmartno	9	2	2	5	18.21	8
Zagorje	9	2	2	5	7:16	8
G.opekarne	9	1	4	4	11:21	7
Črnuče	9	2	1	6	9:25	7

3. SNL vzhod

Rezulatti - 7. kolo

Kovinar : Unior 0 : 1
Črenšovci : Usnjar 2 : 3
Kungota : Turnišče 3 : 0
Dravinja : Pohorje 2 : 4
Goričanka : Paloma 2 : 1
Varis : Odranci 1 : 1
Bakovci : Pobrežje 6 : 0

Odranci	7	5	2	0	14:3	17
Pohorje	7	5	1	1	23:6	16
Goričanka	7	4	2	1	14:8	14
Bakovci	7	4	1	2	19:7	13
Črenšovci	7	4	1	2	14:9	13
Unior	7	3	2	2	9:12	11
Usnjar	7	3	1	3	10:10	10
Pobrežje	7	2	2	3	9:16	8
Paloma	7	2	1	4	10:13	7
Dravinja	7	2	1	4	11:17	7
Kungota	7	2	1	4	7:17	7
Varis	7	1	2	4	8:12	5
Turnišče	7	1	2	4	8:19	5
Kovinar	7	0	3	4	5:12	3

1. MNL MS

Rezultati - 7. kolo

Roma : Ćarda 3 : 4
Kema : Beltrans 3 : 1
Lesoplast : Tromejnik 1 : 2
Univit : Serdica 2 : 0
Vega : Ljutoemr 1 : 1
Piramida : Ižakovci 2 :1

Kema	7	6	0	1	17:5	18
Ćarda	7	6	0	1	20:12	18
Beltrans	7	4	2	1	23:10	14
Piramida	7	4	1	2	15:13	13
Univit	7	3	3	1	15:9	12
Roma	7	4	0	3	22:20	12
Ižakovci	7	2	3	2	11:9	9
Lesoplast	7	2	2	3	13:11	8
Serdica	7	2	1	4	5:9	7
Tromejnik	7	2	0	5	11:14	6
Vega	7	0	1	6	4:16	1
Ljutomer	7	0	1	6	4:32	1

1. MNL Lendava

Rezultati - 8. kolo

Polana : Horiza 3 : 1
Panonija : Nedelica 1 : 1
Kobilje : Doborvnik 6:2
Renkovci : Bistrica 3 : 1

Renkovci	8	6	1	1	30:10	19
Polana	8	5	2	1	15:7	17
Hotiza	8	4	1	3	14:18	13
Panonija	8	2	5	1	10:13	11
Bistrica	8	3	1	4	12:13	10
Kobilje	8	3	0	5	15:16	9
Nedelica	8	1	3	4	6:14	6
Dobrovnik	8	1	1	6	13:24	4

2. MNL MS vzhod

Rezultati - 8. kolo

Šalovci : Bogojina 4 : 3
Tešanovci : Grad 1 : 1
Rotunda : Prosenjak. 1 : 7
Hodoš prost

Prosenjak.	7	7	0	0	27:8	21
Grad	7	4	1	2	17:11	13
Hodoš	6	4	0	2	22:13	12
Tešanovci	7	3	1	3	19:20	10
Šalovci	7	3	0	4	22:22	9
Bogojina	7	1	0	6	12:23	3
Rotunda	7	1	0	6	14:36	3

2. MNL MS zahod

Rezultati - 8. kolo

Cankova : Slatina 6 : 1
Gančani : Lipa 2 : 1
Dokležovje : Pušča 6 : 2
Apače : Makoter 1 : 1

Lipa	8	5	1	2	15:10	16
Makoter	8	4	3	1	18:10	15
Apače	8	4	3	1	16:8	15
Pušča	8	4	0	4	15:20	12
Dokležovje	8	3	2	3	18:19	11
Gančani	8	3	1	4	14:12	10
Cankova	8	3	1	4	17:18	10
Slatina	8	0	1	7	9:25	1

2. MNL Lendava

Rezultati - 6. kolo

Čentiba : Žitkovci 0 : 2
Mostje : Olimpija 4 : 1
Nafta : Kapca 3 : 4
Petišovci : Dolina 2 : 4
Graničar prost

Mostje	5	4	1	0	20:5	13
Žitkovci	5	4	1	0	11:2	13
Graničar	5	3	2	0	24:7	11
Čentiba	6	2	2	2	15:10	8
Kapca	6	2	1	3	13:16	7
Dolina	6	2	1	3	7:17	7
Nafta	5	1	2	2	17:12	6
Olimpija	5	1	0	4	9:19	3
Petišovci	5	0	0	5	4:32	0

Nogometni komentar

Mura pri vrhu, pokrite tribune v Beltincih

Prvenstvo v prvi državni nogometni ligi se je prevesilo v drugo polovico jesenskega dela tekmovanja. V desetem kolu prvenstva prekmurska prvoligaša nista imela sreče. Igralci Mure so imeli v Prevaljah poleg Korotana za nasprotnika še sodnika Kokolja, ki jih je s svojimi nerazumljivimi odločitvami oškodoval, ko so se s tremi zaporednimi zmagami prebili v vrh lestvice prve državne lige. Sodnik Kokolj, ki nima prvoligaških izkušenj, je sodil zelo naivno ali pa pod pritiskom. Drugače si ni mogoče predstavljati njegovih odločitev, saj je Sobočanom podelil dva rdeča in pet rumenih kartonov, gostiteljem pa štiri rumene kartone. Mura, ki je imela kljub okrepitvam Korotana z nekdanjima igralcema Mure Jermanišem in Vučičevim že v prvem polčasu pobudo in zadela prečko, je tik pred odmorom ostala brez enega najboljših igralcev Alihodžiča, ki je bil prestrogo izključen. Kljub igralcu manj pa so Sobočani v začetku drugega polčasa z zadetkom tokrat razpoloženega Adama Baranje prišli v vodstvo, vendar ne za dolgo. Sodnik Kokolj je dosodil enajstmetrovko, s katero so domačini rezultat izenačili. To pa ni bilo dovolj. Samo dve minuti zatem je sodnik pokazal rdeči karton drugemu igralcu Mure Lukiču, tako da so igrali Sobočani dvajset minut z dvema igralcema manj.

To so izkoristili domačini in petnajst minut pred koncem dosegli vodeči zadetek. Take odločitve sodnika Kokolja so najbolj razburile trenerja Mure Milana Koblencerja, ki je protestno zapustil igrišče. Kljub temu so oslabljeni Sobočani zbrali toliko moči, da so z golom Cirkvenčiča minuto pred koncem tekme rezultat izenačili, za kar jim gre čestitati. Škoda je le, da na srečanju z Gorico, ki odloča o drugem mestu, ne bodo mogli nastopiti kar štirje igralci: Lukič, Alihodžić, D. Baranja in Škaper.

Nogometaši Potrošnika so v Beltincih gostili državnega prvaka Maribor in zopet ostali brez točke. Tekma je bila odigrana pred številnimi gledalci, ki so lahko prvič spremljali dogajanja na igrišču s 1.500 sedežev pokrite tribune, ki so jo postavili v rekordnem času in pomeni pomembno pridobitev za klub in gledalce. Največ zaslug za to ima vsekakor neutrudni predsednik NK Potrošnik Marjan Maučec, ki se je izkazal kot odličen organizator in bo v zgodovini beltinskega nogometa gotovo zapisan z velikimi črkami. Pri gradnji je veliko prostega časa žrtvoval tudi član upravnega odbora Stanko Klepec. Kot kaže, pa nove tribune Beltinčanom niso prinesle sreče. Nogometaši Potrošnika so tokrat z boljšo igro kot na zadnjih tekmah zamudili idealno priložnost za zmago. V prvem polčasu so bili boljši kot Mariborčani, žal pa niso znali izkoristiti številnih lepih priložnosti za gol. Nasprotno pa je Ljubobratović iz nenevarnega položaja dosegel edini zadetek za Maribor. Sicer pa je neučinkovitost Potrošnika ena največjih slabosti, saj na zadnjih petih tekmah (štirih prvenstvenih in ene pokalni) niso dosegli zadetka. Očitno ima Potrošnik premalo kakovostnih igralcev, nekaterim pa tudi primanjkuje večja borbenost in ostrina. Zato bo moralo vodstvo kluba prej ali slej razmišljati o nekaterih okrepitvah.

V drugi državni nogometni ligi so odigrali deveto kolo. Lendavska Nafta je gostovala pri Šentjurju in v enakovredni igri ostala brez točk. Domačini so namreč znali izkoristiti nepazljivost domače obrambe in že v prvem polčasu je kapetan Žilnik dosegel edini in zmagoviti zadetek. Nekaj minut pred koncem pa je moral zaradi drugega rumenega kartona z igrišča igralec Nafte Baša.

V tretji državni nogometni ligi vzhod je bilo na sporedu sedmo kolo. Tokrat so se razigrali nogometaši Bakovec, ki so z visokim rezultatom odpravili novinca Pobrežje iz Maribora in se prebili na četrto mesto lestvice. Med strelce se je vpisal tudi vratar Šiftar iz enajstmetrovke. Prekmurski derbi med vodečimi Odranci in novicem Varisom, ki je bil odigran v Lakošu, se je končal brez zmagovalca. Kljub drugemu neodločenemu izidu so Odranci ohranili vodstvo na lestvici. Prijetno presenečenje letošnjega prvenstva Goričanka iz Rogašovec je tokrat premagala Palomo, čeprav so gostje po prvem polčasu vodili in se prebila na tretje mesto. Nepričakovan poraz so doživeli nogometaši Črenšovec, saj je bil premagal novinec Usnjar iz Šentjurja. Zelo pomlajeno moštvo Turnišča pa je izgubilo doma v Kungoti.

Feri Maučec

Atletika

Najuspešnejši Beltinčani

V Murski Soboti je bilo območno prvenstvo osnovnih in srednjih šol v atletiki, ki sta ga organizirala Društvo pedagogov in Športna zveza Murska Sobota. Tekmovanje je bilo na atletskem stadionu pri soboški prvi osnovni šoli. V tekmovanju osnovnih šol so imeli največ uspeha učenci in učenke Osnovne šole Beltinci, saj so ekipno zmagali v obeh kategorijah. Pri dečkih je sodelovalo devet osnovnih šol, zmagovalci pa so bili: **60 m**: Skandali (OŠ I) 8,00; **300 m**: Šiftar (Radenci) 42,11; **1000 m**: Kranjc (Gornja Radgona) 3:03,0; **krogla**: Levačič (Lendava) 11,74; **daljina**: Komar (Lendava) 489; **višina**: Žalik (OŠ I) 160; **met žogice**: Horvat (Radenci) 61 m; **4 x 100 m**: Beltinci 52,46; **ekipno**: 1. Beltinci 2. Lendava, 3. Radenci.

Med deklicami je sodelovalo sedem osnovnih šol, zmagovalke pa so: **60 m**: Šadl (OŠ I) 8,82; **300 m**: Perša (Beltinci) 46,61; **1000 m**: Domitrica (Beltinci) 3:33,76; **krogla**: Novak (Beltinci) 9,09; **daljina**: Kuzma (Beltinci) 378; **višina**: Praprotnik (OŠ III) 132 cm; **met žogice**: Just (Gornja Radgona) 45 m; **4 x 100 m**: Beltinci 55,70; **ekipno**: 1. Beltinci, 2. Črenšovci, 3. Lendava.

Na tekmovanju srednjih šol je bila pri dijakih najboljša Srednja strojna in tekstilna šola Murska Sobota pred Gimnazijo Murska Sobota in Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Radenci. Pri dijakinjah pa je zmagala SETUAŠ Murska Sobota pred Gimnazijo Ljutomer in Zdravstveno šolo Rakičan.

Judo

Tretji pokal Lendave

Judo klub Lendava organizira v nedeljo, 12. oktobra, ob 10. uri tretje mednarodno ekipno tekmovanje za pokal Lendave v judu za dečke. Pričakujejo, da se bo tekmovanja udeležilo najmanj deset ekip iz Hrvaške, Madžarske, Avstrije in Slovenije. Tekmovanje bo v športni dvorani DOŠ Lendava. (FB)

Šport od tod in tam

Odbojka - Odbojkarice Sobote so v pokalni tekmi po pričakovanju premagale ekipe Ruš s 3 : 0 (-8, -1, -0). Gostje so se le na začetku nekaj časa upirale boljšim Sobočankam.

Rokomet - V soboto, 11. oktobra, se začenja prvenstvo v drugi državni moški rokometni ligi vzhod. Med desetimi ekipami sodeluje kar pet ekip iz Pomurja: Pomurka iz Bakovec, Polet iz Murske Sobote, Krog, Radgona in Razkrižje.

Nogomet - Odigrani sta bili zaostali pokalni nogometni tekmi drugega kroga MNZ Murska Sobota. Rezultata: Cankova : Kema Puconci 1 : 3 in Goričanka : Slatina 4 : 0.

Namizni tenis - Na prvem selekcijskem mladinskem turnirju SVR v Mariboru je med 40 igralci sodelovalo tudi devet Sobočanov, ki so se odlično odrezali. V najkakovostnejši skupini je zmagal Györek pred Giderjem, Zavcem in Horvatom. V drugi skupini je presenetljivo zmagal Roposa, Gorčan je bil tretji. V četrti skupini je bil B. Šbul peti, v peti skupini pa je zmagal Lazar.

Judo - Na mednarodnem tekmovanju v judu za pokal Golovec v Ljubljani so sodelovali tudi člani Judo kluba Murska Sobota. Maja Uršič (36 kg) je bila druga, Tadeja Rojko (40 kg) tretja, Katarina Borošak pet, Aljoša Cipot (37 kg) sedmi. (TK)

Odbojka - V prvem krogu tretje državne moške odbojkarske lige vzhod za moške so Beltinci premagali Šempeter s 3:0. V prvem krogu tretje državne ženske odbojkarske lige je ekipa Puconec premagala Črno s 3:0, Rogla pa Sonimeks iz Radenec s 3:1.

Odbojka - Odbojkarice Sobote so v prijateljski tekmi v Murski Soboti premagale prvoligaško ekipo ATSE iz Gradca iz Avstrije s 3 : 1. Pri Avstrijkah igrata tudi dve Rusinji.

Kolesarjenje - V gorskem kolesarjenju, ki so ga pripravili v soboški Fazaneriji v okviru meseca športa, je pri ml. dečkih zmagal Marko Bertalanič, pri st. dečkih Matej Kohek in pri srednješolcih Aleš Flisar.

Vrtno kegljanje - V Murski Soboti je bilo tretje in hkrati zadnje kolo prvenstva slepih in slabovidnih v vrtnem kegljanju. Med osmimi ekipami je prva ekipa Murske Sobote zasedla prvo mesto z 290 keglji pred drugo ekipo, 281 kegljev. V skupni uvrstitvi pa je zmagala prva ekipa Murske Sobote (Kos in Maučec v A ter Praček in Golob v B) s 799 keglji pred drugo ekipo s 774 podrtimi keglji. V sklepni del tekmovanja, ki bo 18. oktobra na Ptuju, so se uvrstile prve štiri ekipe. (T. Kos)

Šah - Na državnem prvenstvu invalidov v hitropoteznem šahu, ki je bilo v Postojni, je sodeloval tudi član DPŠI Murska Sobota Tomislav Špilak in s 4 točke med 51 šahisti zasedel tretje najsto mesto.(TK)

Šah - Na mladinskem hitropoteznem turnirju 50 Radenska Pomgrad iz Murske Sobote je sodelovalo 12 šahistov. Zmagal je Aleš Lazar z 10 točkami pred Denisom Gjuranom, 8,5 Nedo Tompa, Miranom Lazarjem in Mitjo Kovačem, po 7,5 točke.

Atletika - Na tekmovanju treh dežel v Feldkirchen v Avstriji je članica slovenske atletske reprezentance in članica AK Pomurja iz Murske Sobote Polonca Horvativ teku na 800 m z rezultatom 2:22,04 zasedla drugo mesto.

V avstrijskem Hiztendorfu je bil četrti mednarodni uličnI tek. Med 300 tekači sta sodelovala tudi člana TS Radenske Niza Jakopčič in Geza Grabar. Jakopčič je bila pri deklicah druga, Grabar pa pri članih prvi in v absolutni kategoriji četrti.

Na ekipnem tekmovanju srednjih šol mariborske regije v atletiki je Sonja Roman v teku na 1.000 m zasedla prvo mesto, Anita Kramberčič pa je bila najboljša v teku na 400 m. Damir Čusek je v teku na 2.000 m zasedel četrto mesto. (G. Grabar)

Znana slovenska atletinja, dobitnica srebrne olimpijske kolajne v Atlanti Brigita Bukovec se je v Radencih mudila na krajšem oddihu. Njeno navzočnost so izkoristili za zanimiv pogovor, ki ga je vodil Dušan Zagorc. Fotografija: Jure Zauneker

Olimpijski dan v Ljutomeru

V okviru meseca športa je pripravila ljutomerska športna zveza aktivnosti - olimpijski dan, ki je lepo uspel. Na temo olimpizma so odprli razstavo v galeriji A. Trstenjaka ter pripravili ogled videoposnetkov z naslovom Slovenski olimpizem in naši olimpijci. V ljutomerski športni dvorani je bila »ura olimpizma«, tekmovalni del pa je bil v znamenju uličnega teka in ulične košarke.

Uspešna izvedba in množična udeležba sta osnovni značilnosti, saj je bila namera, da se ta dan pridobi k sodelovanju čimveč mladih, v celoti uresničena. V tekmovalnem delu so se po ulicah Ljutomera pomerili najmlajši (vrtec), učenci osnovnih šol in gimnazijci prav tako v ulični košarkarski igri, kjer je nastopilo 10 osnovnošolskih in 8 srednješolskih ekip. (NŠ)

Mali nogomet

V drugem krogu prvenstva v prvi državni ligi v malem nogometu je ekipa Interiera Meteorplasta iz Ljutomera v Škofji Loki igrala z ekipo Domela Železniki neodločeno 3 : 3. (S. in D. Novak, Slojko). V prvem krogu druge državne lige v malem nogometu so Železne Dveri Unikat Belec premagale ekipo FAMIK iz Slovenskih goric z 8 : 5 (Kemenšek 5, Vrbnjak 2, Školiber). Tekma Mizarstvo Širovnik : Agrotim je bila preložena. (NŠ)

Odbojka

Druga zmaga Pomgrada

V drugem krogu prvenstva v moški odbojkarski 1. A-ligi je Pomgrad v Murski Soboti premagal Krko iz Novega mesta s 3 : 1 (6:15, 17:15, 15:8, 15:2). Prvi niz so dobili Novomeščani, razburljiv pa je bil tudi drugi niz, saj so gostje rezultat izenačili na 15:15, vendar so ga dobili Sobočani. Preostala dva niza pa so dobili gostitelji brez posebnih težav. Pomgrad: Berdon, Tot, Kerec, Bačvič, Čeh, Marič, Tinev, Topovšek, Poredoš, Fujs.

Zmagi Sobočank in Ljutomerčank

V drugem krogu prvenstva v ženski odbojkarski 1. A-ligi sta obe pomurski ekipi zmagali. Ekipa Sobote je v Murski Soboti premagala TPV Novo mesto s 3 : 1 (7: 15, 15:13, 15:7, 15:8) in drugič zmagala. Povedle so Novomeščanke, nakar so domačinke zaigrale boljše, dobile tri nize in zmagale. Sobota: Zaporožec, Drevenšek, Oletič, Kopilova, Šlebinger, Kerčmar, Kuhar, Mörec, Casar, Kolar. Ekipa Ljutomera Zavarovalnice Maribor je v Ljutomeru premagala ekipo ŠOU Julči Frupivital iz Ljubljane s 3 : 0 (15:11, 15:2, 15:12). Gostje so v prvem nizu presenetile gostiteljice, saj so že vodile z 8 : 1. Ljutomer: Kodila, Tretinjek, Stankovič, Šoštarič, Kosi, Vrbnjak, Pirher, Štumperova, Vrečko, Hazl, Šerc. (FM, NŠ)

Težka zmaga Ljutomera

V drugem krogu prvenstva v moški odbojkarski 1. B-ligi je Ljutomer doma po dveinpolurnem srečanju premagal ekipo Termo Lobnik iz Škofje Loke s 3 : 2 (10:15, 15:13, 12:15, 15:7, 15:10). Ljutomer: Rajnar, Primec, Šumer, Onišak, Pirher, Dobošič, Savič, Babič, Horvat, Kralj, Budna, Kosila. (NŠ)

Kegljanje

Visoka zmaga Radenske

V tretjem krogu prvenstva v drugi državni moški kegljaški ligi je Radenska v Radencih z visokim rezultatom 7 : 1 (5175:4880) premagala Rudarja iz Črnomlja. Najboljši v ekipi Radenske je bil ... Miro Steržaj, ki je podrl 997 kegljev. Poleg njega so zmagali še: Lešnik, 842, Mauser, 859, Hojnik, 874, in Kučan, 886, tekmoval je še Drvarič, 822 podrtih kegljev. Kegljači Šoštanja pa so premagali Nafto iz Lendave s 6 : 2 (4922:4896). Za Nafto sta ... Žalik, 840, in Horvat, ... kegljev, tekmovali pa so še: ...vščič, 769, Radakovič, 800, Peric, 832, in Matko, 773 podrtih kegljev. (RD, MŽ)

Kajak-kanu

Kuzmič in Horvat državna prvaka

Brodarsko društvo Bistrica je pripravilo na reki Muri 6. državno prvenstvo kajakašev in kanuistov v spustu - maratonu na 22 km dolgi progi od petanjskega mosta do mosta na Bistrici in tradicionalno meddruštveno tekmovanje Bistrica '97, ko so tekmovali na 12 km dolgi progi. Skupaj je sodelovalo 48 kajakašev in kanuistov iz 10 klubov. Po pričakovanju sta zmagala domača tekmovalca: Simon Kuzmič (Pomurske mlekarne) med člani kajakaši in Borut Horvat (Mura) med člani kanuisti. Med člani kajakaši je bil Tomaž Pajnhart (Mura) osmi, Marko Podgorelec (Bistrica) pa je zasedel deveto mesto, medtem ko je Miran Vereš odstopil. Med kajakaši mladinci je Beno Sakač zasedel šesto mesto. Zmagal je Jaka Jazbec (Ljubljana). Pri članicah je zmagala Jana Mali (Rašica). V konkurenci mladincev kanuistov je zmagal Janez Korenjak (Ljubljana), Miran Bokan (Mura) je zasedel drugo mesto.

Na meddruštvenem tekmovanju Bistrica '97 so se pomurski tekmovalci uvrstili: K-1 ml. dečki: Lazar (Bistrica) drugo mesto; st. dečki: Gral (Mura) drugo mesto; ml. mladinci: Meolic prvi, Kreft drugi in Gral tretji; ml. mladinke: A. Kranjec prva, Meoličeva druga T. Kranjc tretja; turisti: Podgorelec in Maučec (oba Bistrica) sta bila druga; C-2 turisti: Balažic - Jerebic prva, Ozbetič - Ozbetič (vsi Bistrica) druga. (FM), Fotografija: Jure Zauneker

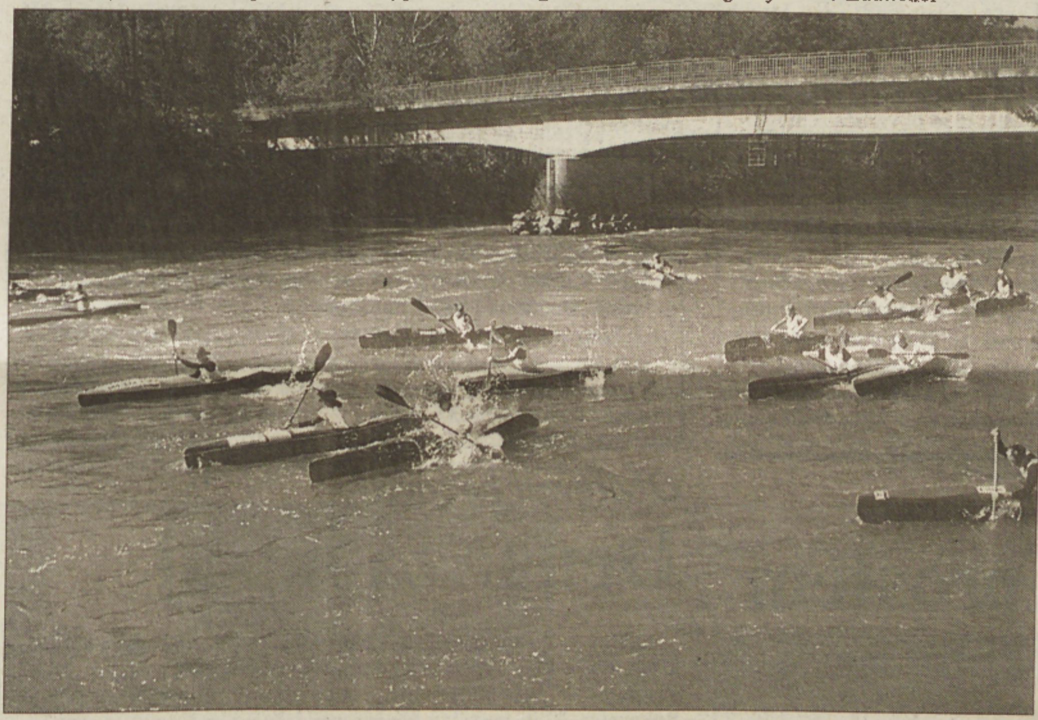

Kasaške dirke

Mister Lobell (Sagaj) šele četrti

...žicah so bile kasaške di... prvenstvom dveletnikov. ... je Leif B (L. Gorjanc, ... časom 1:20,6, medtem ... bil najbolje uvrščeni ljuto... kasač Mister Lobell (Sagaj) šele četrti, Indos MS (M. ...ič) pa peti. Od preostalih uvrščenih Ljutomerčanov velja omeniti drugi mesti Korana Keystone (M. Tramšek) v tretji dirki s časom 1:20,0 in Expres Bara (M. ...vič) v peti dirki s časom 1:19,2. Tretji mesti sta zasedla Mister Lobell (Babič) v drugi dirki, 1:20,4, in Amita (Jureš) v tretji dirki, 1:20,2. Četrti je bil La... ...hy (Heric) v tretji dirki.

Namizni tenis

Dve zmagi in en poraz

V drugem krogu druge državne namiznoteniške lige za člane je druga ekipa Moravskih Toplic Sobote visoko premagala Fužinarja z Raven. V tretji ligi so Puconci tesno izgubili z lanskim drugoligašem Kajuhom Slovanom ter prepričljivo premagali mlado ekipo Logatca.

Rezultati 2. SNTL – Moravske Toplice Sobota II : Fužinar Interdiskont 6 : 1 (Puhan : Ruter 2 : 0, Koščak : Bač 2 : 0, Šbül : Lešnik 2 : 0, Solar - Kocuvan : Bač - Lešnik 2 : 0, Puhan : Bač 0 : 2, Šbül : Ruter 2 : 0, Koščak : Lenik 2 : 0); 3. SNTL – Puconci : Kajuh Slovan 3 : 4 (Smodiš : Gržinič 1 : 2, Fridrih : Nišavič 1 : 2, Sapač : Mihelčič 2 : 0, Smodiš-Fridrih : Nišavič-Gržinič 0 : 2, Smodiš : Nišavič 2 : 0, Sapač : Gržinič 0 : 2, Fridrih : Mihelčič 2 : 0); Puconci : Logatec 7 : 0 (Smodiš : Malič 2 : 0, Sapač : Ciglarič 2 : 0, Fridrih : Lukančič 2 : 0, Smodiš - Fridrih : Ciglarič - Malič 2 : 0, Smodiš : Ciglarič 2 : 0, Fridrih : Malič 2 : 0, Sapač : Kojadinovič 2 : 1). M. U.

Rokomet

Visoka zmaga Mobixa

V četrtem krogu prvenstva v drugi državni ženski rokometni ligi so rokometašice Mobixa iz Črenšovec gostovale v Iliriski Bistrici in premagale domačo ekipo z visokim rezultatom 28 : 9 (11 : 3). **Mobix Črenšovci**: Žalik, P. Smej 4, Kikel 3, Huber 2, K. Smej 6, Horvat 3, K. Pintarič 4, A. Pintarič 3, Hozjan 1, Jakopina 1, M. Pintarič 1, Sabo. V petem kolu igra Mobix v Črenšovcih v nedeljo ob 11. uri z Novim mestom. V Črenšovcih je bil prvi rokometni turnir za starejše deklice za državno prvenstvo. Rezultati: Mobix Črenšovci : Bakovci 36 : 3, Ormož : Bakovci 30 : 1 in Mobix : Ormož 22 : 13. Zmagala je ekipa Mobixa iz Črenšovec pred Ormožem in Bakovci.

Hokej na travi

Vodi Triglav

Odigrano je bilo drugo kolo prvenstva v državni članski ligi v hokeju na travi.

Rezultata: Moravske Toplice : Svoboda 0 : 5 in Murska Sobota : Triglav 1 : 2. Lek iz Lipovec je bil prost.

Triglav	2	2	0	0	6:1	4
Svoboda	2	1	0	1	5:1	2
Lek	1	1	0	0	1:0	2
M. Sobota	1	0	0	1	1:2	0
M. Toplice	2	0	0	2	0:9	0

Dve zmagi Leka

V državni mladinski ligi v hokeju na travi sta bili doslej odigrani dve koli.

Izidi: Moravske Toplice : Triglav (mladinci) 1 : 0, Triglav (mladinke) : M. Sobota 2 : 0, Lek : Triglav (mladinke) 2 : 0, Lek : Svoboda 2 : 0, Svoboda : Moravske Toplice 2 : 1 in Murska Sobota : Triglav (mladinci) 1 : 1.

Lek	2	2	0	0	4:0	4
Triglav – ž.	2	1	0	1	2:2	2
M. Toplice	2	1	0	1	2:2	2
Svoboda	2	1	0	1	2:3	2
Triglav – m.	2	0	1	1	1:2	1
M. Sobota	2	0	1	1	1:3	1

Lestvice

Odbojka – 1. A moški

Fužinar	2	2	0	6:1	4
Pomgrad	2	2	0	6:3	4
Maribor	2	1	1	4:3	2
Olimpija	2	1	1	5:5	2
Salonit	2	1	1	3:3	2
Šoštanj	2	1	1	3:3	2
Kamnik	2	0	2	2:6	0
Krka	2	0	2	1:6	0

Odbojka – 1. A ženske

Branik	2	2	0	6:1	4
Sobota	2	2	0	6:2	4
Ljutomer	2	1	1	5:3	2
Koper	2	1	1	4:3	2
Krim	2	1	1	4:4	2
Bled	2	1	1	4:5	2
N. mesto	2	0	2	1:6	0
ŠOU	2	0	2	0:6	0

Košarka – ženske

Ježica	3	3	0367:133	6
Maribor	3	3	0206:190	6
Celje	3	2	1208:174	5
Sežana	3	2	1198:254	5
Odeja	3	1	2206:294	4
Ilirija	3	1	2179:179	4
Ježica ml.	3	0	3157:267	3
Pomurje	3	0	3137:257	3

Košarka – 1. B moški

Zagorje	2	2	0169:117	4
Loka kava	2	2	0153:124	4
Radovljica	2	2	0129:120	4
Radenska	2	1	1149:143	3
Olimpija II	2	1	1138:134	3
Comet	2	1	1156:157	3
Ilirija	2	1	1136:149	3
Ježica	2	1	1132:143	3
Hrastnik	2	1	1123:137	3
Litija	2	0	2139:146	2
Triglav	2	0	2143:153	2
Šentjur	2	0	2124:165	2

Košarka

Visok poraz Pomurja Skinyja

V tretjem krogu prvenstva v državni ženski košarkarski ligi je ekipa državnih prvakinj Ježice iz Ljubljane v Murski Soboti prepričljivo premagala domače Pomurje Skiny s 114 : 41 (48 : 20). ... mladi ekipi Pomurja Skinyja se je poznalo, da je malo igrala Horvatova, ki si je ža na začetku tekme prislužila štiri osebne, v začetku drugega polčasa pa še ... osebno napako in morala zapustiti igrišče. **Pomurje Skiny**: Fefer 3, Öri 4, Huzjak 3, Mate 2, Svetina 7, Horvat 2, Jocić 11, Gabor 6, Glišič 3. V naslednjem kolu igrajo Sobočanke v Sežani.

Tesen poraz Radenske

V drugem krogu prvenstva v državni moški košarkarski 1. B-ligi je Gradbinec iz Radovljice na Jesenicah tesno s 64 : 60 (30 : 23) premagal Radensko iz Radenec. Radenčani so bili enakovreden tekmec domačinom, tako da je koncu tekme odločala tudi sreča, ki je bila bolj naklonjena domačinom. **Radenska**: Ojsteršek 20, Ulaga 12, Karlo 10, Bratkovič 7, Novak 7, Rojko 2 in Želj 2. V naslednjem kolu igrajo Radenčani doma z ekipo Kemoplasta iz Šentjurja.

Športni ribolov

V reprezentanci štirje Pomurci

Na reki Krki pri Kostanjevici je bila zadnja tekma v prvi državni ligi v športnem ribolovu za posameznike, ki je hkrati štela za izbirno tekmovanje za sestavo državne reprezentance. Reprezentanca A bo med drugim sodelovala na svetovnem prvenstvu v Zagrebu, reprezentanca B pa na evropskem prvenstvu na Portugalskem. V ligi posameznikov je sodelovalo 30 ribičev. Prvih šest se je uvrstilo v A-, drugih šest pa v B-reprezentanco. V reprezentanco so se uvrstili: Željo Mavrič iz Radenec (6), Peter Prosenjak iz Murske Sobote (7), Avgust Prelog iz Radenec (8) in Miro Matjašec iz Radenec (12). O. B.

Silva Prosenjak prva na Ptuju

V Tržecu pri Ptuju in Kostanjevici na Krki sta bili izbirni tekmi za sestavo ženske državne reprezentance v športnem ribolovu, ki bo sodelovala na 5. svetovnem prvenstvu v Italiji. Lep uspeh je dosegla Silva Prosenjak, saj je v Tržecu zasedla prvo mesto. Skupna uvrstitev po državnem prvenstvu in dveh izbirnih tekmah pa je naslednja: 1. Dagmar Žamut 7 negativnih točk, 2. Emina Dobrijevič (obe Maribor) 9 in 3. Silva Prosenjak (Murska Sobota) 12 negativnih točk. O. B.

Judo

Uspeh Lendavčanov

V Ljubljani je bilo mednarodno tekmovanje v judu za pokal Golovec. ... 157 tekmovalci iz Hrvaške in Slovenije so sodelovali tudi Lendavčani in se lepo odrezali, saj so zasedli več prvih mest. V svojih kategorijah so zmagali: Tadej Časar (30 kg), Robert Hajdu (34 kg) in Adrijana ... (48 kg). Drugi je bil Matej Časar (65 kg). Tretja sta bila Aleš Ne... (71 kg) in Gorazd Recek (nad 78 kg). Ana Lekčevič (48 kg) je ... peta, Rene Žunič (46 kg) pa deveti. Dečki Lendave so v ekipni konkurenci zasedli tretje mesto, deklice pa so bile pete. (F. Bobovec)

Ob tednu invalidov

Številna športna srečanja

V okviru letošnjega tedna invalidov, ki ga organizira DRŠI Murska Sobota, so bila številna športna srečanja. V streljanju je med štirimi tekmovalci zmagal Vajndorfer s 364 krogi pred Pugljem, 395, Lutrom, 289, in Ülenom, 275 krogov. V vrtnem kegljanju je zmagala prva ekipa MD slepih in slabovidnih MS z 282 keglji pred drugo ekipo, 277, in DI Ormož, 272 kegljev. V balinanju je pri članih zmagala DU Bakovci pred DRŠI MS in DU MS, pri članicah pa DU Bakovci pred DRŠI MS in MS GR.

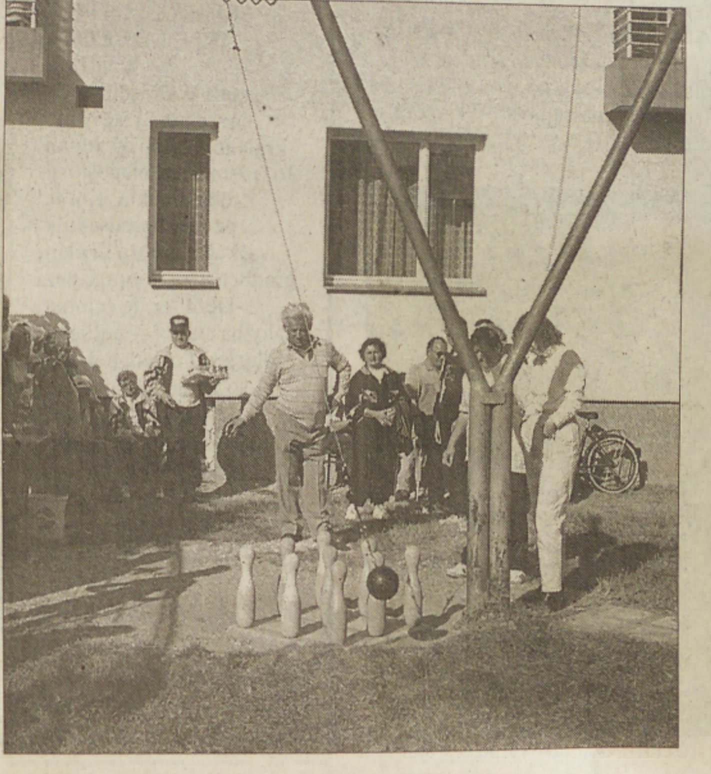

V Murski Soboti je bilo tudi 18. tradicionalno srečanje članov DRŠI Murska Sobota in Vasakarata iz Sombotela iz Madžarske. Pomerili so se v vrtnem kegljanju, namiznem tenisu, pikadu in šahu. V vrtnem kegljanju je zmagala prva ekipa DRŠI MS z 287 keglji pred drugo ekipo, 188, prva ekipa Vasakarata je s 166 keglji zasedla četrto mesto med šestimi ekipami.

V namiznem tenisu je ekipa Vasakarata premagala DRŠI MS z 2 : 1. Za Sobočane je zmagal Dervarič. V pikadu je zmagala ekipa članov Vasakarata s 1096 točkami pred članicami DRŠI MS, 1094, člani DRŠI MS, 1037 točk, in članicami Vasakarata, 855 točk. V šahu je DRŠI premagalo Vasakarat s 3 : 1. V skupni uvrstitvi je zmagala DRŠ Murska Sobota z 22 točkami, gostje so zbrali 13 točk. Pokale je podelil župan Mestne občine Murska Sobota Anton Slavic.

Prihodnje leto bo srečanje na Madžarskem, ko bo društvo Vasakarat praznovalo 25-letnico delovanja. (T. Kos)

Teakwando

Mitja Germadnik šesti

V Traunu v Avstriji je bilo mednarodno tekmovanje v teakwandoju, na katerem je sodelovalo okrog 140 tekmovalcev iz 8 držav. Med njimi je sodeloval tudi član Teakwando kluba Meteor Črenšovci Mitja Germadnik in v kategoriji mladincev do 44 kg zasedel šesto mesto. (GH)

LESEN KAŽIPOT KOT POSEBNOST KOBILJA – V Občini Kobilje namenjajo precej skrbi cestam in njihovim obcestnim oznakam. Tako so v središču Kobilja postavili lesen kažipot, ki je nenavaden za naše stehnizirano okolje. Domiselno, mar ne? Ti kažipoti pa imajo slabo lastnost, saj so ponoči težko vidni, ker niso odsevni. Če bi dali na leseno podlago odsevne črke, pa kažipot ne bi bil več prijeten na pogled. J. Ž.

SVETA TROJICA – Letos je minilo 25 let, odkar so pri Sveti Trojici v Slovenskih goricah (nekdanjem Gradišču) pripravili prvo srečanje mladih pesnikov in pisateljev. Letošnje jubilejno srečanje, ki je bilo predzadnjo soboto in nedeljo, je uspelo. Udeležence je v galeriji Konrada Kranjca pri Lenartu sprejel župan Slavko Kramberger, nato pa so se odpeljali k Sv. Trojici, kjer so si ogledali znamenitosti kraja in okolice. Pozneje so odprli v kulturnem domu razstavo o dosedanjih srečanjih; Peter Božič, dolgoletni organizacijski in strokovni vodja mladih piscev, pa je odkril spominsko ploščo. V nedeljo dopoldne je bil pogovor s članoma žirije Ferijem Lainščkom in Milanom Vincetičem, popoldne pa so se predstavili pesniki in pisatelji začetniki. (F. B.)

V Vestniku smo že nekajkrat objavili posnetke plodov zemlje neobičajnih (tudi »nespodobnih«) oblik. Tokrat pa objavljamo povsem sprejemljivo fotografijo: krompir v obliki srca. Zrasel je pri Huberjevih v Kruplivniku 68 pri Gradu.

MURSKA SOBOTA - Zbiranje kosovnih odpadkov v mestni občini bo potekalo od 13. do 24. oktobra. V ta namen bodo ob stanovanjskih blokih in zasebnih hišah postavili zabojnike, kar bo delavcem Saubermacherja-Komunale omogočilo lažji odvoz odvečnih starih štedilnikov, pralnih strojev, starega pohištva in večjega odpadnega materiala.

Podobne očiščevalne akcije bodo pripravili tudi v primestnih naseljih, in sicer v Bakovcih 20. oktobra, v Krogu in Satahovcih 21. oktobra, v Černelavcih, Veščici in Kupšincih 22. oktobra, v Nemčavcih, Markišavcih in Polani 23. in v Rakičanu 24. oktobra. M. J.

MURSKA SOBOTA - Delavci Saubermacherja-Komunale bodo pripravili v soboto, 11. oktobra, zbiranje posebnih odpadkov.

Od 7.30 do 9.30 bo zbiralna akcija pri murskosoboškem gasilskem domu, od 9.30 do 11.30 ob Lendavski ulici, od 11.30 do 12.30 pri gasilskem domu v Rakičanu, od 12.30 do 13.30 pa pri zadružnem domu v Černelavcih. M. J.

FILOVCI - Delavci SGP Pomgrad Nizkogradnje iz Murske Sobote že nekaj časa gradijo most na regionalni cesti Murska Sobota-Lendava v Filovcih. Ker je bil stari most za več kot meter ožji od ceste, je to povzročalo preglavice udeležencem v prometu. Uredili bodo tudi del vozišča in dostopne poti do novega mostu čez Filovski potok.

Naložba, za katero so iz državne blagajne dobili okrog 15 milijonov tolarjev, naj bi bila gotova najkasneje do zime. M. J.

Človek in njegov konjiček

Pravljični svet pri Vogrinovih

V Smolincih v KS Cerkvenjak so vedno imeli kakšno svojo posebnost

Nekoč se je kraj ponašal z mogočno Žižkovo lipo, na katero pa zdaj spominja le še panj. Znana je bila tudi ena najstarejših s slamo kritih hiš: Belšakova vinčarija, ki pa je letos spremenila podobo.

Zdaj pa je kraj znan po upokojencu Alojzu Vogrinu, ki gradi gradove. Po poklicu je sicer mizar in celih 30 let je delal v Avstriji. Potem ko se je vrnil, se je posvetil svojemu konjičku. Miniaturni grad si je postavil najprej doma, nato je naredil še cekvico. Potem so si gradove zaželeli sin in hčerka ter drugi ljudje. Vsem je ustregel in zdaj je pravljični svet ne le na Vogrinovi, ampak še na drugih domačijah. Alojz ni le graditelj, ampak tudi zbiralec kmečkega orodja. Tega bo razstavil po svoji domačiji in tako bo ta še bolj pravljična. F. BRATKOVIČ

Mojster Vogrin je tudi velik ljubitelj cvetja in večkrat dnevno ga zalisa. V ospredju pa je njegova domača cerkvica. – Fotografija: F. B.

Sveta Ana v Slovenskih goricah

Asfalt tudi na Dražen Vrhu

Cesta Žice–Sv. Ana poslej širša

Krajevna skupnost Sv. Ana v Slovenskih goricah sodi med kraje, kjer se ljudje razveselijo slehernega metra asfalta.

Na omenjenem območju imajo kar 55 kilometrov krajevnih in 31 kilometrov občinskih ter republiških cest, ob tem pa še 20 kilometrov cest, ki vodijo le do ene ali nekaj posameznih hiš. Letos so na makadamske ceste (teh je 40 kilometrov) navozili 750 kubičnih metrov gramoza. Te dni so bila sklenjena tudi rekonstrukcijska obnovitvena in preplastitvena dela na prej nekoliko ozki cesti Žice-Sv. Ana. Tam so namreč cestišče razširili za en meter, tako da je poslej cesta široka pet metrov. Uredili so seveda tudi bankine in obcestne jarke. V teh dneh modernizirajo 1,2 kilometra dolgo cesto na Dražen Vrhu. Asfaltiranje bo stalo 14 milijonov tolarjev. Denar je zagotovila s proračunom Občina Lenart, okoli milijone tolarjev pa so prispevali občani, ki se najpogosteje vozijo po omenjeni cesti. F. B.

TIŠINA – Nekaj dni pred poslabšanjem vremena se je kar 400 upokojencev sešlo na družabnem srečanju v vaško-gasilskem domu v Sodišincih.

Starostniki pa se radi tudi rekreirajo, saj pod vodstvom Gustija Flegarja pridno kolesarijo. Posebno priljubljeni so izleti. Zadnjega, ko so se popeljali v kraje ob slovenskem morju, se je udeležilo 100 ljudi. (F. Ku.)

BELTINCI - Občina Beltinci še nima svojega grba. Neuradno smo zvedeli, da ima velko modnosti simbol, ki bi posnemal beneški studenec, ki ga je dal postaviti v letih 1890-1894 grof August Zicy in stoji na južni strani cerkve sv. Ladislava v Beltincih. Ali bo tako ali drugače, bo do seveda odločili občinski svetniki na eni prihodnjih sej občinskega sveta. (L. Kr.)

GORNJA RADGONA - Območna obrtna zbornica Gornja Radgona je pripravila četrti gobarski piknik. Seveda je bilo treba gobe najprej nabrati. Da pa bi se izognili nevšečnostim, je gobarski strokovnjak Jože Mesarec najprej nabiralce poučil, kako ločiti užitne in neužitne gobe. Gobarji, ki so nabrali najlepše gobe, so dobili priznanja, vsi pa so použili nekaj gobarskih specialitet. Druzili so se: obrtniki, podjetniki in njihovi družinski člani, prišli pa so tudi nekateri poslovni partnerji. Prireditev je bila ob lovski koči pri Negovi. (L. Kr.)

Krapje pri Veržeju

Čebelarski muzej na prostem

Blagoslov in priznanje

Drago Šalamun iz Krapja je preuredil čebelnjak iz leta 1907 in v njem razstavil vrsto pripomočkov, ki so jih čebelarji uporabljali v preteklosti. Tako je nastal čebelnjak muzej, ki so ga pred kratkim odprli, blagoslovila pa sta ga ljutomerski župnik Izidor Veleberi in razkriški župnik Marjan Rola. Vsi, ki so si ogledali čebelnjak, so (po)hvalili Šalamunove, ker tako lepo skrbijo za kulturno dediščino. Drago Šalamun je za svoje zgledno dejanje prejel priznanje in nagrado ZKO Občine Ljutomer.

B. H., G. G.

Šalamunov čebelnjak – muzej. – Foto: B. H.

Obetavna napoved

Denar za nazaj

Očitno se bo nekaj sredstev, namenjenih za demografsko ogrožene kraje, vrnilo tudi v posamezne kraje moravskotopliške občine. Po tem programu naj bi dobili denar za obnovo in asfaltiranje cestnih odsekov Bukovnica-Motvarjevci in Lončarovci-Ivanjševci, ki sta že končana, v prihodnje pa še za odsek Prosenjakovci-Središče.

Precej pa si obetajo tudi iz programa CRPOV, saj je bilo od šestih vlog kar pet pozitivno rešenih, eno pa so odstopili skladu za razvoj, ki ima sedež v Ribnici.

Podobno velja za akcijo označevanja krajev v občini, pri čemer bo država sofinancirala 50 odstotkov predvidenega zneska, medtem ko se denarja lahko nadejajo šele v prihodnjem letu. Gre za polovično udeležbo pri sofinanciranju postavitve turističnih tabel. Skupaj z drugimi občinami so vložili prošnjo za sofinanciranje ureditve vinskih cest, posebej pa so naslovili vlogo za ureditev vinskih cest v občini Moravske Toplice.

Tudi na področju družbenih dejavnosti so naleteli na dokajšnje razumevanje državnih organov. Tako je za obnovo vrtcev letos predvidenih okrog 10 milijonov tolarjev. Gre za dva otroška vrtca, in sicer v Bogojini, ki je že končan, in v Filovcih, kjer so dela na vrhuncu.

M. JERŠE

NEKDANJO STRAŽNICO UPORABLJAJO UPOKOJENCI - Kobiljanski upokojenci so si uredili društvene prostore v nekdanji stražnici, ki je v idiličnem in neokrnjenem okolju. Zdaj ko so poskrbeli še za okolico, je še prijetneje tako na prostem kot v notranjosti. V zgradbi se pogosto shajajo, sem pa prihajajo tudi ljudje od drugod ali se tod mimo zapeljejo na Madžarsko. J. Ž.

BLAGOSLOVITEV MRLIŠKE VEŽICE IN KAPELE - V Kraščih je ob navzočnosti številnih krajanov katoliški župan Jože Vinkovič blagoslovil oba objekta. Kot je povedal predsednik vaškega odbora in član gradbenega odbora Janez Domiter, je celotna naložba stala 6,4 milijona tolarjev. Potreben denar so zbrali s krajevnim samoprispevkom in dodatnimi prispevki krajanov za mrliško vežico. Tako je vsako gospodinjstvo dodatno prispevalo po 50 tisoč tolarjev.

M. J., foto: N. Juhnov

PETANJCI - Na Petanjcih imamo štiri gostilne, trgovino, vrt spominov, dve kapeli ... Nekoč je bilo na Muri pri Petanjcih devet mlinov, že lep čas pa ni nobenega več. Kovaška kladiva prav tako ne odmevajo več. Debelakovi in Karlekovi nimajo več mlatilnice. Nekoč smo imeli »kupinarja«, ki je prekupčeval z jajci. Tudi mesnice ni več. Na Petanjcih pa imamo tudi nekaj novega: kajak kanu klub, sedež ansambla Nova legija in še bi se kaj našlo. Vse to pa dokazuje, da dotrajane »stare« reči nadomeščajo nove. (F. Ku.)

KUZMA - Do konca oktobra naj bi v Občini Kuzma popravili oziroma obnovili vozišča na petih odsekih cest, in sicer med Kuzmo in Topolovci, Lemenjem in Borečo, Matjaševci in mejnim prehodom, Radovci in Poznanovci ter med Kuzmo in Trdkovo. Vrednost del znaša okrog 19 milijonov tolarjev. V Občini Hodoš - Šalovci pa so za »sanacijo« cest namenili 17 milijonov tolarjev. (G. G.)

CANKOVA - Odbor za kmetijstvo Občine Cankova - Tišina je objavil razpis za regresiranje prideLave hrane v letu 1997. Denarne spodbude so namenjene za sofinanciranje reje goveje plemenske živine, merjascev, plemenskih prašičev, analizo krme, nakup sadilnih naprav za mleko, gradnjo silosov, obnovo trajnih ruš, nakup semenskega materiala ... pa tudi za sadjarstvo in vinogradništvo ter dopolnilne dejavnosti na kmetih. Seveda bodo z denarjem pomagali tudi pri izvedbi določenih izobraževalnih oblik. Več o tem lahko interesirani zvedo pri kmetijskih svetovalcih Ernestu Novaku in Branku Kornhauserju, telefonski številki sta 541 430 ali 40 351. (F. Ku.)

Prestopili kar dve stopnici v svojem razvoju

Nova pošta v Odrancih

V navzočnosti številnih uglednih gostov, med katerimi so bili poslanec državnega zbora Ciril Pucko, direktor Pošte Slovenije mag. Alfonz Podgorelec, župani občin Lendava, Črenšovci, Turnišče, Kobilje in Beltinci ter drugi, je bila v Odrancih slovesnost ob otvoritvi novih poštnih prostorov.

Uvodoma je spregovoril **direktor soboške Pošte Matija Sobočan**, ki je poudaril, da v kraju z več kot 50 podjetniki in obrtniki različnih dejavnosti živijo zavzeti ljudje, ki se aktivno vključujejo v sedanje gospodarstvo, z novo pridobitvijo pa bodo poštne storitve še bolj približali uporabnikom. **Župan Ivan Markoja** pa je menil, da bo občina Odranci, kjer živi 1.820 prebivalcev, z novo pošto prestopila kar dve stopnici v svojem razvoju. Pri tem je mislil tudi na bančni servis, s katerim bo njihovim občanom skrajšana marsikatera pot v sosednje vasi zaradi ureditve denarnih zadev. V novih poštnih prostorih je namreč tudi menjalnica PBS. Dopem in funkcionalno urejenem objektu izboljšali gostoto omrežja poštnih enot. Pomurje s 129.300 prebivalci in 38.340 gospodinjstvi pokriva sedaj 35 pošt ali povedano drugače: na eno pošto pride povprečno nekaj manj kot 3.700 prebivalcev ali 38 kvadratnih kilometrov. V vseh pogledih je to nekoliko slabše od slovenskega povprečja, ki pa tudi še ni na zadovoljivi ravni, zato je upravičeno, da v celotni državi odpiramo nove pošte ter pri obnovitvah in gradnji novih lokalov povečujemo število in zmogljivosti sprejemnih okenc. Stavba, ki stoji na komunalno urejenem zemljišču in okolju, za kar je poskrbela občina na čelu z županom Ivanom Markojo, ima 158 kvadratnih metrov uporabnih površin, od tega je 88 kvadratnih metrov namenjenih za poštno dejavnost, v preostalem delu pa je službeno stanovanje, s čimer bomo pomagali rešiti enega od stanovanjskih problemov mladih družin naših sodelavcev,« je med drugim povedal direktor slovenske pošte.

V izbranem kulturnem programu so nastopili recitatorji, plesalci, mešani upokojenski pevski zbor in orkester Pošte Slovenije.

MILAN JERŠE

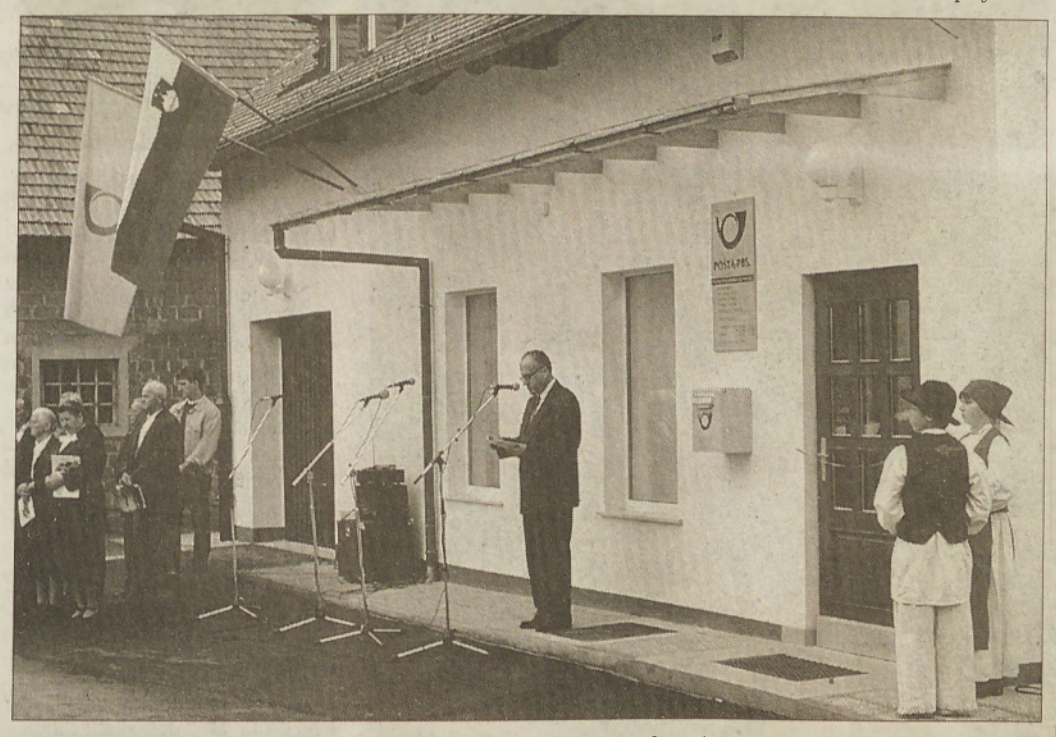

VELIKA PRIDOBITEV - Celotna vrednost nove odranske pošte, v kateri sta dve sprejemni okenci in tri telefonske govorilnice ter najsodobnejša računalniška oprema, znaša 40 milijonov tolarjev. Gradbena in obrtniška dela je opravilo podjetje Sortima iz Maribora s kooperanti. Fotografija: M. JERŠE

Tržnica v Lenartu je na skromnem prostoru med avtobusno postajo in Rotovžem. Da je potrebna tudi v tem občinskem središču, dasiravno gre za pretežno kmetijsko okolico, je potrdila 66-letna branjevka Klara Rus od Svete Trojice, ki je prodajala doma pridelano vrtnino, jajca in lisičke: »Vrsto let sem vozila pridelke na tržnico v Maribor in na Ptuj, potem ko so uredili prodajni prostor v Lenartu, pa sem tukaj redna prodajalka. Ljudje že vedo, da lahko na tržnici dobijo sveže sadje in zelenjavo. Za zdaj mi prodaja še kar gre, saj ni prehude konkurence. Tudi zato ne, ker je nekatere s podeželja sram prodajati na tržnici, mene pa to veseli.« - Fotografija: L. Kramberger

Med 29. septembrom in 4. oktobrom so bila v Murski Soboti številna rekreativno-športna srečanja, ki jih je organiziralo Društvo za rekreacijo in šport invalidov. V streljanju z zračno puško je zmagal Franc Weindorfer, v vrtnem kegljanju je bila najboljša prva ekipa Medobčinskega društva slepih in slabovidnih, na turnirju v šahu je zmagala ekipa Društva za rekreacijo in šport invalidov Murska Sobota. Njegova ekipa je bila tudi najboljša v tekmovanju v šahu. V balinanju se je pomerilo devet ekip, tako pri ženskah kot moških pa sta zmagali ekipi DU Bakovci. Pa še rezultat športnega srečanja med DRŠI Murska Sobota in DI Vasakrat (Madžarska) - 22 : 13. - Fotografija: F. Matko

LAIČNA POMOČ - Območna organizacija Rdečega križa Gornja Radgona posveča vse večjo skrb ostarelim in invalidnim ter osamljenim ljudem. Sedaj jim pomagajo tudi »gospodinje«, kakor so poimenovali dejavnost šestih žensk, ki so se uposobile za nego na domu in se v okviru javnih del podale do ljudi, potrebnih takšne ali drugačne pomoči ali samo pogovora, ki blaži osamljenost. Marsikdo, ki bi sicer moral v dom za starejše, bo tako ostal še naprej v svojem okolju, kjer se najbolje počuti.
Gospodinje, ki delajo na območju gornjeradgonske občine, nosijo enake obleke. Ljudje, ki jim prihajajo pomagat, so jih lepo sprejeli. - Fotografija: F. Klemenčič

Če tisti, ki je odkril vino, že ni v nebesih, jim mora biti zelo blizu.

Italijanski pregovor

LENDAVA - Dostop do avtobusne postaje v Lendavi je oviran, saj ga zastira drevesna krošnja, ki sega vse do tal. Možnosti sta dve: da naredijo pešpot drugje ali pa porežejo preveč dolge veje. In kdo bo to storil? Komunalno podjetje ali Cetus Murska Sobota, ki je pred leti dal urediti lepo avtobusno postajo? (J. Ž.)

NEGOVA - LOKAVCI - Upokojeni negovski župnik Anton Petek je pred leti uvedel srečanje dubrovniških lenarške dekanije in mariborskega škofa v župnijskem vinogradu v Lokavcih. Letos, ko negovsko župnijo soupravlja župnija Gornja Radgona, je bil gostitelj župnik in dekan Andrej Žižek. Prišli so vabljena duhovščina ter škofa dr. Kramberger in dr. Smej. Vsi so se strinjali, da jim je srečanje v naravi dobro delo. (L. Kr.)

Asfalt v Stanetincih

Stanetinci spadajo v občino Sv. Jurij ob Ščavnici, zato je le-ta tudi največ prispevala za modernizacijo 500 metrov dolge ceste, ki je stala 7.400.000 tolarjev. Ker pa je kakih 100 metrov na novo asfaltirane ceste v občini Radenci, so od nje dobili 400.000 tolarjev. Odrezalo se je tudi devet gospodinjstev in nekaj lastnikov počitniških hišic, ki so skupno zbrali 940.000 tolarjev. Dobrodošel je bil še prispevek 130.000 tolarjev, ki ga je nakazalo Vinogradništvo in vinarstvo, d. d., Kapela.

Hkrati z modernizacijo ceste so položili v zemljo telefonske kable in telefon je dobilo sedem novih naročnikov, ki so vezani na centralo v Radencih. Posamezniki so zanj plačali 130.000 tolarjev.

Župan je na otvoritveni slovesnosti pohvalil prizadevanja Stanetinčanov, še posebno odbornika Marjana Kranerja. Veselo razpoloženi krajani so vse, ki so prišli na otvoritev »dvoje oken v svet« (cesta, telefon), pogostili.

L. Kr.

MORAVSKE TOPLICE - V Občini Moravske Toplice nadaljujejo s posodabljanjem krajevnih in lokalnih cest. Načrtujejo tudi preplastitev cestnega odseka med Fokovci in Prosenjakovci ter asfaltiranje ceste v Ivanovcih. Okvirna vrednost naložbe je 36 milijonov tolarjev. (G. G.)

PERTOČA - Ljudje v mojem srcu. Takšen je naslov knjige, ki jo je napisal Janko Kleinbach- Hanci, rojen 1930. leta na Pertoči, ki živi v Dekanih na Primorskem. Opisuje svoje spomine na rodno Goričko in potretira ljudi. V knjigi se marsikdo utegne prepoznati. (F. Ku.)

ZELENA LUČ ZA OBNOVO MAGISTRALE - Na Tišini (na posnetku) in okoliških krajih so se zelo razveselili novice, ki govori o tem, da je zdaj dano dovoljenje za odkup zemljišč ob magistrali, ki zaradi gostega cestnega prometa povzroča obilico preglavic. S tem je prižgana zelena luč za nujno obnovo magistrale, po kateri se vsak dan valijo dolge kolone vozil, zlasti tovornjakov iz drugih držav, ki so povzročitelji marsikatere prometne nesreče. Besedilo in fotografija: M. JERŠE

VELIKA POLANA - V KS Velika Polana se pripravljajo na gradnjo kanalizacije in čistilne naprave. Zavedajo se, da je pred njimi velika naložba, ki je ne bo mogoče uresničiti brez krajevnega samoprispevka. V nedeljo, 19. oktobra, bodo imeli referendum. Če bo glasovanje uspelo, bodo zbrali v petih letih v Veliki Polani 25 milijonov tolarjev, v Brezovci pa pet milijonov tolarjev. Računajo seveda tudi na prispevek Občine Črenšovci in države Slovenije. (G. G.)

MARKIŠAVCI - Z javno razpravo o osnutku sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin planskih aktov Mestne občine Murska Sobota v vaško-gasilskem domu v Markišavcih so se končale razprave o tej aktualni temi. V tem okviru so v krajevnih skupnostih Krog in Černelavci spregovorili tudi o odloku o zaščitnih pasovih v bližini vodnih zajetij, v Murski Soboti pa še o osnutku zazidalnega načrta za industrijsko cono Turopolje. M. J.

Tranzicija da, a ne moskovska

Unlimited v petindvajsetih slikah

Planet Party, Žerovinci 97

Če bi bili v Moskvi, bi si na odru lahko ogledali seks. Za to bi seveda potrebovali malo več »casha«, kot ga je potrebno za disko sredi prleških goric. Za obisk Planet Party ni nujno, da pripadate podzemlju. Seveda je bila pri nas seksualna revolucija, katere otroci so mnogi, ki prihajajo v trideseta. Kaj se je takrat dogajalo med partijsko nadzorovanimi ruskimi dušami? Sledovi seksualne revolucije vedno bolj izginjajo. Aids dela svoje. Vatikan tudi, ekspozitura v Stični z »zvestobo do groba, nič seksa pred poroko« tudi. Kam torej? Slačenje dedcev na odru ali, kot se mamljivo sliši, moški striptiz v teh krajih ni ravno vsakdanji pojav, razen ko se dedci v goricah preveč napijejo in si kažejo svojo mlahavo moškost.

No, striptiz je daleč od rituala. Namesto duha razgiba samo mednožje. Pisana druščina. Taka po starosti, od mladoletnic do babic. Taka po prevoznih sredstvih, od pešca do turističnega avtobusa. Taka po obleki, od »gvanta« do »spice girls«. Glasba, kot bi poslušali hitparado na Ö3 z nekaj »šlagerji« slovenske scene. Skratka, za preživeti. Vseeno, če nisi gluh, je najbolje, da kaj spiješ. Alkohol te aklimatizira. Škoda, škoda. Ni pravih lepotcev, no, ženske so v redu. Barski stolček kot nalašč za primerjave. Samo če ne bi vedno znova kdo preveč bliskovito hotel do točilne mize. Disko ni za tiste, ki ne maramo dotikov neznancev.

Plešejo predvsem ženske. In uvoženi dedek. Tipično za Prleke? Pa ne, da jih je »kastriral« napovedani prihod »machotov«? Nagiba se ura, nagiba se točilna miza. Končno. »Unlimited«, moške striptizete. Duo. Potem pa hladna prha. Dva dedca, po narodnosti Italijana, po videzu pa zelo »limited«. Klinc, še slačiti se hočeta v nadaljevanjih. Najprej predstavitev v obleki. Kot če bi gledali barski plesalki, ki mislita odvreči cunje, ko jima bodo v glavo udarili moški pogledi. No, »pikzigmar« že teži. Kaj, da ne bo pustil fotografirati?! Naj »ne jebe«, če to dovoli šef diskoteke, bo tudi on. Jah, torbo s »škerom« bo pa pač potrebno paziti. Ti striptizeti, malo preveč rejena tipa za moj okus. Užitek bi bil večji, če bi se slačila fanta z neonskimi žigi v rokah.

Navajeni smo striptizet, zato se zdi, da s tema tipoma nekaj ni v redu. Njuni gibi so ženski. Moški zapeljivki. Nič jima ne podtikam. Kitajski ples. Tančice in bula na čelu. Iz srede čela mu raste tumor. Zakaj se ne da operirati? Lepotna napaka, zaradi katere bi lahko imel tudi zlate »gate«, pa pogled ne bi bil nič manj odvračujoč. Hopla, tip se spravlja med ženske. Ženska roka na njegovem mednožju. Naprej od »boksarc« ne pride. Kaj, mar nikoli ne sezuje škornjev?

Ja, napovedovalec pravi, da lepo dišita. Mož dela »light show«, njegove kretnje so zelo podobne »drkanju«. Toda tam se najbrž ne bi tako potil, kot se poti zdaj, nekaj metrov nad gledalci. Pogled navzdol. Na balkonu je še najbolj znosno. Vsaj to. No, pa se slišijo Queeni. Pa odmor oziroma glasbeni vložek. Drenjajo se mlade in stare. Smejimo se. Za to, kar je za videti, se ne splača prerivati. Ste kdaj videli striptizeto, ki ima na sebi deset modrcev? Ne, jasno, da ne. Sta pa imela ta dva »machota« na sebi najmanj pet spodnjih hlač, od dolgih, »boksaric«, do nekaj kosov minic. Na riti so se videle vrvice, jasno, preštejeŝ in veš, da naslednji njegov gib ne bo razkril njegove moškosti, oropan si za akt izpolnitve. No, eden od njiju ugrabi gledalko pa še eno. Nerodnež. Ženska podrsa z glavo po tleh - bo na odru vsaj bolj kooperativna. Pa nič. Otipavata ga, ko je še oblečen, ko pa jima hoče pokazati penis, pobegne najprej ena, nato še druga. Pokaže samo eno jajce. Jebi ga, stripovsko slačenje.

Ples, hopla, z gledalko, ena od poz iz Kama sutre. Seveda z obleko. Po odmorih in doziranju med njimi ti je na koncu res vseeno, ali bosta ta dva odvrgla svoje »gate« ali ne. Zaradi mene, tudi če jih ne. Moški pogledi, fiksirani nanju. Nekateri se smejijo, drugi bulijo. Eni se držijo, kot če bi jih pogled na »striptizeteka« kastriral. Pa ne, da svojih ljubic nikoli ne zapeljejo s striptizom? Fantje, učite se. »Srebrne hlačke, zlati tiček«, je domislica, ki jo premore njun vodja. Slaboten um, kaj moreš. Ne morem pomagati. Ko bi na oder zvlekli vsaj dva Nordijca. So pa zato nekatere zelo razgrete. Na obrazih se meša voyeurski pogled s prepovedjo užitka. Sprostite se. Ko odvržeta hlačke, ne vidim. Komentar, ki ga slišim: »Ne stoji mu.« Smejim se. Spomnim se ene od predstav, ki naj bi slovenskim gledalcem dala možnost, da vidijo seks na odru, pa se je eksperiment končal z živčnim zlomom igralke, o erekciji igralca pa nisem poročala. Bi mu stal na vseh reprizah?

Tipa imata zopet spodnje hlače. Šov, pardon, življenje, gre naprej.

VESTNIK&Co

Pri Žilavčevih v Domajincih imajo kar pet traktorjev. Tale (znamke EWN) je najstarejši, saj se ponaša s 1945. letom izdelave. Naredili so ga v Münchnu v Nemčiji. Tudi traktor Zadrugar, narejen v Zrenjaninu v Jugoslaviji, še ni za staro šaro. Novejša - zetor in ferguson - pa sta sploh O. K. Je že tako, da se človek težko poslovi od strojev, ki jih je kupil po daljšem odrekanju, od strojev, ki so mu pomagali leta in leta ... Tako tudi Franc Žilavec, ki se ukvarja z govedorejo, ima pa tudi nekaj koz. - Fotografija: F. Kuhar

Dnevnik Torino-Lyon-Bordeaux (2)

Z vlakom do Atlantika

Že ko smo se mu bližali, sem z vlaka opazoval ravna pokošena polja zelene barve, ki jih preprедajo potoki in razbremenilni kanali, ob njih pa stojijo osamljene moderne kmetije, in regija Piemonte mi je takoj postala všeč. Že sem čutil, da bo tako tudi v Torinu. In res je bilo. Ljudje so mi prijazno pomagali najti mladinski hotel, čeprav ni v moji navadi, da sprašujem takšne stvari. Mladinski hotel je dokaj dober in urejen, s še kar prijaznim osebjem. Je na zanimivem mestu v ulici Via Alby, ki se že vzpenja proti hribom. Spanje z zajtrkom me je stalo devetnajst tisoč lir, kar je poceni. Zvečer me je neki Danec v moji sobi spraševal o Sloveniji, ker je bil že dvakrat pri nas, pred vojno in po njej, tako da je razmere dobro poznal. Tako kot vsi Danci, ki sem jih doslej spoznal. On je rekel, da čaka na lepo vreme v gorah okrog Torina, ker je hribolazec, pred tem pa je že bil v Švici. V Sloveniji je poznal Triglav, Karavanke, Bled, Koper, Ljubljano, Maribor, Ptuj, in dejal je, da mu je bilo povsod všeč. Vedel je celo, da med Slovenijo in Madžarsko še vedno ni železniške povezave. Vsekakor je videl že več Slovenije kot jaz. Toda nisem se hotel preveč zaplesti v pogovor z njim, ker sem se v Torinu ustavil samo za en dan, tako da najino znanstvo lahko ostane kvečjemu površno, poleg tega pa sva se pogovarjala ob enajstih zvečer, ko sta dva Francoza v najini sobi že spala in ju nisem hotel motiti. Danec pa bi kar naprej govoril. Zato sem odšel v kopalnico, si spral s telesa umazani pot, ker je bilo ves dan strahotno vroče, in se spravil spat.

Danes, ko sem odšel, je moj danski prijatelj še vedno spal. S sabo sem vlačil težko torbo, ki pa je v primerjavi z drugimi res skromna. Ampak zame več kot dovolj, zaradi pijače v njej pa je še vedno težka kot kamen, tako da me sklepi v ramenih zelo bolijo. Ampak zato se mi je na mojem kratkem sprehodu Torino zelo oddolžil. Že tako sem videl nekaj lepih kotičkov, se sprehajal ob reki Po, kjer je tu in tam kakšen bar, rekreacijski center ali cerkev, potem pa sem naletel na tempelj Gran Madre di Dio. Nisem »mahnjen« na te stare kamne, ampak ob vznožju v senci spomenika je bilo tako lepo sedeti in opazovati, kako se prebuja dan v tem italijanskem mestu s svojim vse bolj gostim prometom in s prvimi starejšimi sprehajalci z obveznim časopisom v roki, ki so zasedli svoja običajna mesta pod strehami pouličnih kioskov. Prvič sem napravil nekaj fotografij, potem pa občudoval trg Vittorio Emanuele, prišel do Piazze Castello, ki je trenutno eno samo gradbišče, nato pa se po elegantni Via Roma sprehodil do

Dopoldanska scena iz torinskega parka na Corso Vittorio Emanuele

Corsa Vittorio Emanuele, ki je poleg železniške postaje, sedaj pa sedim v bližnjem parku ter pišem te zapiske. Poleg so lepo urejeni travniki, debela drevesa in majhen ribnik z vodometom, ob katerem se zbirajo golobi. Na drugih klopeh je že vse polno ljudi, čeprav je ura komaj enajst dopoldne. Še nihče od »sumljivih« tipov me ni prosil za denar ali cigarete, kar bi se v kakem drugem italijanskem mestu že zgodilo. Kot pravim, mi je bil Torino doslej všeč in vidim, da obstaja razlog za ponoven obisk. Seveda je tu doma tudi nogometni klub Juventus in možnost ogleda kake od njegovih tekem. Občutek imam, da Torinčani komaj čakajo na začetek ligaškega prvenstva. Nekaterim prijateljem sem že večkrat povedal, da imam že od otroštva močan vtis, da sem v Torinu nekoč že živel. Res pa je samo, da sem ga obiskal le za en dan v letu 1989. Ne verjamem v reinkarnacijo in podobne zadeve, toda če prejšnje življenje obstaja, sem bil jaz verjetno Juventosov navijač v Torinu.

Na žalost lepe stvari prekinjajo vsakdanji problemi. Kar nekako čutil sem, da bo vlak ob štirinajstih proti Lyonu zaseden, toda prijazna blagajničarka mi je dala vozovnico za vlak Torino-Modane (prvi kraj na francoski strani) in šele sedaj vidim, da vozovnica s prestopom velja tudi do Lyona. Stala pa je nekaj več kot dvainpetdeset tisoč lir, kar je okrog 4700 tolarjev za tristo sedem kilometrov vožnje. Upam, da bom v Lyon prispel še pred mrakom. Zato je sedaj trenutek, da se odpravim novim naporom naproti. Veselim pa se že vožnje, ki naj bi obetala lepe razglede.

(Nadaljevanje prihodnjič)

TOMO KOLEŠ

Brezdomec

Kdo te bo pobral

V New Yorku sem jih videla z vsem njihovim premoženjem na sebi, razcapane, zavržene, opite - Kot sence se pomikajo po velikem mestu, od smetnjaka do smetnjaka, od enega vogala do drugega - Tam pod mostovi so njihovi domovi, zbiti iz pločevine in polepljeni s kartonastimi zavrženimi škatlami, njihov zaslužek pa nabrane pločevinke iz smetnjakov

Veliko mesto pač, Amerika in New York, kjer brezdomce, klateže [illegible] v tisočih. Eden več ali manj je skoraj nepomembno in zima je tista [illegible] smrt, ki jih vsako leto vsaj nekaj popelje v večna lovišča. Pa zopet [illegible] novi in krog se zavrti.

Srečala sem jih v Ljubljani. Zleknjeni po klopeh v parku so se predajali [illegible] jesenskim žarkom in potem, ko je zmanjkalo v žepu, so stopili do ljudi in okrvavljenega pogleda pomolili roko za vbogajme.

So bili in vedno bodo, ljudje [illegible], brez doma in strehe nad glavo. Tiste, ki so zdrknili tako globoko, da svojo brezdomstvo postavijo na ogled s tem, da se zleknejo na klop v parku in si [illegible] zavetje v zapuščenih hišah [illegible] barakah, vidimo, manj pa vemo za brezdomce, ki so morda [illegible] ali stopnico višje, ko venda imajo še eno možnost, da jim [illegible] treba zbijati pločevine pod mostovi, ampak najdejo svoj prostor [illegible] ali dobijo zadnji kot [illegible] in dobrih ljudeh. [illegible] med nami, za neketere ve[illegible], za druge pa tudi ne, saj nam [illegible] na očesu kot klošarji v [illegible] mestih.

[illegible]roblem bivanja je [illegible] v našem okolju [illegible]čas pereč ter se [illegible] še stopnjuje«

[illegible] je o stanovanjskih pro[illegible] in brezdomstvu povedal direktor ljutomerskega Centra za socialno delo Boris Sunko. Ljudje prihajajo k njim in iščejo pomoč, iščejo streho nad glavo, primerno stanovanje. Toda teh ni, saj se je v zadnjih nekaj letih gradnja stanovanj nasploh, še posebno socialnih zdesetkala. Kaj pomaga, če socialni delavec ugotovi, da je nekdo v veliki stiski, če mu ne more pokazati prostora, kamor bi se lahko zatekel. Občine so namreč tiste, ki so po stanovanjskem zakonu in zakonu o lokalni samoupravi socialno ogroženim dolžne reševati njihov bivanjski problem. Nekatere z večjo, druge z manjšo mero razumevanja, nekatere bolj, druge manj uspešno. Pobiranje ljudi s ceste pač ni velika in pomembna občinska tema in malo je občinskih mož, ki bi si upali volivcem pred nos naseliti stanovalce iz »oporečnih« socialnih slojev. V reševanju bivanjskih problemov ljudi iz obrobja je namreč velikokrat mogoče zaznati pridih z vsebino: naredimo si naša mesta spet čista. Ljudem iz obrobja, marginalcem, naj bo mesto tam ob robu.

Res pa je tudi, da občine kar čez noč ne morejo rešiti vsega, kar jim je v zvezi z reševanjem stanovanjskih problemov socialno ogroženih skupin ob stanovanjski reformi zapustila država in pri katerih je sama dvignila roke. Če si že ne namerava mazati rok s tem, pa bi lahko bila z določenimi ukrepi in pomočmi občinam vsaj malo bolj »materinska«.

»Ljutomerska občina ima posluh za reševanje socialnih problemov, čeprav je v okolju negodovanje. Toda en problem rešiš, pa pride drugi,« je povedal sogovornik Boris Sunko.

Zakaj si, kar si?

Zgodi se, da človek naenkrat ostane brez doma in strehe nad glavo, bodisi da je od nekod prišel, se vrnil ali pa je tako naneslo zaradi nasilja v družini, nevzdržnih razmer za bivanje v skupnosti, zaradi prisilne izselitve iz najemniškega stanovanja ali pa je na obrobju in v brezdomstvu kar vse svoje življenje. Če nima kam, če ga ne vzamejo pod streho znanci ali sorodniki, je na cesti.

»Razlogi so lahko subjektivni ali objektivni. Mi se potem v dani situaciji ne poglabljamo v to, ali je človek sam kriv, da je do tega prišlo, ampak skušamo kaj ukreniti. Drugače seveda pristopamo do tistih ljudi, ki bi lahko drugače ravnali tudi v sedanji situaciji, pa to ne,« je povedal sogovornik. Saj vemo, o čem je beseda, o tistem tolikokrat slišanem očitajočem vprašanju: Ali si ni sam kriv, da je padel tako daleč? Sedaj pa ga še vi podpirate!

Mar potem naj ostane tam, kamor je padel, ne da bi mu sploh kdo pomagal?

Biti brezdomec, pomeni živeti na obrobju družbe

Brezdomec je človek brez doma. In ker je dom več kot le streha nad glavo, je tudi družina, sorodniki, znanci ali prijatelji, potem so brezdomci ljudje, ki so prikrajšani tudi za te človeške vezi. Brezdomstvo je torej največkrat tudi življenje brez materialne in ekonomske varnosti, brez osebne identitete, brez družine ali na njenem pogorišču. Na brezdomstvo se pripenjajo še druge stiske ali pa so prav one tiste, ki so človeka pripeljale do tega, da je padel tako nizko.

Brezdomci – brezdomke

»Mladih moških brezdomcev je več kot kdaj prej. Takrat so ti ljudje vendarle našli kako možnost bivanja, na primer pri kmetih, sedaj pa nimajo kam. Vdirajo v barake, se kje za kratek čas ‚prešvercajo', prespijo tu in tam. Nekaterim smo ob sodelovanju z občino uredili zapuščene barake, vendar jih sedaj podirajo. Eden je ostal tako rekoč na cesti. Začasno se je zatekel k nekomu v Ljubljano, pri nas pa ima v shrambi svoje stvari,« je povedal Boris Sunko. Za moške brezdomce pri nas ni ne domov in ne zavetišč.

Ženske pa «...trpijo tiho in ponižno« je zapisala strokovna delavka materinskega doma v Škofljici. Trpinčene in ponižane ženske se redko, nekatere nikoli, ne odločijo narediti pomemben korak. Redke med njimi so se še sposobne postaviti same zase. In če se že, potem jim vrata odpro materinski domovi ali zavetišča za žene, ko doživljajo nasilja. V Sloveniji jih imamo sedem, kjer najdejo brezdomke in trpeče ter ponižane zavetje zase in za svoje otroke.

Toda materinski domovi niso zadnja postaja, saj svoje zavetje dajejo le določen čas. In kaj potem? Nekatere ženske uspejo obstati na svojih nogah in si poiskati novo pot v življenje, za druge pa je zavetje v varni hiši le predah po tistem, ko ugotovijo, da ne morejo več. Vrnejo se v staro okolje in pekel, saj nimajo kam drugam. Ali kot ugotavljajo strokovni delavci v domovih za matere in ženske: »Možnosti za pridobitev redne zaposlitve in družbenega stanovanja so v bistvu zgolj teoretične, kar je največji problem po preteku enoletnega bivanja v materinskem domu.« Zato toliko bolj razumemo zahvalo Borisa Sunka redovnicam iz reda križniških sester v Ljutomeru, ki so pod svojo streho že drugič sprejele mater z otroki.

Brezdomec, čigav si?

Ljutomerska občina in tamkajšnji Center se dogovarjata o možnosti, da bi za ljudi, ki se nimajo kam zateči, kupili neko hišo in jo dali v upravljanje Centru. Murskosoboški Center je imel do pred dvema letoma dve taki hiši, kjer je živelo deset ljudi. Potem pa ju je občina podrla in za stanovalce našla drugo stanovanje.

Poskrbela je torej za svoje občane, za tiste, ki imajo papirje o tem, da so občani te občine in za katere je tudi dolžna poskrbeti.

»Imamo pa tudi ljudi, ki so tuji državljani, vendar že leta živijo pri nas. Eden sedaj živi pri znanki in drugi pri sorodnikih, vendar kaj bo, ko bo prišlo do konflikta in bosta ostala na cesti? Nimata urejenega statusa bivanja, nimata pravice do socialne pomoči, razen do prve pomoči. Tukaj je pravna praznina, vendar pa so tu ljudje, ki obstajajo, čeprav so nekje v zraku. So tu, čeprav brez osebne identitete, da bi si sploh lahko urejali določene zadeve v življenju,« je o problemu brezdomstva tujcev pri nas povedal Marjan Bernjak, socialni delavec z murskosoboškega Centra za socialno delo.

Kdo jih bo pobral s ceste, če so nikogaršnji?

MAJDA HORVAT
Fotografija:
JURIJ ZAUNEKER

[illegible]ugo Ferenčevo senje v Turnišču

Preskromna domača ponudba

[illegible]kazal se je [illegible]dmladek [illegible]D Turnišče

[illegible]renčevo senje (sejem) v Tur[illegible], ki so ga nanovo uvedli lani, [illegible] »prijelo«. Na letošnjem sej[illegible], ki je bil v soboto, 4. oktobra, [illegible] na god Franca, je bilo že 27 [illegible]alcev, kar je več kot lani. Ni [illegible]manjkalo tudi obiskovalcev in [illegible]cev, čeprav je bil marsikdo v [illegible], kam v lepem sobotnem vre[illegible] na njivo ali/in vinograd ali [illegible]. Tisti, ki so vendarle od[illegible] [illegible], niso bili razočarani, [illegible] bila bogata ponudba doma[illegible]delkov (suha roba, medičar[illegible]etki, obutev, oblačila ...) in [illegible]kov, na primer kaše. Sejem [illegible]jem pa se seveda tudi ni mo[illegible] bogatili bižuteriji, sicer bi bil [illegible] rod prikrajšan.

Menda ni sejma, ki se ga ne bi udeležil Ignac Žerdin iz Velike Polane. Tudi na *Ferencevem senji* je predstavil svoje suhorobarske izdelke.

Čevljarstvo ima v Turnišču večdesetletno tradicijo, zato so uredili muzej. Članice turističnega podmladka na OŠ so ga razkazale obiskovalcem.

Organizator sejma je Turistično društvo Turnišče. Od domačih rokodelcev oziroma pridelovalcev so se negovemu povabilu, naj pridejo na sejem, odzvali: Marija Rajter (izdelki iz koruzne slame), Društvo kmetic (kulinarične dobrote), Jože Zavec (obutev), Cvetličarstvo Pintarič in Jože Irbar (med in belo zelje). To pa je vsekakor premalo, kajti obrt ima v občini Turnišče bogato tradicijo, celo obrtniški ceh negujejo že več desetletij. Spodbudno pa je, da se prebuja mladi rod, denimo podmladek TD na OŠ Turnišče, katerega članice so ponudile obiskovalcem turistične razglednice in spominske embleme, v čevljarskem muzeju pa so predstavile razvoj izdelave obutve in seveda orodje, ki so ga pri tem uporabljali.

Besedilo in foto:
J. ŽERDIN

Prebivalci Čopove in južnega dela Vegove ulice v Murski Soboti so se pred kratkim sešli na tradicionalnem družabnem srečanju. Glede na dobro udeležbo smemo trditi, da njihov zgled kaže, da tudi ulica lahko druži, dasiravno živijo v njej ljudje »z vseh vetrov«, kar je praviloma značilnost mestnih naselij. Zamentek druženja sega 13 let nazaj, ko so prebivalci Čopove ulice zbrali denar za asfaltiranje svoje ulice. Zanjo skrbijo tudi v novejšem obdobju, ko so zasadili ulični drevored in prispevali za ureditev pločnikov. Druži pa jih tudi glasba. V tej ulici je doma veliko glasbenikov in že nekaj let prirejajo tudi tako imenovani glasbeni piknik. - Fotografija: B. Hegeduš

Mu je bilo nerodno

Pri Svetem Juriju so začeli pavšalno zaračunavati komunalni prispevek - okroglih sto tisoč tolarjev menda zato, ker so se na upravni enoti v Gornji Radgoni smejali iz nizkega komunalnega prispevka v višini 40.000. Svetniki so sprejeli raje kompromis: akontacija za komunalni prispevek bo po novem 50.000 sit. (Z nasveti tvorno sodeluje ljutomerska občinska uprava z Jerico na čelu news.)

Policijski čoln

Ko so se poslanci spraševali, ali imamo ali nimamo policijskega čolna, se je Vestnikov paparazzo odpravil v Koper in bingo!

Fiček

Pri Svetem Juriju bi radi, da Občina Ljutomer odstrani fičo, ki leži v ljutomerskem jarku. Ti pa že razmišljajo, kako bi ponoči odvleki fičo na drugo stran ceste in se tako rešili zarjavelega problema. (Kar v Ljutomeru ne vidijo, jih ne boli news.)

Ljutomerski župan in ljutomerski župnik (ne glede na njegove korenine) zelo rada gradita in pri tem tudi tvorno sodelujeta. Zadnji projekt, ki ga sofinancira občina, je novi vhod v župnišče. Župan naj bi tudi nasprotoval pomurski škofiji, pri tem pa naj bi imel župnikov blagoslov. (Pa naj še kdo reče, da se vse ne (s)plača news.)

Pomurska škofija

Moravski župan

Franc Cipot je obseden z »veselico« v Ivancih. Na veliko je začel poizvedovati, kdo je tja poslal Vestnikovo ekipo. (Naj ve: njegova podaljšana roka, ki je na Vestnik pricapljala z vabilom news)

VESTNIK

Veleumni Malonedeljčan

Predsednik krajevne skupnosti Mala Nedelja je zelo iznajdljiv mož, ki zelo rad sodeluje z županom. Da bi rešila problem telefonije, sta se skupaj odpravila k direktorju soboškega Telekoma in mu ponudila kupčijo: predlagala sta mu, naj od krajevne skupnosti zahteva za telefonski priključek ne samo 70.000, temveč enkrat več. Od tega bi 70 odstotkov zaslužka pobrala krajevna skupnost za infrastrukturo, preostalo pa bi ljutomerska občina. (Deli in vladaj news.)

Telekom ni bil za kupčijo ...

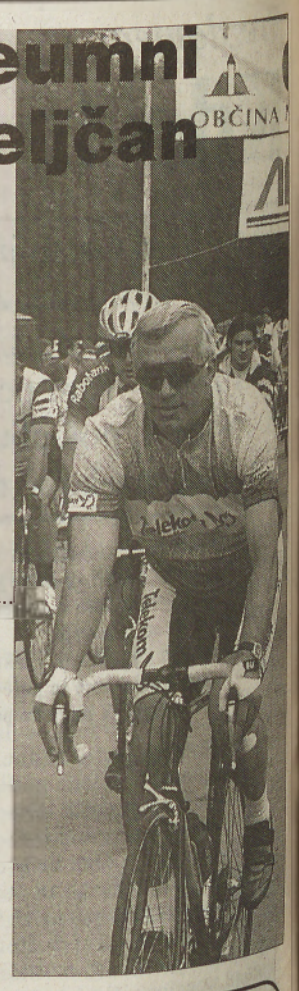

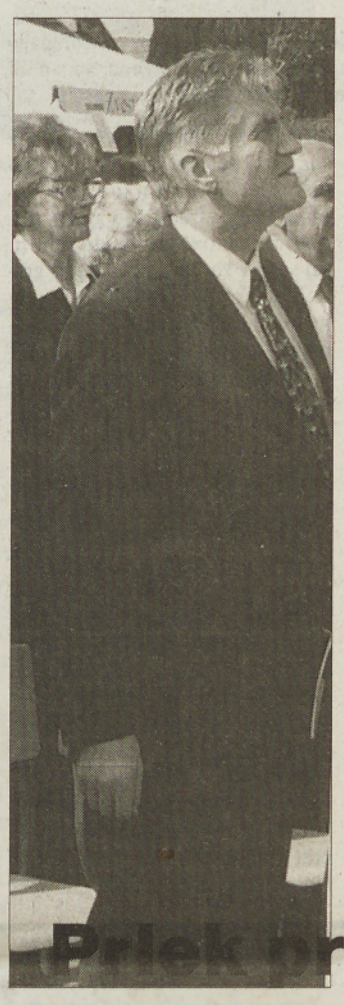

Izjava tedna

V Sloveniji vladajo beograjski dečki. (Cerar v TV-omizju news.)

V Ljutomeru so ob napovedi Združenja ob lipi sprave, da bo za novega predsednika predlagala mariborskega rektorja dr. Toplaka, že začeli razmišljati, kaj bi pripravili predvolilno kampanjo. (Samo da Prekmurec več ne bi vladal news.)

Prlek predsednik

med zvezdami

OVEN

Ona: Prepusti se svojim čustvom in si privošči prijeten konec tedna. Vse kaže, da se je stara zgodba ponovno začela, le da so tokrat osebe drugačne – mogoče ravno prave. Za delo bo čas drugič.
On: Prišel je pravi čas, da poskusiš zgladiti nesporazum, ki ti je prinesel obilo nevšečnosti. V začetku se bosta s prijateljico v mišljenju sicer razhajala, vendar bo konec tisti, ki bo odločal o nadaljnji usodi.

BIK

Ona: Nekdo, ki mu sicer brezmejno zaupaš, te bo razočaral in ti pokazal, da zna biti prav presenetljivo podel. Še najbolje bo, da stisneš zobe in mu ne pokažeš svoje zadrege. Predvsem pa pomisli na maščevanje ...
On: Vse predolgo si se zanašal na svojo srečo, sedaj pa boš okusil tudi malo grenkejšo stran življenja. Nekdo se ti bo prav prizanesljivo smejal, a ti bo na koncu vendarle pomagal. Pazi na neprijetna presenečenja.

DVOJČKA

Ona: S sprenevedanjem ne boš dosegla ničesar, zaigrati bo potrebno na povsem druge karte. In predvsem: kdor ni zadovoljen z majhnim, velikega ni vreden. Pričakovano povabilo bo prišlo za las prepozno.
On: Precej se boš moral potruditi, da ti bo uspelo pridobiti osebo, ki ti že dalj časa ne da miru. Toda pozor: vsaka medalja ima dve plati, zato nikar ne dovoli, da bi bilo zaradi ljubezni prizadeto tvoje poslovno življenje.

RAK

Ona: S teboj je pogosto tako, da te šele neprijetno razočaranje uspe privesti na pravilno pot do uspeha. Razmisli raje in se naslednjič poskusi učiti predvsem na tujih in ne svojih napakah. In poskrbi za svoje obveznosti.
On: Tudi ljubezen ne bo uspela nadomestiti tvoje velike želje po uspehu, ki te že dolgo preganja. Srečal boš osebo, ki ti bo sicer veliko obljubljala, vendar bi bilo dobro, da bi se zadeve lotil kar se da previdno.

LEV

Ona: Tisto, kar se ti plete v glavi, bi bilo sicer idealno, a le ob predpostavki, da bo za stvar tudi tvoj partner. To bo v tem trenutku bolj težko. Spoznala pa boš nekoga, ki bi ti v tem prav rad ustregel.
On: Pazi, da se ne boš izgubil v množici ljudi in poslov, v katere si se zapletel. Poskrbel bi lahko tudi za zdravje, saj ti lahko v nasprotnem primeru tvoji veliki načrti padejo v vodo.

DEVICA

Ona: Nikar se ne opravičuj, saj si konec koncev govorila predvsem tisto, kar ti je narekovalo tvoje srce. Je že res, da si včasih muhasta in nepredvidljiva, toda tvoje ravnanje je bilo do sedaj še vedno iskreno.
On: Povsem po sreči se boš izvlekel iz zelo neprijetnega položaja, vendar bi ne bilo slabo, če bi se takšnim okoliščinam v prihodnje izognil. Je že res, da je tveganje privlačno, vendar je to, kar počneš, pretiravanje.

TEHTNICA

Ona: Krivična boš do svoje prijateljice, ki si hoče samo dobro. Kako dolgo boš še hodila po svetu z razpetimi vezanimi očmi? Konec tedna pa se ti vseeno obeta vsaj delna izpolnitev tvojih vročih ljubezenskih želja.
On: Prijetna neznanka ti bo dodobra polepšala tvoj gočasen dan. Poskusi iz vsega skupaj iztrziti kar največ, saj se priložnost zlepa ne bo več ponovila in kaj lahko se zgodi, da boš na koncu ostal z dolgim nosom.

ŠKORPIJON

Ona: Nikar ne prenašaj krivde na tuja ramena, saj je bila odločitev predvsem tvoja. Poskušaj najti rešitev, kar se še da. Tudi obisk pri zdravniku bi ti lahko koristil, če ne, bo lahko prepozno.
On: Bodi previdnejši, saj ti nekdo prav vneto pripravlja zanko, v katero naj bi se ujel. Prijazen nasmeh se ti lahko kaj hitro spremeni v posmeh, vendar bo takrat že prepozno. Raje malo pohiti.

STRELEC

Ona: Všeč si nekomu, ki je dovolj resen in zrel, da bi ti lahko osrečil. Pokaži nekoliko več zanimanja in lahko bo še prav zabavno. Osrečila boš tako sebe kot tudi osebo, ki ti bo v prihodnosti še marsikaj pomenila.
On: Poslovna kriza bo sicer minila, ostal pa bo neprijeten priokus neuspeha. Najbolje se je zakopati v delo, saj boš tako najhitreje pozabil tisto, kar se ti je pripetilo. Toda obstaja tudi prijetnejša alternativa...

KOZOROG

Ona: Obeta se ti prijeten konec tedna, ki ti bo v prihodnosti še veliko pomenil. Tudi na poslovnem področju se ti obeta precejšnji vzpon, ki ti bo postopoma povečal ugled med sodelavci, predvsem pa premagal tvoje finančne težave.
On: Ne skušaj narediti vsega popolnoma sam, ampak sprejmi ponujeno pomoč, še posebno če je osebe prijetno dekle, ki precej obeta. Obetajo se ti prav zanimivi časi tako poslovno kot tudi zasebno.

VODNAR

Ona: Doživela boš nekaj nesporazumov, predvsem zaradi stalnega vmešavanja prijateljev v povsem zasebne zadeve. Proti koncu tedna se ti obeta zanimiva zabava, ki pa se bo končala na nekoliko neprijetem način.
On: Povečal boš svoj krog prijateljev, zaradi česar boš ponovno kar naprej na zabavah. Pazi se, da ti preveč ne zanese, saj bo vrnitev v stare tokove težka in nadvse neprijetna.

RIBI

Ona: Nikar se ne jezi na tistega, ki ti bo povedal resnico, saj bo s tem mislil le najbolše. Pazi se predvsem tistih prijateljic, ki ti bodo le prikimavale, za hrbtom pa bodo govorile povsem drugače.
On: Nekdo ti bo ponudil zanimiv predlog, ki ga boš z veseljem sprejel. Seveda pa je predlog eno, realizacija le-tega pa nekaj povsem drugega. Sprejmi pomoč, saj ti bo dodaten denar lahko samo koristil.

Aktualna tema: Pred glavno kurilno sezono

Toplo, a naj bo tudi varčno!

Kurilno olje in plin izpodrinila premog in druga trdna goriva – V zalogi dovolj kuriv – Nekaj praktičnih nasvetov ne bo odveč

Sonce vsak dan bolj in bolj izgublja svojo moč in temperature bodo vztrajno padale. Potelje se je namreč že prevesilo v jesen, ki jo bo zamenjala zima. To je tudi čas, ko začnemo resneje razmišljati o ogrevanju. Zdaj moramo torej dobro premisliti, posebej, če ne živimo v bloku, ampak v zasebni hiši z lastnim sistemom ogrevanja, katero kurivo oziroma gorivo bomo uporabljali, na kaj moramo biti pozorni pri njegovem nakupu, kako se »držijo« naše kurilne naprave – ali so dotrajane, potrebujejo manjše ali večje posege ... Morda tudi razmišljate, da bi obstoječi ogrevalni sistem nadomestili s sodobnejšimi in učinkovitejšimi napravami?

»Uradna« kurilna sezona se začne, ko temperatura tri dni zapored ob 21. uri ne doseže 12 stopinj Celzija. Najpozneje takrat začnejo toplarne v večjih mestih oskrbovati gospodinjstva s toplotno energijo, kar se jo že zgodilo. Zasebni porabnik, ki ni vezan na distribucijski sistem toplarne, pa bo svoj dom začel ogrevati seveda v skladu z lastnimi potrebami. Če ste v lanski

Da bi zmanjšali stroške ogrevanja, nekateri uporabniki še vedno kurijo najrazličnejše odpadke, zmesi naftnih derivatov, odpadno olje in podobno, kar je seveda dvorezen meč – nazadnje se lahko proti tistemu, ki ga je uporabil. Tudi če bi si znali zanemariti ekološko plat medalje, bi morali pomisliti vsaj na to, da je kurjenje teh odpadnih zmesi lahko zelo nevarno zaradi povečane možnosti požara. Kar zadeva plin, ga delimo v dve vrsti, in sicer zemeljski plin (sestavlja ga 98 odstotkov metana), ki ga po domače rečemo ruski ali alžirski plin, in plin TNT oziroma propan-butan, ki je skladiščen v jeklenkah.

Ni precej pokurili, je zadnji čas, da se oskrbite za novo zalogo kurilnega olja in premoga, prav tako pa tudi za to, da bo ogrevalni sistem brezhibno deloval vse do pomladi. Uporabljamo različne ogrevalne sisteme; nekateri se zanašajo na enega samega, drugi pa kakšni način ogrevanja povezujejo tudi z drugimi.

Sodobni človek pozna široko paleto možnosti ogrevanja: toplovodno, lokalno, centralno, daljinsko (gre se od centra priprave do individualnega porabnika) in ogrevanje s plinom. Toplotno energijo uporabljamo ponavadi za dva namena: za ogrevanje bivalnih prostorov in za pripravo tople vode. Glede na uporabo ločimo več vrst sistemov za ogrevanje prostorov: trdna, tekoča, plin in elektriko. Za trdno gorivo štejemo les (drva), premog in brikete. Tekoče gorivo je kurilno olje; zaradi ekoloških razlogov se sme uporabljati samo tako imenovano EL-olje, torej ekstra lahko kurilno olje.

Pomurci spoznali prednosti tekočih goriv

V preteklih letih si je v Pomurju veliko ljudi uredilo ogrevanje s kurilnim oljem ali plinom, ki hitro izrivata trdno gorivo. V **mestu Murska Sobota** skrbi za ogrevanje in vzdrževanje petnajstih kotlovnic v blokovskih naseljih z blizu 1.800 stanovanji podjetje Komunala. Kot zatrjujejo, so se pravočasno in dobro pripravili na glavno kurilno sezono. Tako so opravili vsa potrebna vzdrževalna dela in manjša popravila, rezervoarje pa napolnili s kurilnim oljem. Tega so kupili z denarjem, ki ga od stanovalcev zbirajo vse leto kot akontacijo za plačilo ogrevanja. Niso imeli težav tudi s plačilom večjih popravil, na primer zamenjave peči, saj so velik del računov plačala podjetja, ki imajo v blokih poslovne prostore in trgovske lokale. Kot računajo, bodo za ogrevanje 1.200 stanovanj to zimo porabili 1,3 milijona litrov kurilnega olja, osemsto stanovanj pa bodo ogrevali z zemeljskim plinom.

V **Lendavi** je skrb za ogrevanje in vzdrževanje štirih kotlovnic, s katerimi ogrevajo šeststo stanovanj, od katerih jih je skoraj 70 odstotkov v zasebni lasti, prepuščena lendavskemu podjetju Komunala. Večje težave se pojavljajo pri investicijskih delih. Tako je večina stanovalcev bloka v Župančičevi ulici

privolila v zamenjavo dotrajane peči in v prehod na ogrevanje s plinom, vendar upravna enota za naložbo noče izdati gradbenega dovoljenja. Zahtevajo namreč privolitev vseh in ne le večine stanovalcev bloka, kot določa zakon o upravljanju stanovanj. V Lendavi bodo za ogrevanje stanovanj porabili 800 tisoč litrov kurilnega olja.

Ugodna ponudba kurilnega olja po nižjih cenah!

Kot nam je povedal **vodja enote Petrola v Murski Soboti Ivan Rengeo**, stane pri nakupu nad 1.000 litrov liter kurilnega olja 46,10 tolarja ob gotovinskem plačilu, domov pa ga pripeljejo brezplačno. Sicer pa je treba za liter kurilnega olja odšteti 47,60 tolarja, pri čemer ga je mogoče plačati s petimi obroki brez obresti. Zaenkrat imajo kljub velikemu povpraševanju na voljo zadostne količine tega goriva, ki ga razvažajo po vsem Pomurju. Dobavni roki trajajo do teden dni, kurilno olje pa prevažajo od jutra do večera. Mnogo manj zanimanja strank pa je za mazut, katerega cena je 30,629 tolarja za kilogram. Nič čudnega, saj je kurilno olje evropske kakovosti in pod nenehnim nadzorom Petrolovega laboratorija v Zalogu pri Ljubljani, ki je eden najsodobnejših v Srednji Evropi. Poleg tega pa strankam ponujajo tudi dodatke za kurilno olje (t. i. aditive), ki omogočajo boljše izgorevanje oziroma varujejo okolje.

V pokrajini ob Muri se vedno bolj uveljavlja tudi uporaba zemeljskega plina, za kar skrbi **Geoplin Ljubljana**. Z njim se med večjimi odjemalci oskrbujejo tudi Radenska, Križevske opekarne, blokovsko lendavsko naselje v Murski Soboti in drugi. In kakšna je cena? V povprečju znaša 24,90 tolarja, pri čemer so odstopanja tako navzdol kot navzgor, kar je odvisno od posameznega porabnika.

Če pogledamo prednosti tekočega in plinastega goriva, vidimo, da sta okolju mnogo prijaznejša, druga prednost pa je popolnoma samodejno delovanje kurilne naprave. Po predpisih mora biti vsak kotel opremljen z varnostnim in kotlovnim delovnim termostatom, torej kotlovno regulacijo, ki vzdržuje stalno temperaturo. Napačna nastavitev mešalnega ventila največkrat povzroča pregrevanje prostorov za 2, 3, 5 ali več stopinj Celzija. Samo za eno stopinjo previsoka sobna temperatura pa podraži ogrevanje za celih 6 odstotkov. To pomeni, da se montaža samodejne regulacije prav hitro poplača. Pravilna avtomatska nastavitev podaljša tudi trajnost kotla in pripomore k manjšemu onesnaževanju bivalnega okolja.

Ob manjšem povpraševanju do premoga takoj!

Vodja poslovnega centra Veletrgovine Potrošnik v Murski Soboti Drago Sedonja nam je zagotovil, da je mogoče dobiti razne vrste kuriva takoj, saj jih je na voljo dovolj in so v zalogi. Poleg tega omogočajo brezplačno tehtanje, medtem ko si prevoz morajo zagotoviti stranke same. Nekoliko večje je povpraševanje po drvih, rjavem trboveljskem premogu in velenjskem lignitu, manj pa po premogu iz uvoza. Pri plačilu dajejo ugodne možnosti na čeke, 5-odstotni gotovinski popust pa pri nakupu nad 30.000 SIT. Strankam omogočajo tudi široko paleto peči na trda in tekoča goriva ter petrolej. Za mešana drva boste odšteli 6.098,40 tolarja za prostorninski meter, za tono velenjskega lignita v kosih 10.849 tolarja (pri obeh je všteto tisoč tolarjev ekološkega davka), za trboveljski rjavi premog v kosih 17.128,20 SIT in za rjavi premog iz uvoza 17.824,40 tolarja (pri obeh 1.200 SIT ekološkega davka). Te vrste kuriva lahko kupite v poslovnih enotah Kurivo v Murski Soboti in Les-Pohištvo v Beltincih.

Povprašali smo tudi v **radgonskem Mercatorju Slogi**, kjer nam je vodja komercialnega oddelka **Jože Lebar** povedal, da tudi pri njih opažajo veliko manjše povpraševanje po premogu, zato zbirajo naročila sproti. Mariborski Dom-Smreka jih oskrbuje s trboveljskim rjavim premogom in velenjskim lignitom, nekaj rjavega premoga pa je tudi iz uvoza. Ob tem, da je prodaja premoga zelo upadla, pa opažajo, da so ljudje bolj zainteresirani za nakup premoga v vrečah, kar velja seveda za manjše porabnike tega trdega kuriva, medtem ko so večji naročniki že zdavnaj prešli na tekoča goriva. Tudi pri njih ne odstopajo od cen, ki so se uveljavile v drugih predelih Pomurja.

V **Ljutomerski Vesni** so nam povedali, da prodajajo drva po 5.500 tolarjev za prostorninski meter, za trboveljski rjavi premog pa je treba plačati 17.356,80 tolarja (všteto 1.200 tolarja ekološkega davka). Vsega je dovolj, saj opažajo, da so stranke v glavnem prešle na kurilno olje, ki ga je mogoče kupiti tudi v ljutomerskem **Agrotimu**. S tem pa se vse bolj pečajo tudi nekateri zasebniki, med njimi **prevoznik Vili Treppo iz Ključarovec pri Ljutomeru**, ki razvaža kurilno olje in naftne derivate. Med drugim je z njimi oskrbel tudi šole. Pri tem zagotavlja brezplačen prevoz, dobavni rok pa je le dan ali dva. S plinskim oljem D2, katerega cena je 86,20 SIT, pa je oskrbel tudi Radensko in druge večje odjemalce.

Od **lastnika podjetja Kurivo-Prevoz iz Gornje Bistrice Bojana Jakšiča** pa smo zvedeli, da ima na voljo velenjski lignit po 10.200 tolarjev za tono, mineralni visokokalorični češki rjavi premog po 17.900 SIT, kurilno olje z gotovinskim popustom po 46,10 SIT. Povpraševanje je veliko, zato kuriva dobavljajo sproti. Drv pa ne prodajajo, ker sem jim to ta hip ne splača.

Električna energija se hitreje draži kot druga goriva. Tako bo verjetno tudi v prihodnje. Zato sta ogrevanje in priprava tople vode z elektriko najpogosteje negospodarna. To je smiselno upoštevati pri načrtovanju novogradenj pa tudi pri spremembah sistema ogrevanja, na primer pri prehodu s trdnih goriv na kurilno olje ali plin. Pri novih ogrevalnih napravah je torej smiselno vgraditi tudi hranilnik toplote za pripravo tople vode v povezavi s kotlom centralne kurjave. Le-ta je lahko kombiniran tudi s priključkom na elektriko, ni pa nujno (v svetu to vedno bolj opuščajo).

Pomisliti na prihodnost!

Upati je, da bodo ljudje počasi le začeli spreminjati konservativno miselnost ter gradili in kupovali varnejše ogrevalne sisteme. Svojo pripravljenost pa bi morala pokazati tudi država, ki bi s pomočjo posojil financirala razliko med povprečnim kurilnim sistemom in tehnološko neoporečnim, ki upošteva standarde Evropske skupnosti.

Cilj do leta 2000, verjetno težko uresničljiv, je uskladitev naprav slovenskih uporabnikov (industrijskih gigantov in navadnih porabnikov) z evropsko zakonodajo. Tako se bo morala spremeniti tudi slovenska zakonodaja.

Zakoni bodo morali urejati standardizacijo kuriva in goriva ter uskladitev z ekološko neoporečnimi kurilnimi napravami, ki bi imele tudi večji toplotni izkoristek in manj škodljivega izpusta v okolje.

MILAN JERŠE
Fotografiji: NATAŠA JUHNOV

TRGOVINA
KEGL
Mladinska ulica 60, Murska Sobota
telefon: 24 080, 31 321
VSE ZA CENTRALNO OGREVANJE NA ENEM MESTU!
Peči FEROTHERM PO AKCIJSKIH CENAH
Možnost plačila na 8 obrokov brez obresti.
Blago vam brezplačno pripeljemo na dom ne glede na oddaljenost!

KURILNO OLJE
ugodne cene in ugodne možnosti plačila
KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič, tel.: 71 106

Za topel dom
PODJETJE KOVAČ
OD PREDRAČUNA
DO MONTAŽE
DOLGA ULICA 103, MORAVSKE TOPLICE, telefon: 48 428

Počitniški utrinki

Komaj sem dočakala 23. avgust, ko sva se odpeljali z babico na morje v Izolo.

Potovali sva z vlakom in avtobusom. V hotelu, kjer sva stanovali, sva najprej malo počivali, nato pa sva šli na plažo, kjer je bilo zelo lepo. Posebno doživetje pa je bilo zvečer v mestu. Ker so bili ravno takrat ribiški dnevi, so pekli sardele in pripravljali razne morske sadeže. Vlekli so tudi debelo vrv; na ladji pa sem lahko občudovala vodomet, ki sem ga fotografirala in upam, da so posnetki uspeli. Vodomet so ponovili ob polnoči, a takrat sva midve z babico že spali, ker sva bili utrujeni.

To je bil moj najlepši počitniški dan in teden.

KATJA HEDŽEK, 7. a
OŠ II M. Sobota

***

Bila sem v Murski Soboti. Bilo je lepo. Z Juretom sem se žogala in vsak dan sem hodila ven. Najlepše je bilo, ko sem se igrala z Dragano in barbikami.

JOSIPA KLJAJIĆ, 2. raz.
OŠ Miška Kranjca Velika Polana

***

Moje počitnice so se začele nekoliko prej kot običajno. Zaradi moje bolezni sem odpotoval v mladinsko okrevališče Debeli Rtič. Tam so bili tudi drugi otroci iz Pomurja. Vsak dan smo se kopali, telovadili ... Morje, sonce in zrak, prelepa okolica, vse je bilo čudovito. Osvojili smo 1. mesto v nogometu in prejeli diplome.

Dvajsetega julija so prišli pome starši. Odpeljali smo se na družinsko dopustovanje v Portorož. Stanovali smo v lepi sobi v hotelu Bernadin. Vsak dan smo se kopali, zvečer pa smo hodili na sprehode. Ogledali smo si ves Portorož in pešačili celo do Pirana. Večkrat sem si lahko privoščil sladoled in druge dobrote. Igral sem tudi golf in tenis. Z očetom pa sva se nekajkrat vozila s pedalinom. Mame nisva vzela s seboj.

Konec dopusta in tudi počitnic je prišel prehitro.

GORAN GJERJEK, 7. a
OŠ II M. Sobota

***

Med letošnjimi počitnicami smo spet potovali na obisk k moji sestri v Ameriko. Živi v mestu Bel Air, v soseski, ki se imenuje Contry Walk. Tam prebivajo samo premožni ljudje.

Eno izmed najlepših doživetij v Ameriki je bil ogled slapov Niagara na ameriški in kanadski strani. Ogledali smo si tudi New York in Belo hišo v Washingtonu. Ko sem imel kaj prostega časa, pa sem se »sprehajal« po Internetu. Hodil sem tudi v kino in videl najnovejše filme, kot so Men in black, Nothing to lose, Copland, Air force one in Money talks. Ogledal sem si tudi nogometno tekmo med ZDA in Ekvadorjem. Vse je bilo zelo lepo, toda doma je vseeno najlepše.

GORAN RADULOVIĆ, 7. b
OŠ II M. Sobota

***

Bil sem na morju. Tam sem se kopal in potapljal. Hodil sem gledat igre na vodi. Igral sem biljard in na fliper. Mislil sem tudi na šolo. Na morje smo se peljali z letalom. Letelo je zelo visoko. Skozi okno sem videl lepe kraje. To je bilo posebno doživetje.

STAŠ BOROŠ, 2. raz.
OŠ Miška Kranjca Velika Polana

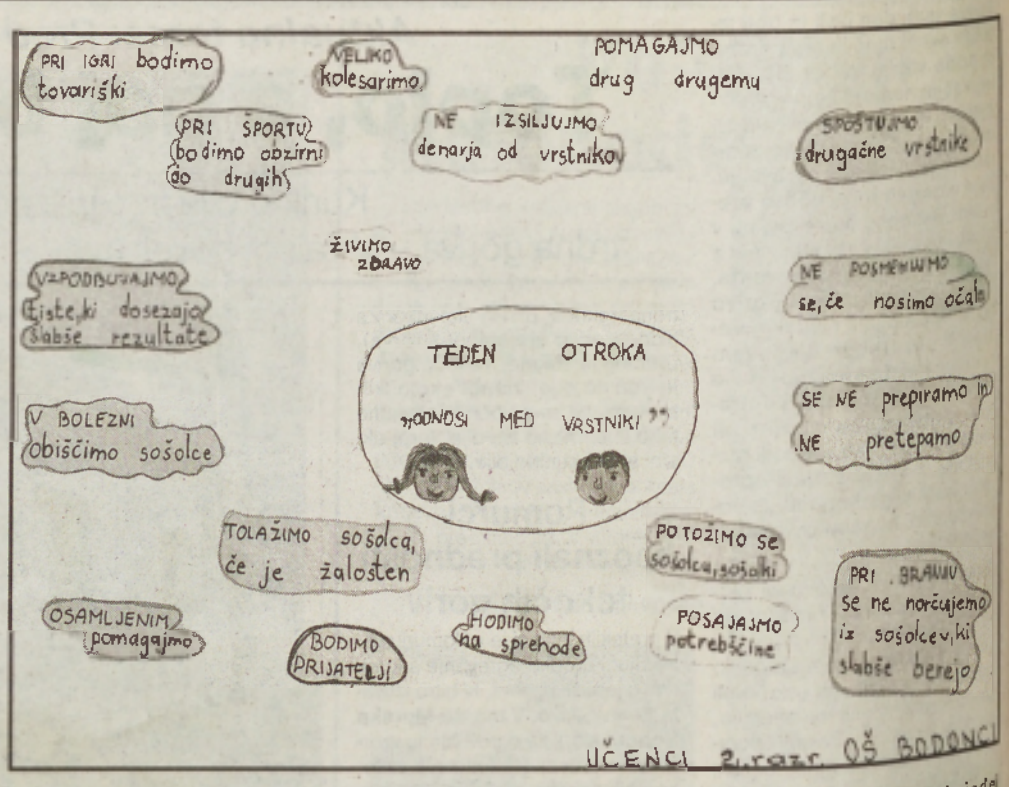

Najlepše diši ...

- Meni najlepše dišiš ti, mama, ko prideš vesela domov in me vprašaš, kako je bilo v šoli. (*Igor P.*)
- Če si zaljubljen, ti najbolj diši on. Če te zapusti, pa ti diši njegov brat ali njegov najboljši prijatelj. (*Renata Š.*)
- Saj res, diši po mladosti, najstniški sreči ... (*Petra Š.*)
- Vse zelo diši, najbolj pa ljubezen v družini. (*Lidija F.*)
- Potrebujem tvojo roko, da me bo vodila po poti, ki je bolj strma kot hoja v gore. (*Klavdija J.*)
- Meni najbolj diši prijazen pozdrav dobrega človeka. (*Rado B.*)
- V soboto smo se zbrali pri babici na trgatvi. Vsi so trdo delali, jaz pa sem ležal, jedel pečene kostanje in pil mošt. Vse je lepo dišalo. (*Tomaž F.*)
- Dišijo mi jesenski sončni žarki, ki me božajo in vabijo v narave. (*Isabela C.*)
- Najlepše mi diši očetova in materina ljubezen ter ljubezen deklice, ki jo ljubim. (*Robi L.*)
- Najbolj mi diši mama, ker je prijazna in dobra. (*David Š.*)
- Meni pa najlepše dišijo otroci, ki jim teknejo hranljive zgoobe, in lepa slovenska beseda. (*Vera G., prof.*)

UČENCI OŠ Gor. Radgona

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota; nagrade pošiljamo po pošti)

Če vam kdo reče »Pri meni si oplel«, to pomeni, da noče (ne mara) imeti z vami več nobenega opravka. Med prispelimi odgovori vas je približno tako odgovorilo osem, žreb pa pa je bil posebej naklonjen **Gabrijeli Djura iz Apač**, ki ji bomo poslali knjižno nagrado. Čestitamo!

KUPON št. 5 – ALI VESTE?

Ali veste, kaj pomeni kratica SOS (ali S. O. S.)? Odgovore zbiramo najkasneje do 15. oktobra. Naš naslov je: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 M. Sobota. Pripišite še geslo »ALI VESTE«.

CUPI

Riše in piše: Peternelj

Jazz & Blues

Večer zydeca z C. J. Chenierom

V zadnjem času je pri nas čedalje popularnejša glasbena zvrst, imenovana zydeco, ki prihaja iz Louisiane in temelji na bluesu, R&B, soulu in jazzu. Značilnost za skupine, ki igrajo zydeco glasbo, je vodilni instrument harmonika in predvsem ogromno zabavnjaške in veseljaške energije. Eden največjih mojstrov zydeco glasbe, ki ga tudi imenujejo princ zydeca, je C. J. Chenier in se bo slovenskemu občinstvu s svojo skupino The Red Hot Lousiana Band predstavil v nedeljo, 12. oktobra, ob 21.00 v Cankarjevem domu.

Clayton Joseph Chenier je eden tistih glasbenikov, ki brezkompromisno ustvarjajo v tradiciji in izročilu zakoreninjeno glasbo, hkrati pa starim obrazcem dodajajo nekaj novega ter s kakovostnim pristopom budijo upanje, da se prvinska Amerika le ne bo dala zbrisati z glasbenega zemljevida. Prvi album C. J. Cheniera nosi naslov **Let Me In Your Heart** in je izšel leta 1989. V primerjavi s **Staneleyem »Buckwheatom« Duralom**, ki ga naše občinstvo že dobro pozna, je še predrznejši, zaradi intenzivnosti glasbenega izraza pa je mogoče celo malo staromodnejši glasbenik. Rodil se je leta 1957 v New Orleansu in poznal glasbo svojega očeta, vendar je že v mladosti pokazal veliko zanimanje za glasbo, ki so jo izvajali **James Brown, John Coltrane in Miles Davis**. Glasbeno kariero je začel kot saksofonist v črnskih zasedbah, ki so po Texasu igrale popularno glasbo z glasbenih lestvic. Na svoji glasbeni poti pa se je dobesedno prelevil in je po mnenju zelo vplivne revije Living Blues danes najboljši še živeči pevec in harmonikar zydeca. Njegove novejše plošče so izjemno prijetne in predvidljive, vendar pa Chenierjeva harmonika še vedno ohranja oster rob, ki ga loči od popularne glasbe. C. J. Chenier se je prvin zydeca naučil pri svojem očetu Cliftonu Chenierju, nespornem kralju zydeco glasbe. Nekaj časa je celo igral v skupini svojega očeta, ki mu je kmalu predal vodilno mesto v skupini in s tem v zydeco glasbi. C. J. Chenier vročim zvokom harmonike nenehno dodaja glasbene primesi bluesa, soula in tudi funka ter jazza iz New Orleansa. Najnovejšo ploščo C. J. Chanierja **The Big Squeeze** je izdala vodilna založba za čikaški blues **Alligator Records**. Prinaša celo vrsto izjemno zanimivih skladb, vključno z zanimivo priredbo uspešnice **Elvisa Presleya Teddy Bear**.

Zasedbo, s katero bo C. J. nastopil v Ljubljani, sestavljajo C. J. z harmoniko in glasom, kitarist **Harry Hypolite**, bobnar **Alex Carrier Jr.**, basist **Daniel Glenn Griffin** in **Clarence Riley** s pralno desko. Koncert C. J. Chenierja vedno predstavlja izredno zanimiv in doživet dogodek, ki ga je vsekakor vredno videti, poleg tega pa bo to eden redkejših tovrstnih nastopov v Evropi.

IZTOK R.

Rubriko uredila ALEKSANDRA NANA RITUPER

Novice od tu ...

Če bo šlo vse po sreči, bo letošnja generacija maturantov himno **Gaudeamus** prepevala v rock izvedbi. Na ta projekt se namreč pripravlja skupina **Društvo mrtvih pesnikov**, projekt poteka ob podpori ministrstva za šolstvo kot del akcije za promocijo mature v slovenskih šolah. Skupina pa pripavlja tudi nov album ter se intenzivno pripravlja na nastope.

♪♪♪

Dance skupina **2 4 U** je pred kratkim dobila novo pevko - **Lučko Pippan**. Zbirajo pa tudi zainteresirane plesalke in ljubiteljice dencea. Če vam pot ni ovira, jim lahko pišete v Ljubljano na naslov: 2 4 U, Manice Komanove 15, 1210 Ljubljana Šentvid.

... in tam

Tudi to se dogaja. Prav gotovo fantom iz skupine **Boyzone** ne bi prišlo niti na misel, da bi bili med občinstvom bolj ali manj fantje. Ne, pa niso igrali na kakšni »gejevski« zabavi, ampak v Indiji. Tam pa so pravila za dekleta nekoliko drugačna.

♪♪♪

Davki so tisti, ki zvezdnike in vse, ki znajo na hitro precej zaslužiti, prisilijo, da spremenijo kraj stalnega bivanja. To je doletelo tudi »**Spajsice**«, ki so zapustile Veliko Britanijo in se naselile v Franciji. Tam so kupile velik grad, ki bo ravno pravšnji za počitek ali pa za trdo delo za nadaljnje nastope.

MURSKO - MORSKI VAL s turistično agencijo **RELAX** iz Murske Sobote postavlja v vsaki sredini večerni oddaji od 21.45 do 22.45 nagradno vprašanje.

Tokratno se glasi:
Drugo ime za Carigrad.

ODGOVOR: _____

Odgovore pošljite najkasneje do 15. oktobra 1997 na naš naslov: Murski val, za oddajo MURSKO-MORSKI VAL, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.
NAGRADA: konectedenski paket v HOTELU MAESTRAL v Novigradu.

KUPON ŠT. 34!

Narodnozabavna uganka

Skladbe skupine Štrk, ki jih najbolj poznate, so Moltobene, Moja dežela, Zapoj z menoj, Štrki in tudi druge. Izžrebali pa smo dopisnico, ki sta jo poslala **Karolina in Denis Žnuderl, Plitvički Vrh 45, 9250 Gornja Radgona**. Prejela bosta kaseto. Novo vprašanje pa se glasi:
Kdo izvaja skladbo Luna ve?

Odgovor: _____

Kupon št. 30

Odgovore pošljite do 17. oktobra na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom za narodnozabavno uganko.

M MUSIC SHOP
TRGOVINA IN PRIPEDITVE
Slomškova 43 • 69000 Murska Sobota
tel.: 37 333

PREROKOVANJE
Zaupen pogovor z vedeževalko.
POKLIČITE 090 4215

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: NSTSNMV
1. ONCE AGAIN IT'S SUMMERTIME - Maxi Priest
2. BITCH - Meredith Brooks
3. NE TREBAM TI JA - Alka Vuica
4. D'YOU KNOW WHAT I MEAN - Oasis
5. LA LLORONA - Concrete Blonde
6. MEN IN BLACK - Will Smith
7. WALK ON WATER - Katrina And The Waves

PREDLOGI:
SPICE UP YOUR LIFE - Spice Girls
IN THE ABSENCE OF SUN - Duncan Sheik
CANDLE IN THE WIND 1997 - Elton John

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH
1. KO VRBE JOKAJO - Vili Resnik
2. V OBLAKIH - Rock'n'band
3. KROG - Damjana Golavšek
4. ČE ME ŽELIŠ - Gaucho
5. NAŠA LADJA - Aleksander Mežek
6. UTRIP SRCA - Avia band
7. KO ODHAJAŠ - Braco Koren

PREDLOGI:
LJUBI, LJUBI, LJUBI - Irena Vrčkovnik
ZGODBA O LJUDEH - Janez Zmazek-Žan
UJEMI DIH POLETJA - Casino band

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOM
1. KO AJDA SPET ZACVETI - Ans. Petra Finka
2. LUNA VE - Vesele Štajerke
3. OŽENI SE DOKLER SI MLAD - Jani Pirš
4. ABRAHAM, BOTER MODROSTI - Monika in Alenka s prijatelji
5. NIHČE NE VE - Ans. Tonija Verderberja
6. LOVSKA - Ans. Lojzeta Slaka
7. VESELICA NA VASI - Mikola

PREDLOGI:
GASILCI VSI POZDRAVLJENI - Ambicija
LJUBIM TE - Slapovi
ZAPOJMO NAŠI MAMICI - Tornado

Izpolnjene kupone pošljite do četrtka, 16. oktobra 1997, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 41

Glasujem za skladbo - tuja: _____
domača: _____
narodnozabavna: _____
Ime in priimek ter naslov: _____

MERKUR®

od 2. do 25. oktobra 1997

MERKURJEVE VROČE CENE

NOVO!

lestev z zglobi, ALPOS, 46-03, iz aluminija, višina 3,30 m
VROČA CENA **19.990,00**

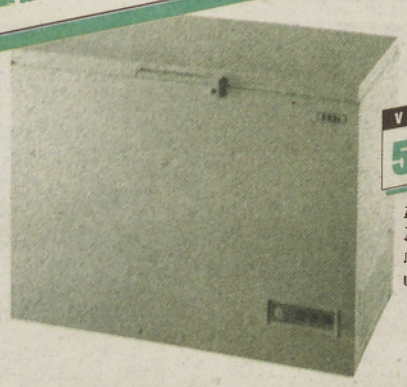

zamrzovalna skrinja, LTH, ZS 300, mere: 955 x 710 x 895 mm, uporabna prostornina 257 l
VROČA CENA **59.990,00**

štedilnik na trda goriva, WAMSLER, K 144, moč 5 kW, možnost ogrevanja 110 m³, mere: 850 x 400 x 600 mm, bele ali rjave barve
VROČA CENA **64.990,00**

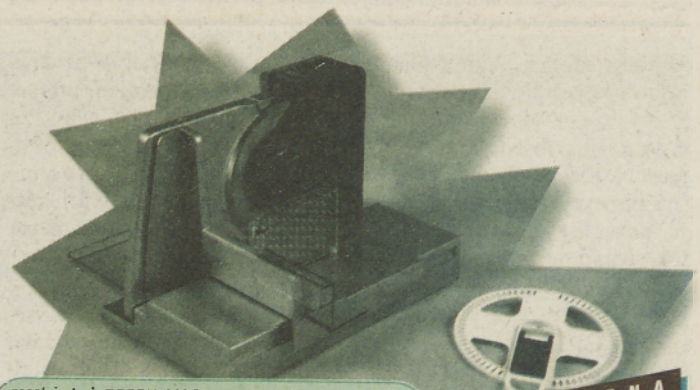

rezalni stroj, BOSCH, MAS 8500, moč 130 W, možnost nastavitve debeline rezin do 24 mm, aparat je zavarovan pred možnostjo ponovnega vklopa
VROČA CENA **16.990,00**

varilni aparat, VARSTROJ, Varmig 142, priključna napetost 220 V/50 Hz, počasna varovalka 16 A, območje varilnega toka od 30 do 140 A, varilna napetost od 15 do 20 V, premer varilne žice 0,6 mm, 0,8 mm, 4 stopnje regulacije varilnega toka
VROČA CENA **69.990,00**

parni likalnik, PHILIPS, HI 510, moč 1600 W, posebna likalna ploskev Excel, sistem za preprečevanje kapljanja, sistem anti-calc, možnost likanja v navpičnem položaju
VROČA CENA **10.990,00**

CREATIM

plafoniera, STEKLARNA LUMINOS, 48/A, PL 7350, max. 1 x 100 W
VROČA CENA **1.790,00**

VROČA CENA **1.090,00**

plafoniera, STEKLARNA LUMINOS, 47/A, PL 18010, max. 1 x 60 W

varčna žarnica, OSRAM, Economy, E 27, 21 W
VROČA CENA **1.290,00**

VROČA CENA **5.590,00**

senzorska svetilka, DOMEX, AI-W/360°, bele barve, steklo: opal, horizontalni kot detekcije 360°, razdalja pokrivanja detektorja do 10 m

jedilnična svetilka, ESTO, 56789, bele barve, E 27, 60 W
VROČA CENA **1.790,00**

VROČA CENA **590,00**

10-delna garnitura žarnic, PHILIPS, Set, bistre žarnice, E 27, v paketu: 2 x 40 W, 2 x 60 W, 2 x 75 W, 4 x 100 W

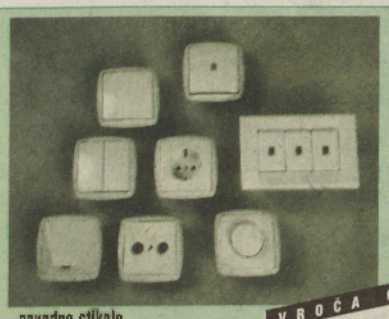

navadno stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614783	VROČA CENA **630,00**
serijsko stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614784	VROČA CENA **770,00**
menjalno stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614785	VROČA CENA **670,00**
križno stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614786	VROČA CENA **760,00**
tipkalo za luč s tlivko, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614788	VROČA CENA **760,00**
tipkalo za zvonec s tlivko, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614789	VROČA CENA **760,00**
varnostna vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614790	VROČA CENA **630,00**
telefonska vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 614792	VROČA CENA **660,00**
končna RTV-vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 615015	VROČA CENA **2.480,00**
prehodna RTV-vtičnica, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 615016	VROČA CENA **2.590,00**
regulacijsko stikalo, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 615882	VROČA CENA **1.990,00**
indikator 8E BE, ELEKTROMATERIAL LENDAVA, 915089	VROČA CENA **1.990,00**

Vroče cene veljajo od 2. do 25. oktobra 1997 za izdelke v zalogi.

televizor, GRUNDIG, P 37/731, ekran 37 cm, avtomatsko programiranje, 70 nastavljivih programov, časovno stikalo, video tekst
VROČA CENA **39.990,00**

videorekorder, PHILIPS, VR 171, avtomatsko čiščenje glave, avtomatska nastavitev programov, VPS sistem, 99 nastavljivih programov
VROČA CENA **37.990,00**

medeninasta ključka, ARIENI, Castor, na ključ ali cilinder
VROČA CENA **1.990,00**

cilindrični vložek za ključavnico, TITAN, 847/66 K 1
VROČA CENA **990,00**

notranje in zunanje omelo, REBOLJ, garnitura
VROČA CENA **1.590,00**

ALPINA

motorna žaga, ALPINA, Profi 540 i, bencinski motor: 54 cm³, moč 2,8 KS, teža 5,8 kg, dolžina meča 45 cm
VROČA CENA **61.990,00**

motorna žaga, ALPINA, Euro 40, bencinski motor: 38 cm³, moč 1,6 KS teža 3,5 kg, dolžina meča 40 cm
VROČA CENA **32.990,00**

veriga za motorno žago, SANDVIK, 68 členov, 3/8"
VROČA CENA **1.790,00**

meč za motorno žago, SANDVIK, HS 58 SPNA, 18"
VROČA CENA **2.690,00**

10-delna garnitura posode iz nerjavne pločevine, BARAZZONI, 18/10, debelo dno, lonec za mleko 1 l, ponev 26 cm z 2 ročajema in pokrovom, kozica 26 cm, kozica 18 cm z dolgim ročajem in pokrovom, lonec 22 cm in pokrov, kozica 20 cm in pokrov
VROČA CENA **25.990,00**

ponev s pokrovom, DOMO, Mistral, premer 26 cm
VROČA CENA **1.990,00**

poliuretanska pena, TKK, Tekapur, 750 ml
VROČA CENA **690,00**

sesalec, SIEMENS, VS 32 A 33 Lava, moč 1400 W, elektronska regulacija moči sesanja, drsni regulator moči z ECO programom, 5 x filtriranje zraka, vtičnica za krtačo Electromatic
VROČA CENA **29.990,00**

opekač kruha, BOSCH, TAT 4506, moč 900 W, elektronski senzor za enakomerno pečenje, avtomatski izkop, predal za drobtine
VROČA CENA **9.990,00**

sušilec las, BOSCH, 3901, moč 1600 W, 5 temperaturnih stopenj in dve ventilatorski stopnji
VROČA CENA **4.990,00**

brivnik, CORONA, Flex Integral 5414, omrežna napetost od 100 do 240 V, napetostno območje polnjenja akumulatorja od 12 do 240 V, posebno rezilo za prirezovanje in britje daljših dlak, trojni sistem britja
VROČA CENA **18.990,00**

šivalni stroj, ELNA, 3005, nastavljiva hitrost šivanja, za šivanje od svile in mehkega usnja ter raztegljivih tkanin do jeansa, enostopenjska avtomatska izdelava gumbnice, avtomatsko vdevanje sukanca, številni praktični in okrasni vbodi...
VROČA CENA **77.990,00**

MERKUR JE MOJ SVET ...

... ker mi pri nakupu znajo svetovati

... ker ima pestro izbiro dobrega blaga,
... ker z Merkurjevimi karticami nakupujem še ceneje,
... ker lahko nakupujem tudi na 12 obrokov,
... ker mi večino blaga dostavijo na dom brezplačno,
... ker lahko kupljeno blago zamenjam za drugo,
... ker lahko najamem orodje in stroje za domača dela.

OBIŠČITE MERKURJEVE SPLETNE STRANI: WWW.MERKUR.SI.

OBIŠČITE MERKURJEVO PRODAJALNO

MURSKA SOBOTA: TC MERKUR.

IN MERKURJEVI FRANŠIZNI PRODAJALNI

CANKOVA: KZ Zadružni center. **ORMOŽ:** Merkur v Hardeku.

Bodite in ostanite zdravi!

Zdravstveno zavarovanje nam daje socialno varnost

Veliko strani bi lahko popisali, če bi še enkrat pisali o vsem, kar je že bilo zapisano ali izrečeno o tem, kaj je zdravje in kaj nam pomeni. Kakšno modro bi dodali še sami in seveda priznali, da je vse povedano v zvezi z zdravjem tako trdno na zemlji in pri človeku, kot drži, da jesen pride vsako leto.

Da, jesen je tu. Letos tako čudovita, da najdemo v njej, če hočemo, obilo energije za svoje telo in dušo. Naj nam bo dano, da jo bomo znali in zmogli videti in se z njo hraniti, saj nam je narava kot zdravilo. Saj veste, kaj pravijo, da zdravje ni samo čas, ko ni bolezni, ampak je človek zdrav takrat, ko je njegovo počutje v duši in telesu umirjeno in v ravnovesju. Vemo, da to ravnovesje sunki z leve in desne, stresi zaradi problemov in težav nenehno podirajo, toda prav človek mora samega sebe, če to želi, vedno znova vzpostavljati v ravnovesje. Nihče drug ne more narediti za njegovo zdravje več od njega samega.

Saj res, koliko in kaj smo to poletje in to jesen že naredili za svoje zdravje? Smo se sploh imeli čas vprašati o tem? Ne gre za to, da bi črnili tiste, ki na to še pomislili niso. Skoraj gotovo se je to zgodilo prav vsem vsaj enkrat v življenju, da dokler je zdravje tu, ga spregledamo in se nam zdi kot saoumeven dar, zaznan šele takrat, ko smo ga izgubili, ter se moramo znova boriti zanj. Namesto nas pa se ne more boriti nihče drug, medicina in vsi zdravniki pa tudi najbližji nam pri tem lahko samo pomagajo. In v veliko pomoč so nam, če vemo, kako do njih, in če vemo, kako nam ob tem lahko pomaga tudi naš sistem zdravstvenega zavarovanja.

Zdravstveno zavarovanje - obvezno in prostovoljno

Zdravstveno zavarovanje, takšno kot je, poznamo že skoraj pet let. Saj ne gre za to, da bi spet bilo načrtovano njegovo spreminjanje, ki bi ves sistem postavilo na glavo, toda v njem je vsako leto nekaj novega, zato je prav, da ga spet predstavimo, povezano seveda z novostmi, ki ga dopolnjujejo in določene vsebine postavljajo na novo.

Zavod za zdravstveno zavarovanje ima organizirane izposojevalnice tehničnih in ortopedskih pripomočkov za začasno ali trajno uporabo. Zavarovanec ali svojci naročilnico o potrebnosti tehničnega ali ortopedskega pripomočka potrdijo na enoti Zavoda, nato pa si z njo v izposojevalnici izposodijo potrebni pripomoček. Ti so dolžni pripomoček, ko ga ne potrebujejo več, vrniti.

Naše zdravstveno zavarovanje je sestavljeno iz dveh delov. Imamo obvezno ter prostovoljno zdravstveno zavarovanje. Za obvezno zdravstveno zavarovanje se s plačevanjem prispevkov zavarujemo pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje, prostovoljno zdravstveno zavarovanje pa lahko sklenemo tudi pri kateri-od drugih zavarovalnic, ki ponujajo to obliko zavarovanja.

Obvezno zdravstveno zavarovanje je po zakonu obvezno za vse, ki stalno prebivajo v naši državi. Tujcem, ki pri nas nimajo stalnega prebivališča, pa lahko zdravniki in zdravstveni delavci ponudijo le nujno medicinsko pomoč, za katero se potem plačilo opravi glede na mednarodne dogovore ali iz državnega proračuna. V našem sistemu obveznega zdravstvenega zavarovanja velja določena stopnja solidarnosti in vzajemnosti med zavarovanci, to pomeni, da je breme zdravljenja in socialne varnosti ob bolezni do določene mere porazdeljeno na vse plačnike zavarovanja.

Če smo obvezno zdravstveno zavarovani, potem vemo, da imamo v času bolezni ustrezno socialno varnost, torej da nas in naše družinske člane v zdravstvenih ustanovah zdravijo ter da imamo v bolezni še druge pravice in ugodnosti za lažje življenje. Da pa je tako, moramo plačevati prispevke tudi takrat, ko smo zdravi. Zavarovanec in njegovi družinski člani, ki so odvisni od njega, so torej osnovno zdravstveno zavarovani takrat, ko so prijavljeni za zavarovanje in so plačani prispevki zavarovanja. Prispevke za osnovno zdravstveno zavarovanje plačujejo zavarovanci in njihovi delodajalci, poseben prispevek za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni pa plačujejo le delodajalci.

Zavarovani torej moramo biti vsi, višina prispevka ali plačila pa je odvisna od višine prejemka zavarovanca. Če je zaposlen, je to delež (po določenem odstotku) od plače, če je upokojenec, potem od pokojnine, samostojni obrtnik ali podjetnik prispeva od prihodka opravljanja samostojne dejavnosti, invalidi od invalidnine, prejemniki denarnega nadomestikla od družbene pomoči in drugega. So pa tudi ljudje, ki nimajo ne zaposlitve, ne kakega vira prihodkov, ne premoženja. Zanje je prispevek za osnovno zdravstveno zavarovanje dolžna plačati občina, kjer stalno prebivajo.

Če sem obvezno zdravstveno zavarovan, imam pravico do ...

Zavarovanec, ki ima plačane prispevke za osnovno zdravstveno zavarovanje, ima zato določene pravice, in sicer do zdravstvenih storitev in določenih denarnih nadomestil.

Med pravice do zdravstvenih storitev spadajo:

- v zdravstvenih ustanovah opravijo zavarovancu ali bolniku preiskave, s katerimi odkrivajo bolezen,
- zdravijo bolezen in pomagajo bolniku (rehabilitacija), da se lažje vrne v vsakdanje življenje,
- oskrbijo ga z zdravili in tehničnimi ter ortopedskimi pripomočki,
- opravijo preglede in vse druge storitve v zvezi z materinstvom,
- po programu opravijo tudi preventivne preglede.

Večino teh storitev opravi osebni zdravnik zavarovanca, po potrebi pa tudi drugi specialisti v specialističnih ambulantah, bolnišnicah, zdraviliščih ter klinikah, plača pa jih zdravstvena zavarovalnica oziroma Zavod za zdravstveno zavarovanje. ***Plača jih, vendar ne vse v celoti in različno za posamezne skupine zavarovancev.***

Zakon določa, da zavarovalnica iz blagajne osnovnega zdravstvenega zavarovanja v celoti plačuje storitve in druge pravice otrokom in mladini, ki se redno šolajo, ter ženskam v zvezi z nosečnostjo in porodom. Vsi drugi zavarovanci morajo pri posamezni storitvi ali pri zdravilih del cene doplačati iz lastnega žepa ali se za to dodatno prostovoljno zavarovati. Razliko pa lahko plača tudi tretji. To je lahko država, ki iz proračuna že plačuje razliko pri storitvah za vojaške invalide, vojne veterane, žrtve vojnega nasilja in civilne invalide vojne.

Zakon pa še posebno našteva bolnike ali osebe, katerim se iz sredstev obveznega zdravstenega zavarovanja plačujejo vse storitve zaradi zelo hude bolezni, poklicnih bolezni in poškodb pri delu. Brez doplačila pa v zdravstvenih ambulantah in ustanovah opravijo tudi nujno zdravljenje za socialno ogrožene, najtežje invalide in starejše od petinsedemdeset let.

Med pravice do denarnih nadomestil spadajo:

- zaposleni zavarovanci dobijo denarno nadomestilo za čas zadržanosti od dela zaradi bolezni nad trideset delovnih dni,
- denarno nadomestilo pripada zavarovancu tudi v primeru, če ta neguje najbližjega družinskega člana,
- delno se povrnejo potni stroški zaradi zdravljenja ter stroški pogreba.

Najprej do izbranega zdravnika

Na to, da si izbiramo osebnega zdravnika, ki nam potem pomaga v bolezni ali nas napoti do specialistov, smo se že navadili. Odrasli si izberemo zdravnika splošne prakse, za otroke običajno izbiramo otroškega ali šolskega zdravnika, ženske si lahko izberejo tudi svojega osebnega ginekologa ter vsi osebnega zobozdravnika. Osebnega zdravnika si lahko izbiramo med zdravniki, ki delajo v zdravstvenem domu ali pa med zasebniki, ki imajo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje sklenjeno koncesijo za opravljanje osnovne ali specialistične zdravstvene dejavnosti. Osebnega zdravnika si izbiramo najmanj za eno leto, pred pretekom tega časa pa zdravnika lahko zamenjamo, če je prišlo med bolnikom in zdravnikom do nesoglasij in nezaupanja. Zdravnik bolnika lahko odkloni le, če ima že preveč opredeljenih oseb.

Osebni zdravnik zdravi, po potrebi svoje bolnike napoti k specialistom ali v bolnišnico ter ugotavlja nezmožnost za delo zaradi bolezni ali poškodbe (do trideset dni). Osebni zdravnik nas torej po potrebi napoti k specialistu določene medicinske veje, bolnik sam pa si lahko izbere, h kateremu ali v katero bolnišnico bo šel.

S potrjeno zdravstveno izkaznico ter izkaznico o dodatnem zdravstvenem zavarovanju bolnik dokazuje, da je zdravstveno zavarovan ter da ima pravico do »brezplačnih« zdravstvenih storitev. Zdravstveni delavec zavarovanca, ki nima urejene izkaznice, lahko odkloni, razen če ta potrebuje nujno medicinsko pomoč ali pa je bolnik opravljeno storitev pripravljen v celoti plačati.

Sicer pa je pred vrati uvajanje kartice zdravstvenega zavarovanja, s čimer želi Zavod za zdravstveno zavarovanje posodobiti način izkazovanja zavarovanja ter pri tem doseči doslednost in nadzor.

K zdravniku s potrjeno zdravstveno izkaznico

Potrjena zdravstvena izkaznica pomeni, da smo zdravstveno zavarovani. Potrjevanje izkaznice ni novost, res pa je, da v zadnjem času Zavod za zdravstveno zavarovanje od zdravstvenih delavcev zahteva, da dosledno preverjajo urejenost izkaznice.

Ali čakalna doba ali samoplačniška ambulanta

Čakalne dobe so za bolnike gotovo ena najbolj bolečih točk našega zdravstvenega sistema. Zavod se je z zdravstvenimi ustanovami sicer dogovoril za čas čakanja na storitev, vendar je še vedno tako, da je potreb po zdravstvenih storitvah več, kot jih v javnem zdravstvu morejo ali smejo opraviti, in trajajo čakalne dobe predvsem za zahtevne zdravstvene storitve in posege leto in več. Bolniki si pomagajo z obiskom zdravstvenih ustanov v tujini, na primer čez mejo na Hrvaškem, ali s tem, da gredo v samoplačniško ambulanto. Dolga čakalna doba za določeno zdravstveno storitev pri nas pa ni razlog, da bi dobil zavarovanec od domače zdravstvene zavarovalnice povrnjeno plačilo za storitev, ki so mu jo opravili v tujini ali samoplačniški ambulanti.

Čakalnih dob pa ni v samoplačniških ambulantah. Ob tem moremo vedeti, da samoplačniško ambulanto lahko organizirajo tudi javni zdravstveni zavodi ter zasebniki, ki sicer imajo z zdravstveno zavarovalnico podpisano pogodbo o delu. Pomembno je vedeti, da zdravniki, ki imajo koncesijo z zdravstveno zavarovalnico ter še organizirano samoplačniško ambulanto, lahko v slednji delajo le zunaj objavljenega delovnega časa, ki je določen za nesamoplačniško ambulanto. Pogoji, urnik dela in cene storitev samoplačniške ambulante morajo biti izobešeni, delo v taki ordinaciji pa ne sme podaljševati rokov ali spreminjati vrstnega reda v čakalni knjigi v nesamoplačniški ordinaciji. Bolnik torej ni dolžan plačati zdravstvene storitve, če je ta bila opravljena v rednem delovnem času ambulante. Če pa se to vendarle zgodilo, ima pravico, da od Zavoda dobi vrnjen denar za plačilo.

Doplačilo storitve, čeprav je plačano osnovno in dodatno zdravstveno zavarovanje

Bolnik, ki ima urejeno osnovno in dodatno zdravstveno zavarovanje, je bil začuden nad tem, da bi moral določeno zdravstveno storitev doplačati. Možno je tudi to, in sicer samo v treh primerih, če zavarovanec zahteva ali pristaja na opravljeno storitev v višjem standardu, kot je določen v osnovnem zdravstvenem zavarovanju. Doplačilo se pogosteje terja za določen pripomoček, ki je nad standardom, ali ob zdraviliškem zdravljenju, ko je hotelski del oskrbe v zdravilišču nad dogovorjeno ravnijo. Zdravstveno storitev pa moramo plačati v celoti tudi v primeru, če želimo imeti opravljeno storitev brez zdravstvene izkaznice ali pri specialistu brez napotnice, pa le-ta ni nujno potrebna, če pripomoček izgubimo ali ga iz malomarnosti poškodujemo ali če potrebujemo zdravniško mnenje za drugo zadevo, na primer za zavarovalnico, sodišče in drugo.

MAJDA HORVAT
Foto: Nataša Juhnov

Zdravljenje, pregled ali preiskava v tujini

Zdravljenje, pregled ali preiskavo v tujini lahko predlaga zavarovanec sam, njegovi svojci ali izbrani zdravnik. Direkcija Zavoda nato zaprosi domačo kliniko za mnenje o upravičenosti zdravljenja na tujem oziroma o tem, ali so pri nas izčrpane možnosti zdravljenja bolezni ter ali je mogoče pričakovati uspešno zdravljenje na tujem ali vsaj preprečitev slabšanja zdravstvenega stanja. Po pridobljenih mnenjih in pregledu dokumentacije zdravniška komisija izda mnenje o napotitvi na zdravljenje v tujino. Direkcija Zavoda uredi tudi vse potrebno za sprejem bolnika na tujem ter plačilo stroškov zdravljenja in drugo. Na isti način bolnik uveljavlja tudi pravico do pripomočka iz tujine ali opravi preiskavo organskega tkiva za transplantacije.

Novost k pravilom o izbiri osebnega zdravnika

Do sedaj je veljalo, da je moral bolnik, ki se je po enem letu odločil zamenjati osebnega zdravnika, pri njem napisati izvajo oziroma listino o prekinitvi izbire. Sedaj mu tega ni več potrebno, ampak gre lahko k novemu zdravniku in pri njem izpolni tako listino o prekinitvi prejšnje izbire ter hkrati podpiše izjavo o novi izbiri. Bolnik tudi ni dolžan navesti razloga zamenjave. Enako ravna zavarovanec v primeru, da zdravnika sporazumno z njim zamenja pred pretekom enega leta, ali ugotovi utemeljenost zdravniška komisija.

Zavod za zdravstveno zavarovanje se pripravlja na uvajanje kartice zdravstvenega zavarovanja, zato iščejo in vabijo vse državljane, ki še nimajo urejenega osnovnega zdravstvenega zavarovanja, da se oglasijo na enotah Zavoda in se zdravstveno zavarujejo. Vabijo tudi delodajalce, da uredijo in preverijo status zavarovanja za svoje zaposlene, preverjajo pa tudi status zavarovanja za šolajoče se člane družine in tiste, ki so zaposleni v tujini. Če bodo evidence natančnejše, bo tudi uvajanje kartice zdravstvenega zavarovanja boljše in popolnejše.

Povračilo potnih stroškov po novem

Kadar zavarovanec uveljavlja pravico do povračila potnih stroškov za prevoz z javnim prevoznim sredstvom, mora k »potrdilu o potrebi potovanja« predložiti še vozovnico. V primeru, da se je peljal z osebnim avtomobilom, so mu od Zavoda priznani ti stroški. To je novost. Še vedno pa velja, da so zavarovancu stroški prevoza z najcenejšim prevoznim sredstvom v posameznem koledarskem mesecu zmanjšani za pet odstotkov zajamčene plače (1759 tolarjev), kar je zavarovančev prispevek k stroškom prevoza.

Bolnik, ki se dlje časa zdravi v bolnišnici in je za konec tedna z zdravnikovim dovoljenjem odpuščen domov, lahko dobi pri blagajni bolnišnice povrnjene potne stroške. Predložiti mora »dovolilnico za vikend izhod«.

Drugi večdnevni izhodi bolnikov iz bolnišnice se ne štejejo za konectedenske izhode in potne stroške bolniku plačuje Zavod.

*Zdravila, **ki niso** na seznamu zdravil, ki jih delno ali v celoti plačuje Zavod za zdravstveno zavarovanje iz blagajne osnovnega zdravstvenega zavarovanja, nam zdravnik lahko predpiše na tako imenovani beli recept. Vrednost predpisanega zdravila bolnik v lekarni plača v celoti sam ali pa za to sklene paket dodatnega zdravstvenega zavarovanja. Bolniki sami plačujejo tudi vse storitve, ki jih opravi zdravnik v samoplačniški ambulanti, ter predpisana zdravila, prav tako pa vse storitve, ki so posledica napotitve iz samoplačniške ambulante k drugim zdravnikom, specialistom ali v bolnišnico.*

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je specializirana zdravstvena zavarovalnica, ki poleg obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki ga izvaja za vse državljane Slovenije, omogoča tudi prostovoljno zdravstveno zavarovanje.

Letos se izteče peto leto, odkar je ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE ponudil in uspešno izvaja prostovoljno zdravstveno zavarovanje. V tem času se je izkazal Zavod kot zaupanja vreden partner tako pri zavarovancih kot pri izvajalcih zdravstvenih storitev. Zavodu je v tem času zaupalo prek 1,2 miliona zavarovancev, ki lahko z majhno zeleno izkaznico brez težav uveljavljajo zavarovanje pri vseh izvajalcih obveznega zdravstvenega zavarovanja (pri splošnem zdravniku, zobozdravniku, specialistu, v bolnišnici, zdravilišču in lekarni).

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje za doplačila

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje za doplačila, ki je nadomestilo za nekdanjo »participacijo« pri zdravniku, pokriva kar dobršen del cene zdravstvenih storitev.

Pravzaprav je le redkim posameznikom znano, da se iz zavarovanja za doplačila plača kar [illegible] vrednosti vseh storitev osnovne zdravstvene in zobozdravstvene dejavnosti, specialističnih ambulant ter bolnišnične in zdraviliške dejavnosti. Najzahtevnejši operativni posegi so plačani stoodstotno, zdravila s pozitivne liste, ortopedski in drugi pripomočki pa v višini 25 %. Iz zavarovanja za doplačila se npr. pokrije kar 70 % vrednosti reševalnih prevozov, 75 % stroškov za zobno protetiko, očesne pripomočke, zdravila z vmesne liste in še bi lahko naštevali.

Zdravstveno zavarovanje za doplačila je torej tisto zavarovanje, ki zavarovancu omogoča enostavno, relativno poceni in zanesljivo plačilo stroškov zdravstvenih storitev, pripomočkov in zdravil, ki jih potrebuje, ko ima težave z zdravjem. Istočasno pa seveda omogoča odpraviti tveganje zaradi velikih stroškov, ki bi nastali z doplačili v primeru bolezni oz. drugih zdravstvenih problemov.

Dosedanje ocene tega zavarovanja so obetavne. Ne samo, da je bilo zavarovanje izvajano v neposredno korist zavarovancev, ki so bili deležni zdravstvenih storitev, pač pa so z njim v večini zadovoljni tudi izvajalci, saj jim omogoča pregledno, pravočasno in zanesljivo plačevanje njihovih storitev. Predvsem pri Zavodu najbolj cenijo zanesljivost - tako izvajalci kot tudi uporabniki, tj. zavarovanci.

Večina zavarovanj za doplačila je sklenjena kolektivno - med zavarovalnico in delodajalcem v imenu zavarovanca - in se konec letošnjega leta iztečejo, zdravstvene izkaznice, izdane na tej podlagi, pa postanejo 1. 1. 1998 neveljavne.

Zato je Zavod v letošnjem letu pripravil zelo **ugodno ponudbo (večji popust na premijo)** za vse, ki se odločijo podaljšati zavarovanje pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Tako veljajo trenutno naslednje ugodnosti pri sklenitvi zavarovalne pogodbe za najmanj 5 let:

- **pri mesečnem načinu plačevanja znaša mesečna premija [illegible] SIT (za krvodajalce, ki so najmanj 20-krat darovali kri, je premija 1.200 SIT);**
- **pri letnem načinu plačevanja znaša letna premija 15.264 SIT (za krvodajalce pa 12.384 SIT)**

Zavarovanje je mogoče skleniti individualno (pri tem lahko podjetje, obrtnik oz. sklenitelj svojim delavcem - zavarovalcem samo odteguje premijo in jo nakazuje Zavodu) ali skupinsko, način plačila premije je lahko letni ali obročni.

Dodatna zdravstvena zavarovanja

Poleg t. i. prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja za **doplačila do polne vrednosti storitev** iz obveznega zavarovanja ima Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije uveljavljen tudi sistem **dodatnih prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj**, s katerim si lahko vsakdo zavaruje bodisi višjo raven zdravstvenih storitev, kot mu pripada po obveznem zavarovanju, drugačen postopek pri uveljavljanju zdravstvenih storitev ali večji obseg zdravstvenih storitev. Med najbolj razširjenimi oblikami dodatnih zdravstvenih zavarovanj sta **NADSTANDARD A, NADSTANDARD B** ter **ZAVAROVANJE ZA TUJINO**.

NADSTANDARD A omogoča višjo raven storitev, in sicer:

- bivanje v eno- ali dvoposteljni bolnišnični ali zdraviliški sobi s TV in telefonom,
- dodatno nemedicinsko nego, postrežbo in prehrano v času zdravljenja v bolnišnici ali zdravilišču,
- v sobi lahko z vami biva tudi eden vaših najbližjih,
- zahtevnejše pripomočke ali pripomočke, izdelane iz kvalitetnejših materialov, vključno tehnično zahtevnejše zobnoprotetične nadomestke iz boljših materialov in fiksne ortodontske aparate ali materiale (ni vključena izdelava zobnoprotetičnih nadomestkov iz zlata), ki vam v obveznem zdravstvenem zavarovanju ne pripadajo,
- zdravila z negativne liste, ki so predpisana na recept.

Pri tem zavarovanju zavarovanci največ koristijo dodatne ugodnosti v bolnišnici (enoposteljna soba ...), zdravila z »negativne liste«, predpisana na zdravniški recept, zobnoprotetične nadomestke iz boljših materialov (npr. porcelan) in nekatere druge zdravstvene pripomočke iz boljših materialov (očala).

Opozoriti pa je potrebno, da lahko zavarovanec za nadstandard A uveljavlja zobnoprotetične nadomestke iz boljših materialov le pri zobozdravniku, ki ima z Zavodom pogodbo.

NADSTANDARD B omogoča drugačen postopek pri uveljavljanju storitev, in sicer:

- storitve osnovne zdravstvene dejavnosti, vključno z zdravljenjem zob, pri zdravniku, ki ni zavarovančev osebni zdravnik, v samoplačniški ambulanti oziroma pri zdravniku ali v zdravstvenem zavodu, ki z Zavodom nima sklenjene pogodbe; zavarovanje vključuje tudi vsa registrirana zdravila, ki jih predpiše zdravnik, ki zdravi zavarovanca;
- ambulantnospecialistične storitve v samoplačniški ambulanti pri zdravniku brez napotnice ali pri zdravniku specialistu oziroma zdravstveni organizaciji, ki z Zavodom nima sklenjene pogodbe; zavarovanje vključuje tudi vsa registrirana zdravila, ki jih predpiše zdravnik, ki zdravi zavarovanca;
- storitve splošnega zdravnika in ambulantnospecialistične zdravstvene storitve v tujini skupaj z zdravili.

Osnovni motiv zavarovancev za nadstandard B je, da se s tem zavarovanjem izognejo predolgim čakalnim dobam pri nekaterih specialističnih pregledih.

Obe zavarovanji za nadstandard se sklepata za dobo treh let in imata trimesečno čakalno dobo (obdobje, v katerem zavarovanec še ne more uveljavljati zavarovanja).

Zavod ima tudi za nadstandardna zavarovanja podpisane pogodbe z velikim delom izvajalcev po Sloveniji (zdravilišča, bolnice, lekarne ...), kjer jih nima, pa lahko zavarovanec uveljavlja pri Zavodu izplačilo zavarovalnine.

Zavarovanje za tujino

Čeprav del stroškov nujnega zdravljenja v tujini poravna že naše obvezno zdravstveno zavarovanje, pa izkušnje kažejo, da so stroški zdravljenja v tujini dosti višji, kot jih plačajo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. To velja zlasti za države, s katerimi nimamo sklenjenih konvencij oziroma sporazumov, pa tudi države, s katerimi imamo sklenjene sporazume, zlasti če se ljudje obračajo na zasebne zdravnike in zdravstvene ustanove oz. tiste, ki nimajo pogodbe z državnim organom zavarovanja.

Zaradi tega je Zavod že konec 1995. leta uvedel novo dodatno zdravstveno zavarovanje za TUJINO, s katerim se pokrije prav ta razlika do polne vrednosti storitev v tujini, če gre za primere nujnega zdravljenja bolezni ali poškodbe, in sicer za naslednje zdravstvene storitve:

- osnovna in specialistična dejavnost;
- bolnišnično zdravljenje;
- zdravila na recept;
- nujne zobozdravstvene storitve;
- pripomočke, ki so del nujnega zdravljenja;
- nujne reševalne prevoze, vključno s prevozom v Slovenijo.

Zavarovanje lahko vključuje tudi širši obseg kritja ob bolezni in poškodbi, nastali pri alpinizmu oz. neurejenih smučiščih, pri športnorekreacijskih dejavnostih z večjim tveganjem in pri aktivni udeležbi na organiziranih športnih tekmovanjih in pripravah.

Zavarovati se je mogoče za različno časovno obdobje, od 3 do 90 dni, individualno, družinsko ali skupinsko in glede na to se giblje tudi višina premije, ki je vsekakor zelo ugodna.

Vsakdo, ki želi zvedeti več informacij o katerem koli zdravstvenem zavarovanju, se lahko obrne na **Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Območna enota Murska Sobota, Slovenska ul. 48, telefonska št. 31 550, Oddelek za prostovoljno zavarovanje** ali na katero od naših izpostav v Ljutomeru, Slavka Osterca 14, telefonska št. 81 202; v Gornji Radgoni, Partizanska cesta 20, telefonska št. 61 132 in v Lendavi, Kranjčeva ul. 4, telefonska št. 75 045.

Lepo je biti zdrav, žal pa tudi nesreča nikoli ne počiva, tako da ne vemo, kdaj, kje in kaj nas bo doletelo. Seveda zdravje želimo vsem in vselej. A previdnost, mati modrosti, nam narekuje, da je stroške zdravljenja, ki so včasih nepredvidljivi, pametno zavarovati.

PROSTOVOLJNA ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA

PODALJŠANJE ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA ZA DOPLAČILA!

Doplačila v zdravstvu je pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije doslej zavarovalo že blizu 1.200.000 prebivalcev Slovenije. Zavarovalnica je zanesljivo in odgovorno zadovoljila vsa pričakovanja zavarovancev in izvajalcev zdravstvenih storitev.

Njena varnost tudi v prihodnje zagotavlja vsem zanesljivo poravnavo dobrih zdravstvenih storitev.

ZZZS

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
OE Murska Sobota, Slovenska 48, tel.: 069 31 550.

PETEK
10. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1
12.10 Tri krone, švedska nad., 7/13
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.35 Omizje
15.10 Koncert elektroakustične glasbe
15.35 Tito, dokumentarni film
17.00 Obzornik
17.10 Dogodivščine iz živalskega vrta
18.00 Po Sloveniji
18.40 Hugo
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Agencija
21.40 Lažji od zraka, ameriška serija
22.35 Odmevi, vreme, šport
23.15 Murphy Brown, ameriška nanizanka
23.40 Vrnitev neimenovane, ameriški film

TV SLOVENIJA 2
11.55 Mostovi
12.25 Slovenski utrinki
12.55 Oddaja o računalništvu
13.25 Salman Rushdie, angleška dokumentarna oddaja
14.15 Podoba podobe
14.45 Zgodbe iz školjke
15.15 Kristina, francoski film
16.50 Frasier, ameriška nanizanka
17.15 Karina in Ari, francoska nanizanka
17.45 Vžigalice, francoska nadaljevanka, 2/6
18.35 Kraljičin nos, angleška nadaljevanka, 5/6
19.00 Znanost in tehnologija
19.30 Karina in Ari, francoska nanizanka
20.00 150 let Narodnega doma v Celju, prenos
21.00 Dama v belem, ameriški film
22.50 10.000 obratov
23.45 Slovenski jazz iz jazz kluba Gajo

POP TV
10.00 Santa Barbara - 11.00 Umor, je napisala - 12.00 F/X - umori s trikom - 13.00 POP-kviz - 13.30 Taksi - 14.00 Nikita - 15.00 Skrivni svet Alexa Macka - 15.30 Umor, je napisala - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP-kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Obalna straža na kolesih - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Smrtonosni mikrobi - 21.00 Milenium - 22.00 Pošastki, ameriški film - 23.30 Seks s ... - 0.00 Playboy - 0.30 Žrebci, erotični film - 2.00 24 ur

TV HRVAŠKA 1
7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.25 Santa Barbara - 13.10 Sinovi neviht - 14.15 Poročila - 14.20 Za otroke - 14.50 Izobraževalni program - 16.05 Poročila - 16.15 Krivda, nadaljevanka - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Govorimo o zdravju - 19.30 Dnevnik - 20.15 Dokumentarna oddaja - 21.10 Koncert Miroslava Škore - 22.05 Pol ure kulture - 22.40 Opazovanja - 23.15 Tednik, talk show - 0.15 Poročila - 0.20 Nočna straža

TV HRVAŠKA 2
15.10 Koledar - 15.20 Kinoteka - 16.45 Za otroke - 17.15 Mojstrovine svetovnih muzejev - 17.30 Acapulco z dušo in telesom - 17.55 Izobraževalna oddaja - 18.25 Hugo - 19.00 Španijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.15 Stranka, nadaljevanka - 21.15 Poročila - 21.30 Popolna tujca - 22.00 Ljubezen ni dovolj, ameriški film - 23.40 Verižna reakcija, ameriški film

TV MADŽARSKA 1
5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.05 Družina Faller - 9.35 Ponovitve - 11.10 Dallas - 12.00 Zvon - 12.05 Pop in lahka glasba - 13.00 Dnevnik - 14.00 Narodnostne oddaje - 14.50 Otroški program - 16.00 Heidi in Erni - 16.30 Vesoljske igre - 17.00 Tv-doktor - 17.10 Deklamacija - 17.15 Za upokojence - 17.45 Regionalni dnevniki - 18.05 Okno - 19.05 Za otroke - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Dallas - 20.50 Desert - 21.50 Ekskluzivno - 22.10 Keno - 22.20 Diva, francoski film - 0.15 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
14.20 Nepričakovano potovanje - 15.05 Kje, kaj? - 15.30 Ekologija - 16.05 Orson in Olivia - 16.30 Friderikus - 18.30 Arboretumi - 18.40 Strasti - 19.30 Družina Onedin - 20.00 Razpad monarhije - 20.45 Telešport - 22.00 Aktualno - 22.25 Dnevnik - 22.40 Telešport - 0.00 MC

TV AVSTRIJA 1
6.00 Otroški program - 9.30 Srednja šola v Kaliforniji - 9.55 Obalna straža - 10.40 Skrivnost Sahare, zadnji del pustolovskega filma - 11.50 Konfeti - 12.15 Deklica s čarobnimi močmi - 12.40 Tom in Jerry - 13.45 Ko so živali zapustile gozd - 14.20 Pink Panter - 14.50 Dr. Quinn - Zdravnica iz strasti - 15.40 A tim - 16.25 Obalna straža - 17.15 Zahodni Central park - 18.05 Glej, kdo tam razbija - 18.30 Grozno prijazna družina - 19.00 Prijatelji - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Šport - 20.15 Tvegana igra, srhljivka - 21.50 Film - 23.15 Čas v sliki - 23.20 Film - 0.45 Šport.

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila - 9.05 Pozabljena ljubezen, film - 10.35 Bogati in lepi - 11.20 Dežela danes - 12.00 Poročila - 12.10 Vera - 13.00 Poročila - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Gorski zdravnik - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejok vsak dan - 17.00 Poročila - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Primer za dva - 21.15 Naš svet - 22.10 Poročila - 22.35 Moderni časi - 23.35 Josef Hader zasebno - 0.30 Svet filma

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Čas za kulturo - 9.45 Novo... - 10.15 Borza - 10.45 Deželni magazin - 11.30 V Turingiji - 12.00 Umetnost na koncu tisočletja - 13.00 Priče stoletja - 14.00 Jazzbaltica: John Scofield - 14.45 Stara pločevina - mlada ljubezen, film - 15.00 Šport pod drobnogledom - 15.30 Gospod Zengerle se ne predaja, dokumentarni film - 16.25 Narejeno v Švici - 16.30 Arhitektura - 17.15 Govorilna ura - 18.15 Potovanja k umetnosti: Sardinija - 19.00 Danes - 19.20 Čas za kulturo - 20.00 Poročila - 20.15 Dežela hribov - 21.00 Inter - City - 21.30 3satova borza - 22.00 Zapiski iz tujine - 22.10 Poročila - 22.35 Enajsti festival male umetnosti - 23.35 Pokaži mi, kako lahko letiš, film - 1.10 Deset pred deseto - 1.35 Čas za kulturo - 2.15 Pogledi s strani - 2.20 Jazzbaltica 1997: Max Roach in Abdullah Ibrahim

SOBOTA
11. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1
8.00 Radovedni Taček: Košara
8.25 Pod klobukom
9.10 Taborniki in skavti
9.25 Naša pesem
9.50 Vžigalice, francoska nadaljevanka, 2/6
10.40 Hugo
11.10 Tednik
12.10 10.000 obratov
13.00 Poročila
13.05 Karaoke
14.05 Strela z jasnega, nemška nanizanka
14.55 Sprehodi v naravo
15.10 Veliki voz, danski film
17.00 Obzornik
17.10 Svet odkritij, ameriška serija
18.00 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
18.40 Hugo
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.10 Zlati boben
21.45 Povej naprej
22.15 Poročila, vreme, šport
22.45 Wycliffe, angleška nanizanka

TV SLOVENIJA 2
9.10 Zgodbe iz školjke
9.45 Dama v belem, ameriški film
11.35 Pomp
12.35 Karina in Ari, francoska nanizanka
13.00 Šport
19.30 Karina in Ari, francoska nanizanka
19.50 Kvalifikacije za SP v nogometu, Slovenija - Hrvaška
21.50 National Geographic, ameriška serija
22.40 Zlata šestdeseta: Nostalgija z beatniki
23.40 V vrtincu
0.10 Sobotna noč

POP TV
8.00 Zverinice - 8.30 Reboot - 9.00 Munkci - 9.30 Peter Pan - 10.00 Morska deklica - 10.30 Power Rangers - 11.00 Proti vetru - 12.00 Obraz tedna - 12.30 Cosby - 13.00 Formula 1, trening - 14.00 Beverly Hills - 15.00 Melrose Place - 16.00 Smrtonosni mikrobi - 17.00 Highlander - 17.45 Robocop - 18.30 Herkul - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Nedokazana krivda, ameriški film - 22.15 Odpadnik - 23.00 Pasji vojaki, ameriški film - 1.00 Playboy special - 2.00 24 ur

TV HRVAŠKA 1
8.30 Poročila - 8.35 Power Rangers - 9.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 11.00 Otroški festival - 12.00 Dnevnik - 12.25 Artur, Merlin in Prchlikovi, češki film za otroke - 13.45 Trienale male keramike - 13.55 Poročila - 14.00 Pot za Avonle, serija - 14.50 Otroška serija - 15.40 Televizija o televiziji - 16.15 Dr. Quinnova, nanizanka - 17.05 Otroška serija - 17.40 Turbo Limach Show - 19.30 Dnevnik - 20.20 Umri pokončno, ameriški film - 22.25 Opazovanja - 22.55 Detektivi - 23.25 Polnočna premiera

TV HRVAŠKA 2
14.15 Koledar - 14.25 Črno belo v barvah, ponovitev - 18.45 Dan potem, dokumetarna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.10 Triler - 21.30 Poročila - 21.45 Glasbena oddaja - 22.30 Potovanja: Indija - 23.25 Oprah Show

TV MADŽARSKA 1
5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.00 Ponovitve - 13.00 Dnevnik - 13.10 Stara Evropa - 13.30 Živali iščejo dom - 13.55 Formula 1, trening - 15.10 Super policist, italijanski film - 16.50 Tranzit - 17.25 Horizont - 17.50 Klip mix - 18.05 Skrivnost zakladov Seuso - 19.05 Lotoshow - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Kabaret - 20.45 Plavajoča trdnjava, ameriški film - 22.30 Koktajl bar

TV MADŽARSKA 2
8.10 Nepričakovano potovanje - 9.00 Računalništvo - 9.30 Narodnostne oddaje - 12.00 Zvon - 12.05 Srbski patriarh na Madžarskem - 12.35 Domoznanstvo - 12.50 Glasba - 13.00 V imenu ljubezni - 15.00 Jezikoslovni program - 15.30 Nepal, 1. del - 15.55 Vreme - 16.00 Evropski popotnik - 16.40 Odgovarjamo na telefone - 16.50 Zgodovina književnosti - 17.15 Familija - 17.50 Telešport, nogomet - 19.55 Vesti iz EZ - 20.00 Varstvo mest - 20.30 Reforma državnih izdatkov - 20.40 Telešport - 22.40 Stick, ameriški film

TV AVSTRIJA 1
6.00 Otroški program - 10.30 Disneyev festival - 11.30 Harry in Hendersonovi - 12.00 Vse v redu, Corky - 12.55 Formula 1, kvalifikacije - 15.40 Beverly Hills, 90210 - 16.25 Melrose Place - 17.10 Urgenca - 18.00 Šport - 19.30 Nogomet - 22.05 Pešec 57, film - 23.25 BORN, film - 0.50 Šport.

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila - 9.30 Tatari, film - 10.50 James Bond - 13.00 Poročila - 13.10 Serenada, film - 14.45 Vse bo spet v redu, komedija - 16.30 Dežela in ljudje - 17.00 Čas v sliki - 17.35 Kdo me hoče? - 17.53 Verstva sveta - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Konflikti - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Grešni kozel, veseloigra - 21.30 Poročila - 21.40 Vse je komedija - 23.00 Čas v sliki - 23.05 Smrtonosni kot, film

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Pisma iz Velike Britanije, deveti del - 7.30 Francija: Akvitanija - 8.00 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Čas za kulturo - 9.45 Alpe Donava Jadran - 10.15 Domovina tuja domovina - 10.45 Reportaža - 11.30 Pred tridesetimi leti - 12.15 V živo iz Klavnice - 13.15 Pulp, koncert v Brixton Academy - 14.00 HITEC - 14.30 Stranske poti v srednji Aziji, drugi del - 15.15 Televizija za ženske - 15.40 Ulična znanstva - 15.50 Poročen z dvema ženama, film - 17.35 Nasveti in tendence - 18.00 Evropa regij - 18.30 Tujina - 19.00 Danes - 19.20 Dobitniki nagrad za najboljše umetniške videospote - 20.00 Poročila - 20.15 Komedija - 21.45 Tekmovanje Geza Anda - 22.35 Gledališke skice za Documento - 23.05 Bulevar Bio - 0.05 Pogledi s strani - 0.30 Projekt X - 1.00 Aktualni športni studio - 2.20 Isaac Hayes

NEDELJA
12. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1
8.30 Čebelica Maja
8.55 Živ žav
9.45 Spreminjajoč stroj, poljska nanizanka
10.15 Plesalec, angleška serija
11.05 Divja Avstralija, avstralska serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Dlan v dlani
12.30 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
13.00 Poročila
13.05 Ljudje in zemlja
13.35 Agencija
15.05 Sherlock Holmes v New Yorku, ameriški film
17.00 Obzornik
17.10 Zmenki
17.35 Po domače
18.35 Razgledi s slovenskih vrhov
19.05 Risanka
19.15 Žrebanje lota
19.30 Dnevnik
20.10 Zoom
21.25 Intervju
22.15 Poročila, vreme
22.25 Nož v vodi, poljski film (čb)

TV SLOVENIJA 2
11.40 V vrtincu
12.10 Povej naprej
12.40 Zlata šestdeseta
13.40 Karina in Ari, francoska nanizanka
14.05 Življenjske stvari, francoski film
15.25 Ljubljanski balet z Birgit Cullberg
17.00 Teniški magazin
17.25 SP v kolesarstvu
19.30 Karina in Ari, francoska nanizanka
20.00 Sedem smrtnih grehov, avstralska nanizanka
20.55 Alpe - Jadran
21.25 Prelomni trenutki zgodovine, ameriška serija
21.50 Šport v nedeljo
22.35 Slovenski kvintet trobil
23.10 Tok noč tok

POP TV
5.45 Formula 1 za VN Japonske, prenos - 8.00 Dogodivščine medvedka Ruxpina - 8.30 Zvezdne steze - 9.00 Kasper in prijatelji - 9.30 Peter Pan - 10.00 Mladi superman - 10.30 Power Rangers - 11.00 Herkul - 12.00 Argument - 12.30 Brez zavor z Jonasom - 13.30 Formula 1, ponovitev dirke - 15.30 Robocop - 16.30 Radijska postaja - 17.00 Otroški zdravnik - 17.45 Ujetnik druge avenije, ameriška komedija - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Beverly Hills - 21.00 Melrose Place - 22.00 Športna scena - 23.00 Argument - 23.30 Bruce proti Billu, ameriški film - 1.00 24 ur

TV HRVAŠKA 1
8.50 Koledar - 9.00 Poročila - 9.05 Poljudnoznanstvena serija - 9.35 Risanka - 10.00 Dnevi kruha, prenos iz Gradiške - 12.00 Dnevnik - 12.25 Kmetijska oddaja - 13.15 Filipovi otroci - 13.45 Mir in dobrota - 14.20 Opera Box - 14.50 Poročila - 15.00 Oprah Show - 15.50 Dokler si bil tu, ameriški film - 17.20 Poročila - 17.30 Beverly Hills - 18.20 Melrose Place - 19.30 Dnevnik - 20.15 Na zdravje! - 20.45 Spomini nevidnega človeka, ameriški film - 22.30 Opazovanja - 23.00 Barbikino resnično življenje - 23.55 Poročila

TV HRVAŠKA 2
15.25 Koledar - 15.35 Polnočna premiera, ponovitev - 17.10 National Geographic, serija - 18.05 Alpe-Donava-Jadran - 18.35 Glasbena oddaja - 19.05 Popaj - 19.30 Dnevnik - 20.15 Vidikon - 21.00 Poročila - 21.10 Placido Domingo v Splitu - 23.30 Zakonski pristan - 23.55 Nežna norost, ameriški film

TV MADŽARSKA 1
5.55 Formula 1 iz Japonske - 8.00 Otroški program - 9.00 Tv-magister - 10.30 Družinski zdravnik - 10.00 Unitaristično bogoslužje - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Minute za srečo - 12.30 Rumeni rolls-royce, angleški film - 14.30 Sladko brezdelje - 15.30 Evangeličanski verski program - 16.00 Disneyjeve risanke - 17.00 MC - 17.10 Želeli ste ... - 18.05 Deklamacija - 18.10 Turizem - 19.00 Teden, vmes Dnevnik - 20.00 Film tedna: Mabo kralji, ameriški film - 21.45 Odnosi, nanizanka - 22.35 Tonik - 23.00 Plesi

TV MADŽARSKA 2
8.25 Nepričakovano potovanje - 9.10 Družina Onedin - 11.00 Telešport - 13.00 Angleško podeželje - 13.30 Vesoljske igre - 14.00 Koboldi v noči - 14.30 Na evropskih vodah - 14.55 Glasbene delavnice - 16.00 Klovnova žena, tv-film - 17.00 Obalna straža - 17.45 Vreme - 17.50 Narodopisje - 18.00 Od vaj do premiere - 18.30 Kviz - 19.00 Show »21« - 19.25 Kabaret - 21.30 Znanstveni klub - 22.35 Telešport

TV AVSTRIJA 1
6.00 Otroški program - 9.30 Gaysha - Boy, komedija - 11.05 Disneyev festival - 12.00 Šport - 17.05 Sami nesmisli - 18.00 Srček - 18.30 Šport - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Beverly Hills - 21.55 Kolumbo - 23.05 Šport - 23.10 Čas v sliki - 23.15 Kraj zločina - 0.45 Film - 2.10 BORN, ponovitev filma.

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila - 9.05 Zgodbe s potovanja: Rajska polinezija - 9.30 Literarni kvartet - 10.30 Teden kulture - 11.00 Novinarska ura - 12.00 Visoka hiša - 12.30 Orientacija - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 13.30 Domovina, tuja domovina - 14.00 Pogledi s strani - 14.30 Divje življenje - 15.00 Policijska inšpekcija 1 - 15.25 Komedija - 17.00 Poročila - 17.05 Klub seniorjev - 17.55 Lipova cesta - 18.25 Kristus v času - 18.30 Podobe Avstrije - 19.00 Avstrija danes - 19.17 Loto - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Dve priložnosti, filmska romaca - 22.00 K stvari - 23.25 Vizije - 23.30 Enostavno klasično - 0.15 Teden kulture - 0.45 Halo Avstrija, halo Dunaj - 1.10 Pogledi s strani - 1.20 Dober dan, Koroška

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Branje frankfurtske poezije - 8.10 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Lirika za vse - 9.15 Alfredo Kraus - 10.10 Bernsteinov New York - 11.10 Euryanthe, uvertura - 11.25 Matineja - 12.50 Kino nasvet - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 13.30 Spomini - 13.45 Biova železnica - 15.15 Presneto! - 15.45 Vožnje skozi Švico, šesti del - 16.00 Paraznanosti - 16.30 Blues iz Kaisermühlena, drugi del - 17.15 Živalski portret - 17.30 Televizijski nasveti hišnega zdravnika - 18.00 Dnevnik - 18.15 Švica v septembru - 19.00 Danes - 19.10 Pogovor v živo - 20.00 Poročila - 20.15 Mi Nemci, deseti del - 21.00 Zakladi sveta - dediščina človeštva - 21.15 Mi smo zvezdnonemi - 22.30 Ženske slike in televizija - 23.30 Komisar - 0.30 Umor v ulici Rainbow Drive, kriminalka

PONEDELJEK
13. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1
10.35 Zmenki, ameriška nanizanka
10.55 Nož v vodi, poljski film (čb)
12.30 Utrip
13.00 Poročila
13.05 Hugo
14.40 Ljudje in zemlja
15.10 Intervju
15.55 Dober dan, Koroška
17.00 Obzornik
17.10 Radovedni Taček: Red
17.30 Pouka je konec, nizozemska nadaljevanka, 7/13
17.45 Mejniki, nemška serija
18.00 Po Sloveniji
18.35 Lingo
19.05 Risanka
19.15 Žrebanje 3 x 3
19.30 **Dnevnik**
20.05 **Tv-konferenca**
21.00 **Turistična oddaja**
21.20 **Osmi dan**
22.00 **Odmevi, vreme, šport**
22.40 **Hudsonova ulica, ameriška nanizanka**
23.05 **Dvorni norček in kraljica, češki film**

TV SLOVENIJA 2
10.15 Na potep po spominu
11.15 Zoom
12.25 Zdravstvena zavarovanja
12.45 Šport v nedeljo
13.03 Naša pesem
14.00 Lažji od zraka, ameriška serija
14.50 Obzorja duha
15.20 Ljubljanski oktet
16.55 Sedem smrtnih grehov, avstralska nanizanka
17.45 Karina in Ari, francoska nanizanka
18.10 Lovejoy, angleška nanizanka
19.00 Recept za zdravo življenje
19.30 Simpsonovi, ameriška nanizanka
20.00 Banan ni, angleška nadaljevanka, 5/10
20.55 Kri na snegu - vojna v Rusiji, ameriška serija
21.50 Pomp
22.50 Brane Rončel izza odra

POP TV
10.00 Santa Barbara - 11.00 Umor, je napisala - 12.00 Otroški zdravnik - 13.00 POP- kviz - 13.30 Morska deklica - 14.00 Športna scena - 15.00 Skrivni svet Alexa Macka - 15.30 Umor, je napisala - 16.30 Santa Barbara - 17.30 POP-kviz - 18.00 Cosby - 18.30 Obalna straža - 19.20 Vreme - 19.30 24 ur - 20.00 Prva ljubezen, ameriški film - 22.00 Detektivka Lea Sommer - 23.00 F/X - umori s trikom - 0.00 Teksaški mož postave - 1.00 24 ur

TV HRVAŠKA 1
7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Za otroke - 12.00 Dnevnik - 12.25 Santa Barbara - 13.10 Alpe-Donava-Jadran - 13.40 Opera Box - 14.15 Poročila - 14.20 Za otroke - 14.50 Izobraževalni program - 16.05 Poročila - 16.15 Krivda - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Smerokaz - 19.30 Dnevnik - 20.15 Drama - 21.15 Odkrito - 21.45 Dokumentarna oddaja - 22.20 Opazovanja - 22.55 Filmska noč z Dustinom Hoffmanom

TV HRVAŠKA 2
14.15 Koledar - 14.25 Mestece Peyton - 15.15 Dama in razbojnik, britanski film - 16.45 Za otroke - 17.15 Risanka - 17.30 Acapulco z dušo in telesom - 17.55 Nasveti psihologa - 18.25 Hugo - 19.00 Španijska panorama - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.25 Murphy Brown, ameriška nanizanka - 21.00 Zadnji dnevi Alda Mora, dokumentarni film - 22.00 New York Times, nanizanka - 22.50 Clive James, serija

TV MADŽARSKA 1
5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.05 Družina Faller - 9.35 Ponovitve - 11.00 Disneyjevi filmi - 12.00 Zvon - 12.05 Glasbeni program - 13.00 Dnevnik - 14.00 Narodnostne oddaje - 14.50 Izobraževalni program - 15.20 Za otroke - 16.00 Heidi in Erni - 16.30 V imenu ljubezni - 17.00 Za mladino - 17.15 Regionalni madžarski dnevniki - 18.00 Reforma državnih izdatkov - 18.05 Deklamacija - 18.10 O veri - 18.15 Za otroke - 18.30 MC - 18.40 Nepričakovano potovanje - 19.30 Dnevnik, šport - 20.00 Mari Törócsik - 20.55 Disjeji X - 21.45 Odprta usta - 22.35 Romanska pot - 23.40 Tetovirano srce, kriminalka - 0.15 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
14.00 Skupščinski dnevnik - 15.00 Ponovitve zasedanja parlamenta - 17.00 Gospodarski magazin - 17.35 Tango trigisso, glasbena nanizanka - 18.25 Vreme - 18.30 Zvezdnato poročevalec - 19.00 Telešport, košarka - 21.00 Po uri zapiranja, 1. del - 21.25 Politika - 21.30 Telesreča - 22.00 Aktualno - 22.25 Dnevnik - 22.35 Vreme - 22.40 Konjeniški šport

TV AVSTRIJA 1
6.05 Otroški program - 10.10 Beverly Hills, prvi del filmske komedije - 11.50 Konfeti - 12.15 Deklica s čarobnimi močmi - 12.40 Smrkci - 13.10 Tom in Jerry - 13.45 Ko so živali zapustile gozd - 14.50 Dr. Quinn - Zdravnica iz strasti - 15.40 Knight Rider - 16.25 Obalna straža - 17.15 Zahodni Central Park - 18.05 Glej, kdo tam razbija - 19.00 Prijatelji - 18.30 Grozno prijazna družina - 19.00 Čas v sliki - rolina v velemestu - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Jaz sem ti, komedija - 21.50 Čudežni otrok - 23.35 Čas v sliki - 23.40 Shaft, kriminalka - 1.15 Ljubezen brez sed, film.

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila - 9.10 Nocoj se bo zgodilo, komedija - 10.30 Bogati in lepi - 11.15 Konflikti - 11.45 Vreme - 12.00 Poročila - 12.05 Orientacija - 12.35 Podobe Avstrije - 13.00 Poročila - 13.10 Ljuba družina - 13.55 Gorski zdravnik - 14.45 Lipova cesta - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejok vsak dan - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Dežela danes - 19.30 Čas v sliki - 20.02 Pogledi s strani - 20.15 Vse moje hčerke, razvedrilna nanizanka - 22.00 Poročila - 22.30 Oddaja o kulturi - 1.30 Pogledi s strani

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije - 7.00 Alpska panorama - 9.00 Čas v sliki - 9.05 Dobitniki nagrad za najboljše umetniške videospote - 9.35 Kino nasvet - 9.45 Gorilna ura - 10.45 Švica v septembru - 11.30 Tujina - 12.00 Münchenski krog - 13.30 ARD ekskluzivno - 14.00 Dežela med Harzom in Werro - 14.45 Klub seniorjev - 15.30 Nasveti in tendence - 16.00 15.55 Na evropski sledi, osmi del - Sporočilo hribov - 16.45 Kakav - grenkobna dka zgodba - 17.15 Čas za serviranje - 17.45 Umetnost in krama - 18.15 Slike iz Avstrije - 19.00 Danes - 19.20 Čas za kulturo - 20.00 Poročila - 20.15 Novi pogledi 97 - 21.00 Nuzov ples v življenje - 21.30 Novo... - 22.00 Poročila - 22.25 Ples, moje življenje - 23.25 Mesto, dežela, reka - Berlin - 0.10 Halo Avstrija, halo Dunaj

TOREK
14. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1
9.40 Lovejoy, ameriška nanizanka
10.30 Pobeg, ameriški film
12.30 Razgledi slovenskih vrhov
13.00 Poročila
13.05 Lingo
13.50 Po domače
14.50 Tv-konferenca
15.40 Turistična oddaja
15.55 Mostovi
17.00 Obzornik
17.10 Taborniki in skavti
17.30 Spreminjajoči stroj, poljska nanizanka
18.00 Po Sloveniji
18.40 Kolo sreče
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Dr. Mesesnel v Makedoniji
21.00 Studio city
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.40 Porotnikova smrt, švedska nadaljevanka, 1/3
23.25 Svet poroča

TV SLOVENIJA 2
11.30 Sobotna noč
13.30 Dlan v dlani
14.00 Recept za zdravo življenje
14.30 Murphy Brown, ameriška nanizanka
14.55 Osmi dan
15.25 Kri na snegu - vojna v Rusiji, ameriška serija
16.15 Alpe - Jadran
16.45 Banan ni, angleška nadaljevanka, 5/10
17.35 Simpsonovi, ameriška nanizanka
18.05 Havajski detektiv, ameriška nanizanka
19.00 Prisluhnimo tišini
19.30 Karina in Ari, francoska nanizanka
20.00 Zlata kaplja, francoski film
22.00 (Ne)znani oder
22.30 Somrak stoletja

POP TV
Santa Barbara – 11.00 Umor, je napisala – 12.00 F/X – umori s trikom – POP-kviz – 13.30 Glavni kuhar – Obalna straža – 15.00 Skrivni svet Macka – 15.30 Umor, je napisala – Santa Barbara – 17.30 POP-kviz – Cosby – 18.30 Obalna straža na kolesih – 19.20 Vreme – 19.30 24 ur – Otroci brez gnezda, ameriška drama – Sedma nebesa – 22.30 Obraz tedna – 23.00 F/X – umori s trikom – 0.00 [illegible] mož postave – 1.00 24 ur

TV HRVAŠKA 1
Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.00 – 10.05 Izobraževalni program – Za otroke – 12.00 Dnevnik – 12.25 Barbara – 13.10 Drama – 14.15 Poročila – 14.20 Klovn, otroška serija – 14.50 Izobraževalni program – 16.05 Poročila – 15 Krivda – 17.00 Hrvaška danes – 00 Kolo sreče – 18.35 Znanost – 30 Dnevnik – 20.15 Preteklost v sedanjosti – 21.05 Tv-parlament – 22.35 Opazovanja – 23.10 Filmska noč z Dustinom Hofmanom: Metulj – 1.35 Poročila

TV HRVAŠKA 2
50 Koledar – 15.00 Filmska noč z Dustinom Hoffmanom – 16.45 Klovn, otroška – 17.20 Acapulco z dušo in telesom – 45 Prizma – 18.35 Hugo – 19.00 Županijska panorama – 19.30 Dnevnik – 10 Kviz – 20.25 Bolnišnica upanja – 15 Poročila – 21.25 Črno belo v barvah

TV MADŽARSKA 1
5.40 Vaška TV – 6.00 Sončni vzhod – 9.05 Družina Faller – 9.35 Ponovitve – 11.10 ina akademija – 12.00 Zvon – 12.05 do melodije – 13.00 Dnevnik – Gimnazija strtih src – 14.50 Izobraževalni program – 15.20 Za otroke – 16.00 Heidi in Erni – 16.30 V imenu ljubezni – 17.00 Mentalna higiena – 17.15 Kviz – 17.45 Regionalni dnevnik – 18.00 Katokronika – 18.20 Za otroke – 18.30 – 18.40 Nepričakovano potovanje – 19.30 Dnevnik, šport – 20.00 Helenine oči – 20.50 Kriminalistični magazin – 21.25 mojega življenja, Imre Sós – 22.15 otrok, madžarsko-nemški film – 23.35 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
Prenos zasedanja parlamenta – 16.30 eibe Europa – 17.00 Folkfestival – 17.25 Vreme – 17.30 Derrick, kriminalni film – 18.30 Raztrgan na koščke, dokumentarni film – 19.20 Za otroke – 19.30 Družina Onedin – 20.05 V areni mode – 55 Reforma državnih izdatkov – 21.00 imunskih odgovorov – 21.30 Vse kviz – 22.00 Aktualno – 22.25 Dnevnik, vreme – 22.40 Universitas

TV AVSTRIJA 1
Otroški program – 9.10 Alf – 9.30 Srednja šola v Kaliforniji, nanizanka – 9.55 – 10.40 Kolombo – 11.50 Otro- – 13.45 Ko so živali zapustile gozd – 14.50 Dr. Quinn – Zdravnica iz strasti – 15.40 Knight rider – 16.25 Obalna straža – 17.15 Zahodni Central Park – 18.05 Glej, kdo tam razbija – 18.30 Grozno prijazna družina – 19.00 Varuška – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Nikoli ne poslušaj – 21.50 Walker, teksaški ranger – Tiho pride smrt, film – 0.10 Čas v sliki – 0.15 Malaya, film – 1.45 Na konici

TV AVSTRIJA 2
Poročila – 9.05 Komedija – 10.40 in lepi – 11.20 Dežela danes – Poročila – 12.05 Šiling – 12.35 in ljudje – 13.00 Poročila – 13.10 Ljuba družina – 13.55 Gorski zdravnik – 14.45 Lipova cesta – 15.15 Bogati in lepi – 16.00 Schiejok vsak dan – 17.05 Dobrodošli v Avstriji – 19.00 Dežela danes – 19.30 Čas v sliki – 20.02 Pogledi s strani – 20.15 Univerzum – 22.00 Čas v sliki – 22.30 Ogled – 23.00 Oddaja o kulturi – 1.00 Pogledi s strani.

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije – 7.00 Alpska panorama – 9.00 Čas v sliki – 9.05 Čas za kulturo – 9.45 Čas za serviranje – 10.15 Umetnost in krama – 10.45 Slike iz Avstrije – 11.30 Evropski magazin – 11.55 K stvari – 13.10 Yanomami – 14.10 Pogled v deželo – 15.00 Milijonar, filmska komedija – 16.15 Železniška romantika – 16.45 Azimuti – 17.15 Veselje do potovanja – 17.45 Užitek na dober nemški način – 18.15 Slike iz Nemčije – 19.00 Danes – 19.20 Čas za kulturo – 20.00 Poročila – 20.15 Potovanje v Weimar – 21.45 Kuhanje za moške – 22.00 Poročila – 22.25 Kaktus, film – 23.55 Filmski režiser Paul Cox – 1.00 Deset pred deseto

SREDA
15. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1
9.45 Havajski detektiv, ameriška nanizanka
10.35 Zlata kaplja, francoski film
12.30 Prelomni trenutki zgodovine, ameriška serija
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
14.05 Zlati boben
15.35 Svet odkritij, ameriška serija
17.00 Obzornik
17.10 Male sive celice, kviz
18.00 Po Sloveniji
18.40 Kolo sreče
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Kam gremo nocoj, nemška drama
21.35 Martina, dokumentarna oddaja
22.00 Odmevi, vreme, šport
23.15 Petulia, ameriški film

TV SLOVENIJA 2
11.20 Svet poroča
11.50 Prisluhnimo tišini
12.20 Somrak stoletja
13.50 (Ne)znani oder
14.20 Hudsonova ulica, ameriška nanizanka
14.45 National Geographic, ameriška serija10/30
15.35 Studio city
16.20 Porotnikova smrt, švedska nadaljevanka, 1/3
17.05 Karina in Ari, francoska nanizanka
17.35 Hoganova druščina, ameriška nanizanka
18.00 Filmski triki
18.30 Karaoke
19.30 Karina in Ari, francoska nanizanka
20.00 Pred SP v smučanju
21.35 Koncert orkestra Slovenske filharmonije

POP TV
10.00 Santa Barbara – 11.00 Umor, je napisala – 12.00 F/X – umori s trikom – 13.00 POP-kviz – 13.30 Obraz tedna – 14.00 Sedma nebesa – 15.00 Skrivni svet Alexa Macka – 15.30 Umor, je napisala – 16.30 Santa Barbara – 17.30 POP-kviz – 18.00 Cosby – 18.30 Obalna straža na kolesih – 19.20 Vreme – 19.30 24 ur – 20.00 Prva liga 2, ameriška komedija – 22.00 Prijatelji – 22.30 Taksi – 23.00 F/X – umori s trikom – 0.00 Teksaški mož postave – 1.00 24 ur

TV HRVAŠKA 1
7.55 Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Izobraževalni program – 11.30 Za otroke – 12.00 Dnevnik – 12.25 Santa Barbara – 13.10 Preteklost v sedanjosti – 14.00 Risanka – 14.15 Poročila – 14.20 Z očmi učenca – 14.50 Izobraževalni program – 16.05 Poročila – 16.15 Krivda – 17.00 Hrvaška danes – 18.00 Kolo sreče – 18.35 Dom in svet – 19.30 Dnevnik – 20.15 Živa resnica – 20.50 Poslovni klub – 21.25 Ekran brez okvira – 22.30 Opazovanja – 23.05 Filmska noč z Dustinom Hoffmanom: Vsi predsednikovi možje

TV HRVAŠKA 2
14.10 Koledar – 14.20 Metulj, ameriški film – 16.45 Z očmi učenca – 17.15 Risanka – 17.30 Acapulco z dušo in telesom – 17.55 Med nami – 18.25 Hugo – 19.00 Županijska panorama – 19.30 Dnevnik – 20.10 Kviz – 20.25 Banan ni, nadaljevanka – 21.15 Poročila – 21.30 Južnjaško srce, ameriški film – 23.10 Glasbena oddaja

TV MADŽARSKA 1
5.40 Vaška TV – 6.00 Sončni vzhod – 9.05 Družina Faller – 9.35 Ponovitve – 11.10 Malo flirta – 12.00 Zvon – 12.05 Narodna glasba – 13.00 Dnevnik – 14.00 Narodnostne oddaje – 14.50 Izobraževalni program – 15.20 Za otroke – 16.00 Heidi in Erni – 16.30 V imenu ljubezni – 17.00 Mentalna higiena – 17.10 Iščemo pogrešane odrasle – 17.15 Regionalni magazini in dnevniki – 18.00 Pariško srečanje, 1. del – 18.20 Za otroke – 18.35 Nova nanizanka: Kralj Pamp – 19.30 Dnevnik, šport – 20.00 Glasovi, ameriški film – 21.45 Panorama – 22.20 Delikatesa, francoski film – 23.55 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
15.50 Andrea Szenes in njeni gostje – 16.35 Pratika – 16.40 Zamejski Madžari – 17.15 Mali dečki, veliki dečki in druge zgodbe – 18.30 Madžarska danes – 19.15 Za otroke – 19.30 Družina Onedin – 20.00 Zgodbe o madžarskem filmu – 21.15 Klip mix – 21.30 Vse ali nič, kviz – 22.00 Aktualno – 22.25 Dnevnik – 22.35 Vreme – 22.40 Belo, rumeno in črno, italijanski film

TV AVSTRIJA 1
6.05 Otroški program – 9.05 Alf – 9.25 Srednja šola v Kaliforniji – 9.55 Obalna straža – 10.20 Nikoli ne poslušaj krika – 11.50 Konfeti – 12.15 Deklica s čarobnimi močmi – 12.40 Smrkci – 13.10 Tom in Jerry – 13.45 Ko so živali zapustile gozd – 14.50 Dr. Quinn – Zdravnica iz strasti – 15.40 Knight rider – 16.25 Obalna straža – 17.15 Stolp v Chicagu – 18.05 Glej, kdo tam razbija – 18.30 Grozno prijazna družina – 19.00 Enkrat ljubezen, nobene vrnitve – 19.30 Čas v sliki – 20.02 Šport – 20.15 Film – 23.20 Čas v sliki – 1.00 Shaft, ponovitev.

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila – 9.05 Klic gozdov, film – 10.30 Bogati in lepi – 11.20 Dežela danes – 12.00 Poročila – 12.10 Reportaža – 13.00 Poročila – 13.10 Ljuba družina – 13.55 Gorski zdravnik – 14.45 Lipova cesta – 15.15 Bogati in lepi – 16.00 Schiejok vsak dan – 17.05 Dobrodošli v Avstriji – 18.45 Loto – 19.00 Dežela danes – 19.30 Čas v sliki – 20.02 Pogledi s strani – 20.15 Igra svetlobe, romanca – 21.45 Pogledi s strani – 22.00 Poročila – 22.30 Križem kražem – 0.10 Par kot pes in mačka, komedija.

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije – 7.00 Alpska panorama – 9.00 Čas v sliki – 9.05 Čas za kulturo – 9.45 Veselje do potovanja – 10.15 Užitek na dober nemški način – 10.45 Slike iz Nemčije – 11.30 Sosedje – 12.00 Zvezdna ura filozofije – 13.00 Dnevnik – 13.15 Mona Liza – 13.55 Zdravstveni nasvet – 14.00 Disko – 14.45 Med ječo in palačo – 15.30 Moderni časi – 16.00 Vojna je njen poklic – 16.30 Namib – Kraljestvo puščavskih slonov – 17.00 Zakladi sveta - dediščina človeštva – 17.15 Čas za serviranje – 17.45 Zdravilna voda – 18.15 Slike iz Švice – 19.00 Danes – 19.20 Čas za kulturo – 20.00 Poročila – 20.15 Brizantno – 20.45 Primer za kreganje – 21.15 Okolje – 22.00 Poročila – 22.25 Oče, mati, morilski otrok – 0.00 Nemški fotograf na Hrvaškem

ČETRTEK
16. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1
10.30 Hoganova druščina, ameriška nanizanka
11.00 Petulia, ameriški film
12.35 Divja Avstralija, avstralska serija
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
14.35 Novice iz sveta razvedrila
15.05 Kam gremo nocoj, nemška drama
17.00 Obzornik
17.10 Sprehodi v naravo
17.30 Quasimodove čarobne dogodivščine
18.00 Po Sloveniji
18.40 Kolo sreče
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Tednik
21.10 Sence vzhajajočega sonca
21.25 Frasier, ameriška nanizanka
22.00 Odmevi, vreme, šport
22.40 Omizje

TV SLOVENIJA 2
14.00 Filmski triki
14.30 Koncert orkestra Slovenske filharmonije
15.25 Grace na udaru, ameriška nanizanka
15.50 DP v košarki
17.15 Karina in Ari, francoska nanizanka
17.40 Tri krone, švedska nadaljevanka, 7/13
18.30 Očividec, angleška serija
19.00 Oddaja o računalništvu
19.30 Karina in Ari, francoska nanizanka
20.00 Zgodbe iz Kronena, španski film
21.35 Pisave
22.05 Glasbeni september
22.45 Alica, evropski kulturni magazin
22.45 Grace na udaru, ameriška nanizanka

POP TV
10.00 Santa Barbara – 11.00 Umor, je napisala – 12.00 F/X – umori s trikom – 13.00 POP-kviz – 13.30 Taksi – 14.00 Dangerfield – 15.00 Skrivni svet Alexa Macka – 15.30 Umor, je napisala – 16.30 Santa Barbara – 17.30 POP-kviz – 18.00 Cosby – 18.30 Obalna straža na kolesih – 19.20 Vreme – 19.30 24 ur – 20.00 Brez zapor z Jonasom – 21.00 Nikita – 22.00 Prijatelji – 22.30 Taksi – 23.00 F/X – umori s trikom – 0.00 Za kulisami 'Hitrosti 2' – 0.30 24 ur

TV HRVAŠKA 1
7.55 Poročila – 8.00 Dobro jutro – 10.00 Poročila – 10.05 Izobraževalni program – 11.30 Za otroke – 12.00 Dnevnik – 12.25 Santa Barbara – 13.10 Živa resnica – 13.40 Poslovni klub – 14.15 Poročila – 14.20 Za otroke – 14.50 Izobraževalni program – 16.05 Poročila – 16.15 Krivda – 17.00 Hrvaška danes – 18.00 Kolo sreče – 18.35 V zrcalu – 19.30 Dnevnik – 20.15 Hrvaška in svet – 20.50 Mafija, dokumentarna serija – 21.45 Z namenom in razlogom – 22.50 Opazovanja – 23.25 Kraljevske skrivnosti, serija – 23.50 Poročila

TV HRVAŠKA 2
14.20 Koledar – 14.30 Vsi predsednikovi možje, ameriški film – 16.45 Za otroke – 17.25 Acapulco z dušo in telesom – 17.50 Smerokaz – 18.20 Moč denarja – 18.35 Hugo – 19.00 Županijska panorama – 19.30 Dnevnik – 20.10 Kviz – 20.35 Dosjeji X – 21.25 Poročila – 21.40 Frasier – 22.10 Zagrizi v življenje, francoski film – 23.50 Kinoteka: Sanjska hiša g. Blandingsa, ameriški film

TV MADŽARSKA 1
5.40 Vaška TV – 6.00 Sončni vzhod – 9.05 Družina Faller – 9.35 Ponovitve – 11.05 Gozdarska hiša Falkenau – 16.00 Heidi in Erni – 16.30 V imenu ljubezni – 17.00 Tv-doktor – 17.10 Begavčki – 17.15 Kviz – 17.45 Regionalni dnevniki – 18.00 Most – 18.35 Kralj Pamp – 19.30 Dnevnik, šport – 20.00 Malo mesto – 20.40 Friderikus: Pogovarjam se drugače – 21.45 Padalci, ameriški film – 23.40 Telejazz – 0.15 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2
16.05 Nepričakovano potovanje – 16.50 Mojstrovine – 17.00 Poročilo s seje vlade – 17.30 Šport in odkritje – 18.20 Narodopisje – 18.30 Top 40 – 19.00 Cirka-firka – 19.15 Glasbeni otroci – 19.30 Družina Onedin – 20.00 Glasba – 20.50 Pisateljsko srečanje Tokaj '97 – 21.30 Vse ali nič, kviz – 22.00 Aktualno – 22.25 Dnevnik – 22.40 Telešport, košarka

TV AVSTRIJA 1
6.20 Otroški program – 9.00 Srednja šola v Kaliforniji – 9.30 Obalna straža – 10.20 Polno življenje, film – 11.50 Šport – 13.10 Tom in Jerry – 13.45 Ko so živali zapustile gozd – 14.50 Dr. Quinnova – Zdravnica iz strasti – 15.40 Knight rider – 16.25 Obalna straža – 17.15 Na Jug – 18.05 Glej, kdo tam razbija – 18.30 Grozno prijazna družina – 19.00 Up in slava – 19.30 Čas v sliki – 20.15 Komisar Rex – 21.05 Dosjeji X – 21.50 Vesolje 2063 – 22.35 Invazija, film.

TV AVSTRIJA 2
9.00 Poročila – 9.05 In to na ponedeljkovo jutro, filmska komedija – 10.35 Bogati in lepi – 11.20 Dežela danes – 12.05 Milijonsko kolo – 12.30 Ogled – 13.00 Poročila – 13.10 Ljuba družina – 13.55 Gorski zdravnik – 14.45 Lipova cesta – 15.15 Bogati in lepi – 16.00 Schiejok vsak dan – 17.05 Dobrodošli v Avstriji – 18.50 Kuharske mojstrovine – 19.00 Dežela danes – 19.30 Čas v sliki – 20.02 Pogledi s strani – 20.15 Vrtiljak popevk – 21.05 Vera – 22.00 Poročila – 22.30 Šiling – 23.00 Nočna straža – 0.00 Nomadi vetra, film – 0.45 Veliki moguli, reportaža.

3SAT
6.50 Sedem dni drugačne televizije – 7.00 Alpska panorama – 9.00 Čas v sliki – 9.05 Čas za kulturo – 9.45 Čas za serviranje – 10.15 Zdravilna voda – 10.45 Slike iz Švice – 11.30 Orientacija – 12.00 Tri po deveti – 14.00 Veselite se severa – 14.45 Teror v Nemčiji – 16.30 Čudoviti planet – – 17.15 Novo... – 17.45 Borza – 18.15 Deželni magazin – 19.00 Danes – 19.20 Čas za kulturo – 20.00 Poročila – 20.15 Pepermint mir, film – 22.00 Poročila – 22.25 Bühlerjeva srečanja – 23.10 Danemlem – 0.55 Deset pred deseto

PRIPOROČAMO

PETEK, 10. OKTOBER

TV SLOVENIJA 1
15.35 Tito, dokumentarni film

TV HRVAŠKA 2
17.15 Mojstrovine svetovnih muzejev

NEDELJA, 12. OKTOBER

POP TV
5.45 Formula 1 za VN Japonske, prenos
13.30 Formula 1, ponovitev dirke

TOREK, 14. OKTOBER

TV SLOVENIJA 2
17.35 Simpsonovi, ameriška nanizanka

3SAT
21.45 Kuhanje za moške

SREDA, 15. OKTOBER

TV SLOVENIJA 2
14.45 National Geographic, ameriška serija

RADIO MURSKI VAL
UKV 94,6 MHZ (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHZ)

PETEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Mariborsko zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 09.15 Zamurjenci - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Kinoventilator - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1.osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.30 Romskih 60 - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kultura in šport ob koncu tedna - 18.00 MV-dur - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Mladi val - 21.00 Poročila - 21.10 Sipli mi - 24.00 Želimo vam lahko noč.

SOBOTA: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Potepajte se z nami - 11.10 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.45 Evropa v enem tednu - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.30 Kulturni koledar - 17.35 Radijski knjižni sejem - 18.15 Mali oglasi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 21.00 Poročila - 21.10 Ugasni TV! - 24.00 Želimo vam lahko noč.

NEDELJA: 08.00 Začenjamo nov dan - 08.05 Horoskop - 08.15 Panonski odmevi - 08.50 Zamurjenci - 09.15 Misel in čas - 09.30 Srečanje na Murskem valu - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) - 19.00 Dnevnik RaSlo.

PONEDELJEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Šport - 06.50 Dnevni časopisi - 7.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Porabsko/nemško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 11.15 Oaj, kak san zlütto - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Za zdravje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 - Obvestila - 18.00 Šport - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Večernice - 21.00 Poročila - 21.10 Etno glasba (Milan Zrinski) - 24.00 Želimo vam lahko noč.

TOREK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Ljubljansko zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 8.30 3 X Country - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 12.45 Male živali - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Vonj po bencinu - oddaja o avtomobilizmu - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 17.45 Mali oglasi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Na narodni farmi - 21.00 Poročila - 21.10 DA in NE - 24.00 Želimo vam lahko noč.

SREDA: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Džouži na obisku - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Zagrebško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.15 Nstsnmv - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12 30 Dežurni novinar v 1 osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 18.00 Srebrne niti - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Subjektivno/V stiski - 21.00 Poročila - 21.10 Mursko-morski val - 24.00 Želimo vam lahko noč.

ČETRTEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Mlado jutro - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.40 Kmetijski strokovnjak - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 09.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Reportaža - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila -18.00 Mali radio - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Bilo je nekoč – 20.15 S krščakon, cekron pa z marelof - 21.00 Poročila - 21.10 Geza se zeza - 24.00 Želimo vam lahko noč.

Brat Džouži

Pouleg tej velki problemof okoli kandidatof za nouvoga predsednika države, štere tüdi po oštarijaj rešavlejo, majo naši tüdi bougi poslanci pouleg izredni sej ešče nočne seje, tak ka se Bela pijta, gda sploj majo tej lidje čas za spanje. Pouleg toga ga malo skrb ma, či so neprespani, ali tak lejko čista spočinjeno mislijo ali se pa štorin že tak pomali droda.

V ton premišlavanji njemi je po glavi odila ta nouta z njegovimi rečmi:

Je večkrat kakša lüštna nouč,
ka vlada si svejti cejlo nouč,
ka štenkajo si kesno v nouč,
tan spati je nej mogouč.

Sta v skupščini se srečala,
prejk pulta sta gado si gučala,
sta eden po drüjgon plüvala,
vse v dobrobit naroda.

Tak nouč je hitro mijnola,
sta delo si svoje poglednola,
boga sta za keco zgrabila,
nej haska napravila.

Še več de tak lekar šlo noči,
poslanci še več do se štükali,
tak pejnez še bole njin v žepko leti,
mij davek mo plačali.

Lendavski *pereci*

Pozdravljeni!

Le kdo bi vedel, koliko ljudi z območja Upravne enote Lendava je zaposlenih in koliko jih je nezaposlenih, ko pa vsi dobro vemo, da so zaposleni lahko nezaposleni in nezaposleni – zaposleni.

Je tale pogruntavščina, ki si jo, dragi bralec, pravkar prebral, premalo razumljiva? Ne, ne bom te pustil v dvomih, ampak jo bom malo pojasnil.

Gre za to, da je lahko nekdo, ki hodi v tako ali drugačno službo, premalo zaposlen. Na splošno velja ugotovitev, da je povsod (zlasti v tovarnah) preveč delavcev, kar kažejo tudi zgledi: marsikje tam, kjer so se jih polovico znebili (tudi na račun domnevno učinkovitejše tehnologije), ugotavljajo, da polovica delavcev naredi več kot prej vsi. Torej so bili sicer formalno zaposleni premalo zaposleni, nezaposleni.

Kaj pa trditev, da so nezaposleni zaposleni? No, da, resnici na ljubo moram zapisati, da prav vsem iskalcem zaposlitve oziroma tistim, ki so prijavljeni na uradu za delo, ni do dela. Ker pa smo v lendavskem kotu v glavnem nori na delo, sklepam, da večina nezaposlenih le ne pohajkuje, ampak dela. Torej so nezaposleni zaposleni. Vsekakor pa tisti, ki uganjajo kak biznis. To pa seveda ni zgolj preprodaja kozmetike, pralnih in čistilnih praškov, ampak kaj »težjega«. V teh jesenskih dneh pa so vsekakor polno zaposleni tudi tisti nezaposleni, ki imajo kaj njiv in/ali vinogradov, ko pa je bog dal tako obilno letino.

Le kdo bi potemtakem vedel, koliko ljudi (pa ne le na območju UE Lendava) je resnično (polno) zaposlenih in koliko jih je (dejansko) nezaposlenih. To bi najbolje vedeli povedati posamezniki iz tega in/ali onega »tabora«. Je pa tudi res, da človek ne more vedno delati s polno paro in narobe: nedelavec tudi ne more nenehno lanariti, kajti lenoba je zmeraj mati zlih misli. Se pa tudi velja vprašati, kdaj lenuh dela?

V jeseni je preveč blata, spomladi preveč vode, pozimi je premrzlo, poleti prevroče. Poležavati pa tudi ne gre, ker te tudi zaradi tega (in ne le zavoljo dela) boli hrbet. Morda pa se nekateri »brezdelneži« tega ne zavedajo. Te dni se mi je potožil (ne)znanec, da ne more in ne more dobiti dodatnih obiralcev grozdja. Plačal bi jim v denarju ali v naravi (grozdje ali mošt), ponudil bi jim jedačo in pijačo ..., ampak kar vsi po vrsti, čeprav so »uradno« nezaposleni, so se mu izgovorili, da nimajo časa, ker so – zaposleni.

Me vabite na trgatev? Hvala, žal ne bom mogel. Priporočam pa se za obisk okrog martinovega.

NACI

DRUŽINA KMETIČ

Riše in piše: I. Banfi

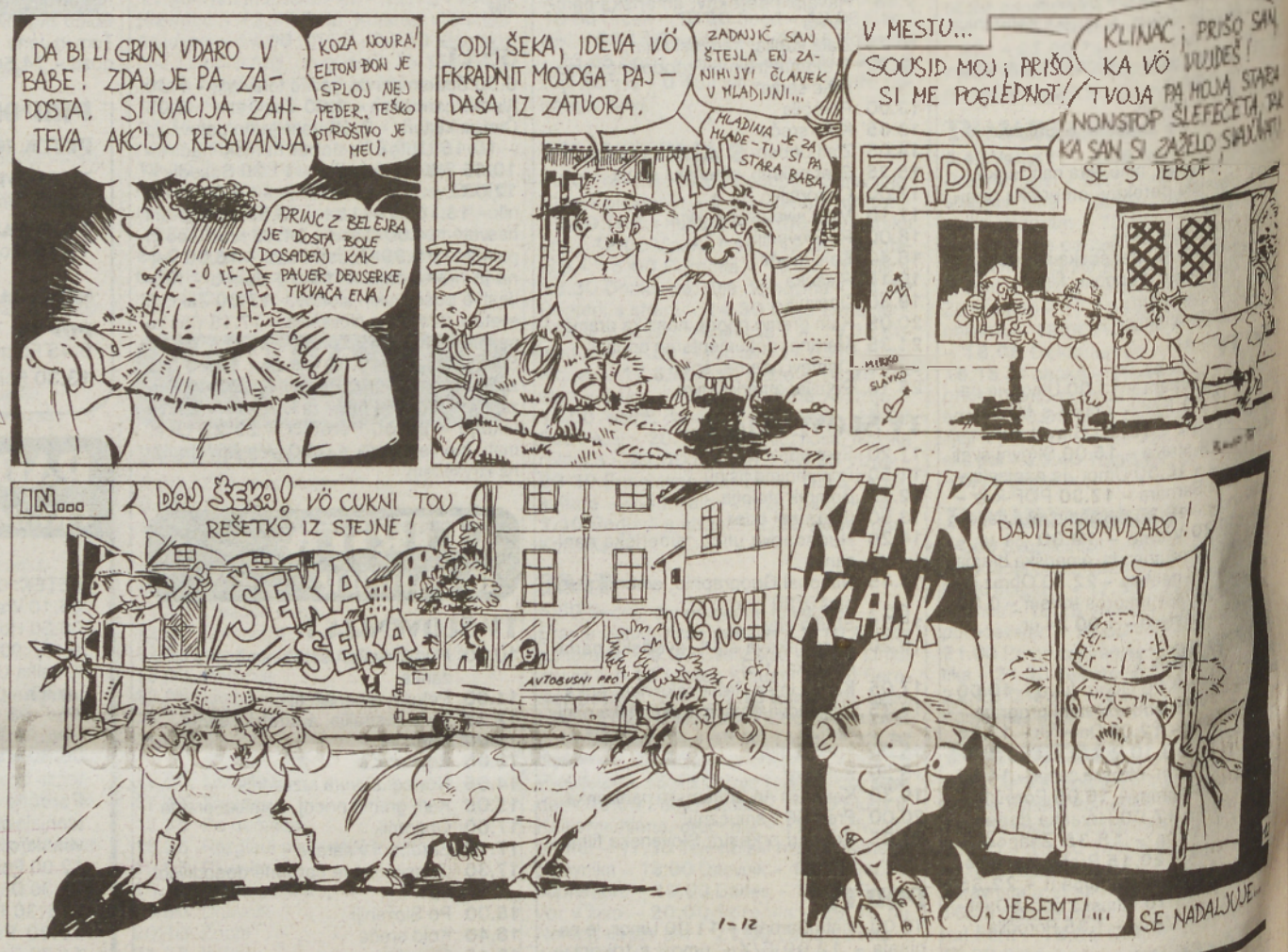

Od žganja trpiš en dan,
od tesnih čevljih eno leto,
od prepirljive ženske pa vse življenje.

Korejski pregovor

Česar vrag ne zmore,
mu baba pomore.

Slovenski pregovor

Ženska, ki hoče gledati,
hoče biti tudi gledana.

Španski pregovor

Sadovi ranih cvetov

Karolina Kolmanič — *51. del*

»Tovarišica, se da tako urediti, da bi ga odpeljal v mesto, recimo, na kosilo?« se je z vprašanjem obrnil k socialni delavki, ki je vztrajno obračala neke pisane kartone in se le včasih ozrla k mizici, kjer sta sedela gosta.

Ženska ozkega, bledega obraza, je vrgla bežen pogled na uro in pojasnila:

»Zdaj bo končana druga ura. Se pravi, se vrnete še zadnjo uro. Samo, danes jih je šest na urniku.«

»Prosim, da naju ne bi omejevali s tisto zadnjo uro. Upam, da običajno ne zamujaš.«

Odkimal je z očmi, usmerjenimi naravnost vanj. Samo ni lagal.

»Si se sam pripeljal?« je zanimalo fanta, ko sta se že vozila proti mestu in sta na zadnjem sedežu ležala dva diplomatska kovčka.

»Ne, še moj sodelavec je z mano. V hotelu je, ker bova tu prenočila.«

V deških očeh je lesk ugasnil. Obrnil se je k njemu, opazoval njegov temni obraz s profila: visoko čelo in nad njim gosti, kodravi lasje, med črne so se prikradle že bele niti na sencih. Prevelik, šiljast nos je kazil to podobo in krepka brada je izražala moč. Vsekakor je strica Borisa porinil v globoko senco.

Ko je oče vozil po ovinkastih obljudenih ulicah in si je Samo že izoblikoval obe jasni sliki pred seboj, je zbral toliko poguma, da je razkril skrb:

»Ampak tata, ne morem biti do večera, do noči s teboj, ker bo mama zelo zaskrbljena.«

»Kadar boš želel, te odpeljem domov.«

»A domov? Ali midva sva se preselila, veš!« je naglasil dovolj razločno.

»Gotovo vem. Mama mi je telefonirala, da tam nimata telefona,« mu je priznal.

»A res? Meni ni marala ničesar povedati,« je užaljen izdavil iz sebe.

»No, starejši vsega ne pripovedujejo otrokom,« ga je pomiril.

»Vsega že ne. Ali to bi mi že morala,« je glodalo dalje in tega ni mogel skriti.

»Za kosilo je še prezgodaj. Skočiva v trgovino!«

»V trgovino? V katero pa? Ničesar ne potrebujem,« se je branil, ker mu res ni šinila nobena želja v glavo.

»Zakaj! Lahko kaj najdeva v tehnični ali konfekcijski. Odločiti se morava hitro, ker z avtom tu ne morem krožiti.«

»Tja pred Orla zapelji. Od tam ni nič daleč,« mu je svetoval Samo in pomolil roko predse.

Trgovina s tehničnimi izdelki je ponujala razkošno pašo za oči in vzbujala želje. Za Sama je pričaralo pravljico predvsem presenetljivo vprašanje:

»Hočeš tale kasetofon?«

»Hvala, Alenka ima hi-fi.«

»Že, Alenkin je. Kaj pa tak televizor za tvojo sobo?«

»A tam zgoraj, meniš?«

»Tam, kjer si zdaj doma. Ga vzameva?«

»Ne vem,« je negotovo zmajal z glavo.

»Samo, povej, zakaj tako mečkaš?«

»Ti si povedal, da se peljeva na kosilo. Tako pa... Ne vem, kaj bo rekla mami,« se je končno znebil jedkega pritiska.

Na očetovem licu sta se gubi ob stisnjenih ustnicah poglobili in ves njegov obraz si je nadel mrko krinko. Ali pa je bil takšen v resnici in je bila dosedanja domačnost samo igra.

»Poslušaj, izpolnjujem samo svoje denarne obveznosti. To veš! Verjetno ni omejeno, da te včasih tudi obdarim. In ker je od najinega zadnjega srečanja poteklo že dobro leto, bova kupila in pika!«

Samo je pregnal notranji nemir in vse njegovo telo je čutilo olajšanje, ki mu je dal duška.

»Dobro, pa kupiva!«

»Hočeš kasetofon in črno-beli televizor ali barvni televizor?« je širokosrčno zastavil vprašanje oče.

»Črno-belega in kasetofon!« je nepremišljeno odsekal in prva se mu je prikazala Alenka z začudenimi očmi, šele potem, daleč za njo, mama in stric Boris.

»Na, tole ti, televizor pa jaz,« mu je porinil v roke manjši karton, ko je plačal in uredil formalnosti.

Po kosilu, kjer je lahko izbiral po jedilnem listu, mukoma prebiral razna neznana imena jedil, mu je prst obstal na dunajskem zrezku in solati.

»Kdaj prideta mama in...«

»Stric Boris,« mu je pomagal ob zastani besedi, »okrog pol treh, mama pa uro pozneje.«

»Najbolje bo, da se odpraviva takoj po kosilu,« se je odločil oče, da bi preprečil srečanje z nekim Borisom, ki je stopil na njegovo mesto. Že res, da je kaj takega predvideval, saj sta z dnem, ko sta se z Andrejo poslovila, postala prosta. Vendar je Andreja, kdove zakaj, venomer trdila, da nobena druga zveza ne pride več v poštev, ker je prva vtisnila dovolj globok pečat razočaranja.

Samo je srebal juho, ki se je znašla na mizi brez njegovega privoljenja in želje. Oče ga ni opozarjal, kako naj se vede pri mizi, mamini nauki pa so se ta čas zelo oddaljili.

Oče je usmerjal pogovor na vse mogoče reči; na šolo, šport, tudi zdravje ni izostalo, čeprav to ni tema mladih. Le Alenke, ki jo je poznal po imenu, tiste vsiljene sestre in Borisa se je izogibal. Tudi mame se je dotaknil le bežno:

»Mama hodi peš v službo? Saj mora biti daleč do mesta.«

»Ne, z mestnim avtobusom. Do postajališča ni daleč in tudi jaz se vozim. Zadnja dva meseca kolesarim,« se je pobahal.

Samo se je še posladkal s sladoledom, nato sta krenila skozi mesto na pot.

Tata, tata! Saj nimam nobene sestre ali brata... pri tebi? Ne bom imel?« je zlil še zadnje zavirajoče vprašanje.

»Ne, brez skrbi.«

»Saj me tega ni strah. In teta Branka je še... tvoja prijatelj ica?«

»To pa,« mu je potešil radovednost in to je zadostovalo.

Zdaj je Samo vse vedel. Spreletavali pa so ga mešani in novi občutki: bo Alenka doma? Ne!? Škoda, potem ga ne bo videla, njegovega Miodraga. Včasih ga ji je omenil. Alenka ga nikdar ni zbrano poslušala, kot bi govoril o kakem zgubljenem človeku v zgubljenem svetu. Tokrat bo morala priznati, da je njegov oče močan, velik in prikupen možak in ves živ, torej obstaja.

»O, to je prava cesta za slalom!« je vzdihnil, ko je urno sukal krmilo na levo, pa zopet na desno.

»S kolesom je to imenitno, ti rečem. Lahko dirkaš z zaprtimi očmi in enakomerno ovinkariš sem in tja in sem in tja, le spodaj moraš paziti. Tam te avto večkrat preseneti,« je živo odpel deček in že opazil, da so vrata odprta.

»Kaže, da sva dospela, ker naprej ne vidim steze. Hiša je lepa, ni kaj!« je nehote zmomljal in se z užitkom oziral na cvetje in bohotno zelenje med sadnim drevjem.

Alenko je nenadni ropot avtomobila zvabil v preddverje. Najprej si je ogledala registracijo TG in šele nato voznika. Golf je naglo zavil in Miodrag je izstopil prvi. Samo je kar obsedel in s svojimi iskrimi očmi opazoval skozi šipo, kako presenečen obraz bo naredila Alenka.

Oče je stopil do nje in videl je, kako mu je odzdravila, celo nasmešek, gotovo ne za dobrodošlico, mu je podari- la. Torej je vedela vse. Nato se je lagodno se sam spra- iz avta. Ponosne besede, ki bi jih bil kar natresel to je moj tata, so tako obstale v grlu, ker so zakasnele. Karto so še tu! In ob njih bo Alenka še širše zazijala!

Z bliskovito naglico je oče prijel televizor, Alenka mu je odprla vrata, površno je preletel sinovo novo domo- vanje, postavil karton na pisalno mizo in stopil čez pra- Pred avtomobilom je upočasnil korake, z očmi pobožal sinovo obličje, zrl vanj, kot bi stal pred lastno podobo izpred tridesetih let, nato pa hitro prižel nase polno- jedro telo, ga zadržal sekundo, dve, da sta oba čutila bur- no bitje srca. Samo bi še slonel, tako varen v kregljaju objemu, a sta se roki bliskovito ločili, ga rahlo celo o- nili. Potem je naglo odpahnil vrata, preokrenil vozilo, se enkrat zahupal in svetlo vozilo je zakrila temno zelena, visoka živa meja, nato se je izza ovinka še enkrat zasve- lo. In zasvetilo se je tudi v okroglih deških očeh.

Vse, kar se je dogajalo popoldne, ob nadrobnem pre- snjevanju, je teklo tako preprosto, kot bi bilo rekaj čisto samo po sebi umevnega. Nihče se ni ničemur čudil, nihče sar grajal in tudi hvalil ne. In vendar se je zgodilo nekaj zelo pomembnega, nevsakdanjega, za vse. V marsikih očeh se je zrcalila zaskrbljenost, da ga bo odslej jemal, prihajal... Potlačila je v sebi vse, kar je odsevalo na tem, in se obrnjena proti možu zanimala:

»Ga bomo kar namestili v Samovo sobo? Apropo, menim.«

Boris je pristal:

»Lahko. Samo pogledam. Gotovo ima sobno antenco. Naravnamo jo in lahko ga takoj gleda.«

»Alenka, za naju, ko se vidva naslajata ob vajinih fi- mih,« je Samo hitro vključil še dekle.

»Da se bova še midva stepla,« ga je podražila.

»Ja, ampak tudi to je nekaj. Če si sam, še ta užitek odpade,« se je vmešala mama.

Prvi dnevnik so občudovali vsi na sicer veliko manjšem zaslonu, ki jih je presenetil z izredno ostro sliko. Samu so se usta podzavestno hahljala in po daljšem obdobju mu je ugajalo, da ni bil čisto pozabljen, kakšen si je že domišljal in se sprijaznil z nadomestnim očetom.

Za prvi skupni dopust so načrtovali kar vsi štirje: vsak je našel svojo varianto. Najprej sta pristala na skupnem imenovalcu starša. Alenka se je kujala in se upirala kakšnemu koli hotelu.

»Tam si časovno omejen, vedno uokvirjen v neke urni- nike kot v šoli. Jaz hočem spati, kadar sem zaspan, in je- jesti, ko sem lačna,« se je trmasto uprla, ko sta starša raz- grnila Kompasov prospekt za počitnice.

»Mene, smrkavca, tako nihče ne upošteva. V resnici mi je prava figa, kje bom, bistveno je, da je morje in da ziskujem vodo pod gladino,« je dobrovoljno kimal

Hotiza: Cigaretni ogorek

2. oktobra ob 6. uri je izbruhnil požar v dnevni sobi stanovanjske hišc Franca H. na Hotizi. Vse kaže, da ga je zanetil cigaretni ogorek, ki je padel na fotelj, potem se je ogenj razširil na pohištvo in leseni strop. Požar je omejil z gasilnim aparatom občan, ki se je po naključju peljal mimo hiše, dokončno pa so ga pogasili gasilci.

1. SMNL

Maribor	8	7	1	0	22:4	22
Olimpija	7	6	1	0	16:2	19
Gorica	7	5	1	1	19:7	16
Mura	8	5	1	2	17:10	16
Triglav	7	3	4	0	8:5	13
Rudar	8	3	3	2	18:16	12
Ljubljana	7	2	3	2	10:10	9
Svoboda	8	2	3	3	13:15	9
[illegible]	8	2	2	4	14:12	8
Koper	7	1	3	3	13:14	6
[illegible]	8	1	3	4	9:14	6
[illegible]	8	1	2	5	10:16	5
Tabor	7	1	1	5	5:24	4
Aluminij	8	0	0	8	5:31	0

1. SKNL

Olimpija	7	7	0	0	53:4	21
Triglav	7	7	0	0	26:4	21
[illegible]	8	6	0	2	24:9	18
[illegible]	7	5	1	1	21:6	16
[illegible]	8	5	0	3	12:10	15
[illegible]	8	4	1	3	10:18	13
Maribor	8	3	2	3	17:12	11
[illegible]	8	2	3	3	20:15	9
[illegible]	8	2	3	3	11:14	9
Ljubljana	7	2	2	3	11:11	8
[illegible]	8	2	1	5	10:40	7
[illegible]	8	1	0	7	3:17	3
[illegible]	8	1	0	7	5:39	3
[illegible]	8	0	1	7	3:22	1

MALE OGLASE

ZA VESTNIK IN MURSKI VAL LAHKO NAROČITE PO TELEFONU ŠT. 31 998 VSAK DELAVNIK OD 8. DO 14. URE.

motorna vozila

GOLF, letnik 1986, dizel, JX, registriran do novembra, prevoženih 107.000 km, bele barve, ugodno prodam. Satahovci 37. m15512

SEAT CORDOBO 1.4, letnik 1996, prodam. Tel., 27 268. m15514

ŠKODO 135 LX, letnik 1993, registrirano do septembra 1998, 55.000 km, prodam. Tel.: 42 597. m15518

ASTRO 1.4 i SWING, letnik 1996, registrirano do aprila 1998, prodam. Tel. 57 522. m15537

RENAULT 5, dec. 1993, rdeč, 5 vrat, prodam. Petanjci 51b, ogled po 15. uri. m15559

JUGO 45, letnik 1989, prodajo za 1.700 DEM. Tel.: 83 249. m15585

ZASTAVO 127 prodam. Tel.: 56 321. m15592

OSEBNI AVTO GOLF JGL 1.3, letnik 1982, bele barve, dobro ohranjen, ugodno prodajo. Tel.: 46 043. m15597

RENAULT 4 TL in RENAULT 4 GTL in otroške gugalnice prodam. Tel.: 76 041. m15600

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 42 65
1min 156 sit NON STOP

VEDEŽEVANJE IN NAPOVED LOTA
090 42 62
PAR., s. p., 156 SIT/min.

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 41 02
1min 156 sit NON STOP

ŽIVAHNE ZGODBE
00.232.80912
ZGODBE
00.232.80907
POGOVOR V DVOJE
00.232.80904
Mednarodna tarifa
Samo za odrasle

BETONARNA PETELIN
GOR. RADGONA tel.: 069/61755
PO UGODNIH CENAH VAM NUDIMO
- BETON Z PREVOZOM IN ČRPANJEM
- BETONSKE IZDELKE
OB TAKOJŠNJEM PLAČILU NAD 100.000 SIT VAM PRIZNAMO POPUST.

živali

KRAVO s prvim teletom, dobra mlekarica, ugodno prodam. Tel.: 61 029. m15521

SVINJO ZA ZAKOL, težko okrog 150 kg, prodam. Celec, Grad 99. m15526

PUJSKE prodam. Šebjanič, Vaneča 14. m15545

TRI BREJE KOBILE, vprežne, jahalne, dve žrebici in voz »linser« prodam. Tel.: 062 734 455. m15555

NEMŠKEGA OVČARJA, starega tri mesece in pol, brez rodovnika, prodam. Tešanovci 81. m15580

posesti

SPIN nepremičnine
p. e. Tišinska 19, Murska Sobota
tel.: (069) 24 389,
mobitel: 0609 618 704

POSREDUJEMO PRI NAJEMU, ODDAJI, PRODAJI IN NAKUPU VSEH VRST NEPREMIČNIN. NA VOLJO SO VAM KOMPLETNE STORITVE!

Delovni čas: od ponedeljka do petka od 9.00 do16.00

OPREMLJENO DVOPOSTELJO SOBO, CK, WC, prha, posebni vhod, oddam dvema ali eni osebi. Tel.: 24 072. m15129

ENOINPOLSOBNO STANOVANJE v Ljubljani prodam. Informacije po 12. uri, tel.: 061 175 4618 ali 069 22 435. m15485

HIŠO S KMETIJSKIM ZEMLJIŠČEM v Kobilju prodam. Tel.: 062 836 427 ali 062 412 947. m15500

DVOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti prodam. Tel.: 27 143, po 20. uri. m15501

TRISOBNO STANOVANJE, CATV, tel., dva balkona, dve kleti, prodam ali menjam za hišo v Lendavi ali okolici z doplačilom ali po dogovoru. Tel.: 75 336. m15528

TRISOBNO KOMFORTNO STANOVANJE v Gornji Radgoni, 77 m², prodamo. Tel.: 31 646, v petek in ponedeljek od 8. do 14. ure. m15552

NAPRODAJ DVE GRADBENI PARCELI, vsaka po 7,5 ara, v Lipovcih 228. Tel.: 061 755 435. m15531

DVOSOBNO STANOVANJE v Župančičevi 6 v Lendavi prodam. Tel.: 78 036. m15558

POSLOVNI PROSTOR v Ljutomeru, 38 m2, centralno ogrevan, telefon, dam v najem. Tel.. 81 404. m15572

LOKAL, 40 m², več namembnosti, in medetažno hišo v M. Soboti prodamo. SPIN nepremičnine, tel.: 0609 618 704. m15578

DVOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti prodam. Tel.: 24 157. m15581

GARSONJERO v bloku najamejo - do 250 DEM. Plačilo 6 mesecev vnaprej. Tel.: 0609 618 704. m15584

STAREJŠO DOMAČIJO v okolici Laškega - Jurkloštra s 5,6 ha obdelovalne zemlje, travnikov in gozdov prodajo. Tel.: 068 21 442. m15593

NA DOLENJSKEM, v Novem mestu ob glavni cesti Ljubljana-Novo mesto, prodamo stanovanjsko-poslovni objekt, ki ima tri kompletna stanovanja, vsako veliko okrog 100 m², en kletni prostor ter poslovni objekt, velik okrog 160 m², in skladiščne prostore. Možnost tudi samo najema poslovnih prostorov, v katerih je sedaj trgovina, prostori pa so primerni tudi za drugo obrt oziroma dejavnost. Tel.: 068 21 442. m15593

kmetijska mehanizacija

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, 22 ccm, predsetvenik Panonija, skoraj nov, in FORD SIERO 2.0 i s katalizatorjem prodam. Tel.: 51 216, po 18. uri. m15553

CIRKULARKO ZA TRAKTOR, enoosno prikolico, neprekucno, in 300 l rezervoar za traktorski kompresor prodam. Tel.: 66 588. m15554

TRAKTOR LAND D 45, 12 KS, s kosilnico, ugodno prodam. Franc Demartini, Janhova 12, Apače. m15520

TRAKTOR IMT, 85 KS, balirko in valjar »Kembrič«, prodam. Banfi, Kupšinci 62. m15571

TRAKTOR STEYR, tip 180 A, prodam. Tel.: 82 393. m15586

KUPIJO TRAKTOR, okrog 60–70 KM, na prednji pogon. Tel.: 48 714. m15594

KORUZNJAKE prodam. Tel.: 76 041. m15599

FON TRADE d.o.o.
UPRAVA: M. Sobota
Staneta Rozmana 17
9000 M. Sobota
☎ 069/32-230, fax: 069/32-170

Panasonic
INFO SHOP CENTER, MARIBOR
Maribor, Partizanska 37, tel.: (062) 225 531, faks: (062) 225 713
MONTAŽA IN SERVIS TELEFONSKIH NAPRAV
Panasonic FAKS
cena 96.700,00 SIT + PD

kmetijski pridelki

BELO KAKOVOSTNO VINO, večje količine, ugodno prodam. Tel.: 062 758 420, zvečer. m15502

GROZDJE, 700 kg šipona in šmarnico, okrog 250 kg, z brajd, prodam. Tel.: 79 547. m15503

KORUZNO ZRNJE, suho prodam. Tel.: 70 410. m15516

GROZDJE Z BRAJD, klinton, izabela, prodam. Tel.: 31 333. m15535

GROZDJE, jurko, klinton, šmarnica, prodam. Tel.. 24 172. m15546

JABOLKA za ozimnico, cena 30–50 tolarjev, prodajo. Tel.: 54 110 ali Okrepčevalnica Gomboc, Križevci v Prekmurju. m15556

GROZDJE, jurko in klinton, prodam. Tel.: 27 501. m15562

GROZDJE, klinton, in bikca prodam. Tel.: 48 606. m15566

GROZDJE, cepljeno (laški rizling), prodam. Tel.: 24 195. m15576

KROMPIR za ozimnico, beli in rdeči, prodam. Lipovci 5, tel.: 42 482. m15588

GROZDJE chardoney in rizling ter 1000 litrov vina z analizo prodam. Velika Polana 199. m15595

VARAŽDINSKO ZELJE prodajam v popoldanskem času. Alojz Verban. Tropovci, tel.: 46 280. m15601

razno

ODKUPUJEMO HLODOVINO, bukev, bor in jelšo. Tel.: 063 754 343. m15113

KLETKE ZA KOKOŠI IN ZAJCE iz pocinkane žice ter plastične rešetke za svinjske bokse prodamo. Maučec, Bratonci 10, tel.: 42 096. m15213

Preklicujem veljavnost zaključnega spričevala srednje Elektro šole v Mariboru, letnik 1984/85, Andrej Berden, Šolska 14, Tropovci. m15504

BUKOVA, MEŠANA DRVA in lesene

ODKUPUJEMO DELNICE PO NAJVIŠJIH CENAH.
(069) 33 013

DE FACTO
- Zapisanje terjatev (možnost premostitvenega posojila)
- Odkup terjatev in odkup čekov
- Preverjanje plačilne sposobnosti podjetij
- Posredovanje posojil pravnim osebam in s. p.
- Posredovanje posojil posojilodajalcev
- Posojila ob zastavi vrednostnih papirjev
- Finančno svetovanje
- Računovodstvo za d. o. o. in s. p.
- Borzno posredovanje
Partizanska c. 30, Maribor
tel.: 062 224 375
062 224 377
faks: 062 224 508

LADA CENTER JAGODIČ
2231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Lenart– Maribor), telefon: (062) 640 540
SAMARA od 11.290 DEM
NIVA od 15.910 DEM
KARAVAN od 12.330 DEM

B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2
Računalniški TEČAJI
B2 d.o.o., Slovenska 42, tel/fax: (069) 37-160
20.10. - 24.10. ob 8.00 - 11.15 WORD for Windows
20.10. - 24.10. ob 12.00 - 15.15 EXCEL nadalj.
20.10. - 24.10. ob 16.00 - 19.15 Tečaj za začetnike

[...]imo se za našo prikolico. Prepričan sem, da [...] bo všeč in še veliko ceneje bo. Ostanemo deset [...] je preudarno predlagal oče.

»O ne! Vsi trije se boste kopali in počivali, jaz bom pa kuharica in pomivalka posode,« se je branila Andreja.

»Vsi ti bomo pomagali, se pravi, jaz bom hodil naku[...],« se je hitro vmešal oče.

»[...] mislim, da raje, kot bi pomivala posodo, za[...]jam kosilo za sladoled ali kislo mleko in to leže na [...] použijem,« je dodala Alenka in odšla iz sobe.

»Meni tudi ni treba kosila. So taki polži ali školjke, ki [...] surovi požvečijo. Polže mi bo menda uspelo ujeti,« [...] obrnil k Borisu, ker se mu je ta neverno smejal.

Prikolica v kampu Lanterna je s svojim bogatim bal[...]nom ponujala užitke, manj pa miru za počitek. [...] sosedje s tremi otroki, ki so se kar naprej izme[...] prebujali in jokali na eni strani, na drugi pa terier, [...] vročino in novo okolje ni hotel privaditi, niso [...] vzrok nelagodja.

Boris je nabavljal hrano in Andreja je kuhala; pre[...] za njiju.

[...] je od nekod ves sestradan običajno pridrvel [...] zmetal vase že postano jed, spotoma použil še [...] in že odhitel na obalo.

Mama, naveličana in sitna, ga je nekega dne ustavila [...] naročila:

»[...] Alenki, naj se vendar prikaže. Od zjutraj je že [...]

»[...] je ne bo!« je brž usekal in se skrivnostno na[...]

»[...] ne bo?« so pognale besede očeta z ležalnika.

»[...] vem, kar tako, mislim si,« se je začel izmotavati. »[...] jo sploh videl? Je na plaži? Na naši se namreč [...] ni prikazala,« se je Boris razjezil in držal Sama[...], ker se mu je ta že hotel izmuzniti.

»[...] je. Pač ni na naši. Malo naprej proti vzhodu.«

[...] in že upal, da se ga bo znebil.

»[...] sama, kajne?«

»Kako sama? Vse mrgoli kopalcev,« se je muzal.

»[...] Pojdi!« je izdavil s stisnjenimi zobmi, vrgel [...] in vstal.

[...], kot bi ga prelil bron, si je oprtal svojo [...] ni izbiral poti, marveč je krivenčil med hišica[...] do obale. Ponekod je preskakoval izte[...] razprostrta telesa, predvsem noge, ki so jih [...] kar na pot.

[...] ciljem, se pravi, kjer je zadnje tri dni domovala [...] s kavalirjem, mu je korak le zastal. Oprezno se ji [...], ko je opazil, da je ležala na trebuhu čez fantove [...] in ji je ta natiral hrbet z oljem. Dečko je prebadal [...] s svojimi nenavadno svetlimi očmi, in ker ga je to zmedlo, je začel:

»Alenka, Alenka, oče te išče! »

Deklica se je naglo obrnila, sedla, kot da ji opozorilo ni seglo do živega, pa skomignila z rameni:

»Kaj pa hoče?«

„Ne vem, išče te, ker te ves dan ni, ne na kosilo...«

Plavolasec je še vedno z zanimanjem sledil, nazadnje se je izkazalo, da ju sploh razumel ni, kajti odpel je vprašanje:

»Was will er denn?«

Alenkina v šoli priborjena nemščina ni zadoščala, da bi mu pojasnila, čemu ju nepoklicani dečko moti.

»Tiho bodi! Tu me ne bo našel. Tam v privezu imajo čoln. Jutri boš šel z mano. Popeljemo se ven in si boš lahko privoščil podvodne pustolovščine,« mu je obljubljala.

»A, ta da je lastnik čolna? S tem se jaz ne bi odpravil na široko morje. Premlad je, neizkušen bolj od mene,« si je dal duška in opazoval rdeče okončine, posute s pegami in olepšane s svetlimi dlačicami. Vse, kar bi Samovim očem bilo všeč, so bili svetli, valoviti lasje, še vlažni in počesani tako, da so razkrivali velika, štrleča ušesa.

»Herbert ni tako zelen, kot kaže. Čolna mu gotovo ne zaupajo. Če sem ga prav razumela, bo oče krmaril,« mu je pojasnjevala, medtem ko je Herbert ril z dolgimi nogami po peščenih tleh in se očitno že dolgočasil, ker se v kramljanje ni mogel vklopiti.

Samo je instinktivno čutil, da je postal odveč; le kimaje je pozdravil in se zgubil v senci borovega gozdička. Od tam se je počasi vrnil k staršem, čeravno je prej nameraval kreniti na morje.

Mama je obešala kopalke na vrvico, ko se je prikazal z zadnje strani. Nekaj plahega so izražale njene oči in take so bile tudi besede:

»Si jo videl?« Prikimal je.

»Oče bo prečesal obalo. Zelo je nasajen. S kom pa je?« se je sklonila zaupno k njemu.

»Veš,« se je zasmejal, da so se mu zableščali široki zobje,« z nekim jahtnim kapitalistom. Kaj hočeš, devize pač! »

»Si znorel! Kak starec!«

»Malo starejši od mene,« je dodal cinično.

»Brez skrbi. Tak je brez deviz! V žepu mu še toliko ne cinglja kot tebi,« je pomirjeno dodala.

»Potem je zares na ničli. Jaz namreč razpolagam z desetdinarskim kovancem, če še tega nisem posejal.«

»Pridi sem! Tako, tu je še nekaj. In molči! Malo mi ostaja od gospodinjskega denarja,« mu je priznala in potisnila v potno dlan še dva tisočaka.

»Mora ti ostati, ker tako malo jemo. Ali vseeno hvala. Pravzaprav je Alenka največ prispevala k varčevanju. Ker predvidevam, da ji je plavolasi bledoličnik odščipnil kakšno mrvico od mark, lahko njen delež odstopiš meni.«

»Ti si pa humorist, deček! Vse podarjeno pa raje zamolčiva. Razumeš!«

Sonce ni zahajalo v rdeči zarji, tudi užitka utapljanja v morje turistom ni ponujalo. Že sredi popoldneva ga ja zagrnila kopica črnih oblakov. Morje se je začelo peniti in s sivimi valovi grizlo v obalo.

Na zahodni obali so iz temnega, zastrtega neba kačasto švigale strele in z morja sem je votlo grmelo. Tik pred dežjem je streho dosegel oče, Alenka pa šele kakšno minuto za njim. Oplazile so jo že debele kaplje dežja in ji prilepile dolge, štrenaste lase na obraz. Z veliko, pisano brisačo si je otrla lase in edino bitje, ki mu je privoščila prijazen pogled, je bil Samo.

Nevihta torej ni zajela le narave zunaj, temveč tudi te ljudi od znotraj. Očetove oči so se bliskale in iz ust so mu privrele nasilno ukročene besede:

»Pakiramo! Zjutraj krenemo na pot!«

»O ne! Še dva dni imamo pravico do prikolice!« je usekala nepričakovano Alenka.

»Bi jo tudi izkoristili, če se ti ne bi spentljala s tistim...«

»Herbertom!« je ironično pritaknil svoj jezik Samo.

Oplazile so ga Alenkine besne oči in razumel je zakasneli očitek, pobožno zavil oči in sklenil roke. Očetu to smešno opletanje z rokami ni ostalo prikrito, zato je nenavadno povzdignil svoj glas in ponovil: »Poiščite v tem neredu vsak svoje cunje in da bo zvečer vse v avtu!«

»Razumem!« je vojaško salutiral Samo, se postavil mirno in udaril z bosima petama. Istočasno je kot iz topa plosko počilo tudi po njegovem licu: enkrat, nato še enkrat. Od presenečenja še ust ni utegnil zapreti... Prvi udarec!

Samove roke, spodbujene od refleksa, so se stisnile v pesti. Šele čez trenutek so se razklenjene dvignile in si zaščitile lice z razprtimi dlanmi. Vse se je dogajalo s filmsko naglico, in še preden je kdo utegnil ziniti, je oče že izginil v dež in vihar. Ženski sta kot vkopani še vedno strmeli v negibnega dečka.

Vihar je zavijal, morje je peneče se butalo ob skale, visoki, beli valovi, so se razkropili in se za hip zopet vračali. Po kampu so z vetrom poplesavali kosi perila, kopalk, ki jih je razbesneli vrtinec potrgal z vrvic, če jih človek ni prehitel.

Andreja se je zganila. Silovito se je zaletela v zapah in ga odprla. Prilepljen na južno, zaščiteno steno, je Boris buljil v neurje, v debele dežne kaplje, ki so se strnjene kot neprekinjena vrv spuščale na rdečkasto zemljo. Sila vode je izpirala kamen in odnašala prst, ki je drsela vijugasto pod nagibom nekam proti morju.

»Boris,« ga je prijela za roko, z drugo si je ščitila lice pred bičajočimi kapljicami, »pridi, prehladil se boš! » Ni se zganil, samo prestopil se je in prevalil težo z leve noge na desno.

»Greva«, je izustila mirno, kolikor je v danem položaju bilo sploh mogoče.

»Vse sem pokvaril, vse porušil!« je skesano priznal in ji sledil ubogljivo kot nemočen otrok.

»Je, kar je. Popravimo, kar se da! » je dodala z odločnejšim glasom.

Ko sta vstopila, Boris do kože premočen, mu je Andreja ponudila pisano brisačo z velikim morskim konjičkom. Alenka je ždela na svojem kavču in se nanju ni ozrla. Samove oči so lovile divjo podobo narave, ki se je razbesnela nad morjem, upogibala bore, raznašala papirje in vrečke in še vedno obrizgavala šipe s curki dežja.

Prostor je polnil zgoščen, vlažen in topel zrak, ki je še teže legal na mučno stanje vseh štirih; ti še nikdar niso stali tako osamljeni in vsak na svojem bregu. Zadušljivi, soparni zrak je vsem mašil usta in opustošil vse, kar jih je še pred urami povezovalo v družino.

Težko bi razločil, koga izmed njih je notranjost najbolj peklila. Vsak je gotovo prispeval nekaj razen Andreje. Prvi se je zganil oče. Odprl je okno na južno stran in globoko vdihnil zrak, ki je hladen in osvežujoč v pramenu vdrl skozi majhno odprtino.

»Menim, da je jeze in muhavosti dovolj. Pospravimo svoje reči in jutri dvignemo sidro. Napoved za naslednje dni je tako slaba. Potujemo pa lahko v dežju,« je predlagala mama in tako pomirjala razdejano razpoloženje.

Že je kazalo, da se je molk mednje trdno ovil, ko se je oglasil Samo:

»Sem slišal napoved, veš! Velja samo za notranjost.«

Njegov glas, čeprav se je upiral njej in očetu, je tokrat zvenel kot odrešujoči zvon. Kajti če kdo, je bil on najbolj upravičen do trme, uporništva in užaljenosti. Če bi se bil postavil pred zrcalo in bi mu to vrglo resnično sliko, temno rdečo sled očetovih štirih prstov, verjetno ne bi izkašljal nobene besede iz sebe.

Alenkino telo je ležalo čisto zravnano na kavču in oči si je zakrivala s hrbtom leve dlani. Andreja se je skrivaj ozirala tja in sama ni vedela natanko, zakaj je tako hrepenela še po njenih besedah: kakršnihkoli, samo da bi privrele iz njenih ust. Dekle pa ni videlo Andreje, nikogar drugega in tudi nobene potrebe po govorjenju ni čutilo.

Jutro se je rodilo sveže in umito. Sonce se je zarisalo na vzhodu in se izmotalo iz oranžne zarje, ko je avto z molčečimi potniki zavil z odcepa na glavno cesto in zapustil morje in sonce in upanje na sožitje...

Pozlačen in pisan gozd, obsijan z jesenskim soncem, je ležal kakor dragocena kulisa za hišami Na griču.

(nadaljevanje prihodnjič)

zabojčke za krompir ali za jabolka prodam. Kerčmar, Hodoš 67. m15509

HLADILNIK, star 2 leti, prodam ali zamenjam za pujske in koso za motokultivator Goldoni, 9-10, staro eno leto, prodam. Marijana Horvat, Kuršinci 33, Mala Nedelja. m15515

PREKLICUJEM veljavnost kartice št. 03-476 HKS. Alojz Brandl, Kocljeva 1, G. Radgona. m15519

DELNICE KEMA PUCONCI odkupujejo. Tel.: 61 363 ali mobitel 041 678 102. m15522

NAPRODAJ LEPE MAČEHE po ugodni ceni. Tel.: 48 034. m15538

POSODIM DO 1000 DEM, garancija čeki. Informacije po tel. 27 174. m15540

TERVOL, trdi in mehki, ugodno prodam. Tel.: 33 003. m15541

MAČEHE in marjetice prodajo. Tel.: 54 701 ali Čarni, Ivanovci 45b. m15548

POSEZONSKO ZNIŽANJE CEN PALČKOV, vodometov, cvetličnih korit in okrasnih kipov, do 30 %. Tel.: 062 731 259. m15551

Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 1295, izdane pri HKS Ljutomer Križevci na ime Stanko Ivančič, Razkrižje 55a. m15561

ZAMRZOVALNO SKRINJO, 200 l, staro dve leti, prodam. Tel.: 22 600 ali 31 068. m15574

TRAJNOŽAREČO PEČ na trda goriva kupim. Tel.: 51 489. m15575

PEČ NA TRDA GORIVA, z močjo 7 kilovatov, prodam. Tel.: 23 166. m15563

LADIJSKI POD, 1. kvalitete, 710 SIT, z dostavo, 2. kvalitete 530 SIT, talni 1.180 SIT. Tel.: 063 451 082 Andrej. m15589

DVA FOTELJA in trised z ležiščem ugodno prodam. Zelena 40, Murska Sobota. m15590

KOLJE za vinograd prodam. Tel.: 65 983. m15598

KRZNEN PLAŠČ, še nenošen, lepega, ohlapnega kroja, številka 40, prodam. Tel.: 27 649. m15548

delo

ZIDARJE in ključavničarja s C-kategorijo na območju Gornje Radgone zaposlimo. Tel.: 062 106 145. m15468

ZAPOSLIMO ZIDARJE, TESARJE IN KERAMIČARJA. Možnost bivanja v Mariboru, tel.: 041 684 637. m15491

ŽENSKO za pomoč in nego delno negibne osebe na Gornji Bistrici 93 iščemo za dobro plačilo. Informacije po tel.: 42 173. m15579

storitve

ROLETE, aluminijaste, plastične, žaluzije, lamelne zavese, markize, komarnike, platnene roloje, izdelujemo, montiramo in servisiramo. Tel.: 21 656. m15071

KURILNO OLJE ugodno prodajam. GEOKOM Tel.: 45 283, 0609 635 548. m15432

DELNICE PID B, serije G, odkupujem. Gotovina takoj na domu. Tel.: 041 676 170, 061 575 287. m15505

NEMŠČINO USPEŠNO INŠTRUIRAM IN PREVAJAM. Tel.: 27 183, dopoldne, ali 23 038, popoldan. m15547

INŠTRUKCIJE iz kemije in kemijskega računstva ter iz matematike za prve letnike srednjih šol ponujam. Tel.: 22 105. m15549

DELNICE POMURSKIH SKLADOV IN DRUGIH ter podjetij serije B, G odkupujemo. Plačilo takoj. Tel.: 062 631 164 od 9. do 16. ure. m15560

ANTENE Z MONTAŽO: satelitske od 30.900, zemeljske 16.800 SIT. Dogradnja POP TV, Kanal A, vrteči sistem, DOLBY-SURROUND TAF. Trnje 61, tel.: 70 021. m15582

STEKLARSTVO - UMETNOSTNO, vitraži, zasteklimo vrata, okna (termopan), predelne stene. Motivi:živalski, rastlinski in drugi ter več 1000 vrst barvnih stekel. TIFFANY, tel.: 74 953. m15583

SREDNJEŠOLKO ZA POMOČ pri učenju matematike osnovnošolki iščem. Tel.: 27 157. m15587

Po ugodnih cenah in ob ugodnih plačilnih možnostih naredimo izolacijske in plastične fasade, opravljamo vsa notranja slikopleskarska dela, obnavljamo stare fasade, in izposojamo gradbeni oder. Garancija in 20 let delovnih izkušenj.

Alojz Topšak - obrtnik
tel.: 0609 646 067

POGREBNE POTREBŠČINE - PREVOZI POKOJNIKOV IN UREJANJE ZELENIC

MILORAD JURIČ

Ravenska c., MRLIŠKA VEŽA, BELTINCI
Tel.: 069 42 701, mobitel 0609 641 148

NUJNI PRIMERNI OB VSAKEM ČASU PO TEL.: 069 23 701.

PRIPOROČA SE SVEČARSTVO TIBOR NOVAK PREDANOVCI 12, tel. št.: (069) 45 300
Obiščite nas na AVTOBUSNI POSTAJI (KIOSK) v Murski Soboti
oz. nas najdete v Predanovcih 12.
UGODEN NAKUP VSEH VRST NAGROBNIH, OKRASNIH IN GOSPODINJSKIH SVEČ.

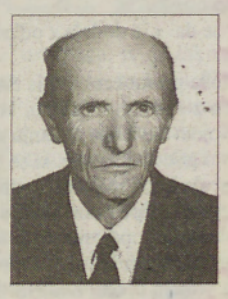

V SPOMIN

Boleč je spomin na 10. oktober, ko si nas pred dvema letoma za vedno zapustil, naš dragi mož, oče in opa.

Alojz Kornhauser

iz Gornjih Slaveč 122

Iskrena hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje, prižigate sveče ter darujete za svete maše.

Žalujoča žena, otroci z družinami in drugo sorodstvo

Lepo je bilo, ko smo te imeli

V SPOMIN

Boleč in žalosten je spomin na 12. oktober 1995, ko se je za vedno ustavilo tvoje plemenito srce, dragi mož, oče, tast in dedi

Bela Ivanič

iz Mlajtinec

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Tvoji najdražji

V 61. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, ata, stric, svak in zet

Pero Javorič

iz Lendavskih Goric

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, svete maše ter kakorkoli pomagali.

Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, za izrečene besede ob slovesu, cerkvenim pevcem iz Črenšovec za odpete žalostinke, podjetju Komunala in osebju internega oddelka soboške bolnišnice.

Vsi njegovi

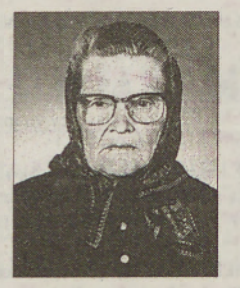

V 82. letu nas je zapustila draga žena, mama in stara mama

Frančiška Celec

iz Kuzme 19a

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, še posebno družini Car in vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše.

Hvala tudi g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Majc.

Žalujoči: mož Vilijem, sin Jože, hčerka Štefka z družino in vnuk Tonček

Moral si ti umreti,
da zaradi bolezni nehal si trpeti.
Zdaj ne trpiš več, oče,
zdaj počivaš,
sedaj te nič več ne boli.

ZAHVALA

V 84. letu nas je za vedno zapustil naš dragi oče, tast, dedek in pradedek

Vladimir Koltaj

iz Prosenjakovec 23

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo botrini Malačič, Kološevim in Olgi za vsestransko pomoč.

Posebna hvala zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v Murski Soboti, patronažnim sestram in dr. Žagarjevi. Hvala vsem sorodnikom, botrini in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje, v dobrodelne namene, nam izrekli sožalje, duhovnikoma g. Beznecu in mag. Novaku, pevcem žalostink in pogrebništvu Banfi pa za izvedbo pogrebne svečanosti ter vsem, ki ste nam pomagali v naši žalosti.

Žalujoči vsi njegovi najdražji

Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
Tiho, mirno si trpel,
za nas si delal in skrbel.

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedi in pradedi

Alojz Baša

iz Mejne ulice 1
v Tropovcih

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam stali ob strani v najtežjih trenutkih in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem hvala za darovane svete maše, sveče, cvetje, vence in za izrečena sožalja.

Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici g. Bernardki, gasilskemu društvu iz Tropovec za častno stražo in preostalim gasilskim enotam. Zahvaljujemo se kolektivu TMO 1, TMO 2, Ženskim oblačilom 1 tovarne Mura, dr. Felkarju in dr. Števanecu. Hvala tudi pogrebništvu Banfi in trobentarjema za odigrano Tišino.

Žalujoči vsi njegovi

Niti zbogom nisi rekel
niti nam podal roke.
Smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA

V 58. letu nas je zapustil dragi mož, oče, dedi, tast ter brat

Leopold Flisar

s Tišine 21d

Ob bridki izgubi dragega pokojnika se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče, za svete maše in nam v naši žalosti stali ob strani.

Hvala gospodu kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gospodu Bratkoviču za ganljiv govor in gospodu Perkiču za odigrano Tišino. Hvala pogrebništvu Kampuš. Hvala tudi vsem gasilcem, podjetju Potrošnik, Poldekovim in Marjanovim sodelavcem ter nogometnima kluboma.

Njegovi žalujoči

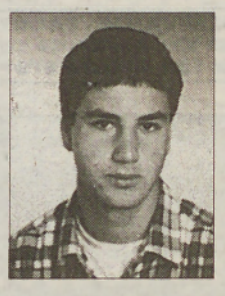

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega sina in brata

Bojana Babiča

s Cvena 16

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k njegovemu zadnjemu počitku, mu darovali cvetje, sveče, sv. maše, ki ste nam izrazili pisna in ustna sožalja, pa tudi vsem tistim, ki ste ga imeli radi in ga spoštovali.

Posebna hvala gospodom duhovnikom, govornikom, godbeniku in sosedom.

Z bolečino v srcu njegovi najdražji

ZAHVALA

Nenadoma, star komaj 31 let, nas je zapustil dragi brat, svak in stric

Anton Kreslin

iz Gornje Bistrice 24

Z žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem, sodelavcem Pomgrada ABI Lipovci, prijateljem iz gornjega konca in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala vsem, ki ste darovali vence, sveče in za svete maše. Hvala sindikatu podjetja ABI Lipovci za darovani prispevek za župnijski dom. Zahvaljujemo se tudi pevcem za odpete žalostinke, gospodu župniku za pogrebni obred, govornikom za besede slovesa ob odprtem grobu, g. Stanku za odigrano Tišino in pogrebništvu Senica.

Vsem še enkrat – iskrena hvala!

Žalujoči: sestra Angela z možem ter nečaki Janja, Peter in Mateja

Oj hišica očetova
zdaj prazna tam stoji,
nihče se v njej več ne oglasi,
naš oče v grobu mirno spi.

ZAHVALA

Utrujen od bolezni nas je v 86. letu starosti zapustil naš dragi oče, dedek, pradedek, brat

Rudolf Kovač

iz Vidonec 41

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, znancem, prijateljem in dobrim sosedom, ki so mu bili v pomoč.

Hvala osebju infekcijskega oddelka in doma starejših v Lendavi, darovalcem cvetja, sveč, za svete maše ter za izrečena sožalja. Hvala gospodu župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikoma gospe Kuzmičevi in gospodu Bernjaku, gasilcem in gospodu Zrinskemu za odigrano Tišino

V SPOMIN
Mineva dest let, odkar te ni več med nami, dragi

Bojan Granfol

2. 5. 1968–5. 10. 1987

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas.
So vezi močnejše, za njih brez pomena
so razdalje, kraj in čas.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, tasta, dedka, brata in zeta

Franca Granfola

11.9.1927–27.9.1997

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste mu ob slovesu izkazali zadnje spoštovanje in ga pospremili na njegovo poslednjo pot, darovali cvetje in sveče ter v druge namene, nam pa izrekli ustno ali pisno sožalje.
Iskrena hvala gospe Hertlovi za besede slovesa, g. duhovniku in pevcem za pogrebni obred, godbeniku za odigrano Tišino in pogrebništvu Banfi.
Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Z žalostjo v srcu njegovi najdražji.

Tvoj spev je izzvenel,
a ga nisi zapel,
mladost je šla,
a hlad starosti te še ni objel.
Pretrgana je nit nikoli stkana,
živiš in že je tvoja pot končana.

V SLOVO

Bojanu

Vedeli smo, da se bomo nekega dne razšli,
a nismo pomislili, da tako kmalu in na tako krut način.
Bojan, za vedno boš ostal v naših srcih.

Sošolci iz SKŠ Rakičan, generacija 1995/96,
z razredničarko Slavo Just

Živel si za nas, s svojo toplino
in dobroto si greł naš dom.
Z vsem svojim bitjem si razdajal se za nas.
Vse lepe sanje in vsa tvoja ljubezen,
s katero si nas osrečeval in obdaroval,
vse se je izgubilo v črno temo.

ZAHVALA
41. letu nas je po težki bolezni nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, svak in boter

Janez Senčar

iz Bučečovec 30

Ob boleči izgubi našega najdražjega se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih in bolečini stali ob strani. Hvala vsem sorodnikom, sosedom in vaščanom, županu občine Ljutomer g. Ludviku Bratuši, GD Bučečovci, občinski GZ Ljutomer, KS Križevci, CP M. Sobota, PP Domžale, OŠ Križevci, kolektivu Žabjeka, obratu Mura Ljutomer, ZD Ljutomer, Kliničnemu centru Ljubljana, Bolnišnici M. Sobota, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli ustno in pisno sožalje, nam na kakršen koli način pomagali ali darovali cvetje, sveče maše in sveče ter dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala g. župniku, domačim pevcem, govornikom za ganljive besede slovesa in godbeniku za odigrano melodijo.
Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Žalujoči: žena Milica, sin Darko, hčerka Dorica z Romanom, sin z ženo, brat Alojz, sestri Tanja in Manica z družinami in drugo sorodstvo

---

Umrla je naša mama

Gizela Rižnar

roj. Kolenko

Mar res življenje naše privid je neke sreče?
Mar res naše želje, upi izgube se
tiho v vetru?

Žalujoči vsi njeni

Babiki

Na vrtu ne bova več sedeli,
rožič ne sadili, ne pesmic peli.
Rože žalostno sklanjajo glavo,
ker jih nihče več kot ti ljubil ne bo.

Tamika

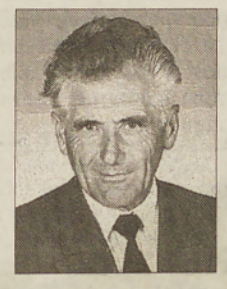

Ne morem iz zemlje kot drobna
semena,
da znova bi segli si v tople dlani,
Ne morem!
Med nami je krsta lesena,
in grob je med nami ...
tišina prsti, le sreča ljubezni visoko gori.

V SPOMIN

Danes, 9. oktobra 1997, mineva petnajst žalostnih let, ko je prerano odšel na pot brez vrnitve naš dragi mož, oče, sin, brat in dedek

Alojz Krpič

iz Gornjih Slaveč 78

Težko je pozabiti človeka, ki ti je drag, še težje je izgubiti ga za vedno, a najtežje je, naučiti se živeti brez njega.
Leta minevajo, vendar bolečina ostaja.
Prisrčna hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Z lepimi spomini nanj vsi, ki ga pogrešamo

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih vedno boš ostal.

V SPOMIN
Tih in boleč je spomin na 11. oktober, ko nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Štefan Šeruga

iz Puževec

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.
Tvoji najdražji

Odšel si tiho, brez slovesa,
kot zvečer ugasne zarja svetla.
A v naših srcih še živiš,
čeravno leto dni v grobu spiš.
Ostala je praznina, ki hudo boli.

V SPOMIN

10. oktobra mineva žalostno leto,
odkar nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

Karel Smodiš

iz Stanjevec

Hvala vsem, ki mu poklonite cvetje, prižigate sveče ali z lepo mislijo postojite ob njegovem grobu.

Vsi tvoji najdražji

ZAHVALA
V 83. letu nas je po daljši bolezni zapustila draga mama, tašča, babica in prababica

Terezija Horvat

iz Mlajtinec 19

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence, sveče, za svete maše in druge dobrodelne namene ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Iskrena hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Vsi njeni

A dan je črni moral priti;
tako solzan, oj dan teman!
Utrgal moj je edini cvet,
ki krasil mi je ta svet.

ZAHVALA
V 39. letu nas je za vedno tiho zapustil naš najdražji sin, nečak in bratranec

Marjan Pintarič

iz Motovilec

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, posebej Gombocu in Gjergjeku, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli pisna in ustna sožalja, darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše ter ga v velikem številu pospremili k njegovemu zadnjemu počitku. Zahvaljujemo se g. župniku za pogrebi obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Marušiču za ganljivo odigrano Tišino, mladincem, kolektivu KG Rakičan in pogrebništvu Banfi. Prisrčna hvala govornici prof. Marjanci Ferko za čuteče izbrane besede slovesa ob krsti in za ves trud ob organizaciji pogreba. Zahvala velja tudi vsem zdravnikom, predvsem dr. Ćurčiću in preostalemu zdravstvenemu osebju, ki so mu v dolgih letih njegove bolezni kakorkoli pomagali. Posebna hvala članom društva multiple skleroze, ki so ga obiskovali in mu s svojo toplino lajšali bolečine. Vsem še enkrat hvala.
Neutolažljiva mama in vsi, ki smo te imeli neizmerno radi

V 61. letu nas je za vedno zapustil
naš dragi mož, oče, ata, stric, svak in zet

Pero Javorič

iz Lendavskih Goric

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje ter darovali cvetje, sveče, za svete maše in kakor koli pomagali.

Hvala g. kaplanu za opravljen pogrebni obred, za izrečene besede slovesa, cerkvenim pevcem iz Črenšovec za odpete žalostinke in podjetju Komunala.

Hvala tudi osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu.

Vsi njegovi

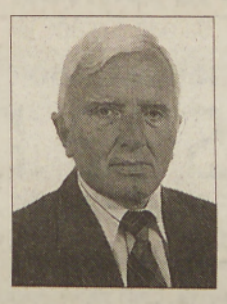

Solza kane nam iz očesa,
ostala je skrita bolečina,
a ti si odšel tiho, brez slovesa.

ZAHVALA
Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, tasta in svaka

Cirila Raduha

iz Črenšovec

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Srčno se zahvaljujemo gospodu kaplanu za lep obred, pevcem za odpete žalostinke, sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom in vsem znancem.
Lepa hvala govorniku za izrečene besede ob slovesu in pogrebništvu Ferenčak. Hvala za darovano cvetje, sveče, izražena sožalja in darovalcem za svete maše.

Žalujoči: žena Marija, hčerka Darja
z možem Štefanom in drugo sorodstvo

Dedku!

Dobrota tvojega srca nikdar ne bo pozabljena!
Tvoja vnuka Miha in Maša

V KUZMI
bomo gradili večnamenski

POSLOVNO-STANOVANJSKI OBJEKT

Če Vas zanima nakup poslovnega prostora ali stanovanja, nas pokličite!

GOMBOC, d. o. o., Beltinci, telefon 42 202 ali
Občina Kuzma, telefon 55 201

Že prodajati ta avto je užitek!
Bi poskusili tudi vi?

Mohor, *trgovec z vozili Mazda, išče izkušenega, motiviranega, po možnosti mladega prodajalca/ko za delo v odličnih razmerah. Pisne prijave pošljite do 15. oktobra na naslov: MOHOR, Ljuba Šercerja 17, 9252 Radenci.*

mazda MAZDA NAJ BO

pomurska banka

Pomurska banka, d.d., Murska Sobota, bančna skupina Nove Ljubljanske banke

SPREMENILI SMO NAZIV BANKE

Cenjenim poslovnim partnerjem, komitentom in varčevalcem sporočamo, da se je LB Pomurska banka, d. d., Murska Sobota po uresničitvi poslovne strategije lastnikov povezala v bančno skupino Nove Ljubljanske banke Ljubljana.

Sprememba naziva banke je bila vpisana tudi v sodni register tako, da bo banka v prihodnje nastopala v pravnem prometu z naslednjim nazivom:

Pomurska banka, d. d., Murska Sobota, bančna skupina Nove Ljubljanske banke.

Prepričano smo, da bo naše sodelovanje tudi v prihodnje tako uspešno in korektno, kot je bilo doslej.

Kompas MTS Gornja Radgona

Trgovinski center ob meji

Kompas naj bi v Gornji Radgoni odprl veliko trgovinsko središče in hkrati uredil dve starejši zgradbi v bližini mejnega prehoda

Da trgovinska dejavnost ob slovensko-avstrijski meji ni zaželjena, se potrjuje iz dneva v dan; avstrijski trgovci bodo naredili vse, samo da slovenske trgovine ne bi bile zanimivejše kot njihove. Po juliju, ko so Avstrijci uvedli dodatno obdavčevanje za cigarete in tobačne izdelke, je promet v brezcarinskih trgovinah upadel za polovico in enota Kompas MTS Gornja Radgona že čuti posledice. Toda avstrijski trgovci še vedno ne mirujejo; pripravljeni so izkoristiti svoj vpliv v Bruslju in izsiliti ukinitev dobave določenih svetovno znanih izdelkov v brezcarinske trgovine (na primer kozmetike Loreal). Ali bodo radgonskim kompasovcem poleg Avstrijcev nagajali tudi lokalni politiki?

Celovita ureditev mejnega prehoda v Gornji Radgoni in obnova najstarejših zgradb sta že dolgo načrtovani - morebiti celo več kot deset let, toda v minulih letih je prišlo do takih in drugačnih pomembnejših gospodarskih in političnih preobratov. Kdaj bodo uslužbenci carine in policije na meji dobili nove, predvsem pa bolj izolirane prostore, je težko napovedati (po letu '91 se morajo zadovoljiti z začasnimi krpanji in premestitvami). Kompas MTS, enota v Gornji Radgoni pa je odločen, da bo kljub črnogledim napovedim za brezcarinske trgovine začel s kar veliko naložbo na območju mejnega prehoda oziroma v njegovi neposredni bližini. Radgonska brezcarinska prodajalna je bila med prvimi Kompasovimi trgovinami na meji v tem delu Slovenije; v zadnjih letih so mejni prehodi v Gederovcih, Sotini, Hodošu in v Dolgi vasi dobili lične samostojne zgradbe, v katerih so brezcarinske prodajlne, radgonska pa je - z manjšimi preureditvami - še vedno v istem prostoru. Zato pa naj bi sedaj končno prišla na vrsto tudi Gornja Radgona. Objekt na Kerenčičevi 11, kjer je že brezcarinska prodajalna, želi namreč radgonski Kompas MTS obnoviti in urediti v svojevrsten trgovinski center. Dokler bodo na meji z Evropsko zvezo še dovoljene brezcarinske trgovine (menda je slovenska vlada že podpisala, da se strinja z njihovo ukinitvijo leta 1998?), bo v celotni zgradbi taka trgovina, nato pa trgovina s pestro in kakovostno ponudbo blaga.

Zdaj čakajo na ureditev formalnosti, da bodo lahko začeli z obnovo objekta, pri čemer bodo morali v celoti upoštevati (tako kot pri obnovi prostorov dnevne kavarne) usmeritve Zavoda za varstvo kulturne dediščine iz Maribora. Ker je potrebno predhodno sprejeti spremembo zazidalnega načrta za mejni prehod, prav ta čas poteka javna obravnava sprememb, ki jih morajo nato sprejeti še na občinskem svetu - čeprav ni bilo slišati iz ust vodilnih v Kompasu, pa je slutiti, da se prav te »lokalne politike« najbolj bojijo. Časa za politične igrice nimajo, kajti še pred koncem leta bi morali urediti vse formalnosti, tako da bi morebiti še letos začeli graditi. Istočasno bi vključili v investicijo Kerenčičevo 13, za katero imajo prav tako že usmeritve spomeniškega varstva - v enajstici bi bila komercialna dejavnost, v sosednji zgradbi pa garderobe, sanitarije, pisarne in drugi nujni prostori.

Zavist avstrijskih trgovcev ne pozna meja; ker jih motijo brezcarinske trgovine na slovensko-avstrijski meji, je avstrijska vlada sprejela ukrepe, ki so zmanjšali promet v trgovinah. Posredno se pozna manjši obisk tudi v gostinskih lokalih ob meji.

Hitijo pa iz dveh razlogov - ker so že itak v nekajletni zamudi zaradi raznih gsopodarskih in političnih zapletov in ker bi z deli radi končali do junija prihodnje leto. To bo namreč neformalni prispevek k deželni razstavi, ki bo od aprila do oktobra 1998 leta v avstrijski Radgoni. S to obnovo bo dobil celotni mejni prehod na slovenski strani lepšo podobo, številni gostje iz sosednjega mesta pa bodo prav gotovo zavili tudi proti Gornji Radgoni. Na žalost se mesto na desnem bregu reke Mure ne pripravja na ta veliki dogodek, čeprav je v začetku nameravalo celo sodelovati s svojim kulturnim deležem.

Nekaj problemov se pojavlja v gostinski dejavnosti; objekt, v katerem je Pivnica, je denacionaliziran, najemnino pa še vedno plačujejo občini. Na odločbo so se pritožili, ker se niso mogli uskladiti glede dosedanjih vložkov v ureditev objekta. **Radi bi ga odkupili, toda če bo najemnina previsoka, bodo morali Pivnico najverjetneje zapreti. To je eden najlepših gostinskih lokalov. Zdravstvena inšpekcija zahteva ogromno prenove, predvsem bi morali ukiniti kuhinjo.** *»Mi restavracije ne bi zapirali zato, ker bi bilo premalo gostov, z obiskom smo zadovoljni, vendar že sedaj zaostajamo za nekaterimi glede udobja gostov, sanitarij. Poslovanje restavracije je ogroženo, zato zaenkrat glede vsebine ne delamo nobenih načrtov. Prenova Kerenčičeve 11 tudi zahteva, da se odpovemo kuhinji, saj da po prepričenju spomeniškega varstva ne sodi sem. Njihova zahteva je bila, da če bomo šli v generalno obnovo teh objektov, bomo morali zapreti kuhinjo. Mi vemo, da ta princip ne sodi sem, toda zgradim kuhinjo v slogu tistega časa, je praktično nemogoče. Če bo že prišlo do prenove tega objekta, bomo pač morali žrtvovati kuhinjo, ker je trenutno tujek v tem prostoru.«* je povedal Drago Domanjko, direktor enote Kompas MTS v Gornji Radgoni.

Ker je promet po juliju upadel za okrog 50 odsotkov - posledice manjšega števila nakupov pa se posredno poznajo tudi v gostinskem delu - bodo najverjetneje morali zmanjšati število zaposlenih v trgovinah; tri so že manjši odpustiti, koliko pa jih bo šlo v prihodnje brez službe, bo znane pokazali računih.

BERNARDA B. PEČEK

Srečanje predstavnikov radioklubov

Predsednik Radiokluba Radenska Radenci Drago Jug je sklical delovno srečanje predstavnikov radioklubov za obeh bregov Mure, zainteresiranih radioamaterjev ter vodstva Zveze radioamaterjev Slovenije. V goste sta prišla predsednik in sekretar te zveze: Polde Kobal in Drago Grebenšek. Le-ta sta podrobno pojasnila prizadevanja Zveze radioamaterjev Slovenije pri pripravi novega zakona o telekomunikacijah v Sloveniji, pravilnika o radijskih dovoljenjih o CEPT-certifikatih ter pravilnika o amaterskih radijskih postajah.

Radioamaterji v Sloveniji ne bodo plačevali frekvenc, kar je bilo uvedeno na Madžarskem in še kje v svetu. Se pa morajo držati predpisa pri postavljanju anten, po katerem mora biti antena oddaljena od stanovanjskih prebivališč najmanj pet metrov, moč oddajnika je lahko največ 250 watov, uporabljati pa ga smejo letno do 700 ur.

F. Matko

Kvartet v cerkvi

Občina Turnišče in ZKO Lendava sta organizirala v turniški cerkvi koncert godalnega kvarteta Feguš. Lepemu številu poslušalcev so se glasbeniki predstavili z deli Giuseppeja Tartinija, Wolfganga Amadeusa Mozarta in Antonina Dvoraka in poželi velik aplavz.

Godalni kvartet sestavljajo bratje Simon, Andrej in Filip ter sestra Janja Feguš. Vsi sicer še študirajo v glasbenem konzervatoriju v Celovcu. Kvartet so ustanovili 1992. leta in doslej so imeli že več kot 150 nastopov doma in v tujini. Letos so dobili v Piranu nagrado za najboljšo izvedbo Tartinijevega dela.

prišla vas je razvajat
dnevi odprtih vrat
9.-12. oktober vsak dan od 9.00 do 18.00
prostornost servo volan
zračna blazina dolžina 4,17 m
dvojni preklop zadnjih sedežev
408 litrov velik prtljažnik
CITROËN XSARA
družinski avto
varnost

CITROEN
AGROSERVIS-AVTO CIT d.o.o., Kroška 58, MURSKA SOBOTA, 069/21-630

SLOVENIJALES
VSE ZA DOM

V PREJŠNJIH PROSTORIH
LGM LESNINA
Tel. 069/21-396, 069/32-402
Telefaks: 069/32-403

- REPROMATERIALI ZA MIZARJE
- LESNI IN GRADBENI MATERIALI
- STAVBNO POHIŠTVO
- PULTI, LETVE VSEH VRST
- MASIVNE PLOŠČE
- OBLOGE, PARKETI
- OKOVJE, LEPILA, VIJAKI

KINO

Murska Sobota
Kino Park Murska Sobota
Komedijo **Prijateljici** vrtijo v četrtek, 9., in v petek, 10. oktobra, ob 18. uri ter v soboto, 11. oktobra, ob 20. uri. Srhljivko **Teorija zarote** si lahko ogledate v četrtek, 9., in v petek, 10. oktobra, ob 20. uri ter v soboto, 11. oktobra, ob 18. uri ter v nedeljo, 12. oktobra ob 18. in 20. uri. V sredo, 15. oktobra, vrtijo ob 18. uri srhljivko **Popolna oblast**, ob 20. uri pa dramo **Georgia**
Kino Gornja Radgona
Ameriško romantično komedijo **Na vrat na nos** si lahko ogledate v petek, 10. oktobra, ob 19. uri, v nedeljo, 12. oktobra, 18. uri, ter v ponedeljek, 13. oktobra, ob 20. uri.
Ameriško grozljivko **Anakonda** pa bodo vrteli v petek, 10. oktobra, ob 21. uri ter v soboto, 11., in v nedeljo, 12. oktobra, ob 20. uri.
Kino Ljutomer
V petek, 10. oktobra, v soboto, 11. oktobra, ter v nedeljo, 12. oktobra, bodo ob 18. uri vrteli ameriški znanstvenofantastični film **Izgubljeni svet**.

KINO

Delimo vstopnice za kino

Lisa Kudrow in Mira Sorvino sta prijateljici v filmu Prijateljici. Pravilno je zapisal **Tomaž Pajnhrt, Brodarska 35, 9000 Murska Sobota**. Čestitamo! Poslali mu bomo dve vstopnici za kino!

Naslednje vprašanje pa se glasi:

Kateri znani igralec igra ob Juliji Roberts v filmu Teorija zarote?

Odgovor: _____

_____

Kupon št. 30

Odgovore pošljite do 14. oktobra na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Poroke

MATIČNO OBMOČJE GORNJA RADGONA: Branko Benko, zidar, iz Grabonoša in Darinka Fras, kmetijska tehnica, z Orehovskega Vrha; Srečko Cer, kovinar, in Valerija Ivanek, gospodinja, oba iz Črešnjevec; Boris Mir, avtomehanik, iz Radenec, in Darinka Trost, šivilja, iz Črnec 29; Matjaž Mestinšek, monter, s Ptuja in Valerija Strelec, tekstilna konfekcionarka, z Radenskega Vrha; Alojz Smrke, delavec, in Jožica Kuzma, šivilja, oba iz Žepovec.

MATIČNO OBMOČJE SV. JURIJ OB ŠČAVNICI: Drago Elbl, mehanik kmetijske mehanizacije, in Simona Kramberger, slaščičarka, oba iz Spodnjih Ivanjec; Mirko Vršič, inženir strojništva, in Andreja Štelcer, višja medicinska sestra, oba iz Apač; Benjamin Šalamun, kretničar, iz Stare Nove vasi in Olga Ajlec, tekstilna tehnica, iz Selišč.

VESTNIK VAM ČESTITA!

kulturni koledar

MURSKA SOBOTA: V četrtek, 9., in v petek, 10., bodo na grajskem dvorišču prireditve posvečene tednu otroka.

KNJIGE
LJUBLJANA: V četrtek, 9. oktobra, bo ob 12. uri v prostorih Kluba Nove revije tiskovna konferenca ob izidu pesniške knjige **Mačuhice znanega slikarja Zdenka Huzjana** z umetnikovimi risbami. Ob tej priložnosti bodo odprli tudi umetnikovo razstavo Huzjanovih risb.

GLASBA
MURSKA SOBOTA: Na grajskem dvorišču bo v soboto, 11. oktobra koncet skupine Lačni Franz. Predskupina je Ten High. Pričetek je ob 20. uri.

OTVORITVE
LJUTOMER: V nedeljo, 12. oktobra, bodo v Galeriji Anteja Trstenjaka ob 19. uri odprli rastavo devetega **slikarskega Ex-Tempora.** Ex-Tempore pa se začne v četrtek, 9. oktobra. Razstav bo na ogled do 9. novembra.
MURSKA SOBOTA: V petek, 10. oktobra, bo v Galeriji Murska Sobota ob 18. uri otvoritev razstave del, ki so nastala na **5. slikarski koloniji Lipovci '97**.

RAZSTAVE
MURSKA SOBOTA: V soboškem gradu je na ogled na novo postavljena **Stalna razstava Pokrajinskega muzeja Murska Sobota.** Ogledate si jo lahko od torka do petka od 10. do 17. ure, v soboto in nedeljo pa od 10. do 13. ure. Muzej bo zaradi Zborovanja Slovenskih muzejskih društev v četrtek, 9. oktobra zaprt.
V predprostoru grajske dvorane si lahko ogledate tudi razstavo študentov ALU na temo **Prekmurski spominek.**
LENDAVA: V tamkajšnji Galeriji si lahko ogledate razstavo, ki je nastala na koloniji mladih likovnih umetnikov, ki se šolajo na Madžarskem.
GORNJA RADGONA: V avlu Kulturnega doma si ahko ogledate raztavo **Meja na reki v ogledalu medijev** ter fotografsko razstavo avtorja **Tončija Hozjana**.
RADENCI: V Galeriji muzeja Radenske si lahko oledate dokumentarno raztavo ob 35-letnici festivala komorne glasbe XX. stoletja v Radencih.
LENDAVA: V grajski galeriji je na ogled rastava **stalne zbirke sodobnikov**, ki jo posreduje **Mednarodna galerija iz Dunajske Srede na Slovaškem**.
LENDAVA: V prostorih lendavskega gradu si lahko ogledate razstavo in predstavitev zbranega gradiva VII. mednarodnega arhivskega raziskovalnega tabora.
LJUTOMER: V malem razstavnem prostoru ljutomerske knjižnice si lahko ogledate razstavo likovnih **Marjana Horvata**. Razstava bo na ogled do 15. oktobra.
LJUTOMER: v Galeriji Anteja Trstenjaka si lahko ogledate športno razstavo **100 let olimpizma**. Odprta bo do 11. oktobra.
MORAVSKE TOPLICE: V prostorih terapije (hodnik) je na ogleda razstava del študentov likovne akademije, ki so nastala na likovni koloniji v Filovcih.
MORAVSKE TOPLICE: V Galeriji Ajda sta na ogled razstavi slik Alojza Makoterja.
PARIZ: Akademski slikar **Sandi Červek** razstavlja svoja dela v Parizu.
INGOLSTADT: V prostorih Exerzierhaus im Klenzepar je na ogled **13. razstava mednarodnega bienala male plastike**, ki poteka v Murski Soboti.

OBČINA RADENCI
Radgonska c. 9
9252 RADENCI

Na podlagi 6. in 7. člena Pravilnika o pogojih, načinu in kriterijih za pridobivanje sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Radenci (Ur. l. RS, št. 52/95 in 51/97 - dopolnitev) Občinski svet Občine Radenci objavlja

RAZPIS

za pridobivanje sredstev za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v občini Radenci za leto 1997, in sicer:
- iz sredstev občinskega proračuna v višini 1,500.000,00 SIT,
- iz sredstev L B Pomurske banke, d. d., v višini 4,500.000,00 SIT.

Skupaj znaša višina razpisanih sredstev 6,000.000,00 SIT in se razdeli glede na število vlog za naslednje namene:
- samozaposlovanje do 800.000,00 SIT,
- širitev poslovanja do 1,000.000,00 SIT.

Prosilci lahko vložijo prošnjo le za enega od navedenih namenov.

Sredstva lahko pridobijo:
1. samostojni podjetniki posamezniki,
2. družbe v zasebni lastnini,
3. pravne osebe, ki se uvrščajo med malo gospodarstvo in so v zasebni lasti,
4. zasebniki, ki opravljajo dejavnost s področja javnih zavodov.

Prosilci, ki prosijo sredstva za samozaposlitev, se morajo zaposliti v enem letu od vložitve sklepa o pridobitvi posojila.
Prosilci, ki prosijo sredstva za širitev poslovanja, morajo biti ob vložitvi prošnje v rednem delovnem razmerju.
Prosilci morajo biti v rednem delovnem razmerju po odobritvi posojila najmanj enako dobo, kot bodo vračali posojilo.

Sedež obratovalnice oz. podjetja in kraj naložbe morata biti na območju občine Radenci.
Sredstva se prednostno dodelijo prosilcem, ki poleg pogojev, ki jih zahteva banka, v največji meri izpolnjujejo še naslednje kriterije:
- opravljajo oz. bodo opravljali dejavnosti, ki v občini (KS, kraju) niso razvite,
- ustanavljajo nove proizvodne in storitvene zmogljivosti in ustvarjajo možnost zaposlitve za nedoločen čas,
- razširjajo in odpirajo nova delovna mesta v obstoječih proizvodnih in storitvenih dejavnostih,
- opravljajo oz. bodo opravljali dejavnosti, ki zagotavljajo sodoben tehnološki in ekološko neoporečen delovni proces,
- opravljajo oz. bodo opravljali dejavnosti, ki so izvozno usmerjene ali nadomeščajo uvoz.

Prošnje za pridobivanje sredstev se zbirajo 15 dni od dneva objave razpisa.
Sredstva se dodeljujejo z obrestno mero TOM + 5 % in z dobo vračanja posojila 3,5 leta vključno z enoletnim moratorijem.

Prošnja za razpis mora poleg osnovnih podatkov (navedba prosilca, višina zaprošenih sredstev, namen pridobitve sredstev) vsebovati:
a) poslovni načrt,
b) dokazilo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti (potrdilo o vpisu v sodni register obrtnih oz. sklep o vpisu podjetja v sodni register ali potrdilo o vpisu v vpisnik podjetnikov posameznikov oz. dokazilo o vloženem zahtevku za izdajo odločbe),
c) potrdilo o plačanih davkih in prispevkih,
d) obrtniki in samostojni podjetniki priložijo davčno napoved za leto 1996, podjetniki pa zaključni račun z bilanco za leto 1996,
e) zemljiškoknjižni izpisek za potrebe zavarovanja kredita (star največ en mesec),
f) dokazilo o namenu pridobitve sredstev pri širitvi poslovanja:
- kupoprodajno pogodbo za nakup poslovnih prostorov,
- predračun ali kupoprodajno pogodbo za nakup opreme ali generalno popravilo opreme,
- gradbeno dovoljenje oz. priglasitev del za gradnjo in adaptacijo poslovnih prostorov,
- pogodbo za večji posel, ki pomeni trajnejšo širitev poslovanja,
- predračun za projekte, ko gre za obsežnejšo novo dejavnost,
- izjavo o nameravani zaposlitvi.

Prošnja se vloži v tajništvu Občine Radenci.
O (izbiri) odločitvi bodo prosilci obveščeni v 45 dneh od dneva razpisa.
Nepopolnih vlog komisija ne bo obravnavala.

Predsednik Občinskega sveta Občine Radenci
Jože FLEGAR, dipl. oec.

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA
s pogoji za zasedbo

PROSTA DELOVNA MESTA NA OBMOČJU

Območje	Izobrazba					
	I-II	III-IV	V	VI	VII-VIII	SKUPAJ
Murska Sobota	10	4	1	4	0	19

ŽIVILSKOPREDELOVALNI DELAVEC
NABAVA SADJA IN ZELENJAVE; določen čas 12 mes.; 12 mes. delovnih izkušenj; jeziki: makedonski jezik - govorno in pisno, albanski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: TERENSKO DELO; do 10.10.97; OSMANI EVZALJ - SADJE ZELENJAVA, JAKOBOVO NASELJE 67, MURSKA SOBOTA
POMOŽNI DELAVEC
POMOŽNA DELA V GOSTINSTVU; nedoločen čas; Samsko stanovanje; do 11.10.97; MILOSAVLJEVIĆ DOBRIVOJE, CAFFE BAR AS, PARTIZANSKA ULICA 15, LENDAVA - LENDVA
ŠIVANJE AVTOPREVLEK; določen čas 12 mes.; do 10.10.97; KONSI, PROIZVODNJA IN TRGOVINA D. O. O., KOBILJE 36, DOBROVNIK - DOBRONAK
POMOŽNA DELA; določen čas 3 mes.; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; do 14.10.97; BALLA JULIJA S. P. ŠIVILJSTVO, DOLNJI LAKOŠ 7, LENDAVA - LENDVA
PLESALKA; določen čas 3 mes.; Skupno stanovanje; ostali pogoji: 20 UR NA TEDEN; do 14.10.97; ČEH NADA S. P. KAVA BAR PIKOVA DAMA, LIPOVCI 245, BELTINCI; št. del. mest: 4
POMOŽNA NATAKARICA; določen čas 6 mes.; Skupno stanovanje; do 14.10.97; ČEH NADA S. P. KAVA BAR PIKOVA DAMA, LIPOVCI 245, BELTINCI; št. del. mest: 2
AVTOMEHANIK
PRIPRAVNIK; določen čas 6 mes.; do 10.10.97; KOROŠA STANKO S. P. AVTOMEHANIK, ULICA ŠTEFANA KOVAČA 18, TURNIŠČE
FRIZER
FRIZER; nedoločen čas; 5 l. delovnih izkušenj; Družinsko stanovanje; do 17.10.97; FORDAN SUZANA S. P. FRIZERSKI SALON, KRANJČEVA ULICA 61, LENDAVA - LENDVA
ZIDAR
GRADBENA DELA - ZIDAR ZA POTREBE GRADBIŠČ V MARIBORU; nedoločen čas; do 14.10.97; PETELIN IGOR S. P. BETONARNA PETELIN, TRATE 23, GORNJA RADGONA
NATAKAR
NATAKAR; določen čas 3 mes.; ostali pogoji: POMOŽNA DELAVKA; do 10.10.97; PIHLER ANGELA S. P. TRGOVINA BAR STARI HRAST, RADOMERJE 3, LJUTOMER
EKONOMSKI TEHNIK
ZAVAROVALNI TEHNIK III.; nedoločen čas; 1 l. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 3 MESECE, TEHNIŠKA SMER; do 10.10.97; ZAVAROVALNICA MARIBOR PREDSTAVNIŠTVO LJUTOMER, PREŠERNOVA ULICA 7, LJUTOMER
INŽENIR RAČUNALNIŠTVA
RAČUNALNIČAR; določen čas 11 mes.; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: 150-URNI TEČAJ RAČUNALNIŠTVA - PEDAGOŠKA SMER, 14 UR NA TEDEN; do 14.10.97; OSNOVNA ŠOLA SVETI JURIJ, SVETI JURIJ 13, ROGAŠOVCI
VZGOJITELJ PREDŠOLSKIH OTROK
POMOČNICA VZGOJITELJICE; določen čas 4 mes.; do 10.10.97; VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD, TITOVA CESTA 1, RADENCI
VZGOJITELJICA PREDŠOLSKIH OTROK; določen čas 12 mes.; ostali pogoji: VARUHINJA; do 10.10.97; VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD, TITOVA CESTA 1, RADENCI
VIŠJI KNJIŽNIČAR
VIŠJI KNJIŽNIČAR - HUNGARIST; nedoločen čas; 12 mes. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno, madžarski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: DELOVNE IZKUŠNJE V KNJIŽNIČARSKI STROKI; do 10.10.97; KNJIŽNICA LENDAVA, PARTIZANSKA 10, LENDAVA - LENDVA

MALE OGLASE
ZA VESTNIK IN MURSKI VAL LAHKO NAROČITE PO TELEFONU TEL. 31 998 VSAK DELAVNIK OD 8. DO 14. URE.

ASTRID, d. o. o., Maribor,
tel.: 06210 950 80, 105 531, Obrežna c. 1/I Maribor
PODJETJA, PODJETNIKI, OBRTNIKI, TRGOVCI
ASTRID MARIBOR Vam s finančnimi instrumenti pomaga priti do denarja, ki Vam ga dolgujejo Vaši kupci. Terjatve tudi odkupujemo, hitro in po konkurenčni ceni. Pri takšni izterjatvi kupca tudi obdržite.
Pokličite ali obiščite nas!

LADA CENTER JAGODIČ
2231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Lenart- Maribor), telefon: (062) 640 540
KUPUJEMO RABLJENE LADE SAMARE IN NIVE

TUDI KRATKOROČNA NALOŽBA JE LAHKO DONOSNA
V SKB banki lahko kupite **blagajniške zapise SKB banke 4. izdaje z devizno klavzulo.** Naprodaj so v vseh poslovalnicah SKB banke, vplačujejo in izplačujejo pa se po srednjem tečaju Banke Slovenije. Za dodatne informacije pokličite Zeleni telefon 080 15 15.

ročnost:	realna obr. mera:
31 dni	4,0 %
90 dni	4,5 %
180 dni	4,9 %
270 dni	5,0 %

SKB BANKA D.D.
Za Danes. In za Jutri.

Misijonar na Madagaskarju Janez Puhan

»Hiši moram zgraditi še streho«

Vrača se na Madagaskar, ker mora dokončati svoje delo – Ljubezen do življenja domačinov kljub veliki revščini in boleznim

Misijonarji so v javnosti znani kot ljudje, ki se odpravijo v najbolj revne in pogosto zelo oddaljene pokrajine, da bi pomagali ljudem, ki tam živijo tako v duhovnem kot tudi materialnem smislu. Janez Puhan iz Bogojine je na enem najrevnejših območij na Madagaskarju že od leta 1971. Vrsto let se je v tej deželi spopadal z revščino in boleznijo ljudi, jih izobraževal in poučeval. Meni, da je za te ljudi v teh letih veliko naredil, žalosti pa ga, da so življenjske razmere ljudi iz leta v leto slabše. Iz leta v leto je več revščine in bolezni.

Svojih začetkov na Madagaskarju se spominja takole: »Prvo leto, ko sem prišel tja, sem se učil jezika, spoznaval kulturo in navade ljudi. Drugo leto so me poslali na jugovzhod Madagaskarja, kjer sem začel opravljati svojo nalogo. Spremeniti pa sem moral tudi nekatere navade, se prilagoditi njihovemu življenju. Tako sem recimo prvo leto delal z otroki in sem jih imel navado tudi potrepljati po glavi. Kmalu so me domačini opozorili, da trepljanje po glavi pomeni, da si ti njegov gospodar. Kljub temu so imeli domačini z mano veliko potrpljenja.

Velik pomen v njihovem življenju imajo predniki in tako je ena najhujših psovk, če nekomu poveš, da nima korenin. Večji del Malgašev je animistov, to pomeni, da je njihova prvotna vera vera v duhove prednikov in boga. Vendar pa so za njih predniki bolj navzoči od boga in tako v njihovih obredih kličejo boga stvarnika in prednike. Za vsako svoje pomembnejše dejanje pa morajo dobiti blagoslov staršev.«

Že ko je prišel tja, je bila v pokrajini velika revščina, ki pa se iz leta v leto povečuje. Tako je iz leta v leto življenje vedno bolj le boj za obstanek, zaradi česar se tudi slabša moralnost v življenju. »Življenje na Madagaskarju je vedno krutejše. Vzrok za to vidim tako v političnem vodstvu države kot tudi lenobi ljudi in podnebju. Tam je namreč vse leto zelo vroče in soparno, tako podnevi kot ponoči, in se tudi vse noči potiš. Potem so še pogosta huda neurja, kobilice, čedalje več pa je tudi tatov, ki pridelovalcu pokradejo pridelek in živino. Zato moramo biti misijonarji aktivni tudi na gospodarskem, socialnem in zdravstvenem področju. Ljudem je potrebno najprej omogočiti, da sploh preživijo. V zadnjem obdobju je opaziti tudi močan razkroj družine, klana. Skupnost je bila namreč v pretekolosti močno povezana in je skrbela za posameznika, tudi za nezakonske otroke. Zato ima katoliška cerkev že vrsto let pomembno vlogo pri osveščanju ljudi, jih poučuje, kako naj si pomagajo, in ko ljudje vidijo našo požrtvovalnost, tudi sami začnejo razmišljati drugače.«

Poleg Janeza je na Madagaskarju še 19 misijonarjev iz Slovenije, tako duhovnikov kot medicinskih sester in drugih, ki že vrsto let pomagajo v zdravstvu, izobraževanju. Večkrat morajo sami v oddaljena mesta z avtomobili po material za zdravstvo, zidavo in drugo. Zadnjih deset let iz Slovenije ni bilo nobenega misijonarja. Pa tudi ti, ki so tam, poučujejo domačine, da bi nadaljevali njihovo delo, ko bodo oni odšli. Pomoč dobivajo predvsem iz nekaterih evropskih držav. Največ iz Nemčije, Avstrije pa tudi Slovenije. Pri gradnjah morajo tudi sami poprijeti za delo, domačinom pokazati način dela. So pa zelo nezadovoljni s tem, kako malo voditelji države naredijo za prebivalstvo. »Po naravi so Malgaši dobri, razumevajoči, gostoljubni ljudje.

Ko sem prišel na Madagaskar, sem pričakoval, da se bodo z leti razmere izboljšale, a je vse slabše. Vendar pa mi to ne jemlje poguma, da tem ljudem ne bi pomagal. Za to delo moraš imeti notranjo trdnost, duhovno prepričanje, vero, drugače ne bi zdržal. Na Madagaskarju nameravam delati še nekaj let, čeprav mi nekateri zaradi zdravstvenih težav to odsvetujejo. Imam občutek, kot da bi hišo že zgradil, manjka pa le še streha in streho bom poskušal zgraditi v naslednjih nekaj letih. Pomembno se mi zdi tudi, da je tam več Slovencev, ki sodelujemo. Lahko imaš še tako dobre odnose z domačini, pa si za njih še vedno tujec. Zato tudi moraš imeti neko distanco do njih, drugače te začnejo izkoriščati. Skoraj vsi, ki smo tam, smo že preboleli malarijo in druge tropske bolezni. V bližini imamo tudi naselje gobavcev pa tudi tuberkuloze je vedno več. Bolezni je veliko, vendar pa če se paziš in pravočasno zdraviš, ni tako nevarno. Nihče od nas, ki tam delamo, še ni umrl zaradi teh bolezni.«

Na Madagaskarju je tri milijone katoličanov, dva milijona protestantov in luteranov, več kot pol ljudi pa je animistov. »Nekateri nam očitajo, da poskušamo preobrniti ljudi, vendar ni tako. Poskušamo graditi na tistem, kar že imajo. Načela animizma so odlična podlaga za krščanstvo. Veliko sem se naučil tudi od njih.«

Besedilo in fotografija:
JOŽE GABOR

Rože zate...

Dokaz, da ženske niso nevoščljive tistim, ki imajo lepše rože, je tudi zgled s Kapelskega Vrha. Od tam nam je pisala Vogrinčičeva gospa in zagotovila, da rastejo lepe rože »tudi pri nas Štajercih«. Posebej je omenila rože Albine Černel. Obiskali in fotografirali smo jih. Zanimivo: vsemogoče rože, le surfinij, ki so tako popularne, ni bilo. Albina je sicer potožila, da je zdaj, na jesen, že marsikateri cvet odcvetel, odpadel in da zato »nima smisla fotografirati«, a smo to vendarle storili in strinjali se boste, da je »slika« v redu. Njene rože so opazili tudi v radenskem turističnem društvu in ji podelili priznanje. – Fotografija: Š. S.

Za to, da so danes v časopisu rože Brigite Konkolič, je »kriva« neka neznanka. Z dopisnico nas je namreč opozorila, naj obiščemo Dolence, kajti »tudi v tem obmejnem kraju imajo pridne roke in veselje do cvetja«. Kot je razvidno s posnetka, bi bilo zares škoda, ko se ne bi odzvali povabilu in kratkemu klepetu. Ne le surfinije (170 sadik!), ampak tudi pelargonije, fuksije, vodenke, dalije, »žametnice« in druge rože krasijo domačijo v Dolencih, povrh pa še razno okrasno grmičevje. Za rože skrbi v glavnem Brigita, pomaga pa ji sin Tadej. – Fotografija: Š. S.

Panonkini veljaki so izrazili veliko žalost, ker še ni Kmetijsko-gozdarske zbornice. SLS-ovci so jim za podporo za ustanovitev centralne zbornice namreč obljubili 100-odstotno sanacijo, seveda pod pogojem, če bi zadružne sedeže prenesli na Miklošičevo v Ljubljano.

***

Jože Kavaš-Telžup je že odstopil eno steno beltinskega gradu za naslonitev tribun, s tem bi že bila rešena polovica revitalizacije gradu.

***

Ivanski LDS-ovci so prišli do sklepa, da bi jim namesto gradnje ohišja čistilne naprave Pomgrad odstopil vodo za čiščenje njihovih odplak. Tiborju Čarnju-Preživetemu so predlagali, naj rajši prispeva golobino za komunalno takso in s tem vsaj za silo sanira moravski proračun.

***

Po temeljiti sanaciji soboškega grand hotela Central v delniško hišo se Pomurske banke se zmeraj ni uspelo vseliti. Po neuradnih informacijah še niso uspeli postaviti informacijske tehnologije, ki je še zmeraj v zabojniku na ladji in na poti z Dalnega vzhoda.

***

Janez Štotl-Novopečeni se je odločil, da bo razširil poslovne prostore v soboškem BTC-ju. Nove hale bodo iz **plastificiranega kartona**, ki mu ga bo dobavil **Janko Halb-Caponne**. Zaradi povečanega povpraševanja kupcev kljub vsemu ni pristal na gradnjo pločnikov od Habota do BTC-ja. Zato pa bo gradil nadvoz od Cestnega podjetja in nazaj.

***

Predsednik rogašovskega sveta **g. Knaus-Srček** je v teh dneh odpovedal vsa povabila na trgatve, ker dela izmere na variantah romske magistrale.

***

Ludvik Novak-Zimzelen se je odločil, da sprejme odlok javnem redu in miru. Ta odlok je moral predlagati v sprejem, kajti prihajajo se mu hude ure, ki bodo kalile javni red in mir, saj se bo puconska krajevna skupnost razkrojila. Koliko vrele krvi se je že pretočilo in koliko se je še lahko, pa ni potrebno posebej poudarjati.

***

Svetniki občine Čankova – Tišina so se srečno vrnili z izleta v Nemčiji, kjer je bil cilj njihovega potovanja pokušina različnih vrst piva na znamenitem Oktoberfestu. To jih je tako navdušilo, da že pripravljajo predlog občinskega odloka, po katerem bo odprtje manjših pivovam lahko postalo dopolnilna dejavnost na kmetijah.

BESEDA NI KONJ

pomurska banka

Pomurska banka d.d., Murska Sobota, bančna skupina Nove Ljubljanske banke

Menjalniški tečaj Pomurske banke dne 7. 10. 1997. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 7. 10. 1997 od 00. ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.333,8058	1.327,00	1.344,00
Francija	100	2.791,8875	2.750,20	2.813,70
Nemčija	100	9.386,3887	9.340,00	9.460,00
Italija	100	9,5797	9,38	9,69
Švica	100	11.384,7509	11.230,90	11.490,10
ZDA	1	164,9282	166,90	169,90

OBRESTNE MERE
od 1.oktobra 1997 dalje

Temeljna obrestna mera – *TOM* – za oktober je *0,8 % mesečno* oz. *9,84 % letno.*

Sredstva na vpogled

	Nominalna letna obrestna mera
Hranilne vloge	1,00%
Tekoči računi	1,00%
Žiroračuni	0,50%

Kratkoročna vezava tolarskih sredstev

Rok vezave	Obrestna mera	Skupna letna obrestna mera
Od 31 do 90 dni	od TOM + 3,2% do TOM + 4%	13,35% do 14,23%
Od 91 do 120 dni	od TOM + 4% do TOM + 4,4%	14,23% do 14,67 %
Od 121 do 180 dni	od TOM + 4,1% do TOM + 4,5 %	14,34% do 14,78%
Nad 6 mesecev	od TOM + 4,7% do TOM + 4,9%	15,00% do 15,22%
Na 181 dni	TOM + 5%	15,33%
Nad 9 mesecev	od TOM + 4,9% do TOM + 5%	15,22% do 15,33%

Depozit z valutno klavzulo

Rok vezave	Letna obrestna mera
Na 12 mesecev	Val. kl. + 5,47% do 5,79%

Depozit s premijo

Rok vezave	Letna obrestna mera
Na 12 mesecev	TOM + 5,68% do 6,00%

PUNTO bo morda prav na vašem gruntu?!

VESTNIK in AVTOSERVIS LAJTER NAGRAJUJETA ZVESTOBO IN NOVE NAROČNIKE

NAROČILNICA

NAROČAM VESTNIK

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

Podpis: _____

Žrebanje PUNTA bo na koncertu **Zaigrajmo in zapojmo po domače v petek, 14. novembra, ob 20. uri v športni dvorani pri tretji soboški osemletki.** Če ste pridno lepili sličice za Vestnikove mesečne nagrade in niste imeli sreče, je zdaj tu velika priložnost. ***Na koncert boste prišli peš, domov se boste odpeljali s PUNTOM!***

Republiški tržni inšpektorat Ljubljana, enota Murska Sobota, izpostava Lendava, je ustavil postopek in odpravil odločbo o začasni prepovedi objavljanja in izvajanja žrebanja v akciji Punto na vašem gruntu. V pritožbenem postopku je bilo ugodeno pritožbi Podjetja za informiranje, d. d.